



Beasaingo Paperak

Beasaingo Udalaren Aldizkaria / 2005 / 13.zka

Sociedad Deportiva Beasain Kirol Elkarteak:

atzokoak eta gaurkoak
de ayer y de hoy



Barandiaran Contreras, Miren
Sociedad Deportiva Beasain Kirol Elkartea: atzokoak eta gaurkoak - Sociedad Deportiva Beasain
Kirol Elkartea: de ayer y de hoy / Miren Barandiaran Contreras.-[Beasain, Gipuzkoa]: Beasaingo
Udala, Kultura Batzordea = Ayuntamiento de Beasain, Comisión de Cultura, [2005].
300or.: argak. eta ir.; 21 x 30 cm.- (Beasaingo Paperak; 13)
Testuak euskaraz eta espainieraz.
D.L.: SS-0000/05
ISBN.: 84-932940-5-5
Sociedad Deportiva Beasain - Gipuzkoa - Historia
Beasain (Gipuzkoa). Ayuntamiento. Comisión de Cultura
Beasain (Gipuzkoa). Udala. Kultura Batzordea
796.332 (460.154) Sociedad Deportiva Beasain

Egilea / Autora:
Miren Barandiaran Contreras
Itzulpena / Traducción:
Miren Barandiaran Contreras
Euskarazko testuaren zuzenketak / Corrección del
texto en euskara:
Andoni Sarriegi Eskisabel
Argitaratzailea / Edita:
Beasaingo Udala

Azaleko Argazkia / Fotografía de la cubierta:
Beasain taldea 1956-1957 denboraldian (Alzuri
Argazkiak) / El Beasain en la temporada 1956-1957
(Foto Alzuri)

I.S.B.N.: 84-932940-5-5
Legezko Gordailua / Depósito Legal: SS-493/05
Inprimaketa / Impreso en:
Gráficas Orvy
Diseinu Editoriala / Diseño Editorial:
Ah Diseño
Maketazioa / Maquetación:
Ah Diseño



Sociedad Deportiva Beasain Kirol Elkarteak:

atzokoak eta gaurkoak
de ayer y de hoy



Miren Barandiaran Contreras

Oharra:

Beasaingo Paperak bildumaren 13. zenbakiaren diseinua eta egitura zertsobait aldatu da. Alde batetik hizkuntzak banatuta agertzen dira (euskaraz hasieran, fitxak erdian eta espainieraz atzean). Eta bestetik argazkiak banatu egin dira liburu osoan zehar.

Nota:

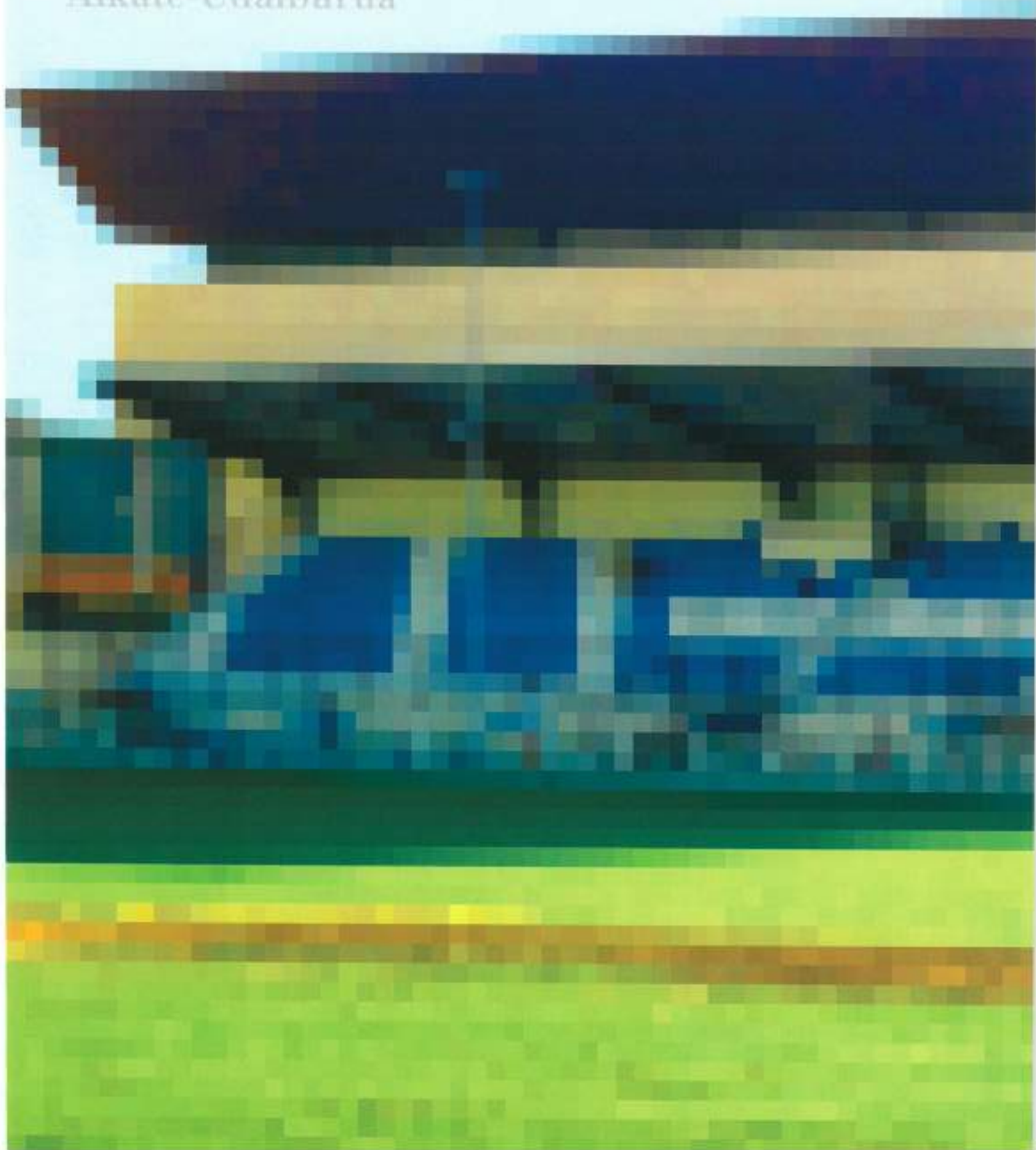
El diseño y la estructura del 13º número de la colección Beasaingo Paperak ha sido modificado. Por un lado los idiomas aparecen diferenciados (euskara al comienzo, las fichas en el medio y en castellano al final) y por otro, las imágenes se han distribuido a lo largo de todo el libro.

Aurkibidea

Agurra (Patxi Plazaola Muguruzak, Beasaingo Alkate-Udalburuak).....	8	2. 1940-1960 arteko urteak: SD Beasain KEk herrian kirola bultzatu zuenekoak.....	57
Hitzaurrea (Enrique Villaro Marinek, SD Beasain KEko lehendakariak).....	10	2.1. Futbola.....	57
Atarikoak.....	12	2.1.1. 1940 eta 1950eko hamarkadak: Erregionaleko Lehen Maila.....	57
Lehenengo aroa.....	15	2.1.2. 1950 eta 1960ko hamarkadak: Estatuko Hirugarren Maila.....	67
1. Beasain XX. mendearen hasieran.....	17	2.2. Pilota-jokoa.....	72
2. Casino de Beasain elkarteak.....	19	2.3. Mendizaletasuna.....	74
2.1. Casino de Beasain elkartearen sorrera.....	19	2.4. Txirrindularitza.....	75
2.2. Casinoa lehen urteetan.....	20	2.5. Beste jarduerak batzuk.....	79
2.2.1. Dibertimendurako jarduerak.....	21	3. 1960ko hamarkadatik gaur egunera arte: SD Beasain KEk arreta guztia futbolean jarri izan duenekoak.....	81
2.2.2. Kirol-jarduerak.....	22	3.1. Maila erregionalak.....	81
3. Kirol-elkarteen agerpena: Beasain Football Club elkarteak.....	25	3.1.1. 1960ko hamarkadaren bigarren erdia eta 1970ekoaren lehen erdia: irregularitasun handiko urteak.....	81
3.1. Lehenengo kirol-elkarteak: Club Deportivo Beasain eta Sociedad Deportiva Sempere.....	25	3.1.2. 1970eko hamarkadaren bigarren erdia eta 1980koaren lehen erdia: kirol-egonkortasuna.....	85
3.2. Beasain Foot-ball Cluba.....	28	3.1.3. 1980ko hamarkadaren bigarren erdia: Erregionaleko Preferente Maila.....	91
4. Casino Recreativo Beasain Foot-ball Club elkarteak.....	37	3.2. Estatuko mailak.....	95
4.1. Bategitea.....	37	3.2.1. Hirugarren Maila.....	95
4.2. Herrian futbola behin betiko gailendu zenekoak.....	38	3.2.2. Bigarren B Maila.....	96
4.3. CR Beasain FC elkartearen beste jarduerak.....	46	3.2.3. Hirugarren Maila.....	103
Bigarren aroa.....	51	Eranskinak.....	107
1. Gerra-ondorena.....	53	Beasain taldearen historiala.....	109
1.1. Lehenengo pausoak.....	53	Lehen mailara igotako jokalariek.....	187
1.2. Sociedad Deportiva Beasain Kirol Elkarte "berria".....	55	Iturriak eta bibliografia.....	193

Agurra

Patxi Plazaola Muguruza
Alkate-Udalburua



Zure eskuetan duzun liburu hau, "Sociedad Deportiva Beasain Kirol Elkarteak. Atzokoak eta gaurkoak", atsegin handiz aurkezten dizut. Beasaingo Udalaren Kultura Sailak "Beasaingo Paperak" deritzon bildumaren barruan argitaratzen duen hamahirugarrena da. Gure herriaren historia ikertu eta ezagutzera emateko sortu zen bilduma hau, eta aldi berean, ikerkuntzen emaitzak era ulergarrian herritarren esku uzteko. Beasain ezagutuz, herria maite dezagun.

"Beasaingo Paperak" sorta urtez urte sendotzen joan da eta hainbat ikerlariri aukera eman dio bere lana plazaratzeko. Beasaindarrentzat ere ezinbesteko erreferentzia bihurtu da urteroko kultur agendan.

Orain aurkezten dudan liburuak "Sociedad Deportiva Beasain Kirol Elkarteak. Atzokoak eta gaurkoak" du izenburua eta Miren Barandiaran Contreras beasaindar ikerlariak egin du. S. D. Beasain K. E. elkartearen laguntzaz.

Bertan, Mirenek, saiakera berezia egin du XX. mende-hasieratik S. D. Beasain K. E.k egin duen ibilbidea agertzen. XX. mende-hasieran elkarte berriak sortu ziren, elkarte biziak, jatorri desberdineko pertsonaz osatuak, kirolaren eta aisialdiaren inguruan elkartuta.

S. D. Beasain K. E.k bere sorrera Kasinoan kokatu zuen. Hemen, aisiarekin eta jolasarekin batera, Britainia Handitik zetozen kirolak zabaltzen joan ziren. Urteak joan ahala, eta beste elkarte batzuekin elkartuta, S. D. Beasain eratu zen gerra ostean, futbola bultzatzeko gehienbat.

Ez da gaurkoa futbol-zaletasuna. Urtetan zehar Beasainen, futbola indartzen era batera edo bestera zenbat elkartek jardun duten agertzen digu liburuak.

Futbolak aldeko eta kontrako grina ugari sortu ditu herrian eta eskualdean. 1925ean hala zioten "Los beasaindarras están moralmente obligados a alentar a los jugadores" eta 1927an: "Las vicisitudes que sufre el equipo, sustraen la atención completa de los adictos amigos del fútbol, y nunca experimentan alegría mayor que cuando le ven victorioso, ni están tan indignados que cuando lo ven derrotado".

Bestalde, S. D. Beasain K. E. ren historia, gizon eskuzabal ugariz osatuta dago, batik bat zuzendaritza-lanetan beren denbora eta ekimena eman dituztenez, egoera ekonomikoa edo kirol-emaitzak eskasak izan arren.

Maiz aipatzen da liburuan, zaletuak sendotzeko eta kirol-garaipenak lortzeko bertako harrobia erabili beharra, eta horrekin lotuta, gaztetxoek eta gazteen taldeak sortu eta indartu beharra.

Herritar askori, liburu hau ikustean eta irakurtzean, oroitzapen ugari etorriko zaizkie burura, pertsona ezagunak eta une gozoak. Argazki-bilduma ederrak, aurpegi gazte eta ezagun askok, osatzen dute liburua.

Nire esker ona Miren Barandiaran Contreras ikertzaileari liburu hau osatzeko egin duen lan onarengatik.

Zoriondu S. D. Beasain K. E. bere urtemugan liburu hau argitaratzeko egin duen ahaleginarengatik.

Eskertu halaber Udaleko Kultura eta Kirol Saileko arduradunak eta S. D. Beasain K. E. koak, eta aldi berean eskatu, urtero horrelako liburu mamitsuak argitaratzen jarrai dezatela.

Hitzaurrea

Enrique Villaro Marin

SD Beasain KEko Lehendakaria





Denborak aurrera egiten da eta urteak bata bestearen atzetik erremediorik gabe igarotzen dira. Halaxe iritsi da SD Beasain KE ere, kirol-erakunde legez, bere 100 urteak etengabe betetzera, beti ere lehen eginak gainditzeko eta herri honi atsegin handienak emateko asmoz.

Hori dena gertatzeko, ordea, inolako zalantzarik gabe, pertsona askok egin behar izan dute borroka eta beren denbora eta ahalegina musu-truk eskaini. SD Beasain KEko ordezkari naizen heinean, den-denci nire esker ona eta baita nirekin batera gaur egun Kirol Elkarteak aurrera egin dezan ahalegintzen diren guztiena ere.

Gauza jakina da noski, liburu honetan ia ezinezkoa dela SD Beasain KEren historia % 100ean kontatzea, baina gure esku izan dugun guztia bertan jaso nahi izan da, eta oso garrantzitsua da, bere egile Miren Barandiaran Contreras-ek, Udak TAK bultzatuta, eta guk guztiok lagunduta, egin duen lana; esan ohi denez: "egin litekeenaren artea". Denontzat atsegina gertatuko delakoan nago eta gure etxeetan SD Beasain KEren oroitzapen baliotsu hau eduki ahal izan dezagula espero dut. Mendeurrena ez da egunero ospatzen, eta nik ziurta dezaket, Elkarte hau diru gutxiarekin egon daitekeela, baina oso aberats dela gauzarik garrantzitsuenean: soberan ditu fama eta izen ona.

Nire agurra denontzat.

Atarikoak

Sociedad Deportiva Beasain Kirol Elkartearen historiak zerikusi handia dauka betidanik bere jardunaren helburu izan den herriaren historiarekin. Egiazki, agerikoa da bere sorrerak berak lotura estua izan zuela herrian XX. mendearen hasieran ekonomian, gizartean eta kulturean ematen ari ziren eraldaketa sakonekin. Izan ere, garai hartan Beasain hazten ari zen industria-gune eta hirigunea zen, bizitzeko eta pentsatzeko estreinako molde berriak ezagunak zituen... eta hori horrela izan ezean, nekez ikusi ahal izango zuketuen bertako biztanleek Casino de Beasain elkartearen sorrera goiztiarra (1904an). Hura izan baitzen herrian ezaguturiko modernoak zentzu hertsian izan zituen lehen aisialdirako elkartea, gaurko Sociedad Deportiva Beasain Kirol Elkartearen jatorria.

Egiazki, hasieran Casinoa ez zen izan kirol elkarte bakar-bakarrik; aisialdirako entitate ludikoa izan zen gehiago. Dena dela, garaiko joera berrietara irekita egon zen beti, eta horren ondorioz, bere jardueraren egitarauetan orduko gizartean punta-puntakoak izaten hasiak ziren kirol-jarduerak sartu zituen. Izan ere, Beasainen zaletu asko zituen pilota-joko tradizionala inolaz ere ahaztu gabe, Casinook kirol berrien zabalkundea bultzatu zuen herrian. Kirol horiek, bestalde, Britainia Handitik zetozen batez ere, XIX. mendearen bukaeran iritsi ziren Euskal Herrira, eta mende berriaren lehen hamarkadarako jada modan zeuden hiriburuetan eta hirigune garrantzitsuenetan. Kirol horien artean, txirrindularitza, atletismoa, mendizaletasuna edo futbola aipa daitezke.

Casino de Beasain elkarteko zuzendari eta bazkideak geroz eta gehiago konprometitu ziren guztiek modernotzat jotzen zituzten kirol haien sustapenean, eta lan horri esker, neurri handi batean, beasaindarrak kirol berrietara ohituz

joan ziren. Garaiko joerari jarraituz, mendearen bigarren hamarkadatik aurrera, herrian sortzen joan ziren kirol-klub ezberdinek ere zerikusi handia izan zuten kirol haien sustapenean; Club Deportivo Beasain edo Sociedad Deportiva Sempereren kasua dugu, garai hartan modan zeuden kirol ezberdinetara helburu moral eta hezitzaile nabariekin gerturatu zirenean. Horieta garrantzitsuen Beasain Foot-ball Club izan zen ezbaierik gabe: 1920. urte-bukaeran sortu zen kirolaren alde orokorrean lan egiteko eta, batez ere, futbola sustatzeko, eta bere futbol-taldeak oso famatu egin zuen. 1925ean Casino eta Beasain FC elkarteak bat egitea gertatu zen: Casino Recreativo Beasain Foot-ball Club berria sortu zuten eta horrek kirolaren garapenari bultzada handia eman zion herrian, beti ere, Casinoren alor ludikoa inolaz ere baztertu gabe. Ordurako, kirol modernoak tradizionalagoak atzean uzten ari ziren, eta futbola jada gainerako kirolen artean argiro gailentzen hasia zen. Hori, bestalde, bat zetorren Beasainen moduko gune industrialetan bete-betean ematen ari zen modernizazio ekonomiko, politiko eta sozial etengabearekin.

Gerra zibilak suposatu zuen parentesiaren ondoren, herriko lehen aisialdirako kirol-elkarte izan zena berpiztu egin zen, eta Sociedad Deportiva Beasain (Beasain Kirol Elkarte) deitu zitzaion handik aurrera. Hasiera batean, aisialdirako kirol-elkarte balioanizta izaten jarraitu zuen, herrian bakarra luzaroan. Denborarekin, ordea, albo batera utzi zituen aurretik burututako kirol-jarduerak gehienak —pilota, atletismoa, txirrindularitza, mendizaletasuna— eta horietako bakoitzak bere elkarte propioa sortu zuen. Azkenetako, futboleko jarri zuen bere arreta guztia.

Hortaz, SD Beasain KE elkartea, kokaleku duen herria garatu ahala joan da bera ere garatzen.

Eta bere historia mendean zehar herriko historia osatzen joan diren aldaketen ispilu zehatza da, egoera ekonomiko ezberdinena, aldaketa politiko eta sozialena edo herriko biztanleen kultur-jokabideena. Horregatik da garrantzitsua bere historia ezagutzea. Dena dela, azken urte hauetara arte, kultura- eta kirol-agerpenen historia mota horrek ez du ia arretarik bereganatu; eta hori paradoxa da gaurko gizartearen horrek duen garrantzia kontuan hartzen badugu, aisialdiak eta denbora libreak geroz eta leku handiagoa baitaukate gure artean.

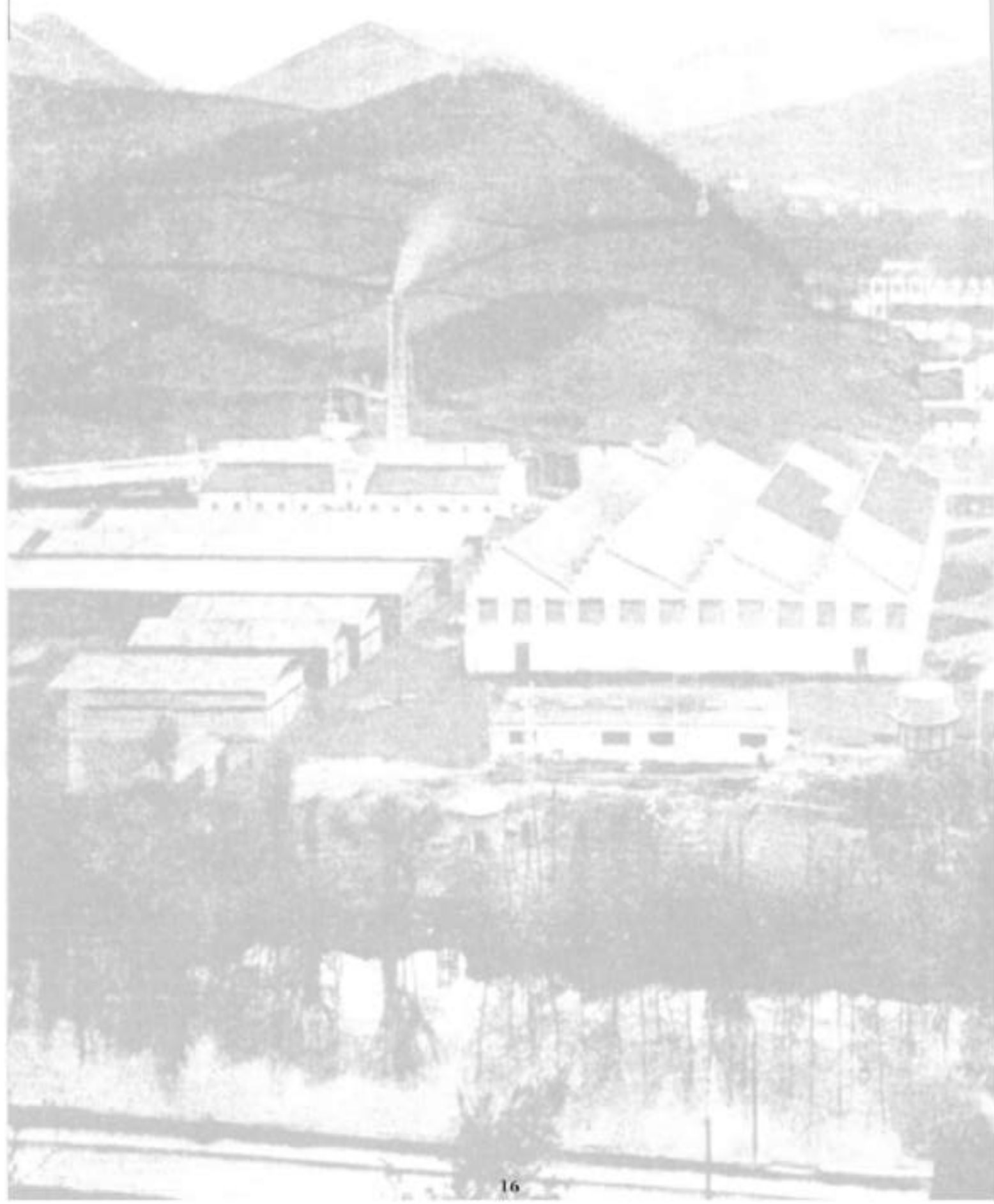
Alabaina, ikerketa mota horiek gure historiaren bilakaera gertukoena bere osotasunean ezagutzeko interes handia izan dezaketen arren, zaila gertatzen da aisialdirako jarduerak ludikoek nahiz kirol-jarduerak Beasaingo biztanleengan izan zuten eragina ezagutzea, historiako lehen urteetan bereziki. Oztopo nagusiak SD Beasain KEren agiritegi historikoaren zati handiena gorde ez izanarekin dauka zerikusia -eta hori, bestalde, ohikoa da mota honetako elkarteetan-. Gainera, XX. mendearen hasieran oso urriak dira prentsak aisialdi- eta kirol-jardueren inguruan egindako erreferentziak, herrietako herriek artean ere oso leku gutxi izaten zuten eta. Egoera hori aldatuz joango da gaur egunera gerturatzen goazen heinean, prentsak herrietako berriei arreta handiagoa eskaintzen dielako, eta kirol federazioek askoz ere gehiago sistematizatutako informazioa daukatelako.

Gauzak horrela, SD Beasain KEren sekuentzia historiko osoa prentsaren eta aldizkako hainbat argitalpenen bitartez jarraitu dugu, batez ere *Beasain Festivo / Beasain Jaietan* aldizkariaren (1922-2004) eta gure inguruan herrietako berriei nahiz kirolari leku gehien eskaini dieten bi egunkariak, *El Pueblo Vasco* (1904-1936) eta *El Diario Vasco* (1936-2004) egunkariak kontsulta

sakonaren bitartez. Agiritegiak dokumentazioari dagokienonean, erakunde publikoetatik hartutakoa erabili dugu bereziki -Beasaingo Udal Agiritegia eta Gipuzkoako Artxibo Orokorrekoa-, baita kirol federazioetakoa ere -Gipuzkoako Futbol Federazioak-. Kontsultatutako dokumentazio guztitik bi iturri-multzo handi azpimarra daitezke. Alde batetik, udal-dokumentazioa aipatu behar da; eta horren barruan, daukan garrantziarengatik, Beasaingo Udal Agiritegian SD Beasain KEri buruz gordetzen den espedienteak, Udaleko Osoko Bilkuretak (1904-2004) eta Udaleko Batzorde Iraunkorraren/Gobernu Batzordearen bileretako Aktak (1924-1995). Beste alde batetik, oso haliagarria izan da Gipuzkoako Futbol Federazioan gordetzen den dokumentazioa; interesgarriak dira, bereziki, Gipuzkoako talde federatuek jokatutako partiduen Akta Liburuak (1944-2004) eta federatutako jokalarien Erregistro Liburuak (1945-2004). Horri guztiari testuingurua ulertzeko erabili den bibliografia eta lan honek kontatzen duen historiaren protagonista batzuek emandako testigantzak gehitu behar zaizkio.

Dokumentazio horren guztiaren azterketaren ondorio da jarraian aurkezten den Beasaingo Paperak bildumako ale berria. Helburua, Beasaingo lehen aisialdi nahiz kirol-elkarteen ibilbide historikoa ezagutzera ematea da, eta bide batez, herriaren historia bera pixka bat hobeto ezagutzera iristea. Beasaingo Paperak bildumako ale berri honek, gainera, bat egiten du herriaren aldeko lanean jada ehun urte bete dituen ibilbide baten ospakizunarekin, eta horregatik, historian zehar modu batera edo bestera Sociedad Deportiva Beasain Kirol Elkartearen lan egin duten pertsona guztientzako omenaldi izan nahi du.

Lehenengo aroa



Beasain XX. mendearen hasieran

Beasain eraldaketa prozesu sakon batean murgildurik zegoen XX. mendeari ongi-etorria eman zionean; modernitateari ateak irekiko zizkion prozesu batean, alegia. 1860an Oria ibaiertzean Fabrica de Hierros San Martin de Urbieta deituriko enpresa sortu zen –mende berriarekin Fabrica de Vagones izena emango zioten–, eta hori funtsezko gertakaria izan zen herriarentzat. Hiru urte geroago trenbidea iritsi zen, eta horren ondorioz Beasain, garaiko komunikazio-sarean kokaleku pribilegiatu bihurtu zen; pixkanaka-pixkanaka industria berriak sortzen joan ziren, industria horiek industria gehiago erakarri zituzten... Horrela, XX. mendearen hasierarako jada geldiezina zen industrializazio-prozesuaren oinarriak jarri ziren, eta berarekin batera berrogeita hamar urte lehenago pentsaezinak ziren bizitzeko molde berriak iritsi ziren herrira.

Industriak eskaintzen zuen bizimoduak erakarrita –eta nekazaritza-munduak etengabe bizi zituen krisialdietatik ihesi–, Beasaingo herrigunea oso erakargarri bihurtu zen pertsona askorentzat. Eta horrek, biztanleriaren berezko hazkunderen bilakaera positiboarekin batera hazkunde demografiko handia ekarri zuen –jaiotze-tasa altuak izan ziren eta pixkanaka heriotza-tasak behera egin zuen–: 1860tik 1900era Beasaingo izatezko biztanleak 1.448tik 1.932ra pasatu ziren. Mende berriaren lehen hamarkadan herrigunean bizi zirenak –etxebizitza eta lanbidea kontuan hartuta– landa-eremuan bizi zirenak baino gehiago ziren; hamarkada horretan, gainera, 2.973 biztanletara iritsi zen Beasain (1910). Hurrengo urteetako hazkunde ere etengabea izan zen, 1930ean 5.260 bizilagunetara iritsiz, mende-hasieran baino % 172,3 gehiago –kontuan izan behar da hazkunde handia zela hori: epealdi berdinean Gipuzkoa osoan % 54koa izan zen–.

Hazkunde demografiko horretan zerikusi handia izan zuten etorkinek, bai Goierriko landa-eremutik zetozenek eta baita Gipuzkoaz kanpokoek ere. J. G. Zurbano Meleroren arabera, 1910ean geltoki ingurutik Lazkaibarrera bitartean bizi ziren biztanleak bi multzo handitan sailka zitezkeen jatorriaren arabera: Beasainen jaiotakoak (% 27), eskualdeko nahiz probintziako gainerako herrietakoak (% 33), eta Euskal Herriko beste herrialdeetakoak (Araba, Nafarroa, Bizkaia), nahiz Espainiakoak (Errioxa, Burgos, Salamanca, Valladolid, Palentzia) eta Galiziakoak, hurrenez hurren (% 40). Modernizazio-prozesuak, beraz, oso jatorri ezberdineko pertsonak bildu zituen Beasainen.

Industrializazioaren eta hazkunde demografikoaren lehenengo ondorioetako bat herrigunean bertan aurki daiteke. Mende-hasieran Beasaingo herrigunean 54 eraikuntza bakarrik zeuden, baina egoera hori aldatzen hasi zen 1902tik aurrera Ezkiaga auzoan langileentzako etxeak eraikitzen hastearekin batera. Izan ere, aipatutako eraikin horiei beste eraikin askok jarraitu zieten, 1906tik aurrera Zabalgune auzoa osatu zutenak kasu, hots, Bideluze kalekoak –erreboteko eta luzean jokatzeko frontoi zaharraren orubeetan eraikiak– eta Kale Berrikoak –Kale Nagusiaren jarraipen moduan egindakoak–, baita 1927an eta 1929an eraikitako Urbiko eta Geltokiko zabalguneak ere. Horrekin guztiarekin batera, azpiegiturak egokitzeko lan garrantzitsuak egin ziren herrian; nabarmentzekoak dira horien artean ur-hornikuntzaren ingurukoak, “herriko sarearen” instalazioari 1907 eta 1909 artean ekin baitzitzaion.

Merkataritza-alorrean ere garapen handia izan zen. J. G. Zurbano Melerok deskribatzen duenez, badirudi 1908 inguruan mugimendu nabaria zegoela merkataritzan eta ostalaritzan;

urte horretan bertan hogeita bost taberna, zazpi janari-denda, sei urdai-saltzaile eta bi ehun-saltzaile zeuden herrian, baita jostun bat ere. Denborarekin merkataritza-egitura dibertsifikatuz joan zen eta Beasain, industria-gune izateaz gain, eskualdearentzat merkataritza-gune garrantzitsu izatera iritsi zen.

Bizi-baldintza materialen modernizazio orokorrak gizartearen modernizazio-prozesua izan zuen bide-lagun; eta horrek aldaketak ekarri

berrien erakusle agerikoenetakoak izan zirela esan daiteke, izan ere, aurretik herrian zegoen Sindicato Católicoari, Solidaridad de Obreros Vascos nazionalista gehitu zitzaion 1915ean eta Sociedad de Oficios Varios de la UGT sozialista 1917an.

Era berean, produkzio-modu berriek eta lanegunen murrizketa etengabeak, jendeak orokorrean denbora libre gehiago izatea ahalbidetu zuten; eta aldaketak gertatu ziren



Beasain - Vista general

Mende berriaren hutsa Beasain oso gune erabargarri bilhurtu zen indusiarako eta merkataritzarako. Argazkia Beasaingo herri-guasa auzotzen da, 1912. urtean.

zituen eguneroko bizimoduan, adierazpen nahiz partehartze ereduetan, eta baita pentsatzeko eran ere. Gizarte tradizional batetik gizarte moderno eta hiritar bateranzko pausoa eman zen; aldaketa hori pixkanaka eman zen, erritmo geldoko eraldatze-prozesu baten bidez, eta urte askotan itxuraz kontrajarriak ziren bi bizimodu horien arteko elkarbizitza eman zen.

Aldaketa-multzo guzti horretatik, interesgarria litzateke batez ere soziabilitatearen inguruan sortu eta garatu ziren fenomeno berriak azpimarratzea. Politikaren alorrean, adibidez, ideologia berriak herriko biztanleen artean zabaltzen hasi zirela esan beharra dago; hori izan zen sozialismoaren eta euskal nazionalismoaren kasua –lehenak mende-hasieratik izan zituen herrian jarraitzaileak eta bigarrenak 1903an ireki zuen lehen batzokia–, nahiz eta bi ideologia horien jarraitzaileek artean ezin izango zieten aurre hartu –ez behintzat 1930eko hamarkadara arte– herrian nagusi ziren karlistei –1907an elkarteak zabaldu zutenei– eta kontserbadore-liberalai –mendearen lehen bi hamarkadetan nagusi izan zirenei–. Langile-mugimendua eta sindikatze-prozesua ere sozializazio-bide

denbora erabiltzeko moduan –aldaketa txikiak, hasiera batean–, Aisia sortu zen, eta horrek, 1887ko Elkarteei buruzko Legearen babesean, asoziazionismo mota berri bat ekarri zuen berarekin, ordura arte Beasainen ezezaguna zena, eta herriak bizi zuen modernizazio-prozesuaren seinale nabaria zena. Aisialdirako jarduerai lotutako elkarteez ari gara orokorrean, eta horien artean, kirol nahiz kultur elkarteez bereziki. Horieta guztietan lehena, Casino de Beasain elkarteak izan zen. Berari buruz arituko gara hurrengo atalean¹.

¹ And honekin azaltzen diren datuak horako liburuetatik hartu dira: ARRIABARRENI GOKOETXEA, A.: *Goierriko Benaderia* (1880-1900), Txorin-Gasteiz: Eusko Jaurlaritzaren Argitaipen Zerbitzu Nagusia, 1993; LABORDÉ ARASOLO, F.; GARCÍA GARMENDIA, M.: *Beasain: Eliza urteko historia* (inditua, 1900-2000 bitartekoa, Beasain: Beasaingo Udalea, 2001) (*Beasaingo Papera* 4, 9); ZURRANO MELENO, J. G.: *Industrializazio prozesua eta gizarte modernizazioa Beasainen* (1840-1926), Beasain: Beasaingo Udalea, Kultur Batzordea, 1994 (*Beasaingo Papera* 3, 3).

Casino de Beasain elkartea

1904. urtearen bueltan, ezaugarri modernoko elkarteak hasiak ziren jada Gipuzkoako lurraldean barna zabaltzen –urte horretan bertan, adibidez, Casino de San Sebastian sozietatea sortu zen–. Haatik, Beasainen ez zegoen artean aisialdiaren inguruan lan egiten zuen elkarterik, ez kultur arloko eginkizunetan aritzen zenik, ezta jarduera ludikoak nahiz kirolak bultzatzen zituenik ere; eta hori, ordurako herrian gizarte- eta kulturalorrean aldaketa garrantzitsuak nabarmentzen hasiak zirela kontuan hartuta.

Egoera hori 1904. urtearen bukaeran aldatu zen: orduan sortu zen Casino de Beasain elkartea, ezaugarri modernoak zentzu hertsian zituen herriko lehen elkartea.

2.1. Casino de Beasain elkartearen sorrera

Casino de Beasain 1904. urtearen bukaeran sortu zen eta abenduaren 8an ospatu zen inaugurazioa. Horrela jaso zuen handik egun gutxira *El Pueblo Vasco* egunkariko berriemaileak, eta hori bera ondoriozta daiteke Gobernu Zibilak eta Beasaingo Udalak elkartearen sorreraren inguruan elkarri bidalitako gutunetatik. Inaugurazio ofiziala, Sortzez Garbiaren jai egunean bertan izan zena, elkarte berriaren balkoitik botatako suziriek eta Udal Bandaren musikak iragarri zuten, eta oturuntza egin zuten, Casino de Beasain elkarteko lehen lehendakari izan zen Quintin Altolaguirre buru zutela. Ez dugu lehen lokal haien kokagunea ezagutzen. Badakigu, ordea, lau hilabete geroago elkarteak jada 81 bazkide zituela².

Agiritegi eta hemerroteketako dokumentazioak ez du zalantza-izpirik uzten Casino de Beasain elkartearen sorrera-dataren inguruan. Hala ere, sozietatea 1905ekoa zela uste izan da urte

askotan. Nahasketa bitxia, benetan, sortu eta handik urte gutxitara elkarteko kideek berek bultzatu zutela kontuan hartzen badugu; izan ere, nahasmen horren oinarrian elkartea sortu eta zazpi hilabete geroago zabaltu zituzten lokal berrien urteurreneko ospakizunak baitaude.

Horrela da, bai. Garaiko prentsak jasotzen duenez, 1905eko ekainaren lehen Casino de Beasain elkarteak lokal berriak zabaltu zituen, Jose Martin Arana industria gizon ezagunarena zen pilota-jokoaren pareko lehenengo etxean, hots, Kale Berriko 1. zenbakian³. Lokal berrien inaugurazio ofiziala gerorako utzi zuten, baina ez dugu horren berriarik aurkitu –litekeena da, gainera, inaugurazio ofizialik ez egitea, urteurrenak ekaineko lehen egunetan ospatu zirelako beti–.

Lokal berrietan kokatu ondoren, Casinoko bazkideek urtero ospatu zuten irekieraren urteurrena; 1906ko ekainaren 3an, esate baterako, kokagune berriaren lehen urteurrena ospatu zuten. Alabaina, 1907an bi jai egin zituzten sorreraren urteurrena ospatzeko: ekainean bigarren urteurrena ospatu zuten, eta abenduan hirugarrena⁴. Nahasmena mahai gainean zegoen, hortaz. Bi urte geroago, 1909ko ekainean, modu okerrean ospatu zuten Casinoren sorreraren urteurrena; dena dela, ospakizun zuzena zatekeen elkartearen sorrerarena ez, baina lokal berrien irekieraren urteurrena kontsideratu izan balute. Egoera berdina errepikatu zen hurrengo urteetan, harik eta 1913an “okerra zuzendu” eta sorreraren bederatzigarren urteurrena ospatu zuten arte –nahiz eta ospakizuna “aurreratu” egin zuten, Casinoa ez zelako ekainean sortu, abenduan baizik–. 1920ko hamarkadaren erdialdean gauzak berriro aldatu ziren, eta badakigu jakin, 1927ko ekainean Casinoko bazkideek sorreraren hogeita bigarren urteurrena ospatu zutela. Handik aurrera Casino de Beasain elkarteak sozietatearen sorrera 1905ekoa zela kontsideratu eta urteurreneko jaiak horren arabera egin zituen. Horrela ikus daiteke, gainera, urte haietan erabilitako gutunen idazpuruetan, non *1905ean sortua* hitzak irakur daitezkeen.

² El Pueblo Vasco, 1904.12.12; BUA-AMH, A69-6 (Beasaingo Udalak eta Gipuzkoako Gobernu Zibilaria oroko korrespondentzia 1904an sartzen eta 1905eko martxoan bitartean).

³ El Pueblo Vasco, 1905.05.02 eta 1905.06.02.

⁴ Abenduko urteurren elkarteko bandaren inauguratzeko aurreratu zuten (BUA-AMH, A69-6 –Casinoren eta Beasaingo Udalaren oroko korrespondentzia, 1907.03.23 eta 1907.12.04–).

De la Región

(POR CORREG)

DE NUESTRO CORRESPONSAL

BEASAIN 10 Diciembre

Con animación extraordinaria y gran solemnidad celebráronse en esta villa las fiestas religiosas en honor de la Purísima Concepción.

El pueblo hallábase profusamente engalanado y por la noche sus casas lucieron bonitas iluminaciones.

El mismo día 8 celebróse la inauguración oficial del casino de Beasain, con un banquete y una velada, asistiendo casi todos los socios.

La animación y entusiasmo fueron grandes.

Desde los balcones del nuevo círculo disparáronse infinidad de cohetes.

Contribuyó a dar más realce al acto de la inauguración la banda municipal, que amenizó el acto tocando escogidas piezas de su repertorio.

El presidente del casino, don Quintín Altolaguirre, pronunció un breve y elocuente discurso dando por constituida la sociedad.

Después hizo uso de la palabra el respetable anciano don Ramón Múgica, quien con sentidas frases demostró la necesidad que había de la creación de dicha sociedad, con lo que se estrecharán más los lazos de unión y buena armonía que existen entre los vecinos de Beasain.

Ambos fueron muy aplaudidos.

Después hablaron otros socios abogando todos por la prosperidad del casino.

Terminado el banquete se acordó dar un voto de gracias a la comisión organizadora, especialmente a los señores Altolaguirre e Iturrioz, que se han mostrado incansables hasta conseguir el fin deseado.

Tiempo era de que la villa de Beasain contara con un círculo como el que acaba de inaugurarse; ahora todos debemos contribuir a su prosperidad.

Casino de Beasain elkarria 1904ko abenduaren 10an inauguratu zuten. Hona El Pueblo Vasco egunkariak berriemaitik zer zioen lehen hitzak Beasaingo kronikan (El Pueblo Vasco, 1904.12.12).

2.2. Casinoa lehen urteetan

Ez dugu Casino de Beasain elkartearen estreinako kokalekua ezagutzen. 1905eko ekainean egoitza soziala Kale Berria 1eko lehenengo pisura pasatu zela bakarrik dakigu –gaurko Bideluze Plaza 2ra–, bertan areto sozial bat atundu zutela eta horregatik guztiagatik urtero errenta bat ordaindu ziotela Jose Martín Arana jabeari. 1914an, Gobernu Zibilean Sociedad Casino del Norte izenarekin erregistratu zenean, egoitza

Kale Berriko 6. zenbakira eramane zuten –gaurko Jose Migel Iturriotz 1era–. Ez zen hori azken lekualdatzea izango, aurrerago ikusiko dugunez.

Hasiera batean, egoitzek edo izen-aldaketek ez zituzten Casino de Beasain elkartearen oinarriak aldatu, eta antzeko zentroen modura, beti helburu orokor berdina izan zuen elkarteak: bazkideei topalekua eta aisialdirako toki bat eskaintzea, horrela *Beasaingo bizilagunen arteko harreman loturak eta harmonia gehiago sendotzeko*³. Giro liberal eta hiritarretik zetozen Casinoko zuzendari gehienak eta oso modu zabalean ulertu zuten aisialdiaren helburua; horrela erakusten du urteetan zehar burutu zituzten kultur jardueren nahiz kirolen edo jarduera ludiko-sorta zabalak, ikuskizun eta kirol tradizionalak moda-modan zeuden jarduerekin uztartu baitzituzten. Izan ere, hasiera-hasieratik Casinoa gizarteak bizi zuen modernizazio-prozesuaren ispilu izan zen, eta mende-hasierako joera berrien agerpenak bertakoaren eta kanpokoaren artean halabeharrezko elkarbizitza nola eragiten zuen ikusi ahal izan zen bertan, bi joerak nahastu baitziren, baita lehiatu ere elkarri aurrea hartu nahian.

Urteurreneko ospakizunak izan ziren Casino de Beasain elkarteak burututako jarduera guztien artean garrantzitsuenak –bai, behintzat, herrian oihartzun handiena izan zutenak–. Casinoko jaiak izenarekin ziren ezagunak eta ekaineko lehen hamabostaldiko igandaren batean ospatzen ziren gehienetan. Egitarauak urtero antzeko eskema jarraitu ohi zuen. Eguna Udal Bandaren edo txistularien kalejirarekin eta suzirikin hasi ohi zuten, eta horren ondotik, goiz-erdian edo, kirol-probak egiten zituzten: pilota-partiduak, korrikalari-lasterketak, txirrindulari-probak... Eguerdian oturuntza egiten zuten bazkideek Casinoren egoitzan, eta han egoten ziren harik eta arratsalderako antolatutako pilota-partiduak edo joko herrikoiak ikustera irteten ziren arte; askotan, gainera, musika eta dantza izaten zuten lagun –aurrekua gehienetan–. Arratsaldeko azken orduak eta gaua dantzaldiak ospatzeko gordetzen zituzten; Udal Bandak jotzen zuen normalean, Udalak baimena ematen baitzion frontoiko kantxan jotzeko –Loinazko San Martín Plazan egin ordez, jaiegunetan ohikoa zen moduan–. Dena dela, noiz edo noiz musikariak kontratatu eta gaueko festa Casinoren egoitzan bertan egiten zuten. Urte batzuetan, gainera, ospakizunak bezperatik hasi zituzten, egoitza sozialean gauetz antzerkia eskainiz.

Casinoko jaiak egindako errepaso azkarrak

³ El Pueblo Vasco, 1904.12.12.

⁴ Casinoko lehen nabarutako joko herrikoia antolatzen zuten bazkideen dibertimenduak –antzerkia baita ere– ziren gainera: «Ez zuten pasatu eta aurreratu-ez zuten elkarri baturaz begiak begialdian tapatuta (1906), aurpegi itxian behatuta (1911), palam- eta ureko- jokoak (1917)».

⁵ Ezer gertatu duzkan Casinoren finantzaketari buruz. Antzu (denon, elkarrekin) hurrengo aurreko bat ordaintzen zuten, eta hurrengo urtean Casinoren egoitza ospatzen zuten ikuskizunak aurreko bat ordaintzen zuten, ikuskizunak antolatzen, orrekin eta antolatutako elkarrekin gaitzen gaitzen ordaintzen zuten.

mendearen lehen hamarkadetan elkarteak burutu zituen jarduera garrantzitsuenen inguruko ikuspegi orokorra eskaintzen digu. Eduki ludiko eta kulturalako ekintzak ziren, baita kirol-jarduerak ere; eta guztiak, beti ere, etengabeko aldaketa bizian murgildutako gizarte baten ispilu ziren⁷.

2.2.1. Dibertimendurako jarduerak

Casino de Beasain elkarteak dibertimendurako ekintza-sorta zabala antolatu zuen bere historiako lehen aldi horretan. Jarduera gehienak egoitza sozialean burutu zituen; normalean elkarteak kideentzat eta beren familientzat antolatutako jarduerak izan ohi ziren, nahiz eta askotan oro har herriko biztanleei ere parte hartzeko aukerak zabaldu zizkieten.

Oso arrakastatsuak izan ziren Casinoak antolatutako dantzaldiak; dantzaldi horiek igande eta jaiegunetan Udal Bandak eskaintzen zituenei gehitu zitzaizkien, horrela herriko musika-eskaintza osatzen lagunduz. Dantzaldi asko bazkideentzat eta beren familientzat bakarrik izaten ziren, baina beste askotan beasaindar guztiei zabaltzen zitzaizkien ateak, frontoian ospatzen zirenean batez ere –bitxikeria moduan, dantzaldi batzuk gaueko ordu txikitik ospatu zirela gogora ekar daiteke; hori izan zen 1917an Casinoaren urteurrenean ospatutako *Madrid estiloko dantzaldi klasikoaren* kasua, biraderadun organoak lagunduta eta txurro-postu eta guzti⁸-. Musika emanaldiak ere antolatu zituzten; ikusmin handia pizten zuten gainera, artean Beasain bezalako herri batean nobedade zirelako. Casinoan emanaldiak eskaini zituzten musikarien artean Ramon Aramburu beasaindar piano-jole eta musikagile gaztea azpimarra daiteke.

Casinoko bazkideak antzerki-zale ere izan ziren. Antzerki-talde bat osatu zuten –lehen aipamena 1908. urte-hasierakoa da⁹– eta urteen buruan hainbat obra antzeztu zituzten; badakigu, gainera, Emilio Monreal bazkideak idatzitako *Cuando pasa la ronda* antzezlanak jarri zutela behin taula gainean. Emanaldi batzuek ongintza-mailako helburuak izan zituzten, Udal Ongintzako Arropategiari laguntzea, hain zuzen ere. Gainera, gehienetan antzerki-emanaldiekin batera musika-saioak ere eskaintzen zituzten eta horiek ere Casinoko bazkideen ardura izaten ziren: Gregorio Cerrajería, Ignacio Urteaga, Jose Zubizarreta, Juan Jose Aramburu piano-jolea... ziren horietako batzuk.

Horrekin guztiarekin batera, Casino de Beasain elkarteak bultzatutako egitasmoen artean berrienetakoa izan zena ere azpimarratu beharra dago, film-emanaldiak hain zuzen ere. Urte haietan hasi zen zinemarekiko zaletasuna zabaltzen Euskal

CASINO, CENTRO DEMOCRATICO IZAN ZENEOA

Une jakin batean, Casino de Beasain elkarteak zentro politiko bihurtu nahi izan zuen, herrian ordurako karlistek eta abertzaleek sortuak zituzten zentroen antzerakoa, aisialdirako gune izateari utzi gabe. Izan ere, Casinoak ideia liberalenganako "atxikimendua" izan zuen beti bereizgarri; horren isla dira zuzendarien zerrenda, antolatutako jarduera motak edo urte haietan jarrera liberala izan zuen Udalbatzarekin izandako harreman estua; ez ahaztu, gainera, sarritan bere lokalak errepublikanoek erabili zituztela egoitza "ofizioso" moduan. Horrenbestez, Casinoak egoera hura "ofizialdu" eta liberalismotik gertu egongo zen zentro politiko bat izatea erabaki zuen. Politikarenganako gerturatze hori 1918. urtearen hasieran gertatu zen, eta handik aurrera sozietateak Casino de Beasain y Centro Democratico izena hartu zuen; Leovigildo Aguado herriko maisu nazionala zen orduan elkarteak lehendakari.

Oso gutxi dakigu ekimen horri buruz. Jakina da, esate baterako, 1919ko maiatzean, Gorteetarako hauteskundeak zirela eta, Casinoko arretoran mitin bat egin zutela eta bizlariak Emilio Santos diputatua, Castro errepublikano tolosarra eta Ramon Bandres hautagaia izan zirela, eta azken hitzak Leovigildo Aguadok esan zituela, zentroko bazkideen izenean. 1920. urtearen hasieran, udal-hauteskundeak medio, Casinoa Beasaingo hautagai-zerrenda liberalaren logistika-zentroa bihurtu zela, bozketan garaile atera zen hautagai-zerrendarena, alegia. Bai 1919an, bai 1920an, Ordiziako Circulo Liberal elkarteak lehendakariari sozietatearen urteurrenako oturuntzan mahai-buru izaten utzi ziotela...

Dena dela, badirudi ekimen horrek ez zuela bestelako ondorioz izan; egiaz, handik aurrera Casinoa hasierako izenarekin ageri da berriro dokumentazioan. Gipuzkoako lurraldean oro har liberalek porrot egin zuten hauteskundeetan eta praktikan joera politiko hori probintzian –ez Beasainen– desagertu egin zen; hori izan zen Casinoak bultzatutako ekimenaren porrotaren zergatia.

⁷ Era berean, antolatutako jardueren garrantzia gertu eta handiagoa zenez, Casinok laguntza ekonomikoa eskatu zien Beasaingo Udalari 1916an lehen aldiz, eta horiek 25 peseta ematen erabaki zuten lehiaketaren bidez erosi zituzten, baina argi utzi zuten laguntza hori ez zela salbentzio moduan ematen, ez baitzuten onarokoririk jarri nahi. Gaitza berri gertatu zen 1917an, urtean, urtean, Udalak Casinoko jabetzako 50 pesetako salbentzioa eskatu ondoren, eta ora hor hasi zuten gaitza zuzendutako jokalari zela kontuan izanda, handik aurrera salbentzioa urtero ematen zuten. 1922tik aurrera, gainera, 130 pesetako salbentzioa ematen zuten Udalak, eta kaparaz handituko zuten antolatutako ekintzeki aguritu behar.

⁸ La Voz de Guipúzcoa, 1917.06.06.

⁹ Dokumentazioaren arabera, 1908ko Leinartzen ospatu zen lehen antzerki-emanaldia Casinok. Antzerki-taldeak Una bora Inal eta Rolo y entremesamiento antzezlanak eskaini zituen. Emanaldia Urteaga eta Martínezen musikarekin eta sozietateko kideen kantuarekin osatu zuten –azken horiek Beasainen hasi ziren las ofizialdu– (El Pueblo Vasco, 1908.02.12).

Herrian, eta Casinoko zuzendariek egoitzan zinematografo bat jartzea erabaki zuten, hartara beasaindarrei herrian bertan zinemaz gozatze-ko aukera emateko. Lehenengo erreferentziak 1917koak dira; 1918an astero antolatu zituzten emanaldiak, eta hurrengo urterako, obikoak ziren jada emanaldi bikoitzak, baita hirukoitzak ere¹⁰. 1920tik aurrera zinematografoaren gestioa Jose Maria Lasa eta Konpainiaren eskuetara pasa zen; Cine Casino enpresa sortu zuten, eta Casinoren egoitza erabiltzen jarraitu zuten emanaldiak egiteko.

Dantzaldiak, musika-emanaldiak, antzerki-obra, film-proiektzioak,... obikoak izan ziren elkartearen urteurrenetan, baina baita Eguberrietan edo Loinatzen moduko jaiegun handietan ere, batez ere mendearen bigarren hamarkadatik aurrera. Antza denez, jende askok parte hartu ohi zuen jarduera mota horietan, nahiz eta ezin ahaztu dugun urtean zehar antolatutako musika- edo antzerki-emanaldiak urri samarrak izaten zirela. *Variete* erako emanaldiak, prestidigitazioa, mahai-jokoen lehiaketak –musa, billarra...– edo diru-bilketa bereziekin osatu zuten urteko programazioa; azken horiei dagokienez, 1917an, L. Mundu Gerraren testuinguruan, itsaslapur alemaniarren biktima izan zirenen familiei laguntzeko sustatu zuten diru-bilketa aipa daiteke.

Bestalde, horri guztiari Beasainen ospatutako ustezko lehen danborrada gehitu behar zaio. Casinoak antolatu zuen arrakasta handiz 1920ko ekainaren 19an eta 20an urteurreneko jaien barruan. *El Pueblo Vasco* egunkariak danborradak izandako harrera ona azpimarratu zuen: *jendeak oso gogoko izan zuen saio hori, ongi antolatuta zegoelako eta horrelakorik herrian inoiz ikusi ez delako*¹¹. *La Voz de Guipuzcoa* egunkariak, herriz, horrela deskribatu zuen ekainaren 19ko danborrada:

Lacarra ezagunak ireki zuen ibilketa, Napoleon itxuran mozorrotuta, zaldi kementsu baten gainean eta eskuan bandera bat zuela; ondoren, hiru agintari zahozen txinatar jantziekin; atzean, 16 danbor-jole aurrean danbor-nagusia zeramatela eta 14 upel-jole; aldamenetan agintariak zeuden eta guztiak zituzten gustu oneko janzki klasikoak soinean; azkenik, ibilketa itxiz, udal-banda zahoan. Taldea ikusgarria zen oso.

*Taldea herriko kaleetan zehar ibili zen –zailtasunak izan zituzten ibilbidea egiteko kaleetan jende asko pilatu zelako–, kalejira alaia jo zituzten eta ez zen inolako isturirik gertatu*¹².

Lortutako arrakasta handia izan zen arren, ez zen danborradarik ospatu hurrengo urtean; bai ordea 1922an, Casinoko jaien barruan berriro ere. Ez zen hesterik ospatu 1927ra arte. Urteen

poderioz danborrada ordezkatzina bihurtu zen Loinatz jailetako ekitaldien barruan.

2.2.2. Kirol-jarduerak

Beasain modernitatearen bidean sartu ahala, kirol-moda herriak iritsi ziren herrira, eta Casinoak ere kirolarenganako estreinako interesa erakutsi zuen. Egiaz, mendearen lehenengo hamarkadetan jarduera fisikoak bigarren mailako lekua izan zuen elkarteko jarduera-egitarauaren baitan, baina Casinoak garaiko joera berrien alde izan zuen jarrera argia erakusten du.

Kirol-jarduera haren erdigunean pilota-jokoa zegoen, mende-hasierako euskaldunen artean kirolik hedatutena ezbairik gabe, baita beasaindar gehienentzat gogokoena ere, XIX. mendearen bukaeratik jokatzeko ziren herrian pilota-partiduak, zeinak aztergai dugun garaian Bideluzeko frontoian jokatu baitziren, eta baita ikusmen handia izan ere¹³. Herrian zaletasun handia zegoela ikusita, Casinoak urteurreneko jailetan pilota-partiduak antolatzea erabaki zuen. Binakako partiduak izan ohi ziren, eskuz edo erremontean; bikoteak bazkideekin –eta horien semeekin– osatzen ziren, baita orokorrean herriko edo inguruko gazteekin ere. Guk daukagun lehen aipamena 1909koa da, urteurreneko ospakizunetan Casinoak lau bazkideren artean pilota-partidua antolatu zueneko, 25 tantora¹⁴. Handik aurrera Casinoak prestatutako partidetan honako pilotariak ikusiko ditugu: Zumarragako Murua anaiak, Mercero anaiak, Soroa anaiak, Echave anaiak, Cerrajería anaiak, Amundarain, Latorre, Elicegui, Zuhiaurre, Arguiñano, Ocariz, Tife, Olave, Zaldua, Lamata, Etulain, Juaristi...

Mendearen bigarren hamarkadaren erdialdera Casinoko bazkideak ere txirrindularitzarako interesa erakusten hasi ziren. Asko zabaltzen ari zen kirol hura Euskal Herrian, Gipuzkoan batez ere; askoren ustetan, gainera, *txirrindu bidezko txangozaletasuna zen "sport" guztietan egokiena osasun bikaina edukitzeko*¹⁵. Hori bera pentsatuko zuten, antza, Beasaingo lehen zaletuek. Gutxi ziren artean txirrindu bat eskura zezaketenak, baina badirudi haien herriko kaleetan ikusteak Casinoko zuzendarien interesa piztu zuela, jarduera-egitarauetan txirrindulari-probak sartzen hasi baitziren. Lehena 1910eko urteurreneko jailetan ospatu zen txirrindu gaineko zinta-lehiaketa izan zen, antza¹⁶. Dena dela, lehenengo txirrindulari-lasterketa, zentzu hertsian esanda, 1913ko Casinoko jailetan egin zen, Beasain-Ormaiztegi-Ordizia-Beasain ibilbidearekin –urte hartan

¹⁰ Gipuzkoako Ogasunaren zerga-estatistikak erakusten dute, 1918an, milioi-
dez, 50 egunetan antolatuta zituzten film-emanaldiak Casinoko herrikoak izan
zirela. *Boletín de Estadística* (M.G.G.M.), 10 E. 1902 eta 1903 –*Boletín de
Estadística* guzuzen zuzendaria industria-zerbitzuetatik Casinoko Beasain-
ofiziotik kobratutako diru-esparrak, 1910 eta 1919–.

¹¹ *El Pueblo Vasco*, 1920.06.24.

¹² *La Voz de Guipuzcoa*, 1920.06.22.

¹³ Informazio gehiagorako, ikus *BUENO, I.*, *Euskal pilota Beasainen. Beasain-
Beasaingo Udalea*, 2003 (*Beasaingo Paparrak*, 1).

bertan garrantzizko lehen txirrindularitza-proba ospatu zen Beasainen, aurrerago ikusiko dugun moduan¹⁷. Txirrindulari-proba gehiago egin ziren handik aurrera: tokian tokiko lasterketak izan ziren, apalak egitasmoetan, kirola sustatzea eta beasaindarrei ongi pasatzeko aukera ematea beste helbururik ez zutenak.

Casinoak korrikalari-lasterketetan azaldu zuen interesa txirrindulari probengan erakutsi zuena baino handiagoa izan zen—lasterketa horiei *landa-zelaietako lasterketak* ere deitu zitzairen, mende- hasieran ere asko erabiltzen zen ingelesezko *cross-country* jatorrizko hitzaren itzulpena zena—. Atletismoko lasterketa mota horiek ospea hartzen hasiak ziren ordurako Gipuzkoako lurraldean, eta Casinoko zuzendariek ez zuten aukera hori galdu nahi izan beren ekitaldiei distira gehiago emateko. 1914ko Casinoko jaietako da daukagun lehenengo berria: ekitaldien barruan korrikalari-lasterketa antolatu zuten 18 urtetik gorakoentzat. Korrikalariak Casinoren egoitza sozialetik irten ziren, geltokitik eta Mariarastik pasatu, eta berriro egoitza sozialera itzuli ziren¹⁸. Handik aurrera proba-mota horiek urtero errepikatu zituzten. Interesa zuen edonork parte har zezakeen lasterketetan—nahiz eta inoiz edo behin Casinoko bazkideetara mugatu zen partaidetza—eta batzuetan haurrentzako maila bereziak ezarri zituzten; korrikalari gehienak beasaindar gazteak ziren, kirolean zaletuak eta herrian antolatutako edozein motatako kirol-probetan parte hartzeko

aukera galtzen ez zutenak. Eta lehenengo urteetan parte-hartzaile gutxi izan baziren ere—1917an, esate baterako, lau korrikalari bakarrik lehiatu ziren—, aipagarria da horien artean zegoela gerora Espainiako txapeldun izango zen Miguel Peña bera; Beasainen bizi zen orduan eta bertan eman zituen lehen pausoak atletismoaren munduan—1916, 1917 eta 1918ko lasterketak irabazi zituen—.

Pilota, txirrindularitza, korrikalari-lasterketak..., horiek osatu zuten Casinoak mendearen lehen hamarkadetan antolatutako kirol-ekitaldien muina. Baina, zer gertatzen ari zen bitartean *foot-ball* izenarekin ezagutzen zen kirol berriarekin? Egiaz, ez dugu dokumentazioan inolako frogarik aurkitu urte horietan Beasainen futbola modu antolatu eta arautuan jokatzeko zenik esateko, ez Casinoren barnean, ez eta herrian egon zitekeen beste elkarteren baten barnean ere. Dena dela, mendearen lehen urteetan herriko kale, plaza edo zelaietan lagun-taldeek futboleko jokatzeko zutela pentsa daiteke, modu informalean eta ia araurik batere gabe, lehenengo hamarkadaren bukaeratik aurrera bereziki, orduan hasi baitzen behin betiko zabaltzen futbola Donostiako hirigunetik eta Bidasoa aldetik probintzia osora. Hori ondoriozta daiteke, behintzat, herritarren memoria kolektiboa aztertuta—gaur egungo heldu askok beren aurrekoek haurtzaroan futboleko jokatu zutela esaten dute—, Beasain komunikazio-gune estratagiko batean kokaturik zegoela jakinda



Casino de Beasain alkatetzak antolatutako zinen lehen txirrindulari-proba korria. Argazkia XX. mendearen bigarren hamarkadaren erdialdean egindako lasterketa baten kasieran eginda dago.

14 BUA-AMR, 309-6 (Ernesto Páezaren Basminger Alkatetari bidalitako eskutitua, 1909.06.02).

15 El Pueblo Vasco, 1913.03.14.

16 Basminger Udaltza Ondo Biltzarrean Akoa, 1916.05.20.

17 BUA-AMR, 309-6 (Vicente Villaverde Basminger Alkatetari bidalitako eskutitua, 1913.05.24).

18 El Pueblo Vasco, 1914.06.07.

edo herria Fabrica de Vagones moduko enpresa garrantzitsuaren kokagune izan dela gogoratuz, enpresa hori Beasainen eragina izan zuten gizarte-eraldaketa berrien eragin-gune izan baitzen –ez ahaztu herriko mugak gainditzen zituzten harremanak izen zituela beti–. Ondorio bera atera daiteke 1916an Udalak Compañía de los Caminos del Norte de España enpresarekin egindako gestioetatik, enpresarenak ziren lursail batzuk herriari berrakuratzeko baimena eskatu baitzion, bertan futbol-zelai bat egiteko; eta egitasmo hori beasaindarren benetako eskari baten ondorio zela pentsa daiteke –gestio horiek ez ziren aurrera atera urte batzuk igaro arte–¹⁹.

BEASAINGOEK INCELERAZ HITZ EGITEN DUTE

XIX. mendean zehar kirolean sortzen joan ziren korronte berri gehienek Britainia Handian izan zuten jatorria, eta Europako kontinentera salto egin zutenean beren terminologia originala ekarri zuten berekin; futbolaren kasua azpimarragarria da bereziki. Britainia Handitik iritsi ziren *Athletic*-ak, *foot-ball*-a, *match*-a, *team*-a, *referee*-a, *goal-keeper*-a, *corner*-a, *chut*-a, *penalty*-a... eta beasaindarrek anglizismoz jositako kirol-terminologia hura naturaltasunez uztartu zuten beren eguneroko hizkuntzan, nola euskarari hala espainierari. *Sport* berriek mantendu egin zuten jatorrizko hiztegia mendearen lehen hamarkadetan –nahikoa da urte haietako prentsari begirada bat botatzea horretaz konturatzeko–, harik eta 1920 eta 1930eko hamarkadetan anglizismo garbiak itzulpenengatik eta gazteleratutako formengatik ordezkatzeko hasi ziren –batez ere euskararen kasuan, aranismoaren eraginak kirolen “euskalduntze” handiagoa bultzatu baitzuen–. Alabaina, arrazoi politikoak medio, frankismoaren garaira arte ez ziren ingelesezko hitzak espainieratik ia desagertu; orduan, *Atletico*, *balompie*, *partido*, *equipo*, *arbitro*, *guardameta*, *saque de esquina*... futbolaren hiztegiaren gailentzen hasi ziren. Hiztegi horrek, bestalde, denborarekin hainbat forma alboratu egin ditu, eta beste batzuk, berriz, berreskuratu.

Alabaina, kirolak, oro har, eta futbolak, zehazki, ez zuten urte batzuk geroagora arte benetako hultzadarik jaso Beasainen; horretarako, araututako futbola herrira iritsi arte itxaron beharko dugu. Horrekin batera gertatu zen, gainera, txirrindularitza edo atletismoaren behin betiko garapena.

¹⁹ 1916. urtearen erdialdean Udalak baimena eskatu zion Compañía de los Caminos del Norte de España enpresari bere instalatzen zuen lehen futbol zelaia eraikitzea. Enpresak ez zekien erren zelaia, futbol-zelaia josteko trukea garrantzi handia zuela, eta hori jostalariak beren burua zela argudiatu. Udalak ez zuten auzerik egin, eta Orain duela bertatik jostalariak zelaia gogoratuz zelaia “Zaldizariak” izeneko inguruetan, eraikitzen, eta zelaia trukea zelaia zelaia. Orain dela, urte batzuk zelaia zelaia izan zuten beasaindarrek enpresaren lursaila futbol zelaia zelaia eraikitzea (Beasaingo Udalak Orainko Bilbueren Aka, 1916.07.06; BUA-BMR).

²⁰ 1914. urtean, Compañía de los Caminos del Norte de España enpresari futbol zelaia eraikitzea, Beasaingo Alkateari hitzartu zelaia, 1916.07.06-1.

Kirol-elkarteen agerpena: Beasain Foot-ball Club elkarte

Casino de Beasain elkarte bezalako aisialdirako sozietate balioanitzen sorrera nahikoa fenomeno orokorra izan zen, Beasainen antzera, modernitatearen bidean aurrera-pausoak ematen hasiak ziren herrietan. Horrekin batera, kirol-elkartek ere hasi ziren sortzen: herrialdeetako hiriburuei bakarrik lotutako entitateak izateari utzi eta ordurako industriaren eta hirigintzaren gorpilean murgilduta zeuden herrietara zabaltzen ziren. Kirol-elkarteen helburu nagusiak honako hauek ziren: kirola egitea, kirola sustatzea eta orokorrean kirola garatzea; eta hori dena, beti ere, xede moral eta hezitzaile batekin –gazteak “batere gomendagarriak” ez ziren jardueretatik aldentzeko–, hobekuntza fisikoa ere helburu zutela ahaztu gabe –alor horri, gainera, geroz eta garrantzi gehiago eman zioten–. Bestalde, lehen urte horietan elkarteek beren arreta kirol-sorta zabal batean jarri bazuten ere, denborarekin kirol-aukera hori gutxituz joan zen, kirol bakarrean espezializatzen iristeraino. Beasainen sortu ziren kirol-elkartek horren adibide garbi dira.

3.1. Lehenengo kirol-elkartek: Club Deportivo Beasain eta Sociedad Deportiva Sempere

1913. urtearen amaieran sortu zen Club Deportivo Beasain: hori da, guk dakigula, Beasainen sortutako lehen ezaugarri modernodun kirol-elkartera. Ordurako, Casinoak hasia zuen jada kiroletarako gerturatze-prozesua, gerturatze hori artean modu apalean eginga bazuen ere –pilota-partiduak eta txirrindulari-probak antolatu zituen batez ere–, eta entitate berriaren sortzaileek Casinoak hasitako bidea jarraitu eta herrian kirola sustatzeko eta garatzeko lanetan sakontzeari ekin zioten –egiaz, badirudi klubaren sortzaileek eta bazkideek Casinoarekin oso harreman estua izan zutela beti–.

CD Beasainen egoitza, Kale Berriko 2. zenbakiko etxabeetan egon zen eta 1913ko abenduaren 24an eman zuen izena elkartearen erregistroan. Jendau-

rreko agerpena, ordea, 1914ko maiatzaren 24an egin zuen, Loinatz jaietan –eta artean ere ofizialki inauguratu gabe zegoela–. Club Ciclista de San Sebastian elkartearekin batera, eta Udalaren laguntzarekin, txirrindulari-proba bat antolatu zuen, eta modu horretara urtebete lehenago Udalak eta aipatutako donostiar elkarteak arrakasta handiz antolatutako lasterketari jarraipena eman zion. Txirrindulariek 40 kilometroko ibilbidea egin zuten Beasain-Ormaiztegi-Tolosa-Beasain artean, eta Zumarragako Jose Maria Mendia izan zen lehena, zeina proba hura irabaztearekin batera, Gipuzkoako amateurren txapeldun bilakatu baitzen. Lasterketan lehiatu ziren beasaindarren artean Jose Zufiaurreren parte-hartzea azpimarra daiteke²⁰.

Lehen agerpen arrakastatsu horren ondotik CD Beasainek ekainaren 14an ospatu zuen inaugurazio-ekitaldi ofiziala, eta benetako kirol-ikusgizona izan zen herritarrentzat: goizean bazkide-arteko txirrindulari-proba egin zuten Beasain-Salbato-re-Ordizia-Beasain ibilbidearekin, korrikalari-lasterketa egin zuten frontoiko paretaren eta Bideluze kalearen bukaera artean itzuli batzuk emanek, eta pilota-partidua ere jokatu zuten Zumarragako Murua anaiek eta Ramon Mercero eta Domingo Soroa bikoteak; ondoren, oturuntza egin zuten; eta arratsaldean, txirrindulari-lasterketa geldoa ospatu zuten frontoian, abiadura lasterketa (100 m) eta dantzaldia Udal Bandarekin; atsedenaldietan, gainera, jokoak egin zituzten.

Inaugurazioa ospatu eta handik denbora gutxira CD Beasain elkarteko zuzendariak gimnasio bat ireki nahi izan zuten beren aretoan. Baina oztopo ekonomiko handiak aurkitu zituzten egitasmoa aurrera ateratzeko; hala erakusten du, behintzat, 1914ko urrian elkarteko lehendakari zen Pedro

²⁰ El Pueblo Vasco, 1914.05.23; La Voz de Guipúzcoa, 1914.05.26.

Aranak Udalean aurkeztutako proposamenak. Horren arabera, laguntza ekonomiko baten truke, CD Beasainek udal-eskoleko haurrei gimnasioa uztea proposatzen zuen lanegunetan erabil zezaten –eskolako irakasleen ardurapean–. Baina Udalak ezezkoa eman zion proposamenari, aurrekaririk ezarri nahi ez zuela argudiatuz. Kontuan izan behar da erantzun mota hori ohikoa zela garai hartan: kirol asoziazionismoa eremu pribatuaren barruan zegoen orduan, eta artean herri-erakundeek kirolarekiko zuten lotura oso txikia zen²¹. Gauzak horrela, ez dakigu beste ezer gimnasioaren asmoaz.

Dirudienez, CD Beasainek ez zuen dinamismo handirik izan: ez daukagu berari buruzko beste herririk. Zailtasun ekonomikoek bilakaera normala eragotzi ziotelako susmoa daukagu. Eta hori, sortzaileek helburuak definitzerakoan ondo-beharrez aritu zirela benetan: herriko gazteei dibertimendu erakargarri eta atsegina aurkitzeko bidea eskaintzea, hori guztia gazteen onerako nahiz gizabanakoaren baldintza fisikoen hobekuntzarako izateko asmoarekin gainera. Izan ere, *gorputz indartsu eta osasuntsu batean arima osasuntsua aurki daiteke, sentimenduak zintzo eta eskuzabalak nahiz altruistak eta ausartak izan ohi dira (...), eta gainera, esportak, heziketa fisikorako bidea izateaz gain, pertsonen eta herrialdeen arteko loturak estutzeko balio duten ezagupen eta harremanak bideratzen laguntzen du*²².

Ziurrenik antzeko asmo eta helburuak izango zituzten urte batzuk geroago Sociedad Deportiva Sempere elkartearen sortzaileek. 1919. urtearen bueltan, Beasain, Ordizia eta Lazkaoko gazte batzuk elkartu egin ziren eta kirol-elkarte bat sortzea erabaki zuten, kirola garatzeko eta egiteko. Badirudi kirol-elkartea sortzeko ekimena Emilio Bernis, Compañía Auxiliar de Ferrocarriles (CAF) enpresako zuzendariarena izan zela, zeinak Sempere auzoan konpainiak zituen lursail batzuk utzi baitzituen futbol-zelai moduan erabiltzeko; ekimen horrek, bestalde, hirigune handietan geroz eta gehiago zabaltzen ari zen joera bati jarraitzen zion, hots, zelaiak utzi eta futbol-zelaiak prestatzeari, futboleko askoz ere modu arautuagoan jokatu ahal izateko. Futbol-zelaiak izango zen lursailak Sempere auzoan zeuden, Lazkaoko lurretan, eta kokapen horrek berak eman zion izena elkarte berriari. SD Sempere elkarteak lehen zuzendaritza-batzordea apirilean aukeratu zuten, eta lehendakariitza CAFeko ekonomia-sailaren arduraduna zen Ramon Pazi egokitu zitzaion; Aguirre, Echegaray, Avies, Arrizabalaga eta Marques izan zituen lagun

zuzendaritza-batzordean. CAFeko zuzendari eta zuzendari-orde ziren Emilio Bernis eta Antonio Monasterio ohorezko lehendakari eta lehendakari-orde izendatu zituzten, hurrenez hurren²³.

SD Semperek kirol-aukera zabala izan zuen helburu, nahiz eta hasieratik garbi gelditu zen lehentasuna futbolarik izango zuela. Egiaz, ordurako futbola mutil gazteak gehien erakartzen zituen kirolerako bat zen; mutil gazte askok miretsi egiten zituzten Real Sociedad edo Real Union bezalako taldeen ekintza gogoangarriez iristen ziren berriak eta prest zeuden futboleko buru-belarri murgiltzeko, denborarekin itzal handiena izango zuen kirolari ekiteko, alegia²⁴.

Elkartearen inaugurazioa bera izan zen SD Semperek antolatutako lehen jarduera, 1919ko apirilaren 27an. Korrikalari-lasterketa egin zuten lehenik –CAFeko lantegiei bira–, Antonio Monasteriok emandako sariekin. Ondoren, bazkideek futbol-partida bat jokatu zuten, Beasainen bizi zirenek Ordizian bizi zirenen aurka; kapitain lanetan Cerrajería eta Luzuriaga ibili ziren, hurrenez hurren. Jokalariek lehendakariak emandako elastiko gorriak eta zuriak estreinatu zituzten, baita Emilio Bernisek oparitutako baloia ere. Ez dugu lehen partidua horren emaitza ezagutzen²⁵.

Bi aste geroago elkarteak 150 kide zituen jada eta bigarren futbol-partidu bat ere jokatu zuen, Tolosaren aurka 4 eta 0 galdu zuen partidua. Hona handik egun gutxira tolosar zalceek esan zutena Sempereko futbol-zelaiari hartutako itxura onaz: *kokapen aparta dauka eta inguruan dituen zuhaitzek imajina zoragarria ematen diote*²⁶. Futbol-zelaiak orduan 91 metro zituen luzeran, hots, Erregelamenduak eskatzen zuen gutxienezkoa, eta 60 metro zabaleran, minimo ofiziala baino gehiago kasu horretan. Ateak jarrita zeuden ordurako, eta berehala itxitura bat jartzea pentsatuta zeukaten, jendea barrura sar ez zedin. Hala ere, joko-zelaiak artean bigun samarra zegoen, aurreko egunetan egindako euriagatik eta ia hilabete lehenagora arte soroa izan zelako. Horregatik guztiagatik, hurrengo denboraldiari begira lanak egin zituzten berriro zelaiak behin betiko atontzeko.

Aipatutako tolosarrek ikusleei ere tankera ona hartu zieten, epaileak beren taldearen aurkako erabakiak hartu zituen arren, neurritz jokatu zutelako une oro. Dena dela, laudorio nagusiak futbol-taldearentzat izan ziren, Usabiaga, Aguirre, Marques, Cerrajería, Iturrioz, Miner, Larrañaga, Garmendia, Urteaga, Luzuriaga eta

²¹ Udalek, orduan, bere baitan Euzkoari izateko izenaren arkapuruan gimnasio bat eraikitzen erabaki zuten, udal eskoleko nesko-entzulek erabil zezaten. Ez dakigu azkenean egintza hori aurrera eramain zuten ala ez (BKA-AMR, A09-6 –Pedro Arnaiz, Club Deportivo Beasain elkarteak lehendakariak, Beasaingo Alkateari bidalitako eskutia, 1914.10.16–; Beasaingo Udaleko Oribi Bilkeraren Aitak, 1914.10.17 eta 1914.10.24).

²² BKA-AMR, A09-6 (Pedro Arnaiz, Club Deportivo Beasain elkarteak lehendakariak, Beasaingo Alkateari bidalitako eskutia, 1914.10.15).

²³ La Voz de Guipúzcoa, 1919.04.21.

²⁴ Ordutako sartan zen jada Gipuzkoako Futbol Federazioa (1918), non Gipsakusa, Nafarroa eta Errioxako taldeak bilduz baitziren. Geroago, arabar taldeak Gipuzkoako Federazioaren barruan sartu ziren, eta 1920an nafarrek baita Federazioa proposatu zuten (Errioxako taldeak ere hartan sartu ziren).

²⁵ Emilio Bernisek, gainera, elkarteak bilera baliu bat onarazteko zibile agindua zion. Beasaingo Udalek, bere aldetik, 30 pertsa eman zituen inaugurazioerako.

²⁶ El Puchito Vasco, 1919.05.16.

²⁷ El Puchito Vasco, 1919.07.24 eta 1919.07.26.



Beasainen futbolarekin jokatu zuten lehenengo guztien irudia aurkitzen dira argazki-
ham ageri direnak: Juan Aramburu, Inosekela Aguirre, Miguel Corrajeria, Domingo
Urtiaga, Juan Urtiaga, Gregorio Corrajeria, Jose Zufiaurre, Gil Iturrion, Iñaki
Aguirre, Joaquin Urtiaga eta Paleurpe Iturrion. Gehienek 1919 eta 1922 bitartean
jokatu zuten SD Sempere elkarteko futbol-taldean aritu ziren.

Eccizabarrenak osatutako taldearentzat, alegia:

Talde polita da orokorrean, kohesio handia dauka eta kideak modu ezin hobean moldatzen dira elkarrekin. Ausardia falta zaie atearen aurrean. Entrenamendu pixka batekin, eta aipatutako gabezia zuzentzen dutenean, futbol-lehiaketetan arrakasta handia izango dutelakoan gaude.

Hain zuzen ere, Sempere futbol taldea Beasain, Ordizia eta Lazkaon bizi ziren gazteek osatzen zuten, eguneroko lan-betebeharrak amaitu ostean artean kirol berria zen futbolarekin gozatzen zuten gazteek, alegia. Amateurrak ziren eta ongi pasatzea zuten helburu bakartzat. Taldearen elastikoa izan ezik –elastikoa partiduetako sarreraren bidez lortutako diruarekin ordaintzen zelako–, gainerako guztiaz, hots, galtza motzez, galtzerdiez eta botez jokalaria arduratzen ziren –bustitakoan pisua bikoizten zitzairen lokarritudun baloiak erabiltzen zituzten–. Epaile-lanak kirol-elkarteko kideren batek egin ohi zituen.

Sempere taldeak lagunarteko partiduak jokatu zituen oro har, baita modu erregularrean jokatu ere, nola etxean hala kanpoan; eta beti, ikusmin handia sortuz eta jai-giroan. Inguruko taldeen aurka jokatu zuten batez ere, hala nola Union, Sportivo, Iberia eta Aurrera tolosarrak, Villabona, Colon irundarra...; Beasaingo taldeen aurka ere aritu ziren, Beti Bizi horien artean, zeina lagun-koadrila batek sortu baitzuen bigarren hamarkadaren bukaeran –1920ko hamarkadako lehen urteetara arte jokatu zuen–. Badirudi, gainera, Realaren ordezkoko ekipoarekin partida hitzartu zutela 1921eko urtarrean Atotxan jokatzeko; azkenean, ordea, ezin izan

zuten partidua jokatu Semperek joateko arazoak izan zituelako.

Bestalde, aipatu beharra dago SD Sempere elkarteak “bere” futbol-zelaia beste talde batzuei utzi ziela askotan bertan partiduak joka zitzaitez; horien artean zeuden aipatutako Beti Bizi taldea edo artean futbol-zelai egokirik ez zuten gipuzkoar talde batzuk, Zumarraga, Urretxuko Goyerri edo Andoaingo Euskalduna, esate baterako.

Zalantzarik gabe, futbola izan zen SD Sempere elkartearen jardura nagusia. Haatik, garaiko kirol-elkarte gehienetan gertatu legez, bazkideek beste kirol batzuk egiteko interesa ere azaldu zuten. Jakina da, adibidez, 1919ko ekainean, elkarteak sortu eta bi hilabetera, Larraitx ingurura ibilaldia egin zutela; hirurogei bazkide inguruk hartu zuten parte eta parte-hartzaileek futbol-partida batekin eman zioten amaiera txangoari. Era berean, badakigu 1920an atletismo-jaialdi bat ospatu zutela Sempereko futbol-zelaian –Sportivo Tolosano elkartearekin batera antolatu zuten jaialdia–: 500, 1.500 eta 3.000 metroko lasterketak, korrikalari-lasterketa futboleko baloiarekin, disko-jaurtiketa eta bola-jaurtiketa. SD Sempere elkarteak pilota-partiduren bat ere antolatu zuen, horien artean, 1921ean Zumarragako Badiola anaiek Salaverria eta Lamata beasaingarren aurka jokatu zutena.

Dena dela, futbolaren ondotik, korrikalari-lasterketa izan zen SD Sempere elkartearen jardura gogokoena, Casinoak herrian modan jarri zuen atletismo-proba. Elkartearen lehen korrikalari-lasterketa 1919ko Ordiziako Santa Ana jailetan antolatutakoa izan zen¹⁷. Hurrengo urteko Beasaingo Loinatz jailetan ospatu zuten mota hartako

bigarren proba; 59 parte-hartzaile izan ziren, haien artean D. Carrascal, F. Ibañez eta R. Garmendia bazkideak, eta horiei esker SD Sempere taldekako sailkapenean bigarren postua lortu zuen. Hala ere, elkarteak antolatutako lasterketan famatuen 1921eko Loinatz jaietan jokutakoa izan zen, lasterketa hartan Espainiako txapeldun zen Jose Andiak parte hartu zuelako –probaren irabazlea ere bera izan zen– eta gipuzkoar atletismoan tradizio handia zuten taldeak lehiatu zirelako, haien artean Atletico Excursionista edo Deportivo Fortuna. SD Sempere elkarteak bazkideak ere izena eman zuten, Jose Lascurain, Jose Recalde, Luis Echeverria, Pedro Mendia, Miguel Alvarez, Ignacio Urcelay, Felix Ibañez eta Dionisio Carrascalek, hain zuzen ere –azken hau izan zen herritarren artean lehena.^[2]

CD Beasain elkartearekin alderatuz, SD Semperek ibilbide luzeagoa eta arrakastatsuagoa izan zuen. Hala ere, 1920. urtearen bukaera aldera antolatutako jardueretan atzerakada bat izan zuela ikus daiteke. Batzuen ustez, bazkideen artean tirabirak izan zirelako gertatu zen hori. Dena dela, ezin ahaztu urte haietarako bazendela beste futbol-talde edo kirol-elkarte batzuk ere SD Semperek eragina izan zezakeen eskualdean bertan: Ordizian Santa Ana eta Ordizia taldeak aipatu behar dira, eta Beasainen, berriz, Beti Bizi, Lagun Artea -1920ko hamarkadaren lehen urteetan herrian jokatu zutenak eta aurretik Sempereen jokaturako jokalaririk asko jaso zituztenak-, eta, bereziki, Beasain Foot-ball Cluba -geroago arituko gara azken honi buruz-. SD Sempere elkartearen futbol-taldeak artean ere jokatzen jarraitu zuen hilabete batzuetan; baina 1922ko udaberritik aurrera ez dugu izango berari buruzko beste herririk, eta hortaz, desagertu egin zela suposa dezakegu. Hala eta guztiz ere, elkarte hura ez zen alferrik jaio. Kirol-elkarte batek egin zezakeenaren adierazgarri izan zen SD Sempere, antolatutako eta araututako futbolaren oinarriak ezarri zituen eskualdean, eta bere kideetako batzuk inguruan sortzen joan ziren taldeetan jokatzen pasatu ziren. Ezin ahaztu, gainera, futboleko jokatzeke leku aproposa eman ziola Beasaini: Sempereko futbol-zelaia, hamarkada askotan zehar herriko futbolaren lekuko izango zena.

3.2. Beasain Foot-ball Cluba

Beasain Foot-ball Cluba 1920ko abenduaren 24an sortu zen 16 eta 18 urte bitarteko lagun-talde baten eskutik, gerora *Beasain Festivo* aldizkariak jasotakoaren arabera²⁸, SD Sempereren antzera, kirol-elkarte balioanitz gisa jaio zen, kirola

orokorrean sustatzeko asmoarekin, baina bere benetako zaletasuna futbola zela argi eta garbi utziz hasiera-hasieratik; horrela ondoriozta daiteke, gainera, aukeratutako izenari berari erreparatuz. Egiaz, garaiko prentsan elkarteari buruz aurki daitekeen lehen erreferentziak 1921eko otsailean Senpereko futbol-zelaian, elkartearen futbol-taldea zen Beasain FC eta Beti Bizi taldeen artean jokaturako futbol-partida bati buruz hitz egiten digu —ez dugu emaitza ezagutzen—. Elkartearen sorrera, bestalde, bat zetorren urte haietan euskal futbolak bizi izan zuen gorakada nabariarekin, hots, 1920an Antwerpen-en (Anberesen) ospatutako Olinpiadetan Espainiako selekzioak zilarrezko domina lortu ostean bizi izan zuen gorakadarekin; izan ere, selekzioan jokatu zuten euskaldunek ikuskizun bikaina eman zuten, eta horrek ospe handia eman zion futbolari Euskal Herrian.

Beasain FC elkartearen inguruan lehen hilabeteetan gertatutakoari buruz ia ez daukagu beste berririk: hasierako jokalarien artean Casasola, Aramburu, Uribe, Elzo, Suarez, Roman, Iraola, Aramburu, C. Aramburu, Mendia, Esnaola, Urteaga, Mugica, Vicuña, Gomez... zeudela³⁰, eta kamiseta gorrixka batekin jokatu zutela, hori besterik ez. Hasieran ez zuten zuzendaritza-batzorderik aukeratu –aipatutako *Beasain Festivo* aldizkariaren esanetan, *elkarren arteko ezberdintasunak saihestu nahi zituzten*–, eta seguru asko hori izan zen elkartearen jarduera eskasaren arrazoia. Gainerako bazkideak baino zaharragoa zen eta mota honetako elkarteetan esperientzia gehiago zuen Ernesto Poignonek eman zion amaiera egoera hari –aurretik bere izena Casino de Beasain elkartearen zuzendaritza-batzordeari lotuta ikus dezakegu–: elkarteko agintea hartu eta zuzendaritza-batzorde bat osatu zuen; eta bera jarri zen batzorde-buru. Araudi bat prestatu zuten orduan eta kluba elkartearen erregistroan inskribatu zuten. 1921eko ekainean Beasain FC elkarteak 83 bazkide zituen eta ordurako inaugurazio ofiziala zeukaten jada guztiek buruan³¹.

Inaugurazioak, ordea, hilabete batzuetan itxaron behar izan zuen artean ere. Bitartean, 1921eko irailean, Beasain FC elkarteak kirol-ikuskizun bat prestatu zuen Udalaren laguntzarekin, Marokon soldadu gisa borrokan ari ziren beasaindarrei laguntzeko. Egitarauaren barruan Senperen Donostiako Esperanza eta Sportivo Tolosano taldeek jokatu zuten futbol-partidua azpimarra daiteke. Bi hilabete geroago prentsak beste bi partiduen berri eman zuen, beasaindarrek

28. Ecu berean, bidebizi SD Suspendu albarako oteakariak inguruko lantzerian agurturako lantzerietan parte hartu zuten.

20. *Beasins Festival, 1923. Dren de la, încreșea de mlați sacrați sortii izoni, zoni etc. El Pădălu Vasos egualizarea orakero, 1923a încreșea sacrațion fier-potro încreșea aspectu zoi, cu încreșea, sacrațion dula drea încreșea sacrațion dula drea (El Pădălu Vasos, 1923: 90, 12).*

30. Presesrains aruheru, Ben Hiczen auſu sarreſeſe aſaratake 1921ſeſu atadeke partidarais bſabak aſuturu karu zimeſe jobaluriaſe dieſe karſeſe (El Pueblo Vero, 1921.06.04 eta 1921.02.05).

3) El Pueblo Vasco, 1927, no. 10.

37. *Homo sapiens*: *homo sapiens* Linnaeus, 1758.

©Marek Gołębiewski; Prezentacja

(Morozko Ichimutskati-utbra, Enahio Bernis).

- Lokeshdohuri: Krishna Poddar,
- Lokeshdohuri-arise: Cruz Arastorru.

[illegible]

Imperator: Elio Greco
 Decano: Antonio Greco

Buzsáki, György, *Journal of Neuroscience*, 1996, 16, 5046-5068.

DESDE BEASAIN

(De nuestro corresponsal).

Grandes fiestas deportivas.

Con gran solemnidad y en tiempo espléndido se han celebrado las anuales fiestas deportivas organizadas por la Sociedad deportiva "Beasain F. C." con motivo de su inauguración.

A las siete de la mañana el disparo de cohetes y los simpáticos silbidos que tocando una alegre diana recorrieron las calles de la villa, anunciaban el comienzo de las fiestas.

A las nueve tuvo lugar la prueba ciclista (15 kilómetros) tomando parte siete corredores, los cuales hicieron el recorrido sin el menor percance siendo la bandera a la meta por el siguiente orden:

- 1.º Echea, que invirtió en recorrido 34 minutos, 3 segundos.
- 2.º Gorrochategui.
- 3.º Guerra.
- 4.º Elso.
- 5.º Poignon.

A las once tuvo lugar el "cross-country" tomando parte 15 corredores, entre ellos el paisano Sorraña Uteja, el cual demostró todas sus cualidades que posee en el arte del atletismo. Llegaron a la meta por el siguiente orden:

- 1.º Uteja que invirtió en el recorrido 14 minutos, 24 segundos (del "Lagun Artea").
- 2.º Beloki, del mismo club.
- 3.º Ibáñez del "Beasain F. C."
- 4.º Quintanilla del "Lagun Artea".
- 5.º Ibáñez del "Beti Bizi".
- 6.º Lamata, del "Beti Bizi".
- 7.º Alvarez, del "Beasain F. C."
- 8.º García, del "Beasain F. C."
- 9.º Herrera, del "Beti Bizi".
- 10.º Guerra, del "Beasain F. C."

A las doce tuvo lugar el partido de pelota entre los hermanos Uteja de Zumarraga, contra Maeda y Salaverria del "Beasain F. C.", venciendo los primeros.

A las dos de la tarde, reparto de premios.

Copa social (prueba ciclista "Beasain F. C.", 15 puntos).

Copa Bernis, Ibáñez, primer corredor de la Sociedad.

Uteja, reloj del "Beti Bizi".

Beloki, reloj Uteja.

Ibáñez, zapatos de la "Unión Deportiva".

Quintanilla, pitifera de don Emilio Hunot.

Ibáñez, prendas de Y. Irusta.

Lamata, botella de la "Recreativa Ferroviaria".

García, champagne de Irujo.

Alvarez, cadena de reloj de "Un estudiante".

Guerra, paño de don Pedro María.

Premios de la prueba ciclista

Echea, reloj del Excmo. Ayuntamiento.

Gorrochategui, prendas de Y. Mendia.

Guerra, alfileres de A. Monasterio.

Elso, estado de porro de varios socios.

Poignon, sortija de Sorocdo.

A las tres y cuarto tuvo lugar el partido de fútbol en el campo de Sempere, venciendo el "Beasain F. C.", por cinco goles a cuatro.

El partido resultó entretenido viéndose bonitos jugadas en ambas partes.

Del equipo vencedor se distinguieron Uteja, Imaz (C) y Garasoli.

Del equipo derrotado: el delantero centro y el extremo izquierdo.

A las ocho tuvo lugar el banquete en el afamado restaurant de Pasa, reuniéndose 35 comensales, con el buen humor y armonía propios en tales casos. Acompañó al banquete la banda de música de la Sociedad, terminando la fiesta con la marcha de la Sociedad.

No ha de temerse estas pocas líneas sin dirigir un placer a la Junta Directiva por el éxito obtenido en la organización de esta simpática fiesta.

Tolosako Incaren aurka Berazubin jokatu zutena eta Ordiziaren aurka Senperen jokatu zutena.

Alabaina, Beasain FC elkartearen benetako garapenaren hasiera ez zen 1922ra arte gertatu. Zerikusi handia izan zuen horretan, lehenik, 1921. urtearen bukaeran bazkideek batzar orokorrean zuzendaritza-batzorde berria hautatu izanak, non Ernesto Poignon aukeratu baitzuten lehendakari lanetarako -Pedro Arana eta Emilio Bernis ohorezko lehendakari eta lehendakari-orde izendatu zituzten, hurrenez hurren-²⁰. Era berean, handik egun gutxira, 1922ko urtarrilaren leian, Beasain FC elkarteak inaugurazio ofiziala ospatu zuen eta kirol-egitarau zabala prestatu beasaindarren gozamenerako: txirrindulari-proba, korrikalari-lasterketa, pilota-partidua eta futbol-partida.

Handik aurrera ohikoak izan ziren prentsari Beasain FC elkarteari buruzko aipamenak -kirol-prentsak ere aurrerakada handia eman zuen garai hartan-. Informazio guztien arabera, klubaren egoera egonkortu egin zen, eta hori 1922. urtearen erdialdean tirabirak izan zirela bazkideen artean, eta tirabira horien ondorioz kanporaketa batzuk ere izan zirela tartean, alokatuta zeukaten egoitza utzi egin behar izan zutela ahaztu gabe, Krisialdia gainditu ostean, klubak bermatze-prozesuari berrekin zion eta denbora gutxira kirol-erreferentzia nagusi bilakatu zen Beasainen: SD Sempere eta Beti Bizi nahiz Lagun Artea futbol-taldeak desagertuak ziren ordurako, eta horietako kide batzuk Beasain FC elkartearen sartu ziren. Gainera, denborarekin herrian sortzen joan ziren klub edo futbol-taldeak -Union Deportivak eta Aurrerak 1920ko hamarkadaren lehen erdian, Lagun Artea berriak hamarkadaren bukaeran...- ezin izan zioten inoiz Beasain taldeari itzalik egin, eta pixkanaka-pixkanaka herriko futbol-erreferentzia nagusi bihurtu zen.

Bermatze horren ispilu da 1922. urtearen bukaeran klubak bizi izan zuen berregituraketa garrantzitsua. Handik aurrera Doroteo Aguirre buru izan zuen zuzendaritza-batzordearen barnean hiru batzorde osatu zituzten, futbola, atletismoa eta pilotaz ardura zitezen -Miguel Cerrajería, Ernesto Poignon eta Felix Latorre izan ziren lehendakariak, hurrenez hurren-, modu horretara klubaren helburu ziren hiru esparru horietan espezializazioa errazteko²¹.

Beasain Foot-ball Club elkartearen inaugurazioa 1922ko urtarrilaren leian izan zen, Hona El Pueblo Vasco egunkariak horri buruz argitaratu zuena (El Pueblo Vasco, 1922.01.04).

(El Pueblo Vasco, 1921.12.29).

El Hona izan zen Beasain FC elkartearen zuzendaritza-batzorde berriko kideak:

-Lehendakaria: Doroteo Aguirre.

-Lehendakari-ordea: Jose Barbe.

-Idazkaria: Eliso Urdelay.

-Diruzkaria: Antonio Uribe.

-Batzordekideak: Felix Latorre, Miguel Cerrajería, Inocencio Aguirre, Luciano Beguiristain eta Teodoro Martínez.

Batzorde berriak bereko marta zituzten:

-Foot-ball batzordea: Miguel Cerrajería (lehendakaria), Doroteo Aguirre eta Jose Mendia.

-Atletismo-batzordea: Ernesto Poignon (lehendakaria), Eliso Urdelay, Inocencio Aguirre, Agustín Uribe eta Teodoro Martínez.

-Pilotaz-batzordea: Felix Latorre (lehendakaria), Antonio Uribe eta Mercedes Sarasola.

(El Pueblo Vasco, 1922.12.28).

BEASAINGO MARTXA

Futbol-klubak sortu eta garaiko kirol-sarean hermatzen joatearekin batera, taldeen lehen ereserkiak agertzen hasi ziren, klubaren eta zalegoaren arteko identifikazioa areagotzeko helburuarekin egindako musika-konposizioak hain zuzen ere.

Ramon Aramburu izan zen Beasaingo ereserkiaren egilea. Beasainen jaio zen 1902an, musikarekin lotura handia zuen familia batean -txistulari entzutetsuak ziren familiarteko batzuk-. Oso goiz piztu zitzaion musikarako zaletasuna eta Donostiako Kontserbatorioan egin zituen ikasketak. Ikasketa horiek osatu egin zituen Madrilén lehenik, eta Parisen gero, non ikasturte akademiko bakarra egin baitzuen, herrira itzuli behar izan zuelako gaixotasun larri batek jota. 1923an hil zen.

Beasaingo Martxa dugu gaur egunean Ramon Arambururen konposizioen artean gordetzen den bakarra. Parisen idatzi zuen 1922an, eta egonaldi horrek izan zuen eraginik, bai, Beasaingo Martxan, Frantziako domo herriko baten zatiak erabili baitzituen. Ez dakigu zein izan zen obraren jatorrizko xedea: hots, futbol-talde batentzako ereserki moduan egin zuen, hala modu orokorrago batean Beasaingo biztanleak elkarrekin identifikatzeko sortu zuen. Hasierako helburua ez zen inoiz argitu. Hala eta guztiz ere, helburuak helburu, SD Beasain KEk bere futbol-taldearen ereserki moduan hartu zuen, norbaitek taldearentzako "espresuki" idatzi zuen letrak berak erakusten duenez.

Egiaz, elkarteak garai hartan zituen kirol-ardura orokorren ispilu dira batzordeak. Hala ere, aurretik esana dugu Beasain FC futbol-elkarte bat zela beste ezer baino lehen. Futboleko aritzeko Senpereko futbol-zelaia zeukan, zeina urte batzuetan herriko nahiz inguruko beste hainbat futbol-talderekin partekatu baitzuen -kanpokoen artean Ordiziako Santa Ana azpimarra daiteke-, eta tarteka Gipuzkoako beste talde batzuei ere utzi egin zien. Azkenean, ordea, Senpereko futbol-zelaiaren erabilera neurri handi batean Beasain FC elkartearen eskuetara pasatu zen "esklusiboki", Gipuzkoako herrietan denborarekin futbol-zelaiak egiten joan zirelako -Ordiziak 1923tik aurrera izan zuen Aranako futbol-zelaia- eta herriko kirol kontuetan Beasain FC nagusi izatera heldu zelako. Oso ondo zaindu zuten futbol-zelaia eta, denborak aurrera egin ahala, zelaian egokitze-lanak egiteaz arduratu ziren; horren adibide da 1922. urtearen bukaeran eraiki zuten gimnasioa, aparatu-sorta zabal eta guzti: eskailerak, trapezioa, eratzunak, sokak, pisuak e.a.

Gerora, 1979an, Andoni Sarriegik Beasaingo Martxarentzako letra berria idatzi zuen, euskaraz. Letra berriaren helburua ereserkia benetako Beasaingo Martxa bihurtzea zen. SD Beasain KE eta bere futbol-taldearen ondare eskusiboa izateari utzi eta herri guztiarentzako ereserki izan zedin. Hortaz, gaur egunean Beasaingo Martxa, Beasaingo herriarena nahiz futbol taldearena, biena dela esan daiteke.

*Si quereis verle jugar
al equipo beasaindarra
si quereis verle jugar
a Senpere hay que marchar.*

*En nuestra Sociedad
amante del sport
lucha por el color
por el Beasain campeon.*

Letra: egile ezezagunarena.

*Gora zu, Beasain maite
eta gora, beasaindarrok
zahar bezala gaste
aurrera beti denok.*

*Egunero lanean saiatuz
kiroletan indartsu jokatzu
euskara ta kultura goratzu
jaiak alai ospatzu.*

Letra: Andoni Sarriegik. 1979an egina.

Lehenengo urteetan Beasain futbol-taldeak lagunarteko partiduak bakarrik jokatu zituen. Herriko beste talde batzuen aurka jokatu zituen, hala nola Beti Bizi, Union Deportiva, Aurrera...; inguruko herrietako taldeak ere izan zituen aurkari -bizilagun zituen Santa Ana eta Ordizia, kasu-, baita horren gertu ez zeuden herrietakoak ere -horien artean, hiriburukoak: Esperanza, Corinthian's, Exploradores, Atletico Excursionista, Ariñ-Sport, Union Deportiva...-, urrunagokoekin ere jokatu zuela ahaztu gabe -Iruñeko Lucta, esaterako-. Normalean, gonbidatuta etortzen ziren taldeek beste gonbidapen batekin erantzuten zuten, eta modu horretara, partidak joan-etorriko lehia bihurtzen ziren. Halaber, noizbehinka gonbidapenak prentsaren bidez ere egiten zituzten, desafio moduan, eta klubek baiezkua edo ezezkua ematen zuten. Geroz eta gehiago ziren Gipuzkoan jokatzen zuten futbol-taldeak eta, hortaz, futbol-partidak antolatzeke aukerak ere are handiagoak ziren.



Hori guztia alde batera utzita, Beasain FC elkarteak ere Senperen hainbat partida antolatu zituen ongintza-helburuekin. Lehena aipatutako Esperanza-Sportivo Tolosano izan zen 1921eko irailean. Urtebete geroago, 1922ko abenduan, Beasain taldea garai batean Lagun Artean ibilitako jokalariek osatutako talde baten aurka aritu zen —gchienak Senperetik zetozen, gainera— Udalaren Ongintza Etxearentzat (Ospitalarentzat/ Arangoiti egoitzarentzat) dirua biltzeko asmoz; 3-0 irabazi zuten. Handik aurrera ongintzaren aldeko partidak urtean behin edo bitan jokatu zituzten. Sarrerekin nahikoa diru lortuko zutela bermatzeko, partidu horietako batzuk kanpotik etorritako talde ezagunek jokatu zituzten, Realak edo Tolosak kasu; aipatutako bi taldeak 1923 eta 1924ko Loinatzetan lehiatu ziren, Udalaren Ongintza Etxearen alde.

Gehienetan ez ditugu hasierako partidu horietan eman ziren emaitzak ezagutzen. Hala ere, klubak izan zuen bilakaera kontuan hartuta, badirudi zelaian egindako agerpenak,

taldea bermatu eta goranzko bideari ekiteko behar adina arrakastadunak izan zirela. Hasteko, beasaindarrek txapelketa ofizial batean parte hartu zuten lehen aldiz, 1922-1923 denboraldian; Doroteo Aguirre zen orduan klubeko lehendakaria. Ordurako Gipuzkoako Futbol Federazioan izena emana zuen Beasainek eta Gipuzkoako Txapelketa Erregionaleko C Taldean egin zuen debuta —Bigarren Maila ere deitzen zitzaion orduan—³⁴, Tolosako barrutian hain zuzen ere; Villabona izan zuen aurkari³⁵. Ez dugu, ordea, txapelketaren emaitzarik ezagutzen —orduko prentsak arreta gutxi eskaintzen zien beheko mailai—.

³⁴ Urte horietan futbol txapelketak eskualde-mailan jokatzen ziren, maila ezberdinetan banaturik, eta lehen mailako txapelketarek beharrik jokatzen zuten eskualdeko gundeko txapelketa bat —Krozeo Kopa—.

³⁵ Tolosako barrutian bi talde beharrik zauden; Beasain FC eta Villabona —Tolosako Lehen Maila zegoen orduan—.

GIPUZKOAKO FUTBOL- TXAPELKETA ERREGIONALA

1920ko hamarkadaren lehen urteetan, futbol-txapelketa ofizialak eskualdeka egiten ziren. Gipuzkoako Txapelketa Erregionalak hiru maila zituen: A Taldea edo Lehenengo A Maila, B Taldea edo Lehenengo B Maila eta C Taldea edo Bigarren Maila; azken hau, barrutietan banatu zuten 1922-1923 denboralditik aurrera –barrutietako irabazleek jokatuakotako ligaxkak ematen zuten mailako txapeldunaren izena–.

1928-1929 denboraldian Espainiako Liga-txapelketa sortu zen eta horrek Txapelketa Erregionalaren berregituratzea ekarri zuen. A Taldeko futbol-taldeek Lehen Maila osatu zuten, B Taldeari Bigarren Maila deitu zitzaion eta C Taldeak Hirugarren Maila osatu zuten.

Lehenengo urteetan Beasainek Bigarren Mailan jokatu zuen batez ere, eta maila hori talde ezberdinetan banatu zen, denboraldien arabera: 1928-1929 eta 1929-1930 denboraldietan Preferente taldea eta talde Arrunta izan zituen; 1930-1931 denboraldian ez zen barne-zatiketak egia; 1931-1932an bi barruti edo taldeetan banatu zen, San Sebastian (A) eta Vergara (B); 1932-1933tik aurrera berriro ere Preferente taldea eta talde Arrunta izan zituen.

Informazio gehiago daukagu bigarren txapelketa ofizialaren inguruan, 1923-1924 denboraldiaren inguruan, alegia. Beasain FCren egoitza Kale Nagusiko 27. zenbakian zegoen 1923ko abuztuaz geroztik, elkarteak zuzendaritza-batzorde berria zeukan Miguel Cerrajería lehendakari zuela³⁶ eta Udalak 200 pezetako diru-laguntza ematea lortu zuen txapelketak sorrarazitako gastuak ordaintzeko. C Taldean aritu ziren berriro ere, Tolosako barrutiaren barruan. Ordukoan, Euskalduna tolosarra, Inca, Goyerri, Zumarraga, Villabona eta Ordizia izan zituen aurkari, eta denboraldia hirugarren postuan bukatu zuen, ohorezko postua benetan.

Txapelketa –1923ko urrian hasi zena– 1924ko urtarrilean amaitu zen Beasaintzat, eta beraz, hilabete batzuk zeuzkan aurretik lagunarteko partidak jokatzeko. Izan ere, lehen txapelketa ofizial haiek iraupen gutxi izaten zuten, artean ez zuten gerora edukiko zuten interesik eta jendearen arreta ere berenganatu gabe zuten, beraz, lagunarteko partidek ia txapelketako bezainbesteko ikusmina pizten zuten. Lagunarteko partidu horien artean

azpimarratzekoa da, adibidez, 1924ko martxoan Beasainek Realaren ordezkotako taldearekin Atotxan jokatu zuena; egia da beasaindarrek 8 eta 1 galdu zutela, baina prentsak taldea goraipatu zuen, Paco Elzo atezaina batez ere:

Beasain FC taldeak atezain atsegina aurkeztu zuen: oso estilo pertsonala zeukan eta irudi xelebreka ematen zuen (...).

Bere geldituak eta hutsegiteak partidako gauzarik interesgarrienak eta barregarrienak izan ziren. Zamoraren "itxura" daukan atezain honi esker jasan ahal izan zuten ikusleek atzoko fardela.

Egia da Realak ordezkotako talde indartsua aurkeztu zuela Beasainen aurka jokatzeko, eta markagailua horren ispilu da. Baina horrek ez zituen Beasaingo mutilak kikildu, gogo handiarekin jokatu baitzuten une oro, eta batzuetan, gainera, abileziaz; egindako lanak golu merezi izan zuen behin baino gehiagotara³⁷.

Era berean, denboraldi horretakoak dira klubaren barruan sortu zen bigarren futbol-taldeari buruzko lehen aipamenak: haurren taldea zen hura eta gazteenek ere futboleko jokatzeko aukera izateko xedearekin sortu zen, baita lehenengo taldearentzako harrobi izateko helburuarekin ere. Hurrengo urterako Beasain taldearen ordezkotako moduan jokatu zuen jada, eta Loinaz izena hartu zuen –dena dela, izen hori ez zuten gehiegi erabili–.

Egiaz, beasaindarrek oso balorazio positiboa egin zuten Gipuzkoako txapelketa ofizialean egindako ibilbideaz, eta 1924-1925 denboraldian ere txapelketan parte hartzea erabaki zuten –aurretik, txapelketari begira, zabaldu egin zuten Senpereko futbol-zelaia–. Ordukoan Beasain bigarren izan zen Tolosako barrutiaren barruan, lehen postuan zegoen taldearekiko puntu bakar batera; oso txapelketa ona egin zuen eta ez zuen lehenengo postua lortu, hain juxtu, Senperen azken partida galdu zuelako Pasayako talde indartsuaren aurka (7-0) –Pasaiakoak barrutiko txapeldun izan ziren azkenean–. *Beasain Festivo* aldizkariako berriemaileak hainbat zorigaiztoko arbitrajari bota zien errua, baita azken partidetan futbolarien gogoak gainbehera egin izanari ere³⁸. Hala ere, Beasain pozik zegoen lortutakoarekin.

Aurreko urtean gertatu legez, zaleek Beasain taldeaz gozatzen jarraitu ahal izan zuten denboraldiaren amaierara arte jokatu zituen

³⁶ Hona zuzendaritza-batzorde berria:
– Lehendakaria: Miguel Cerrajería.
– Lehendakari-orde: Doroteo Aguirre.
– Idazkaria: Teodoro Martínez.
– Idazkari-orde: Agustín Urteaga.
– Diruzain-kontadorea: Antonio Uribe.
– Batzordekidea: Ernesto Polanco, Luciano Regalado, Nicolás Zaldua eta Juan Urteaga (El Pueblo Vasco, 1923.06.13).
³⁷ El Pueblo Vasco, 1924.03.20.

³⁸ Beasain Festivo, 1923.

FABRICA A VAPOR

DE ASQUARENTES,
LICORES Y JARABES

MARCIAL BERROETA



ESPECIALIDADES DE LA CASA

LICOR DE SAN MARCELO DE LITOLA - BOMBAS

VINOS SAN ANTONIO - CORRAL BERROETA

CORRAL NÚM. 8 C.

VILLAFRANCA DE ORIA (GUIPÚZCOA)

Una entrevista con Paquito Elzo.

Guardameta del Beasain F. C.

En vista de la progresividad que en el puesto de guardameta nos está demostrando Elzo, defendiendo los colores del «Beasain F. C.» y dado que es notabilidad en el equipo berreroeta, creímos de buen acierto hacerle una pequeña entrevista.

En el momento en que le hacemos, encontramos a Elzo en una de sus cotidianas tertulias, es sus horas de expansión después de su diario trabajo, y en cuya tertulia se conversa precisamente en torno a lo que vamos a proponer, del foot-ball.

.....? Esta va a ser la primera entrevista que voy a ser objeto y más, cuando se trata para el «Beasain Festivo», simpático periódico que sale por nuestras fiestas de San Martín, me siento orgulloso al someterme a sus preguntas.

SOLDADURA AUTÓGENA

MARTIN ESNAOLA

Taller mecánico
de calderería

Mayor, 25 BEASAIN

.....? La edad con que cuento actualmente es de 16 años.

.....? Así me decían muchos, que por la poca edad y corpulencia sería débil en la portería.

Pero no es porque yo vaya a decirlo, más he tenido ocasión de comprobar los que así me decían, que es todo lo contrario. No me faltan nervios y arrollo.

.....? Como beasainarra que soy y como mayormente mis actitudes de golfer por las dadas al Club de mis amores, pienso defender con toda tesón y entusiasmo los colores del «Beasain F. C.». Sin embargo, no dejan de «conclármelo» por un.....pero antes envolverán que conseguirme.

.....? Siempre y desde que era pequeño me ha gustado el foot-ball y siempre mi predilección ha sido ocupar el puesto de guardameta.

.....? Mi mayor satisfacción, para el deseo de golfer que sentía, fue el afirmarme por vez primera en ese puesto en el Beasain F. C.

Aunque mi actuación en esa vez no fue del todo feliz, no obstante la directiva de mi Club no dejó de poner en mi sus miras.

.....? Muchas paradas peligrosas he efectuado y no recuerdo cual fue la peor, porque he tenido necesidad de parar shots de corta distancia y de buena factura; en algunas ocasiones desbarré en esquivar y varias veces atreírme a los pies del delantero pero poseyéndome del esférico.

Uno de mis mayores gozos fue el detener un penalty de Arrillaga en el partido contra el reserva de la Real Sociedad, teniendo que detener dos shots seguidos, y cuyo momento fue para mí el más peligroso del partido.

.....? El campeonato pasado debía nuestro equipo habérsele adjudicado.

Mi mayor decepción del mismo fue cuando se celebró en Villafraña con el C. D. Santa Ana, en cuyo partido me introdujeron de la manera más tonta al goal que les valió el triunfo y los dos puntos. Quiero ser sincero. Grande fue la amargura que me causó.

.....? Siempre me ha gustado la disciplina y el ajetreo; nunca dejaré de alinearme en el equipo por capricho o por cualquier tontería. Yo cuando

juego me siento ufano y próximo siempre con mi mejor voluntad de dejar satisfecho de mi desempeño de guardameta al público que a Sempere acosa.

.....? Muy contento estoy en el «Beasain F. C.», máxime cuando cuento con personas para mí muy amables. Ahí tenemos al deportista don Serafín Arana, a quien debo gratitud por los arreglos que me da.

.....? Procuro entrenarme bien antes de cualquier partido.

.....? Mi propósito es cada vez aspirar a contar con mejores aptitudes, para defender también mejor los colores del «Beasain F. C.»

.....? Para el campeonato próximo no dudo que haremos un buen papel, si jugamos con mayor entusiasmo que el pasado. Por mi parte, no me faltará, y no dudo que mis compañeros de juego estarán acordes con lo mismo.

.....? Ninguna molestia ha sido para mí y como le he manifestado antes, me congratulo de la entrevista, por ser la primera vez y por ser destinada al «Beasain Festivo».

Y dejamos al joven guardameta Elzo que prosiga su expansión después de haber cumplido con nuestra misión, sacándole las declaraciones que nos ha hecho con su exquisita amabilidad.

Joaquín García.

Se compran lanas
pieles y chatarraHERMÓGENES
FERNÁNDEZ

Beasain

Garage Vista-Alegre

EUSEBIO ERAUSQUIN

Reparación de Automóviles

Suministramos piezas para todos los
coches sin pérdida de tiempo

Sub-Agencia Oficial Ford

Piezas de Recambio

EMILIO HUNOLT

BEASAIN

TALLER DE REPARACIÓN

FERRAMENTAS

PIEZAS DE RECAMBIO

Pasa Elzo a ser el Beasain F. C. guardameta
tallera de reparar coches sin pérdida de tiempo.
Hermógenes Fernández
Beasain Festivo 1925-1926
1925-1926 Beasain Festivo
(Beasain Festivo, 1925).

lagunarteko partidekin. Realaren ordezkioak aurreko denboraldiko bisita bueltatu zion eta futbol-partidua jokatu zuten Senperen, Gurutze Gorriarentzako dirua lortzeko; Beasainek galdu egin zuen berriro ere, 0 eta 2. Amuten (Irunen) Espainiako txapeladun zen Real Union taldearen ordezkioaren aurka jokatu zuten futbol-partidua ere aipa daiteke, beasaindarrek 7-2 galdu zutena. Unionistek horrela deskribatu zuten Beasain taldea: *Kanpoko "hamaikakoak" itxura ona eman zigun, bere kategoria kontuan hartuta. Mutilek badakite elkarren artean ongi batzen; baina bi gabezia dituzte; ez dira ausartak aurkakoari baloia kentzeko egin beharreko sarreretan, eta, aurkariak baloia har ez dezan, baloiaren atzetik joaten dira partidu guztietan ematen diren aukera ugarietan. Eta Paco Elzo atezainaren lana azpimarratu zuten bereziki: adore handiko jokalaria da, badaki non kokatu eta geldiketa onak egiten ditu³⁹.*

Egiaz, Beasain taldeko atezain Paco Elzo gainerako jokalarien artean gailentzen hasia zen ordurako; taldearen benetako sostengua zen, jarraitzaile askoren aburuz⁴⁰. Berarekin batera titular izan ziren 1924-1925 denboraldian, Balzola, Arguiñano, Suarez, Larrañaga, Ormazabal, Fernandez, M. Cacho, Aramburu, Biain eta A. Cacho.

Talde beasaindarrak eginiko txapelketa onak eta Senperen jokatutako lagunarteko partidu ugariak

asko lagundu zuten, 1920ko hamarkadaren erdialdean, futbolak herriko kirol-bizitzan hartu zuen protagonismo handian. Horrela zioen *Beasain Festivo* aldizkariako berriemaile batek 1925ean: *Gure Kirol Elkarteari esker, igande arratsaldetan foot-bullaren xarmaz goza dezakegu, eta foot-ballik gabe, seguruenik, gogaitasunaren eragin ezatsegina pairatuko genuke; hortaz, bidegabekia izango litzateke babesik gabe uztea. Igandetako partiduek eta Senperera jendea etortzeak, gainera, onura handia suposatzen zuten berriarentzat: Argi dago (...) Kirol Elkartek herriari egiten dion onura, gazteen indarra sustatzen baitu kirolaren bitartez. Gainera, igandetan entretenimendua eskaini ez ezik, kanpoko taldeen etorrerarekin ere herriak onurak izaten ditu, noski. Berriemaileak, hortaz, Udalari zein zaletuei laguntza eskatzen zien, Senperera joan daitezkeen antolatutako partidu guztietara, modu horretara Klubak ahalik eta diru-etekin gehien lortzeko, eta bide batez, maila handiko taldeak herrira ekartzeak eragiten dituen sakrifizioak eskertzeko, azken finean, zaletuen mesederako ekartzen baitira. Are gehiago, berriemailearen arabera, beasaindarrak *moralki behartuta* zeuden futbol-lehietan jokalariei *adorea ematera*⁴¹.*

Beasain FC elkartearen barruan, ordea, ez zen dena futbola izan. Gipuzkoako Atletismo Federazioan izena eman zuten, elkartearen barruan Atletismo-batzordea sortu zuen eta moda-modan zeuden korrikalari-lasterketen moduko proben



Beasain taldea 1924 inguruan.

³⁹ El Pueblo Vasco, 1925.02.17.
⁴⁰ El Pueblo Vasco, 1924.12.25.

⁴¹ Beasain Festivo, 1925.

inguruan interes handia erakutsi zuen. Hala, 1922tik aurrera bera arduratu zen –Udalaren laguntzarekin– aurretik SD Semperek antolatu zuen IV. Loinaz Probaz, hots, Beasaingo Loinatz jaietan profesionalak ez ziren korrikalarientzat ospatzen zen lasterketa ospetsuaz, alegia. Aipatu proba urte gehiagotan ere antolatu zen eta, egiaz, oso ezagun egin zen; Gipuzkoako atletismoaren barruan bermea lortu zuen, baita entzute handia ere. Hori ondoriozta daiteke, behintzat, proban lurraldeko atletismo-klub onenek parte hartu zutela kontuan izanda, edo Miguel Peña –probaren irabazlea 1922an eta 1923an–, Palma, Juan Eraunceta, Fidel Acebal, Serafin Ulacia, Angel Vidal... bezalako korrikalari handiak lehiatu zirela ikusita. 1922. eta 1923. urteetan, gainera, Beasain FC elkarteak talde propioa aurkeztu zuen; Nicolas Garcia, Saturnino Alonso, Jose Lascurain, Ignacio Recalde, Lucas Garmendia, Eugenio Vitoria, Jose Gurruchaga, Luis Mendia, Francisco Lamaza, Jose Ataun, Francisco Ibañez, Enrique Barber, Tomas Plazaola eta Manuel Troncoso izan ziren beasaindar klubaren koloreak defendatzeko izena eman zuten gazteak.

Pilota-batzordea ere eduki zuen Beasain FC elkarteak, baina ez dirudi lehen urte haietan dinamismo gehiegirik izan zuenik –Casinoak eta Udalak antolatzen zituzten pilota-partidu gehienak–. Klubak antolatutako bi pilota-partiduren berri besterik ez daukagu: bata 1922ko abenduan, bestea 1923ko otsailean, eta biak, Udalaren Ongintza Etxearen alde –azken partidu honetan Lamata eta Salaverria bazkideek Arguiñano eta Zalduaren aurka jokatu zuten–.

Beasain FC elkartearen barruan ez zen egon berariazko batzorderik txirrindularitzaren inguruan lan egiteko, baina hori ez zen oztopo izan 1923ko irailean bazkide arteko txirrindulari-lasterketa bat antolatzeko –bost lehiakide bakarrik aurkeztu ziren proba–, edo urte hartan bertan I. Gipuzkoako Txirrindulari Biran herritik lehenengo postuan igarotzen zen txirrindulari saria emateko. Azpimarratzekoak dira, era berean, bazkideek egin zituzten bizikleta-txangoak. Haietan garrantzitsuena, urte batzuk geroago oso ezagun egingo zen Kostaldeko Itzulia dugu; 1924ko udakoa da lehen aipamena⁴². Furgoneta bat kontratatatu zuten anoa-postu eta botikin moduan, eta uztailaren 25ean txangozaleak txirrinduetara igo eta Loiolako Santutegira abiatu ziren –meza entzutera–, Zarautzen bazkaldu zuten eta arratsaldean Beasaina itzuli ziren; badirudi, gainera, Ordiziatik igarotzerakoan txalo ugari jaso zituztela.

Azkenik, aipatu beharra dago bazkideek ere mendirako zaletasuna erakutsi zutela, industrian eta hiriguneetan oinarritutako eredu sozio-ekonomikoaren agerpenak naturarekiko harremana ez galtzeko premia sortzen baitzuen ordurako. Udako hilabeteetan burutzen zuten jarduera hori, artean nahiko modu arautu gabean, hobekuntza fisikoa eta morala lortzeko xedea buruan zutela, eta inolako lehiaketa-grinarik gabe. Murumendira egindako bira izan zen, ezbairik gabe, txangorik garrantzitsuena eta jendetsuena; lehen aipamena 1922koa da⁴³.

Horrenbestez, Beasain FCk kirol-sorta zabala bildu zuen elkartearen barruan; gehienak, gainera, mende berriarekin batera iritsi ziren herrira eta, aurretik sortu ziren aisialdirako elkartei nahiz kirol-klubei esker, 1920ko hamarkadarako nahikoa zabaldua zenden beasaindarren artean. Herritarren eskariei erantzuteko eta, batez ere, lurraldeko talde handienekin lehiari berdintasunez ibiltzeko moduko futbol-talde trebea sortzeko Beasain FC elkarteak izan zuen abileziak, herriko biztanleen artean geroz eta leku garrantzitsuagoa izatera eramanez entitateak; herritar horiek, izan ere, modernizazio-prozesu orokor eta geldiezin batean murgildurik zeuden, bizitzako alor guztietara iristen zen prozesuan, baita gizarte- eta kultura-arloetara ere. 1925ean Beasain FC elkarteak eman ziren aldaketa handiek aurrerakada suposatu zuten prozesu horretan guztian.

42- El Pueblo Vasco, 1924.07.23 eta 1924.07.30.

43- El Pueblo Vasco, 1922.06.10.

PEÑA TRIUNFA UNA VEZ MAS

36

Casino Recreativo Beasain Foot-ball Club elkartea

1925. urtearen bueltan, Casino de Beasain tradizio eta berme handiko elkartea zen jada. Beasain FC, bestalde, harro egon zitekeen beasaindarren artean izandako harrera onaz eta kirol-elkarte gisa erakutsi zuen sinesgarritasunaz. Bi entitateek bat egin zuten orduan eta Casino Recreativo Beasain Foot-ball Club izeneko elkarte sortu zuten. Bategite horrek, Beasaingo historian aisialdi- eta kirol-elkartetik garrantzitsuenaz izango zenaren oinarriak jarri zituen.

4.1. Bategitea

Ez da inolako idatzizko testigantza espezifikorik gorde 1925ean Casinoak eta Beasain FC elkarteak bat egiteko izan zituzten arrazoien inguruan. Urte horretan bertan Juan Garciak, *Beasain Festivo* aldizkarian, Beasain FC elkarteak *egoera ezin hobean* egon behar zuen egoitza soziala edukitzearen beharra eta *bazkideen sentipena* aipatu zituen⁴⁴. Horrela da. Bat egitearekin, Beasain FC elkarteak pertsona-kopuru handia harne hartzeko moduko egoitza soziala lortu zuen; egoitza hori, gainera, herritarren artean aisialdirako topalekurik gogokoenetakoa zen ordurako. Era berean, herriko alor sozio-kulturalen Casinoak zeukan lekuari etekina atera ahal izango zion, baita aisialdi- nahiz kirol-jarduerak antolatzen zeukan eskarmentuaz haliatu ere. Casinoak, bere aldetik, antolatutako kirol ekintzetan sakontzen lagunduko zion kirol-ahalmena eskuratu ahal izan zuen –jarduera berdina ez errepikatzea ere saihestu zen horrela-. Ezin ahaztu, gainera, herriko futbol-talde nagusia edukitzeak Casinoarentzat zuen erakarpina⁴⁵. Horri guztiari gehitu egin behar zaio, gainera, bi elkarteetako zuzendarien artean zegoen harreman ona –zuzendari batzuk, adibidez, lankideak, senitartekoak edo lagunak ziren–.

Casinoak eta Beasain FC elkarteak batzar orokorrak egin zituzten 1925eko martxoan zehar bategiteaz hitz egiteko. Azkenik, urte horretako apirilean bertan egin zuten elkarte berriaren Araudia onartu eta zuzendaritza-batzordea aukeratzeko behin betiko batzar orokorra. Emilio Poignon izan zen lehendakari hautatua, eta batzorde bat osatu zuten kirol-gaietarako –Ignacio Cortes aukeratu zuten batzorde-buru-. Urte hartako maiatzaren 13an eman zuten izena elkartearen erregistroan.

Gauzak horrela, Casino Recreativo Beasain Foot-ball Club elkarte berria sortu zen, benetako aisialdirako eta kirol-gaietarako elkarte, inolako politika-kutsurik gabe⁴⁶. Entitate berriak ez zuen hausturarik ekarri. Besterik gabe, bategitea bi eginahalen batuketan izan zen herrian horren ongi errotuta zegoen Casinoaren egoitza sozialaren inguruan, elkarren osagarri ziren bi bideen batuketa, alegia; eta horrek, aisialdiaren eta kirolaren inguruko jarduerak Beasainen indar berriz bultzatzen lagundu zuen. Denborarekin, gainera, elkarte berriaren oinarrian Casinoa zegoela kontsideratu zuten –bat egin zuten bi elkartearen artean zaharrena–; ideia hori, bestalde, herriko memoria kolektiboan guztiz sustraituta egotera iritsi zen.



⁴⁴ Beasain Festivo, 1925.

⁴⁵ Casinoak bazkideen artean futbolak sortzen zuen interesaren ispila dira zuzendarien hainbat jaietan antolatutako futbol-partidak; 1923an, adibidez, Beasain eta Errenterian Touring taldeek jokatu zuten.

⁴⁶ Beasain Festivo, 1925.

CASINO RECREATIVO BEASAIN
FOOT-BALL CLUB ELKARTEKO
LEHEN ZUZENDARITZA-BATZORDEA
(1925eko apirila)

Lehendakaria:
Emilio Poignon.

Lehendakari-ordea:
Luis Gonzalez.

Diruzaina:
Pedro Lasa.

Idazkaria:
Doroteo Aguirre.

Idazkari-ordea:
Juan Garcia.

Batzordekideak:
Teodoro Martinez, Jose Saldaña, Eugenio

Perez, Luis Iglesias, Manuel Perez eta
Ignacio Cortes.

Kirol-batzordea:

Lehendakaria:
Ignacio Cortes.

Idazkaria:
Juan Garcia.

Batzordekideak:
Manuel Perez eta Luis Iglesias.

Beasain Festico, 1925

4.2. Herrian futbola behin betiko gailendu zenekoa

Casino eta Beasain FC elkartearen bategiteak onura handia ekarri zion *bagoigileen* futbol-taldeari —izen horrekin zen ezaguna ordurako talde beasaingarra, eta izena, CAFekin zituen harremanengatik hartu zuen, enpresak Senpereko futbol-zelaia uzten ziolako—. Izan ere, taldea ona zen eta zaleen konpromisoa geroz eta handiagoa zen; baina, horretaz gain, atzetik herrian horren ongi erroturik zegoen Casinoaren moduko entitate baten babesari izateak, ahalmen handia erantsi zion taldeari. CR Beasain FC zen herriko kirol-elkarte nagusia —bakarra luzaroan— eta bere futbol-taldea, Beasain —bategitearekin izena mantendu zuena—, benetako futbol-ordezkaririk bihurtu zen herriarentzat; leku hori ez zion denborarekin sortuko ziren taldeetako inork kendu. Zalantzarik gabe, Beasain taldeak urte haietan lortu zituen arrakastek ere zerikusi handia izan zuten horretan, talde apala izan arren, Gipuzkoako futboleko gailentzea lortu zuelako. Ordurako, futbola *Jainko* moduan tratatzen zuten askok, *kirola atsegin duten pertsonen artean nagusi eta zaleen artean grina gehien sortzen* zituelakoan⁶⁷; eta futbol-partidak kirol-ikuskizunen trazak hartzen joan ziren.

berria. Hori ondoriozta daiteke, behintzat,



Prentsa errekin handia ekarri zion Beasain taldeari 1925-1926 denboraldian. Hona El Pueblo Vasco egunkariak bere jokalariei buruz emen zuen (El Pueblo Vasco, 1925.II.29).

⁶⁷ PENA, N.: "El deporte en Vizcaya", Vida Vasca, 2 (1925), 39. or.

Beasainek modu ezin hobean hasi zuen ibilbide

1925-1926 denboraldian izan zuen jardunari begira. Denboraldiarekin hasiera-hasieratik konprometitu ziren, gainera. Casinoak eskaintzen zuen areto zabala aprobetxatuz, CR Beasain FC elkarteak egoitza soziala eskaini zien Tolosako barrutiko klubetako ordezkariak C Taldeko txapelketa prestatzeko bilerak bertan egin zituzten; irailaren hasieran Barrutiko batzordea aurkeztu zuten -Emilio Poignon, CR Beasain FC elkartearen lehendakari bera batzorde-buru zela- eta txapelketaren egutegia eman zuten argitara. Beasainek gogo handia jarri zuen txapelketan.

Beasaingoek Zumarraga, Goyerri, Santa Ana eta Siempre Alegre taldeak izan zituzten aurkari. Txapelketan lau hilabete aritu ondoren, Beasainek Tolosako barrutiko txapelketa izatea lortu zuen nahiko modu errazean; eta horrek igoera faserako bidea ireki zion. Lan polita egin zuten, baina ez zuten lortu mailaz igotzea.

Egindako lanaren saria 1926-1927 denboraldian etorri zen. Beasain taldea buru-belarri aritu zen prestaketa-lanetan eta entrenamendu moduan lagunarteko partida batzuk jokatu zituen, hala nola, Realaren ordezkarekin aurka Senperen jokatu eta 5 eta 1 galdu zuena⁴⁸. Txapelketa azaroan hasi zen eta Iberia, Santa Ana, Goyerri eta Union Azpeitiana taldeen aurka jokatu zuten. Beasain, *barea eta ikusmen handikoa* batzuen esanetan⁴⁹, bikain aritu zen txapelketan, partida bakar bat ere galdu gabe; are gehiago, Union Azpeitianaren aurka Senperen jokatu zuen partiduan 14-0 irabazi zuen, eta ez da gutxi. Txapelketa amaitzearekin batera Tolosako barrutiko txapelketa-titulua eskuratu zuen berriro.

Gipuzkoako futbol-zaleen errespetua irabazi zuen Beasainek. Horrela azaldu zuen *El Pueblo Vasco* egunkariak Beasain taldeak, Atotxan Realaren ordezkarekin partidua jokatu baino egun batzuk lehenago; izan ere, beasaindarrek gainerako taldekideenganako zuten nagusitasunaz aritu zen aipatu egunkaria, eta 1926ko irailetik 1927ko martxora bitartean Beasainek jokaturako partidua guztien zerrenda eskaini zuen, horien artean, Pasajesen aurka irabazi zuena -talde hori B Taldeko Espainiako txapelketa izan zen hilabete gutxi batzuk geroago-:

Arrakasta berdinez jokatu zuen igoera-fasea. Altzako Lagun Onak, Irungo Roca, Donostiako Gure Txoko, Bergarako Aberri eta Iruñeko Indarra izan zituen lehiakide, eta fase horretan ezagutu zuen, hain justu, denboraldiko porrot bakarra, Aberriren aurka galdu baitzuen 0-

LAGUNARTEKO PARTIDUAK

Andoingo Euzkaldunari irabazi egin zion, 8-0.
Donostiako Union Deportivari irabazi egin zion, 6-0.
Donostiako Fortunari irabazi egin zion, 8-0.
Bergarako Alkartasunari irabazi egin zion, 5-0.
Tolosa talde mistoari irabazi egin zion, 1-0.
Bergarako Aberri irabazi egin zion, 5-2.
Donostiako Gure-Txokori irabazi egin zion, 5-2.
Pasajes F.C.ri irabazi egin zion, 5-3.
Partidua berdindu egin zuen Union Deportiva Eibarresarekin, 2na.
Errenteriako Euzkaldunari irabazi egin zion, 1-0.
Donostiako Union Deportivari irabazi egin zion berriro, 5-2.
Berriro ere Tolosa V.C. talde mistoari irabazi egin zion, 3-0.

TXAPELKETA

Ordiziako Santa Anari irabazi egin zion, 5-3.
Talde berdinari irabazi egin zion (bigarren itzulian), 4-2.
Urretxuko Goyerri Sporti irabazi egin zion, 9-0.
Talde berdinari irabazi egin zion (bigarren itzulian), 11-0.
Union Azpeitianari irabazi egin zion, 14-0.
Iberia F.C.ri irabazi egin zion, 6-1.
Talde berdinari irabazi egin zion (bigarren itzulian), 2-0⁵⁰.

3. Kanporaketako azken partidua Senperen jokatu zuen Rocaren aurka, eta 4 eta 1 irabazi zuen. Festa handia egin zuten herrian garaipena ospatzeko: Udalak baimena eman zion Udaltzari frontoian jo zezan eta Casinoak balkoiak apaindu zituen, baita bandera altxatu ere. Ez zen gutxiagorako: Beasainek C Taldeko Gipuzkoako Txapelketa irabazi zuen, eta B Taldera igotzea lortu zuen.

Hona hura guztia posible egin zuten jokalariek: Elzo, Arguiñano, Balzola, Azpeitia, Suarez, Bengoechea, E. Aramburu, M. Cacho, A. Cacho, J. Aramburu, Txopeitia, Ormazabal, Fernandez, Sagastume..., eta Belauste kapitaina. Guztiei egin nahi izan zien omenaldia CR Beasain FC elkarteak, zeinak ohiko urteurren-festak aprobetxatu baitzituen ohorezko oturuntza ospatzeko. Jokalariek, elkartearen zuzendariak eta herriko agintariak izan ziren omenaldian, eta kopa bat oparitu zioten futbol-taldeari, egindako lanagatik esker ona azaltzeko.

Futbolak leku pribilegiatua zuen ordurako herriko gizarte- eta kirol-egituran. Geroztik eta gehiago ziren beren taldea jokatzen ikusteko xedarekin sarrera bat ordaindu nahiz beste herri batzuetara eta beste futbol-zelai batzuetara joateko prest zeuden zaleak. Ordurako,

⁴⁸ Goyerri, Beasain taldearen entrenamendua gertatu zutenaren (El Pueblo Vasco, 1926.03.12).

⁴⁹ El Pueblo Vasco, 1926.07.17.

⁵⁰ El Pueblo Vasco, 1927.03.11.

emakumeek ere erakutsia zuten kiroletarako interesa, eta horietako batzuk —gutxi artean ere— Senperera joaten ziren aldizka; hori da, behintzat, prentsako berriemaileek beren kroniketan azaldu zutena, edo sarreretan emakumeentzat zeuden salneurri bereziek erakusten dutena⁵¹. Futbolak lekua hartu zuen pixkanaka beasaindarren bizitzetan. Horrela zioen *Beasain Festivo* aldizkariak:

Gaur egun futbolak kezkatzeko arrazoiak ematen ditu, handiak bezain interesgarriak. Gazteek osatzen duten "artalde" deituriko horrek, hain aintzakotzat hartzen du kirol horren garapena, bai txapelketetan bai nazio-artean ematen diren lagunarteko partidetan, bai banakakoetan nagusitasunean, ea., ea., ezen berekoikeria handiz betetako ametsak dituela, negozioak ustiatzen direnean izaten den buruzaletasunaren antzekoak akaso.

Gertatzen ari denari begiratzea besterik ez dago. Beasain FC taldearen gorabeherak futbol-zale amorratuak arreta guztia jositzen dute, nola lagunarteko partiduetan hala txapelketako kanporaketetan, eta ez dute poz handiagorik hartzen taldeak irabazten duenean baino, eta ez dira hain atsekabeturik sentitzen galtzen duenean baino. Bai; futbolak gaur egunean interes biziak pizten du⁵².

Eta hori guztia hasi besterik ez zen egin. Beasainek berriro ere zaletuak gozarazi zituen 1927-1928 denboraldian. B Taldean zegoen eta Bergarako barrutian jokatu zuen Mondragon, Elgoibar eta Debako Lagun Artearen aurka. Beste behin, Beasainek denboraldi bikaina egin zuen, eta partida batean izandako liskarrengatik Mondragon taldearekin asteetan zehar izan zuen auziak —prentsari jarraipen handia izan zuenak⁵³— ezin izan zuen arrakasta hori lausotu; Bergarako barrutiko txapelaldun izatea lortu zuen.

Beasainek gainerako barrutietako txapelaldunen aurka jokatu zuen igoera-fasea: Donostiako Amaiak-Bat, Euskalduna eta Logroño —Udalari subentzioa eskatu zion joan-etorrietarako—. Kanporaketak arreta handiz jarraitu ziren Beasainen, mailaz igotzeak orduko mailarik altuenean jokatzeko zekarrelako, hots, A Taldean, non Real Union, Real edo antzeko taldeekin jokatu ahal izango zuten. Logroño talde indartsuaren aurka jokatuak partidetak interes berezia piztu zuten; horren isla dira joaneko partiduan Beasainen atzetik Las Gaunas futbol-zelaira joan zen beasaindar andana —*ehun eta koska*, *El Pueblo Vasco* egunkariaren

esanetan— edo etorriko partiduen egunean herrian bizi izan zen giro aparta. Azken partida hartan lortutako garaipenak (3-2), batzuen ustez Beasainek *bere kirol-bizitzan oihartzun handienetakoa* izan zen garaipenak, alegia, taldea igoeratik oso gertu jarri zuen, lehenengo postuan zegoen Logroño taldetik puntu bakarrera ipini zuelako⁵⁴. Alabaina, kanporaketako azken partidua galdu egin zuen Amaiak-Bat taldearen aurka, eta horrekin batera, atzean gelditu zen A Taldean lekua izateko ametsa.



Beasain taldea 1927-1928 denboraldian. Ezkerretik eskuera: Eloy, Artillega, E. Aramburu, Txapellin, Carcho, Balaña, Eloy, Suarez, Arguizano, zuzendaria eta Belasque.

Oso gertu ibili ziren lehenengo mailatik eta garaiko futboleko Beasainen izena urrezko letrekin idaztetik. Kirol-maila bikaina zeukan taldeak; egiaz, urte haiek Beasaingo futbolaren historian *urrezko urteak* izan zirela kontsideratu zen gero-ra. Hori bera egiaztatu zen berriro ere 1928-1929 denboraldian. Ordukoa da, gainera, Beasainek entrenatzaile bat izan zueneko lehen erreferentzia: entrenatzaile hori Roman Unanue izan zen, bagoigileen taldearekin fitxatu zuen Real Zaragoza taldeko kapitain-ohia, aldi berean taldeko entrenatzaile eta jokalaria izan zena⁵⁵. Era berean, ura izan zen prentsak beste klubetatik etorritako jokalarien fitxaketei buruzko aipamenak egin zituen lehen denboraldia⁵⁶. Ez ziren gutxiagorako ahalegin haiek guztiak; Beasainek sortu berria zen B Taldeko Preferente mailan jokatu zuen denboraldi berrian, eta horrek klub apalen artean oso leku pribilegiatua izango zuela esan nahi zuen —berarekin batera Euskalduna, Esperanza, Amaiak-Bat, Donostiako Avion eta Union Eibarresak jokatu zuten Preferente mailan; horietako batzuk A Taldeetik zetozen—. Guztiek zuten konfiantza Beasainengan, zeinak *desagertu berri den A Taldean ibilitako taldeekin berdintasunez jokatzeko adinako "hamaikakoa" daukan*⁵⁷.

Dena dela, oraingoan Beasainek ezin izan zuen txapelaldun-titulurik irabazi eta azken

⁵¹ Aditzaile ere, oso litekeena da urte haietan Beasainen futbol-perioletara joan ziren lekuak oso gutxiak zirela eta, beraz, gutxiak zirela joan zutenen kopurua, eta ez horrenbeste beasaindarrek futbol-zale zirela.

⁵² Beasain Festivo, 1927.

⁵³ Mondragon eta Beasain taldeen artean jokatu zuten partida batean epaileak penalti bat alferatu zuen arrazoiak jokalarien aurka, berietako bat kezkatu egin zuen eta kanpora hant zuten. Ordutik, epaileak, penalti moduan, talde guztia zeharkatu kanpora eraman zuen eta futbol partiduaren amaiera alferretara eraman zuen epaile. Gipuzkoako Futbol Federazioaren eskutik gertatu zuen auzia;

Federazioak ezkerrean Mondragon taldearen alde egin zuen.

⁵⁴ El Pueblo Vasco, 1928.02.17 eta 1928.03.15.

⁵⁵ Aurretik, ez dago leku inguru entrenatzailearen berririk. Oso litekeena da Beasain FC taldeko entrenatzaileak ez izaten ordutik aurrera, izan ere, urtean ere oso klub gutxi ziren kirol-prestakuntza adituak hant zekelarik. Kanpoan izan Unanue lehen jokalaria eta entrenatzaileak izan zela adierazten.

⁵⁶ Txurruñe Abundanturak etorri zen, Olasategi eta Sakar Euzkoak, Arduñe, Etxeola, Etxebarria eta Garzañe eta Santa Analet, Sustaia Gogorarik eta aipatutako Unanue Real Zaragozatik. Garzañe eta Etxebarria partidua gutxi batzuek.



Beasain eta Villafrauseko taldeak Senperen, 1929ko hamarkadaren bigarren erdian.

txapelketa hark bagoigileak Gipuzkoako talde handienekin parekotasunez lehia zitezkeela erakutsi zuen: hirugarren postua lortu zuten, Realaren eta Tolosaren atzetik –azken honen puntu berdina lortu zituzten, gainera–.

Batere titulurik lortu ez arren, denboraldia on samarra izan zen Beasain taldearentzat; horren adierazle da denboraldiaren amaiera: Casinoko jaien barruan, Realeko jokalariekin osatutako talde misto baten aurka jokatu zuen Senperen eta 2 eta 1 irabazi zuen –jarraian, urtero legez, omenaldi-oturuntza izan zuten Beasain taldeko jokalariek–. Beasaingo zaletuak beren futbol-taldeaz arto zeuden benetan.

Hala ere, prentsak behin baino gehiagotan azaldu zuen taldearen *ezegonkortasunari* buruzko kezka, jokalarien *alde-egite* eta transferentziek ez baitzioten inongo mesederik egiten klubari. Transferentzien fenomenoak ez zen berria, baina geroz eta sarriago gertatzen zen –hala ere, artean ez zuen zerikusirik izan urte batzuk geroago gertatuko zenarekin–, eta horrek asko kezkatzen zituen ekonomikoki apalena ziren klubak. Izan ere, hori guztia oso loturik zegoen 1920ko hamarkadaren erdialdean futboleko maila altuenetan “lehertu” zen profesionaltasunaren fenomenoarekin –Espainiako Liga-txapelketa sortzeak (1928-1929) eraman zuen horretara⁶¹. Beheko mailetako klubek amateur izaten jarraitu zuten; hala ere, ordurako amateurismo *marroi* deiturikoa ohikoa zen klubaren artean, baita apalena artean ere. Ezer gutxi dakigu Beasain taldeak gai honen inguruan izan zuen jokabideaz. Badirudi normalena jokalariei ez ordaintzea zela, batez ere Beasainen edo inguruko herrietan bizi zirenen kasuan. Dena dela, modu apalean bada ere, ordainketa eta primen “isilpeko” sistema horretan parte hartu zuela pentsa dezakegu, prentsan agertutako azalpenek horrela adierazten

dutelako eta behin baino gehiagotan klubak diru-premia larria erakutsi zuelako –1929ko udan, adibidez, bazkideek 1,5 pezetako bi aparteko kuota ordaindu behar izan zituzten klubaren gastuak ordaintzeko–. Badakigu, gainera, eskualdez kanpotik etorritako jokalariei batzuei lanpostua lortu zietela CAFen, “ordain-sari” gisa.

Egoera horren aurrean, konponbidera iristeko, sarrerekin lortutako diruari eustea eta horren kopurua handitzea⁶² bezain garrantzitsua zen herriko jokalarien harrobia sustatzea; eta horretarako, zer hobeagorik ordezkotalehenengo taldean jokatzeko prest edukitzeko. Egia da ordezkotale bat sortzea ez zela gauza berria, lehen aipatu den moduan: badakigu Beasainen ordezkotaleak partidu dezente jokatuak zituela aurretik, kluba lehenengo arrakastak lortzen hasi zenetik batez ere; baina ez zen inoiz ere talde egonkorra izatera iritsi. 1930eko hamarkadaren atarian, ordea, maila garrantzitsuan jokatzeko zutela kontuan hartuta eta ordurako jokalarien mugikortasuna geroz eta handiagoa zela ikusita, premiazkoa zen ordezkotalea sortzea. Haatik, ezin ahantz daiteke ordezkotaleak Senpereneko futbol-zelaia betetzen laguntzen zuela lehenengo taldeak kanpoan jokatzeko igande guztietan, horrela, futbola ikusteko amorratzen zeuden zaleen eskariari erantzunez –horietako askok ez baitzuten baliabiderik lehenengo taldeari jarraitzeko kanpoan jokatzeko zuenean–; eta bide batez, ordezkotaleak klubaren dirukutxa betetzen laguntzen zuen partiduetako sarreraren salmentekin –nahiz eta sarrera horiek merkeagoak izan–.

1930-1931 denboraldia prentsak taldearen fitxaketa berriei buruz egindako aipamenekin hasi zen berrir⁶³. Beasain, *B Taldeko (Preferenteko) ausarten artean* zegoena⁶⁴, aurre-denboraldian partiduak jokatzeko eskari gehien izan zituzten taldeetako bat izan zen. Pentsa, Miranda de Ebro-raino joan zen Deportivo Alaves taldearekin lagunarteko partida bat jokatzera –2 eta 4 irabazi zuen–, baita Iruñeraino ere, non Aurora taldearen aurka aritu baitzen, 2na berdinduz; aipatu bi talde horiek A Taldekoak ziren, eta horrek bagoigileen sona egiaztatzen du.

Alabaina, aurre-denboraldia gertakari batek markatu zuen beste guztien gainetik: Venancio Iraola *Txopeitia* jokalariei beasaindar gaztearen heriotzak, auto-istripuan hil baitzen. Berriak erabat hunkitu zituen herritarrak, eta CR Beasain FC elkarteak zuzendaritza-batzordeak –hildakoa

⁶¹ Espainiako Liga-txapelketa 1926an ofizialki onartutako futbol profesionalen lehen indarra zutena izan zen, baita jokaturiko partidu-espazioa jokatuko kluben erabakitzeko beharrezko aukera ere –sarrerekin diez gehiago korratzen zuten eta jokalariek sortzen zituzten gastuak ordaintzeko alai izango zituzten–.

⁶² Futbol-ekintzen handitzea ari zen eta beasaindar batzuk –guzti batzuk ez zuten orain– Real Sociedad, Real Unión... taldeen partiduak ikasitara joan behar zituzten; horren aurrean, CR Beasain FC elkarteko zuzendariak Senperen partiduak jokatzeko ari ziren futbolariak inoiz gehien sartzen zituzten norgehiagokan eskaintza ematen erabaki zuten, jenduek futbol-zelaia jantzeri atz eta ziezizuten. Hala ere,

informazio hori, *hauetara batera* telefoniak jasutzen zutena, orain aurrerago ematen ahal izan zuten irratietan ordea, orain 1920ko hamarkadaren zehar hasi baitzen Euzko Herria ematen –futbolari ordaintzeko barietate orain gero eta gehiagoak izan ziren–.

⁶³ Prentsaak Pasaia taldearen jatorria Zuberi utziaren fitxaketa azpimarratu zuen bereziki.

⁶⁴ El Pueblo Vasco, 1930.09.08.

SARREREN SALNEURRIAK SEMPEREN

Futbolaren historiako lehen urteetan, amatenismoa nagusi zen eta klubaren gastuak artean ere oso urriak zirenean, partiduetako sarrerekin lortutako dirua izan ohi zen klubaren diru-sarreraren nagusia, bazkideen afiliazio-kuotekin batera. Sarrerak nahiko modu onean saltzen ziren, eta horrek futbol-zelaietako ateak jende-multzoz zabalari ireki zizkion; salneurri "merke" horiek, gainera, erabakigarriak izan ziren futbola kirol-ikuskitzaren bihurtzeko bidean –futbol-partidu bat ikustea, kultura edo kirol-arloko beste ikuskitzaren batzuetara joatea baino merkeagoa zen–.

Eskualdeko beste futbol-zelaietan gertatu legez, Semperen bi sarrera mota zeuden: orokorrak eta preferentziakoak. Bietan, gainera, ezberdintasunak zeuden erosleak bazkide izan ala ez izan, eta gizonezko, emakume ala haur izan. Salneurria, bestalde, aldatu egiten zen partidua batetik bestera, futbol-taldearen mailaren arabera. 1928-1929 denboraldian, adibidez, txapelketako partida batek honako salneurri-zerrenda eduki zezakeen: sarrera orokorrak: gizonezkoek pezetan 1, bazkideek eta emakumezkoek 0,5 pezetan; haurrek 0,3 pezetan; preferentziako sarrerak: gizonezkoek 2 pezetan, bazkideek eta emakumezkoek pezetan 1. Espero zitekeen moduan, diru-sarrera handienak izen handiko taldeen partiduekin lortzen ziren gehienetan, eta oro har txapelketako partidekin. Beasain B Taldearen igo zenetik hater ere; *El Pueblo Vasco* egunkariaren esanetan (1930.08.12), diru-sarrera oneko taldea izan zen, oso onekoa gainera. Villafrancaren aurkako partidetan ere diru-sarrera onak lortu ohi zituzten. 1931. urtearen bueltan diru-sarrera arrakastatsuz hitz egin zitekeen bildutako diru kopurua 1.000 pezetan ingurukoa bazen.

Batzordeko kide zen- omenaldia eskaini nahi izan zion futbol-denboraldi berria hastearekin batera: partidua antolatu zuen Beasain FC eta Realaren ordezkioarekin –herritarrek irabazi zuten, 3 eta 2–.

1930-1931 denboraldiak B Taldeko mailen berrantolaketa ekarri zuen berarekin, eta horren ondorioz Preferentea desagertu egin zen. Horrek bigarren mailako talde guztiak maila berean egotea zekarren eta Beasain taldeari bidegabekoa iruditu zitzaion, horrek bere arrakastekin lortutako maila pribilegiatua galtzea suposatzen zuelako. Baina ezin izan zen ezertxo ere egin Federazioak hartutako erabaki horren aurrean, eta Mondragon, Esperanza, Hispania, Roca, Avion, Villafranca eta Aurrera zeuden talde berdinean egon ziren beasaindarrek.

Denboraldi-hasierako ezustekoak ezusteko, Beasain FC taldeak txapelketa bikaina egin zuen; eta hori, lehiaketa ofiziala hasi orduko jokalarien

artean taldea uzteko "mehatxuak" izan zirela –Real Union, Real de Logroñesen moduko talde handiek herriko jokalaririk batzuekiko interesa erakutsi baitzuten⁴⁵–. Beasainek lehen postuan amaitu zuen txapelketa, eta horrek B Taldeko Gipuzkoako txapeldun-titulua eman zion, ordura arte futbol-taldeak inoiz lortutako garaipenik handiena. Arrakasta horren arduradunak Zubiri, Arguiñano, Olaran, Ardura, Bengoechea, Arrillaga II, Herrera, Sasieta, Jauregui, Azpeitia, Cacho II, Vitoria, Perez, M. Aramburu... izan ziren.

Eta igoera-fasea jokatu zuten beste behin. Esperanza, Vergara, Tolosa eta Euskalduna taldeak izan zituzten aurkari, baina oraingoan ere ez zuten A Taldean lekurik izatea lortu. Hala ere, B Taldeko txapelketa eskuratzeko lorpen handia izan zen Beasain taldekoentzat.

Denboraldi bikain horren amaieran CR Beasain FC elkarteak futbol-taldeko kiderik beteranoenari omenaldia egitea erabaki zuen, Jose Arguiñano kapitainari hain zuzen ere; izan ere, asko maite zuten herrian, *beti bere herriarenganako maitasuna sentitu duelako; izan ere, nahiz eta beste klub batzuetara joateko aukerak izan zituen –eta han egindako lana eta kirolari gisa balio zuen guztia diruz ongi ordainduko zioten–, berak beti ezezkoa eman zuen, eta bere klubarekin leial izaten jarraitu du beti, non defentsa bikaina izatera iritsi den*⁴⁶. Futbol-partida bat antolatu zuten Semperen Beasain eta Villafranca taldeen artean, Casinoko jaien barruan, eta Beasain eta inguruko jokalaririk nahiz jokalaririk-ohiak gonbidatu zituzten partiduan joka zezaten; horien artean zegoen Bartzelonako nazioarteko jokalaririk Severiano Goiburu segurarra. Omenaldiak nahikoa jarraipen izan zuen prentsan, ikusmen handia sortu zuen eta arrakasta handia izan zen azkenean⁴⁷.

Ohikoa zen moduan, 1931-1932ko aurre-denboraldiari buruzko prentsa-aipamenak jokalarien transferentzien inguruko herriz josiak izan ziren; Beasain FCri diru mordoska bat eman zioten transferentzia haiek, baina zenbaitzuek kritikatu egin zituzten, *arrain handiak txikia jaten duela* frogatzen zutelako ustean⁴⁸; eta zuzen zeuden, urte batzuek geroago gertatuko zenaren aurrekari baitziren. Hala ere, Beasainek fitxaketa garrantzitsu batzuekin orekatu zituen jokalarien hutsuneak; Villafranca, Ategorrieta eta Lagun Arteak beasaindarretik etorri ziren jokalaririk herriak –azken horrek behin baino gehiagotan eman zizkion jokalaririk talde bagoigileari–. Talde ona osatzea lortu zuten azkenean, eta oso aurre-denboraldi duina egin zuten.

⁴⁵ Azkenian Eldeguitzen transferentzia habarrik egin zen, zeina Real Unionen joan baitzen.

⁴⁶ La Voz de Guipúzcoa, 1931.07.18.

⁴⁷ Arguiñanek berak baliu bat aipatzen zuen partiduan joaten ziren haurren artean zutkeen agindua.

⁴⁸ El Pueblo Vasco, 1931.08.18; La Voz de Guipúzcoa, 1931.09.02.

Txapelketako partiduetan ere ongi ibili zen Beasain, eta lehen fasea B Taldeko Bergarako barrutiko txapelkun gisa amaitu zuen. Dena dela, bigarren fasean ez zuen lortu kanporaketetarako pasoa eskuratu zuten gainerako taldeen aurretik gelditzea –Hispania, Avion, Villafranca, Roca eta Tolosaren aurretik, alegia– eta ez zuen probintziako titulu absolutua bereganatzerik izan. Hala ere, igoera-fasea jokatu zuen berriro, elkarren segidako zazpigarren urtez gainera, eta hori aipatzeko moduko ekintza gogoangarria da. Baina ez zuen gainerako lehiakideen artean nabarmentzea lortu. Denboraldi hartan Gipuzkoako Kopan hartu zuten parte berriro, baina horretan ere ez zuten zortzerik izan.

Herriko harrobia sustatzeko helburuarekin jarraituz, denboraldiaren amaieran CR Beasain FC elkarteak bigarren haur-txapelketa antolatu zuen eskualdeko futbol-taldeentzat –lehenengoa 1928-1929koa izan zen–. Hona parte hartu zuten taldeak: Ines (Beasain), Manchuria (Beasain), Euskalduna (Ordizia), Aberri (Tolosa), Fortuna (Tolosa), Osasuna (Villabona), Huracan (Zumarraga) eta Ibarrea (Altsasu). Ines beasaindarrak eta Aberri tolosarrak jokatu zuten finala, baina ez dugu azken partida horren emaitzari buruzko herririk.



Historian zehar, Beasain ez ezik, lagun-koadrilek osatutako hamar futbol-talde ere izan ziren herrian. Argazkian Lagun Artean ageri da, 1920ko hamarkadaren bukaeran eta 1930ekoaren hasieran jokatu zuen eta 1930-1931 denboraldian Gipuzkoako Txapelketa Errejonaleko C Taldean parte hartzeri iritsi zen, biko kidoetako batzuek Beasain taldean jokatu zuten garaia. Ezkerretik eskuera: P. Azambara, Ezcur, De Miguel Tuduri, Baspuitin, Cañilla, La Masa, Mendiz, ezzaguna, Ningo, Felipe, Valdivielso eta Polo.

Haur-txapelketak arrakasta handia izan zuen, nola parte-hartzearen inguruan hala ikusle-kopuruari zegokionez. Hala eta guztiz ere, denboraldia ez zen horren ondo joan, ez zen behintzat CR Beasain FCren moduko klubarengandik espero zitekeen denboraldia izan. Antza, Beasaingo herrian ere ez zen oso egoera ona bizi, 1930eko hamarkadaren hasieran izan zen krisialdi ekonomikoaren hatzaparretan erortzen hasiak baitziren herritarrak; egiaz, denboraldiaren hasieran CR Beasain FCk sarrerren salneurriak jaisteak erabaki zuen jendeak etxean jokatzeko ziren partiduetara joateari ez uzteko. Krisialdi ekonomiko hura, ordea, desagertu ez, baina denborarekin areagotu egin zen –CAFek 1.500 langile baino gehiago kanporatu zituen 1931.

eta 1932. urteetan–, eta kirol-munduan eragina izatera ere iritsi zen, CR Beasain FC elkartearen historiak berak erakusten duen moduan.

Horrela, ez dugu ezagutzen Beasain taldeak 1932-1933 denboraldian izan zuen bilakaera. Dakigun gauza bakarra zera da: B Taldeko Preferente mailan jokatu zuela –bigarren mailaren barruan berriro ezarri zen kategorian, hain zuzen– eta ez zuela inolako titulurik eskuratu. Hasteko, informazio urri horren zergatiak ematerakoan, *El Pueblo Vasco* egunkarian Beasaingo kirol-berriemaile zen Eloy Casasola *Yolek* herria utzi zuela aipatu beharra dago, eta ez zutela ordezkorik jarri herriko futbol-ibilbideari buruzko herririk emateko. Hala ere, dokumentazioan dagoen hutsune horrek askoz ere sorburu sakonagoak izan ditzake, aspalditik ari baitziren berriemaileak idazten talde beasaindarrak zaletuen aldetik jasotzen zuen babes eskasaz: *beasaindar zalegoan horrenbesteko axolagabekeria nabari dugu, ezen hau desagertzeri doala iragarri dezakegun*⁶⁹. Eta hori aurretik batzuek eredugarritzat hartu zutela zalego hori eta autobusak betetzera iritsi zela Gipuzkoako futbol-zelaietan baina talde beasaindarrari jarraitzeko. Badirudi, bestalde, egoera hori ez zela Beasainen bakarrik gertatu: Gipuzkoako lurraldean zehar ere antzekoa gertatu zen, krisi ekonomikoaren eraginez batetik –krisiak futbol-zelaietara joateko orduan disuasio-efektu moduan jokatu zuelako–, eta bestetik, gizartean izan zen goranzko politizazioarengatik –gogoratu II. Errepublika garaia zela–, desadostasun politikoak eguneroko harremanetan islatu zirelako, eta bide batez, baita futbol-taldeetan ere –talde batzuk, gainera, desadostasun ideologikoarengatik desagertu eiziren–.

Gauzak horrela, ez dirudi Beasainek futbol-talderik izan zuenik 1933-1934 eta 1934-1935 denboraldietako txapelketa ofizialetan; horrek, noski, ez du esan nahi herrian futboleko jokatzeari utzi zitzaienik, lagun-koadrilek elkarren arteko partidua antolatzen jarraitu baitzuten. 1935eko azarora arte itxaron beharko dugu prentsan Beasaingo lehen taldearen inguruko aipamenen bat aurkitzeko. Beasainek eta Ordiziak Senperen jokatu behar zuten partidu baten iragarpenaz ari gara, eta bertan, Beasainen *susperraldiaz* hitz egiten da, *duela lau urte inguru gipuzkoar futboleko nabarmentzen zen taldeaz*, alegia⁷⁰. Aipamen horrek ez du zalantzarik uzten aurreko urteetan talde bagoigilean izan zen “isiltasunaz”.

Handik aurrera Beasain futbol-taldeak lekua izan zuen berriro egunkarietako orrialdeetan.

69 *El Pueblo Vasco*, 1930.11.20.
70 *El Pueblo Vasco*, 1933.10.19.

Oraingoan, ordea, askoz ere talde apalago baten moduan agertu zen: Gipuzkoako Txapelketa Erregionaleko Hirugarren mailan jokatu zuen eta bere partidek ez zuten ia prentsaren arretarik piztu. Loinatz jaietan edo Casinoaren urteurrenetan ohikoak ziren futbol-partiduak antolatzen ere ez zen iritsi.

4.3. CR Beasain FC elkartearen beste jarduerak

Zalantza izpirik gabe, Casino eta Beasain FC elkarteek bat egin ondoren futbola izan zen CR Beasain FC berriaren jardura nagusia; eta bazkideen denbora-pasa gogokoena izateaz gain, elkartea herritik kanpo ezagutzera emateko biderik eraginkorrena ere izan zen. Egiazki, CR Beasain FCk kritika gogorrak jaso zituen,

SENPEREKO FUTBOL-ZELAI ZAHARRA

Senperekoa izan zen Beasainek eduki zuen lehen arauzko futbol-zelai. Kirol-zaletu guztientzako topaleku pribilegiatua izan zen lan hamarkadatan zehar.

Senpereko futbol-zelaiari 2.500-3.000 pertsona inguru sar zitezkeen. Baranda bat izan zuen buelta guztian, hasieran egurrezkoa eta geroa hormigoizkoa izan zen baranda; horrekin batera, banku luzea zegoen, partiduak eserita ikusi ahal izateko. Denborarekin, iparraldean, egurrezko eraikin bat izatera iritsi zen, non aldagelak baitzuden –jokalarientzako komunak, dutxak, urez betetako harraska handia, taberna atxikia...– egurrezko tribuna ere egon zen bertan. Hegoaldean, berriz, ikusleak euritatik babesteko estalkia zegoen. Nola tribuna hala estalkia, 1940ko hamarkadaren erdialdean desagertu ziren. Ez zen gauza bera gertatu futbol-zelaiaren ekialdean zegoen hondakindegiaekin, bat-bateko “tribuna” izan baitzen beti partiduak ikusteko batera sarrerarik ordaindu nahi ez zuten edo ezin zuten pertsona guztientzat. Urteen joan-etorriak ere izan zuen zerikusirik ateen egoeran: badirudi taldeek mendebaldeko atea nahiago izaten zutela, ekialdekoa –hots, “goiko” atea– baino, euriaren eta lokatzaren eraginez, altueran handiagoa zelako, eta horren ondorioz, golak sartzeko erraztasun handiagoak eskaintzen zituelako.

Jende askoren arabera, Senperekoa, Gipuzkoako futbol-zelai hobereenetakoa zen, eta badirudi kanpoko taldeek oso gustura jokatu zutela bertan.

BEASAIN TALDEAREN GARAIPEN-ZERRENDA (LEHEN ALDIA)

1925-1926 – Tolosako barrutiko txapeldun C Taldean

1926-1927 – Gipuzkoako txapeldun C Taldean

1927-1928 – Bergarako barrutiko txapeldun B Taldean

1930-1931 – Gipuzkoako txapeldun B Taldean

1931-1932 – Bergarako barrutiko txapeldun B Taldean

aisialdiko beste jardura batzuekin alderatuz, futbolari arreta “gehiegi” eskaintzen ziolako; horrela salatu zuten, adibidez, 1927an: *Casino Recreativo Beasain F. C. Hori da gure lehen kirol-elkarteak daukan izena. Hala ere..., egokiagoa litzateke Sociedad de “Foot-ball” izena edukiko balu, ez baitu beste kirolik egiten (...). Bestalde, ezer gutxi du aisialdirako elkartetik, eta hori ez da oraingo gauza, aspalditik datorren kontua da⁷¹*. Hala ere, momentuan momentuko kritikak alde batera utzita eta futbolarik elkarrekin barruan izan zuen nagusitasuna ukaezina izan zela jakinda, esan beharra dago CR Beasain FC elkartea beste proposamen askoren erreferentzia ere izan zela, nola kirolaren hala aisialdiaren edo kulturaren ingurukoena, gehienak tradizio handikoak bere historian. Eta Loinatz jaiek eta Casinoaren urteurrenek⁷² elkarrekin jardura gehiena berenganatzen jarraitu zuten.

Futbolaz landa, txirrindularitza izan zen urte horietan garrantzi gehiena izan zuen kirol-jardura. CR Beasain FC elkarrekin Union Velocipedica Españolan eman zuen izena eta bere alde izan zuen bai Casinoak bai Beasain FCk txirrindulari-lasterketak antolatzen zeukaten eskarmentua; horrela, 1926ko maiatzaren 16an, Beasaingo Loinatz jaien barruan, txirrindulari-proba handi bat antolatzea erabaki zuen –Udalaren laguntzarekin–. Aurretik Loinatzetako korrikalari-lasterketei eman zitzaizen izen berdina hartu zuen, eta II. Loinatz Proba deitu zitzaion –lehena 1913an Udalak eta Club Ciclista de San Sebastian elkarrekin antolatutakoa izan zela kontsideratu zutelako–. Lasterketak 90 kilometroko ibilbidea zeukan eta hogeita zazpi txirrindularik hartu zuten parte; Ricardo Montero izan zen lehena helmugan. Txirrindulari-probak arrakasta handia izan zuen.

Probak ez zuen jarraipenik izan 1927an –Loinatz jaietan ospatu zutena herriko txirrindularientzat antolatu zuten, eta 30 kilometroko ibilbidea bakarrik izan zuen, Beasain eta Zegama artean–. 1928. urtera arte itxaron behar

⁷¹ El Pueblo Vasco, 1927, 15.02.

⁷² CR Beasain FC elkarrekin Beasain FC izen zaharragoa zuen Casino de Beasain elkarrekin izen zuen kutsuan urteurrenari inoizteko.

izan zuten txirrindulariek eta zaletuek III. Loinaz Proba jokatzeko. Eta handik aurrera Gipuzkoako txirrindularitzaren urteroko zita garrantzitsuenetako bat bihurtu zen, Espainiako txapelketarako puntuagarria gainera. Horren

LOINAZ TXIRRINDULARI- PROBAREN IRABAZLEAK (1913-1936)

1913 – Joaquín Larrañaga
1926 – Ricardo Montero
1928 – Ricardo Montero
1929 – Luciano Montero
1930 – Luciano Montero
1931 – Luciano Montero
1932 – Salvador Cardona
1933 – Alejandro Fombellida
1934 – Luciano Montero
1935 – Fermín Apalategui
1936 – Federico Ezquerri

adierazle da prentsan beti izan zuen oihartzuna; gogoratu garai hartan euskal txirrindularitza zabalkuntza-prozesuan murgilduta zegoela betebetea⁷³.

Loinaz Proban Gipuzkoako kirol-elkarte ugari hartu zuten parte, hala nola Real Unioneak, Realak, Union Ciclista Donostiarrak, Union Deportiva Eibarresak..., baita Bizkaiko, Nafarroako, Arabako, Errioxako, Zaragozako, Bartzelonako, Madrilko edo Valentziako klubek ere; halaber, orduko txirrindulari handienek ere parte hartu zuten, horien artean Luciano Montero Espainiako txapeldunak, Ricardo Monterok, Joaquín Iturrik, Francisco Cepedak, Jesús Dermitek, Jose Garciak, Ramon Oñederrak, Salvador Cardonak, Eusebio Bastidak, Luki Lizasok, Fermín Truebak... Horiekin batera, urte batzuetan CR Beasain FC elkarteak ordezkariek ere izan ziren; Castor Lizarbide (1926), Víctor González (1928), Manuel Elizalde (1928), Francisco Iza (1928), Jose Urdangarin (1928), Cipriano Carrion (1928), Hilario Burgain (1928 eta 1929), Rufino Barandiaran (1929)... izan ziren horietako batzuk. Ez zuten sailkapeneko lehen postuetan izatea lortu, baina CR Beasain FC elkartearen barruan txirrindularitzarako zaletasuna bazegoela erakusten dute. Izan ere, ez zen hori izan elkarteak antolatutako txirrindulari-proba bakarra, nahiz eta bera izan garrantzitsuenak⁷⁴.

Aurreko urteetan gertatu legez, CR Beasain FCk pilota-partiduak ere antolatu zituen noizean

behin. 1930eko hamarkadan, kirol horrek bizi izan zuen berpizte orokorrarekin batera, hainbat pilota-txapelketa jokatu zituzten, finalak Loinatz jaietan edo Casinoko jaietan jokatu. Horrela, 1931n adibidez, bazkide arteko txapelketa bat jokatu zuten; finalak elkartearen urteurrenko jaietan jokatu ziren: Aramburu eta Sasieta Idiazabalgo Carnicero anaiei aurka, eta Etura eta Arguiñano, Azpeitia eta Salaverriaren aurka –azken hauek izan ziren txapeldun–. 1932an Casinoak I. Pilota Txapelketa Amateurrea antolatu zuen eta finala berriro ere elkartearen urteurren-jaietan jokatu zen. Hurrengo urteetan ere jarraipena izan zuen txapelketa hark. 1935ean, adibidez, Roman eta Santidrianeak Castañeira eta Azpeitiaren aurka jokatu zuten finala, Loinatzetan; 1936an finala Ormazabal-Salaverria eta Castañeira-Azpeitiaren artean jokatu zen, herriko Loinatz jaietan oraingoan ere. Gerora Beasain Festivo aldizkariak esango zuenez, txapelketa haiek, pilotari handirik eman ez bazuten ere, oso interesgarriak izan ziren eta eskualdeko zaleek interes handiarekin jarraitu zituzten⁷⁵.



Kortxolari-husterlek jarraitu egin zuten CR Beasain FC elkartearen jai-egitarauetan lehen tarteren. Argazkia 1935eko kortxolari-husterketa baten hasierako momentua aurrera.

Casinoak bezala, CR Beasain FC elkarteak ere arreta eskaini zion geroz eta zaletu gehiago zituen mendizaletasunari. Mendi-txangoak uda partean egiten zituzten eta urtero Murumendira egindako bira izan zen beasaindar mendizaleen zita nagusia, prentsan agertu ohi zen bakarra. Dena dela, ezaguna da denboraldian zehar bazkideek irteera “ez-ofizialak” egiten zituztela; 1932ko udan inguruetako 15 menditara igotzeko lehiaketa izan zela ere badakigu.

Txirrindularitza, pilota, mendizaletasuna..., guztiak ziren Casinoak eta Beasain FC elkarteak aurretik hasitako tradizioaren jarraipena. Dena dela, epealdi horretan CR Beasain FC elkarteak, kirol berrien aldeko apustua ere egin zuen.

⁷³ Prentsiak aurrekoak handiagotzea ingurri oki zuten Loinaz Proba –Arandillo ematen zuen auziara, Udolak, CR Beasain FC elkarteak eta herriko indusirik nahiz parikulariek emandako auzien aurrean egiten zuten, izen-emateak hantzen izan zituen...–, eta orokorrean probaren modik-narakaik interes handia jarraitzen ziren.

⁷⁴ 1935eko kasiko Loinatz jaietan, adibidez, Loinaz Probaren kasiko, CR Beasain FCk hirugarren eta bigarren mailako txirrindularitza-proba bat antolatu zuen; baina txirrindulari ingurak horie zuten parte, eta Mariano Almona izan zen garaita. Halaber, bazkideek ere izan txirrindularitza-txangoak egiteari

arzi, eta Casinoko jaietan bazkide arteko edo kaseroetako txirrindulari-probak antolatzen ere.

⁷⁵ Beasain Festivo, 1947.

LA PRUEBA CICLISTA DE BEASAIN

Ricardo Montero vencedor con relativa facilidad

El equipo del Real Unión, venía en los clasificatorios semanales, ganando la copa en S. M. la Reina. Unión no regresa sólo a su tiempo ideal!

[illegible][illegible]

Das zweite Merkmal ist das die Person im 17. Jahrhundert

14. The author is worried because he thinks a specific
and real solution is very difficult. I believe he is
right and worried. There really is no solution. The
author is pessimistic that this issue will be solved.

1991, pp. 11, 140. M. Baudouin, *Journal de la Société de Philosophie*, 1991, pp. 11, 140. M. Baudouin, *Journal de la Société de Philosophie*, 1991, pp. 11, 140.

La Parle would be very interested to see the production of the book (1961) by the same author, and would be glad to see it.

7. Defendant's Motion was filed on 04/24/2018.

2. Letter regarding the \$1200 AMM on 2/10/80, 10/10/80, 11/10/80.

3. *Chlorophyll a* and *b* in *Chlorella* sp. 1000, 1001, 1002, 1003, 1004, 1005, 1006, 1007, 1008, 1009, 1010, 1011, 1012, 1013, 1014, 1015, 1016, 1017, 1018, 1019, 1020, 1021, 1022, 1023, 1024, 1025, 1026, 1027, 1028, 1029, 1030, 1031, 1032, 1033, 1034, 1035, 1036, 1037, 1038, 1039, 1040, 1041, 1042, 1043, 1044, 1045, 1046, 1047, 1048, 1049, 1050, 1051, 1052, 1053, 1054, 1055, 1056, 1057, 1058, 1059, 1060, 1061, 1062, 1063, 1064, 1065, 1066, 1067, 1068, 1069, 1070, 1071, 1072, 1073, 1074, 1075, 1076, 1077, 1078, 1079, 1080, 1081, 1082, 1083, 1084, 1085, 1086, 1087, 1088, 1089, 1090, 1091, 1092, 1093, 1094, 1095, 1096, 1097, 1098, 1099, 1100, 1101, 1102, 1103, 1104, 1105, 1106, 1107, 1108, 1109, 1110, 1111, 1112, 1113, 1114, 1115, 1116, 1117, 1118, 1119, 1120, 1121, 1122, 1123, 1124, 1125, 1126, 1127, 1128, 1129, 1130, 1131, 1132, 1133, 1134, 1135, 1136, 1137, 1138, 1139, 1140, 1141, 1142, 1143, 1144, 1145, 1146, 1147, 1148, 1149, 1150, 1151, 1152, 1153, 1154, 1155, 1156, 1157, 1158, 1159, 1160, 1161, 1162, 1163, 1164, 1165, 1166, 1167, 1168, 1169, 1170, 1171, 1172, 1173, 1174, 1175, 1176, 1177, 1178, 1179, 1180, 1181, 1182, 1183, 1184, 1185, 1186, 1187, 1188, 1189, 1190, 1191, 1192, 1193, 1194, 1195, 1196, 1197, 1198, 1199, 1200, 1201, 1202, 1203, 1204, 1205, 1206, 1207, 1208, 1209, 1210, 1211, 1212, 1213, 1214, 1215, 1216, 1217, 1218, 1219, 1220, 1221, 1222, 1223, 1224, 1225, 1226, 1227, 1228, 1229, 1230, 1231, 1232, 1233, 1234, 1235, 1236, 1237, 1238, 1239, 1240, 1241, 1242, 1243, 1244, 1245, 1246, 1247, 1248, 1249, 1250, 1251, 1252, 1253, 1254, 1255, 1256, 1257, 1258, 1259, 1260, 1261, 1262, 1263, 1264, 1265, 1266, 1267, 1268, 1269, 1270, 1271, 1272, 1273, 1274, 1275, 1276, 1277, 1278, 1279, 1280, 1281, 1282, 1283, 1284, 1285, 1286, 1287, 1288, 1289, 1290, 1291, 1292, 1293, 1294, 1295, 1296, 1297, 1298, 1299, 1300, 1301, 1302, 1303, 1304, 1305, 1306, 1307, 1308, 1309, 1310, 1311, 1312, 1313, 1314, 1315, 1316, 1317, 1318, 1319, 1320, 1321, 1322, 1323, 1324, 1325, 1326, 1327, 1328, 1329, 1330, 1331, 1332, 1333, 1334, 1335, 1336, 1337, 1338, 1339, 1340, 1341, 1342, 1343, 1344, 1345, 1346, 1347, 1348, 1349, 1350, 1351, 1352, 1353, 1354, 1355, 1356, 1357, 1358, 1359, 1360, 1361, 1362, 1363, 1364, 1365, 1366, 1367, 1368, 1369, 1370, 1371, 1372, 1373, 1374, 1375, 1376, 1377, 1378, 1379, 1380, 1381, 1382, 1383, 1384, 1385, 1386, 1387, 1388, 1389, 1390, 1391, 1392, 1393, 1394, 1395, 1396, 1397, 1398, 1399, 1400, 1401, 1402, 1403, 1404, 1405, 1406, 1407, 1408, 1409, 1410, 1411, 1412, 1413, 1414, 1415, 1416, 1417, 1418, 1419, 1420, 1421, 1422, 1423, 1424, 1425, 1426, 1427, 1428, 1429, 1430, 1431, 1432, 1433, 1434, 1435, 1436, 1437, 1438, 1439, 1440, 1441, 1442, 1443, 1444, 1445, 1446, 1447, 1448, 1449, 1450, 1451, 1452, 1453, 1454, 1455, 1456, 1457, 1458, 1459, 1460, 1461, 1462, 1463, 1464, 1465, 1466, 1467, 1468, 1469, 1470, 1471, 1472, 1473, 1474, 1475, 1476, 1477, 1478, 1479, 1480, 1481, 1482, 1483, 1484, 1485, 1486, 1487, 1488, 1489, 1490, 1491, 1492, 1493, 1494, 1495, 1496, 1497, 1498, 1499, 1500, 1501, 1502, 1503, 1504, 1505, 1506, 1507, 1508, 1509, 1510, 1511, 1512, 1513, 1514, 1515, 1516, 1517, 1518, 1519, 1520, 1521, 1522, 1523, 1524, 1525, 1526, 1527, 1528, 1529, 1530, 1531, 1532, 1533, 1534, 1535, 1536, 1537, 1538, 1539, 1540, 1541, 1542, 1543, 1544, 1545, 1546, 1547, 1548, 1549, 1550, 1551, 1552, 1553, 1554, 1555, 1556, 1557, 1558, 1559, 1560, 1561, 1562, 1563, 1564, 1565, 1566, 1567, 1568, 1569, 1570, 1571, 1572, 1573, 1574, 1575, 1576, 1577, 1578, 1579, 1580, 1581, 1582, 1583, 1584, 1585, 1586, 1587, 1588, 1589, 1590, 1591, 1592, 1593, 1594, 1595, 1596, 1597, 1598, 1599, 1600, 1601, 1602, 1603, 1604, 1605, 1606, 1607, 1608, 1609, 1610, 1611, 1612, 1613, 1614, 1615, 1616, 1617, 1618, 1619, 1620, 1621, 1622, 1623, 1624, 1625, 1626, 1627, 1628, 1629, 1630, 1631, 1632, 1633, 1634, 1635, 1636, 1637, 1638, 1639, 1640, 1641, 1642, 1643, 1644, 1645, 1646, 1647, 1648, 1649, 1650, 1651, 1652, 1653, 1654, 1655, 1656, 1657, 1658, 1659, 1660, 1661, 1662, 1663, 1664, 1665, 1666, 1667, 1668, 1669, 1670, 1671, 1672, 1673, 1674, 1

3. *Staphylococcus aureus* strain 49107: *Staph. aureus* 49107, 1946, 23 10, 48 x

1. 1994-2000. *Journal of the American Statistical Association*, 89, 3, 664-674.
2. 1995. *Journal of the American Statistical Association*, 90, 4, 1000-1008.
3. 1996. *Journal of the American Statistical Association*, 91, 4, 1000-1008.

[illegible]

11. major change in Company in February, as it lost 49.38-49.50 %.
12. justify statements, the stock market as a barometer for the U.S. economic situation.

(1) *Salvia* sp. on *Staphy.* in 4 lines: 20
lines: 2 a.

(2) *Salvia* sp. on *Staphy.* in 4 lines: 20
lines: 2 a.

17. Carl Dietrich. *Der Mensch und die Zeit*. 27 ss.

1. $\text{H}_2\text{O} + \text{H}_2\text{O} \rightleftharpoons \text{H}_3\text{O}^+ + \text{OH}^-$

4. Zn^{2+} ione 3, 1, 4, 14 atom
in kompleksi (molekulu)

5. Zn^{2+} ione 1, 1, 8, 14, 90 atom

6. Zn^{2+} ione 4, 4, 8, 11, 21 atom

Reservado el título de "Médico" con licencia de ejercicio en el país, para ejercer en el extranjero, en el territorio.

1990-1991

1981.

It was found that the most common cause of the problem was the use of a single, unrepresentative sample of the population. This was corrected by using a more representative sample of the population.

14. *Aspergillus* sp. A species, filamentous and

[illegible]

Further research indicates that the same for
human development. (Baker, 1990)

El mundo de los animales se mueve a la vista, dice la publicación que recientemente salió a la luz.

...and the ...

Abstract: *Staphylococcus aureus* is the most common cause of skin and soft tissue infections. The aim of this study was to determine the prevalence of *S. aureus* in skin and soft tissue infections in a tertiary care hospital in the city of Pune, India.

...the

© 2006 Blackwell Publishing Ltd, *Journal of Internal Medicine* 260: 103–112

area with approximately 1000 ha of forest.

H. Lomax *Problemas en la teoría de la medida*
1926. 85, 15).



Ricardo Munero was born 1926 in Bogotá, Colombia. He has a B.S. in Mathematics from the University of the Pacific, San Francisco, California, and a Ph.D. in Mathematics from the University of California, San Diego. He is currently an Associate Professor of Mathematics at the University of California, San Diego. He has published several papers in the field of differential equations and has been a member of the American Mathematical Society since 1960.

Kirol-jarduera horiekin guztiekin batera, Casinoaren egoitza beste hainbat eta hainbat jardueren lekuko izan zen berriro ere, horrela beasaindarren aisialdian erreferentzia-gune izaten segituz; zerikusi handia izan zuen horretan aretoan zegoen tabernak eta horrek bazkide, familiarteko eta lagunetzako zuen erakarpinak. Negu partean mahai-jokoetako txapelketak antolatzen zituzten -musa, dominoa, xake-jokoa, billarra...-, eta oso harrera ona izaten zuten bazkideen artean. Larunbat, igande eta jaiegunetan ospatu eta Casinoan tradizio handikoak ziren dantzaldiek ere oso harrera ona izaten zuten; horien artean Inauterietako dantzaldi herrikoiak aipatu behar dira, ikusgarritasun eta arrakasta handia izaten zutelako. Era berean, CR Beasain FC elkarteak antzerki-taldeak aldzika eskaintzen zituen emanaldiak ere, atsegin handiz ikusten ziren; emanaldi horietarako agertoki eta areto polita zeukaten. Gehienetan herriko Ongintzarentzat dirua lortzeko antolatzen zituzten emanaldiak. Noizean behin eskaini zituzten kontzertuak ere ezin ahantz ditzakegu, ezta Casinoaren egoitzan irati-aparailua jartzeak ekarri zuen nobedadea ere, horri esker beasaindarrek musika emanaldiez gozatu ahal izan baitzuten. Azkenik, Casinoaren liburutegia ere aipatu beharra dago; bazkide batzuek asko estimatzen zuten liburutegia, eta bere beharra nabarmendu zuten behin eta berri, elkarteak, kirol-elkarte izateaz gain, aisialdirako elkarte ere bazelako eta, beraz, kultur ezaugarriak ere eduki behar zituelako. 1931ko abuzturako badakigu bazegoela estreinako liburutegi bat, *liburu zientifikoekin, historiako eta zuzenbideko testu mirezgarriekin, elaberri finekin. Firmarik hoberenak...*; osatu eta handitu egin behar zen liburutegia, gainera³. Hala ere, badakigu liburutegiak oro har bigarren mailako

Bigarren aroa



Gerra-ondorena

Gerra zibilak amaiera eman zion Beasaingo historiaren atal luze bati. Eta horrek, alor politiko, sozial eta ekonomikoan eman zen haustura orokorrarekin batera, kultur eta kirol-egituren desagitea ekarri zuen. 1936ko udan, izan ere, Beasaina iritsi ziren agintari herriek susmopean jarri zituzten elkarteak, politikoak, sindikalak, kulturalak nahiz beste edozein motatakoak, modu horretara, herrian ezarri nahi zen botere-eredu berriaren aurka joan zitekeen guztiari aurre egiteko. CR Beasain FC ez zen elkarte politikoa, baina atzetik ideia liberal eta errepublikanoen inguruko ibilbide historikoa zeukalako, agintarien helburu izan zen hasiera-hasieratik, eta 1936ko urrian Falange Española Tradicionalista y de las JONSek, erregimenak onartutako alderdi politiko bakarrak, bere egoitza soziala okupatu zuen, Gizarte lanetarako. Horrek elkartearen amaiera ekarri zuen, eta baja eman zioten elkartearen erregistroan. Casinoaren "legezko" desagertzea horrek, elkartearen jardura guztien amaiera ekarri zuen; trantsizio-epealdi bati hasiera eman zitzaion orduan, eta trantsizio-epealdi hori ez zen amaitu harik eta urte batzuk geroago herrian aisialdi- eta kirol-elkarteetan lehena zen horren berrantolaketa egin zen arte.

1.1. Lehenengo pausoak

Gerra-egoerak ez zuen leku gehiegirik utzi ez aisialdirako ezta kirolean aritzeko ere. Gerra-frontea 1936ko uztaileko egun gutxi batzuetan bakarrik egon zen Beasainen eta inguruetan. Baina uda-bukaerarako asko ziren jada frontean borrokatzen ari ziren beasainarrak; beste askok herria utzia zuten zigorraren beldur zirelako; eta herrian gelditu zirenek nahikoa zuten baldintza gogor haietan bizirautearekin; elkarren aurka zeuden jarrera politikoek zatiketa handia eragin zuten gizartearen, eta egoera ekonomikoa oso zaila izango zela antzematen zen ordurako.

Gauzak horrela, kultur eta kirol-jardueren inguruko ekimena —artearen oso urria zena— herriko agintari-talde berrien eskutara pasatu zen, hots, karlisten eta falangisten eskutara. Karlisten Gerra-batzordeak pilota-jokoan jarri zuen bere arreta, batzokiko lokalak okupatu zituenek, estalitako frontoia esku-eskura zeukalako. 1936. urtearen bukaeratik aurrera pilota-partiduak antolatatu zituen, lagunartekoak nahiz txapelketakoak, horrek propaganda egiteko aukera eraginkorra eskaintzen zuelako; bide batez, gainera, beasaindarrei eguneroko arazoetatik ihes egiteko okasioa ematen zitzaienten, eta batzordearentzako, soldaduentzako, herriko Ongintzarentzako... diru-sarrerak lor zitezkeen. Falangeak, bere aldetik, txirrindularitzaren hautua egin zuen. Baina kirol horrenganako interesa geroagokoa izan zen. Falangeak eta Udalak ez baitzuten 1939ra arte Loinaz Txirrindulari Proba ospetsua berreskuratu.

Futbolaren kasua ezberdina izan zen. Beasainen gerraosteko lehen futbol-erreferentzia 1937ko uztailaren 27koa da, eta altxatutako tropek Beasain hartu zuteneko lehen urteurrena ospatzeko Senperen jokaturako futbol-partidua du hizpide⁷⁹. Handik aurrera Senpereko futbol-zelaian antolatutako norgehiagokei buruzko aipamenak agertzen hasi ziren prentsan; izan ere, CAFek berriro jarri zuen kirolaren esku Senpereko futbol-zelaia⁸⁰, zeina urte batzuetan beasaindarrek eta ordiziarrek partekatu baitzuten⁸¹. Ongintza helburu zuten partidua izaten ziren normalean, abagune bakoitzean osatutako taldeen arteko lehiak. Azpimarratzekoak dira, adibidez, 1938ko urtarrian CAFeko E Tailer Mekanikoko tornulariekin osatutako bi taldek jokatu zuten partidua, edo lau hilabete geroago Real Unioneke eta Beasaingo nahiz Ordiziako jokalariekin osatutako selekzio batek jokatu zutena.

⁷⁹ La Voz de España, 31.07.1937. Ez duahizpide partidua lehena izan inbidez buruzko informaziorik.

⁸⁰ Gerraostean Senperen beasaindarren futbol-jardura gozatu erokatu zuen berriro ere. Hala ere, hasieran osatutako Beasainen futbol-zela herria erabiltzeko eskatzen zuten ahizak, eguneko hain CAFek bere jabeagoko arloak instalazioak finkatzeko erabili behar zela zehaztu zuten.

⁸¹ Ordiziako Arrioko futbol-zelaia jendakoa izan zen, eta Beasaingoko berriro ere Senperen futbol-zelaia Ordiziakoekin partekatu behar izan zuten. Egoera hori 1941ora arte iraileko 29a, urtean sartu baitzen Villafraña UC elkartea eta urtean aurreratu baitzuten berriro ere Arrioko arloak futbolaren jokatzeko.

Horrela, Beasain "normaltasun" politiko eta sozial berrira egokitzen joan zen heinean, indar handiz berpiztu zen herrirako kirol-elkarte bat edukitzeko ideia; elkarte horrek, kirol-sustapena here esku hartu eta gerratean elkarren aurka borrokatu ziren hainbat eta hainbat beasaindarrei bakeak egiteko aukera eskaini beharko zien. Ekimen horren bultzatzaile nagusi Paco Elzo izan zen, Beasain taldeko atezain-ohia, zeinak gerra piztu zenean Real Murcia taldeko jokalaria izateari utzi baitzion bere jaioterriranzko bidea egiteko⁴².



Paco Elzo izan zen gerratuaren Beasain futbol-taldearen berregitaraketa bultzatzailea. Urte batzuk taldeko atezain eta entrenatzaile izan zen, hainbat garaian.

Elzoren lehen egitekoa futbol-talde bat osatzea izan zen, gerrak ekarri zuen etenaren ondoren Espainiako Futbol Federazioak 1939an antolatu zuen Liga-txapelketari begira. Hilabete batzuk lehenago Oriamendi Tertzioan ibili ziren gazteekin eta kontzentrazio-esparruetatik zetozenekin osatu zuen futbol-taldea, bere filosofiaren arabera, kirolak bakeak egiteko balio behar zuelako. Hala, beasaindar guztiak identifikatzeko moduko futbol-taldea osatzen saiatu zen, eta Beasain FC izena berreskuratu zuen taldearentzako. Elzo bera izan zen taldeko kapitain eta atezain, eta

aurretik futholean nabarmendu ziren jokalariek nahiz garai hartan etorkizun oparoa zuten hainbat gaztek jokatu zuten bertan; horien artean, Belauste II., Damaso, Zabaleta, Valdivielso, Txetxin I., Martin, Aristeo, Palanque, Cacho, Esnaola, Uribe...

Beasain herriak Gipuzkoako Txapelketa Erregionaleko Bigarren Mailan edo B Taldean egin zuen debuta⁴³, gerra aurretik izan zuen pareko mailan⁴⁴. Tolosako barrutian jokatu zuen eta Villabona, Tolosako Gimnastico Ataun eta Arco Iris, eta Ordiziako Chapel-Gorri izan zituen aurkari. Txapelketa -1940ko urtariletik martxora bitartean jokatu zena- ondo joan zitzaion Beasain FCri, eta taldeko txapeldun izan ziren.

Beasaindarrak pozik agertu ziren taldearen lorpenekin; izan ere, errautsen artetik "berpiztu" bakarrik ez, Tolosako barrutiko txapeldun titulua lortu eta horren ondorioz bigarren itzulira pasatu ziren. Elzorenganako esker ona sentitzen zuten bereziki, eta prentsaren arabera *Beasaingo futbolaren bultzatzaile*⁴⁵ zenari omenaldia egitea erabaki zuten. Horretarako partidua jokatu zuten Senperen barrutietako txapeldun ziren Beasain eta Mondragon taldeek, eta beasaindarrek irabazi zuten 10 eta 1eko emaitza biribilarekin.

Beasaindarrek ezin izan zuten probintziako titulua eskuratu, baina Erregionaleko Lehen Mailara igo ziren eta urte batzuk lehenago Gipuzkoako futbol-egituran lortu zuten lekua berreskuratzeko prest zeudela erakutsi zuten. Eta horrek, talde on bat osatzea eta futbolari gazteen harrobia sustatzea eskatzen zuen, garaiko baliabide ekonomiko urriek traba asko jartzen baitzizkioten fitxaketa-politikari. Horrela, 1940-1941 denboraldian Liga-txapelketan bigarrenetaz parte hartu eta Erregionaleko Lehen Mailako txapeldun-orde titulua lortu ostean, Beasain FCk 1941eko udan federatu gabeko taldeentzako txapelketa antolatu zuen; urte haietan gazte-koadrilek sortutako Juventud, Loinaz eta Rajatablas talde beasaindarrez gain, Legazpi (Zumarraga), Accion Catolica (Lazkao), Amistad (Urretxu) eta Furia (Ordizia) taldeek ere parte hartu zuten. Ordiziako Furiakok irabazi zuten txapelketa; arrakasta handia izan zen antolatzaileentzat, jokalaria gazte asko eman baitziren ezagutzera; horietako batzuk, gainera, denborarekin Beasain taldera pasatu ziren.

Egiazki, txapelketa hartan nabarmendu zen gazte-andana aprobetxatuz, Beasain FCk 1941-1942 denboraldiari begira bi futbol-talde osatzea erabaki zuen. Asmo handiko ekimena zen hori,

⁴² 1939an Elzo herrira eta Real Murcia jokatzeko eskaintza jaso zuen; baina ezetxean eman zien erabakitzeari, eta nahingo izan zen Beasainen gelditu horien futbol-taldearen berregitaraketari ekiteko.

⁴³ Gerraosteko lehen arteetan talde hitza erabiltzen jarraitu zuten txapelketa erregionaletako maila ezberdinak izandutako; naherrian, ordea, Lehen eta Bigarren Maila izenarekin gailendu ziren.

⁴⁴ Espainiako Futbol Federazioak hartutako erabaki baten arabera, futbol-taldeek gerra-aurerako denboraldian izan zuten maila berdinaren jokatu behar zuten gerratuaren lehen Liga-txapelketan, 1939-1940koa, aurretik. Horrela, 1935-1936 denbu-

raldian Erregionaleko Bigarren Mailan edo B Taldean ibili zen Beasain taldeak; Bigarren Mailan edo B Taldean jokatu beharke zuten -Erregionaleko Bigarren Mailatik aurrera- zela.

⁴⁵ El Diario Vasco, 1940,05.20.

taldearen egoera ekonomiko estua nahiz klubaren "bitartekotasun administratiboa" kontuan hartzen baditugu.

Lehenengo taldeak Txapelketa Erregionaleko Lehen Mailan parte hartu zuen. Taldeaz Paco Elzo arduratu zen berriro, zeinak atezain postua behin betiko utzi baitzuen entrenatzaile-lanetan bakarrik aritzeko⁹⁶. Federatu gabekoentzako txapelketan nabarmendu ziren gazteekin osatu zuen taldea, baita fitxaketa garrantzitsu batzuekin ere⁹⁷. Lan ona egin zuten eta sailkapeneko laugarren postuan amaitu zuten. Gainera, ongi ibili ziren Gipuzkoako futbolaren enblematikoek ziren eta gerraostean berreskuratu ziren bi txapelketetan. Amateur Kopaz eta Gipuzkoako Kopaz ari gara. Lehenengoan txapeldun-orde izan ziren, eta bigarrenean Tolosako barrutiko txapeldun-titulua lortu zuten. Berazubiri Tolosaren aurka 2 eta 3 irabazitako final estu baten ondoren.

Beasain FC elkartearen bigarren taldeak, bestalde, Txapelketa Erregionaleko Bigarren Mailan jokatu zuen; txapelketa hura 1942ko urtarilean hasi zen, aurrekoa bukatu ondoren. Beasainen ordezkoko taldea zen, federatu gabekoentzako txapelketan nabarmendu ziren jokalariekin osatutakoa eta Loinaz izena –1920ko hamarkadan lehenengo taldearen ordezkokoa izan zuen izen berdina– hartu zuena. Antonio Lamyk zuzendu zuen taldea eta, Tolosak bezala, puntuatu gabe jokatu zuen txapelketan, lehiari "bizia" emateko. Dena dela, esperientzia hori ez zen berriro errepikatu, batetik, Gipuzkoako Futbol Federazioak taldeei puntuatu gabe parte hartzen utzi ez zuelako, eta bestetik, hurrengo denboraldian Loinaz talderik osatu ez zelako.

Gauzak horrela, 1940ko hamarkadaren hasierarako herriko futbol-egituretan susperraldi-zeinu garbiak zeudela esan daiteke. Beasain taldea zen susperraldi horren protagonista ez bairik gabe, eta berarekin identifikatu ziren berriro ere beasaindarrak –garai hartan zaletuen koadrilek sortu zituzten futbol-taldeek ezin izango zioten itzalik egin–. Hori guztia Paco Elzo hura zuen lagun-talde baten adorea esker izan zen posible, zailtasun handiekin baina Beasain futbol-taldearen berragertzea bultzatu eta klub berria martxan jarri zutelako.

1.2. Sociedad Deportiva Beasain Kirol Elkarte "berria"

Gerraosteko lehen urteetan Beasainek jada bazeukan kirol-kluba; Gipuzkoako txapelketa ofizialetan lehiatzen zuen futbol-taldea ere bazeukan. Elkarteak Falangeari lotuta zegoen, kirol-sail moduan, eta ordurako falangisten esku zegoen lehenagoko batzokian –Kale Nagusiko 21ean– zeukan egoitza. Hortaz, kluba Falangearen babesean kokatu zen, zeinari Espainiako Estatuan kirola zuzentzeko eta sustatzeko ardura eman baitzitzaion, modu horretara kirol-ekintzak botere berriaren mesedera erabil zitezkeen. Hala ere, Beasain FC elkarteak nahikoa autonomia izan zuen, zuzendaritza-batzorde propioa eduki zuen eta CR Beasain FC elkartearen oinordeko zuzentzat hartu zuten guztiek.

Klubaren egoera nahasia zen, legez "zehaztu gabekoa". Eta hori horrela izan zen harik eta 1941. urtean elkartzeko eskubide berria arautzen zuen otsailaren 6ko Dekretuak garai hartan zeuden elkarte guztien arautzea exigitu zuen arte. Orduan konturatu ziren herriko lehen kirol-elkarteak ez zegoela elkarten erregistroan izena emanda –1936an baja eman ziotelako–, nahiz eta zuzendaritza-batzorde propioa zeukan eta 1939tik, praktikan, normaltasunez funtzionatzen zuen. Egoera hura konpontzeko, beraz, klubaren egoera erregulatu beharko zen: legezko marko berrira egokitu eta berari zegokion erregistroan izena eman⁹⁸.

Baina berregituraketa hori ez zen berehalakoan egin: Beasain FC elkarteak futbol-jarduerarekin jarraitu zuen, eta 1941-1942 denboraldiaren amaierara arte klubak ez zuen seriozki jarri mahai gainean berregituratzeko beharra, *personalitate sendoena zuen klub apalena izaten jarraitu ahal izateko*⁹⁹. Horrela iragarri zuten prentsan 1942ko udan:

*Beasain C. de F. taldea berriro ere izan daiteke garai batean izan zena. Berriro eratuko da. Azken urteetako herrenka ibiltze hau guztiek begi aurrean lehen baino lehen ikusi nahi dugun errealtate bihurtuko da. Badirudi deia luzatuko zaiela hogeiki kirolari ingururi Beasainek merezi duen moduko klub handiaren berrantolaketari ekiteko*¹⁰⁰.

Antolaketaz arduratuko zen batzordea sortu zuten, bazkide berriak lortzeko kanpaina handia egin zuten, Estatutu berriak idatzi zituzten eta elkarte berria Gipuzkoako futbol, pilota, txirrindularitza, atletismo eta mendiko

⁹⁶ Denboraldiaren ondoren Martin Arandiarri Elkartearen zuzentzaia izan zuten entrenatzaile-lanetan. Elzori ezinezkoa zutuen eta entrenamenduetara joatea.

⁹⁷ Prentsiak Eizaguirren, Capdevila eta Orizaga nabarmendu zituen; Eizaguirrek *Alaves eta Español taldeak* jokatu ziren lehenengo, Capdevilak *Esperanza taldea* eta Orizagak *Realcan, Euzko beasain, Aizoa eta Arrieta*, azterko denboraldian Beasainen ibiltuak, *Realcan* jokatzen zuten.

⁹⁸ B.O.A.-ARR, 3696 (Gobernadore zibiko Beasaingo Alkateari bidalitako eskutia), 1941.07.14.

⁹⁹ El Diario Vasco, 1942.08.07.

¹⁰⁰ El Diario Vasco, 1942.09.06.

federazioetan inskribatzea erabaki zuten. Era berean, gestioak egin zituzten Falangearekin garai bateko Casinoak Jose Migel Iturriotz 5ean zeuzkan lokalak berreskuratzeko; aurretiko entitate harekin zuten lotura historikoa berreskuratu nahi zuten horrekin; eta bide batez, klubaren helburuekin bat etorriko zen egoitza duina eta aproposa eskuratzeko asmoa zuten.

Hala ere, denbora igaro zen inaugurazio ofiziala egin aurretik. Azkenean, legezko onespena lortu eta lokalak atundu ostean -11.000 pezetako mailegua eskatu zen horretarako-, Sociedad Deportiva Beasain (SD Beasain KE) berriaren inaugurazio ofiziala egin zen, 1943ko apirilaren 25ean, Pazko Igandean. Goizean I. Miguel Peña korrikalari-lasterketa egin zuten, Espainiako txapeldun-ohiaren omenez; Miguel Peña hera izan zen lasterketa ikusten, eta berak eman zion saria lasterketaren irabazle izan zen Prudencio Ayemari. Ondoren, herriko frontoian San Sebastian-Galarza eta Goicoechea-Orbegozo bikoteek jokatu zuten pilota-partiduaz gozatu ahal izan zuten denek. Casinoan bertan egin zen oturuntza amaitutakoan, Beasain eta Villafranca taldeek futbol-partidua jokatu zuten Senperen Udal Ongintzako Etxearen alde dirua ateratzeko; banako gol-berdinketarekin amaitu zen partida⁹¹.

Inaugurazioa arrakasta handia izan zen. Hiru hilabete geroago 300 bazkide inguru zituen elkarteak⁹². Zalantzarik ez dago kirol-zale kopuru handia adierazten duela zifra horrek; horiei esker, SD Beasain KE herriko kirol eta aisialdirako elkarte garrantzitsuena bihurtu zen berriro. Miguel Cerrajería izan zen elkartearen berregituratu ondorengo lehen lehendakaria.



⁹¹ Casinoa lokalak aurretik ireki zituzten modu ofiziala, martxoaren 19an.
⁹² Inaugurazioa baino egun batzuk lehenago prentsa 400 bazkidek hitz egia zuten, diena dela, eta ondoren 300 bazkideen zifra errealitateak gertutako segaria pertsa daiteke (El Diario Vasco, 1943.03.24 eta 1943.06.06).



1940-1960 arteko urteak: SD Beasain KEk herrian kirola bultzatu zuenekoa

Casinoa Pazko Igande batez ireki zuten berriro. Esanahi handiko data zen hura SD Beasain KEren zuzendarientzat, elkartearen berregituraketa herriko kirol-tradizioa "berpizteko" hasi zuten bide luzearen amaiera zela kontsideratu baitzuten. Baina, sinbologiak sinbologia, kontua da azkenean SD Beasain KEk bere aktibitateak trabarik gabe burutzeko beharrezkoa zuen legezko egitura eta egitura logistikoa lortu zuela, nahiz eta jarduera hori gerraren ondoren boterea hartu zuten agintari politikoen begiradapean burutu behar izan zuten, garai hartan ezinbestekoa baitzen hori⁹³. Hortaz arduratu behar izan zuten 1940ko hamarkadan zehar elkarteak lehendakariak: Juan Ayestaran, Luis Mendizabal, Anselmo Garmendia eta Miguel Cerrajerriak.

Eta SD Beasain KE herriko kirol-sustatzaile nagusi bihurtu zen berriro. CR Beasain FCk utzitako bidea jarraituz, kirol eta aisialdirako elkarte balioanitz izan zen berriz ere; horren erakusle dira antolatutako jardueren ugartasuna eta elkarren artean horren ezberdinak diren pilota, mendizaletasuna edo txirrindularitza bezalako kirolengan jarritako arreta. Hala ere, bazkide eta zuzendari gehienentzat futbola izan zen kirolik maitatuena eta horrek, beste behin ere, futbola elkartearen lehentasunezko helburu izatera eramane zuen.

2.1. Futbola

Futbolak hasiera-hasieratik leku pribilegiatua izan zuen SD Beasain KE, eta gainerako jarduerak ezin izan zioten leku hori kendu, inolaz ere. Garai hartan, gainera, futbola berreskuratzen hasia zen 1920ko hamarkadaren azken urteetan eta 1930eko hamarkadaren hasieran izandako protagonismoa, bagoigileen garaipen handienak eman ziren garaikoa, hortaz. Izan ere, gainerako

kultur edo kirol-jarduerekin alderatuz, futbolak oso azkar berreskuratu zuen gerra aurreko interes-maila, eta 1940ko hamarkadan zehar herritarren aisialdiko jardun kutun bilakatu zen: ordurako zaletuek grina amorratuarekin bizi zuten futbola eta, ezbairik gabe, kirol-ikuskitun handi bihurtu zen berriro. Eta hori gerraosteko egoera sozio-ekonomikoa txarra izan arren gertatu zen; edo, hain zuzen ere, egoera hark berak bultzatuta, futbola ihesbide psikologiko bihurtu zelako, eguneroko gabeziak ahazteko guztiz baliagarria.

2.1.1. 1940 eta 1950eko hamarkadak: Erregionaleko Lehen Maila

Beasainek futbol-jarduera nahiko goiz berreskuratu zuela ikusi dugu lehenago, gerra ondorengo lehenengo Gipuzkoako Txapelketa Erregionalean parte hartu zuela, eta hori herriko lehen kirol-elkartearen berrantolaketa ofiziala bera burutu aurretik gertatu zela. Beasain tradizio eta sona handiko taldea zen, eta beasaindarren memoria historikoak oso gogoan zituen taldeak 1920ko hamarkadaren bigarren erdian lortutako garaipenak. Oroitzapen horien eraginez, 1940ko hamarkada, arrakasta haien inguruko malenkoniak eta urte batzuk lehenago probintziako futbolaren barruan izandako tokia berreskuratzeko desioz beteta egon zen. *Norbait izan ginen, eta berriro norbait izan nahi dugu*, zioten beasaindarrek garai hartan, heroi eta ekintza gogargarrien beharrean aurkitzen baitziren eguneroko miseriak ahaztu ahal izateko⁹⁴.

Garaiko kronikek islatzen dutenez, ez zen oso baikorra Beasainen oro har futbolaren inguruan zegoen ikuspegia, ez eta, konkretuki, herriko taldearen inguruan zegoena ere, eta hori artean bagoigileek izen ona mantentzen zuten arren:

⁹³ Bizitzeko beste alor sakabanatu gertatu legez, gerraren ondoren kirolak hiru aldetara banatu zuten: sakabanatu bizi izan zuten, eta horrek boteretik saskitatuak Espainiako Mugimendua Nazionalismoa doktrinaren bidezko lehenengo erakunde zuten. Aurreko erakundeekin alderatuz, Erakunde Kirolarenganako interes bizi erakunde zuten, eta lehen zerbaiten jarduera bereziki, baina kirolaren garrantziaren erakunde zegoelarikoa. *«Ara, Federazioari zuzentzen», baina apalean zuzentzen»* ere *«Kirol-klubak zuzentzen», alorak». Horren alor dira, esate besterik, garai hartan gobernatzen zirenak SD Beasain KEren aktibitate guztiak jasotzen izan zuten hiru alorak, edo alorak: jardueren sakabanatzearen erakunde behar izan zuten sinbologia frankista*

«dibortzioa denagertatzen zuten zuzen, denagertatzen zuten zuzen».
⁹⁴ Beasain Festivo, 1948.

izan ere, guztiek gogoratzen baitzuten 1920ko hamarkadako Beasain taldearen eta 1940ko hamarkada-erdialdekoaren artean zeuden aldeak. Ados zeuden denak esaterakoan futbola aldatu egin zela eta zaletuek nahiz kirolariek erakusten zuten interesak aurreko urteetakoarekin antz gutxi zuela. Hala zioen Yole Beasaingo kirol-berriemaileak 1941ean: *Herrietan futbola ez dago ongi zuzenduta. Zalegoa berriztatu eta onbideratu egin behar da. Gaitik behera aldatu. Gaur egun jendea denbora pasa doa futbolera. Ez gehiago, ez gutxiago. Izan ere, partidura joan ezean, taberna-zuloetan sartu behar dute... eta noski, txikitoak oso garesti daude. Gainera, zalegoa ez dago egoerak eskatzen duen mailaren parean, ez da 1924tik 1931ra bitarteko urteetan zegoen zalegoa⁹⁵. Yolek berak esaten zuenez, jokalaria arrastaka eramane behar izaten zituzten futbol-zelaira eta, azken finean, talde berriak ez zeukan garai bateko sonarik⁹⁶.*

Hori horrela izanik ere, errealitatea ez zen izan batzuek, ezkorrenek uste izan zuten bezain iluna. Hasteko, egoera hura ohikoa zen futbol-taldeak maila apalenetan zeuzkaten herri gehienetan. Egiaz, Ligaren berrantolaketa egin zen momentu beretik aurrerantzean txapelketa erregionaletan parte hartu zuen Beasain taldeak ez zion inoiz urteroko txapelketetan parte hartzeari utzi, eta hori ezin zuten klub guztiek esan —ezta tradizio handikoek ere—, gerraostean izan zituzten zailtasunek galarazi baitzieten. Gerraren ondoren futbol-taldea sortzea posible egin zuten pertsonen lanari esker, Beasainek berreskuratu egin zuen pixkanaka garai bateko zalegoa eta belaunaldi berriak gehitu zizkion gainera. Bestalde, gabezia handiko eta dibertimendu gutxiko urteak ziren, eta igandetako futbol-eskaintza zen pobretutako ekonomia beasaindar gehienek ordaindu zezaketen ia bakarra. Azken finean, futbol-sarreraren prezio merkea zela edo SD Beasain KEk herriko futbolaren ospea berreskuratzeko erakutsi zuen adorea zela, kontua da 1940ko hamarkadaren bukaerarako futbola ikuskizun publiko bihurtu zela jada eta, zalantzarik gabe, beasaindarren lehen zaletasun bihurtu zela —emakumezko eta haurrena ere bai—.

Lehenengo urteetan Martin Aramburu (1942-1944), Juan Echeverria (1944-1946) eta Paco Elzo (1946-1948) izan ziren taldearen entrenamenduez arduratu zirenak; entrenatzaile lanek, izan ere, geroz eta garrantzia gehiago hartu zuten, denboraldiak luzeagoak zirelako eta taldeak geroz eta prestaketa handiagoa behar zuelako⁹⁷. Beraiek izan ziren Beasain partidu guztietan zuzentzeaz arduratu zirenak, nola lagunarteko

partidetan —ongintzako lehiaketetan, omenaldi-partiduetan...— hala txapelketakoetan.

BEASAIN-VILAFRANCA, GOIERRIKO OXFORD-CAMBRIDGE PARTIDAK

Goierritar askok gogoratuko dute duela urte batzuk zer nolako ikusmina sortzen zuten Beasaingo eta Ordiziako taldeen arteko futbol-partiduek. "Lehia klasikoko" partidak ziren, eta eskualdean futbola zahaldu zenetik ziren ezagunak, hots, Senpere, Beti Bizi, Beasain, Lagun Artea... talde beasaindarrek Ordiziako Santa Ana edo Ordizia/Villafranca taldeen aurka jokatzeko zutenetik—. Pentsa, 1930eko hamarkadan Beasain-Villafranca partidua Goierriko Oxford-Cambridge partidak zirela esaten zuten zenbaitzuek. Gerra ostean, bi herrietako kirol-elkartetean izan ziren berrantolaketa medio, lehia SD Beasain KEren eta Villafranca UCren taldeetan zentratu zen, eta handik aurrera "areriotasuna" ezin sumatuzko mailara iritsi zen. Egiaz, beasaindarren eta ordiziarren kirol-memoria partidu ospetsuez, epai-leen akatsez, jokaldi ikusgarriez, azken minutuan irabazitako partiduez... eta antzerako oroitzapenez beteta dago.

Beasain eta Villafranca, biak antzeko ezaugarriak dituen talde apalak zirenez, maila berdinetan topo egin zuten urte askotan zehar eta horrek elkarren aurka txapelketako partidu asko jokatzera eramane zituen. 1940ko hamarkadan eta 1950eko lehen urteetan biak Erregionaleko Lehen Mailan egon ziren —1946-1947 eta 1954-1955 denboraldietan izan ezik, ordiziarrek Hirugarren Mailan egon zirelako—, eta urte horietan Villafranca taldeak bere nagusitasuna erakutsi zuen Ligan, Beasainen aurretik sailkatu baitzen beti. 1950eko hamarkadaren bigarren erditik aurrera gauzak aldatu egin ziren: bi taldeek Hirugarren Mailan jokatu zuten, eta maila berdinean egon ziren zazpi denboraldietatik bostetan Beasain gailendu zen sailkapenean.

Beasain eta Villafranca taldeen arteko partiduek futbol-zelaiak betetzen zituzten eta txapelketetako giroa suspertzen laguntzen zuten. Baina, horren guztiaren gainetik, klubek diru-etekin handiak lortzen zituzten partiduetako sarreraren bitartez; egiaz, zuzendariek partidu-mota horiek aprobetxatzen zituzten Klubaren Egunak ospatzeko —bazkideek ere egun horietan sarrera ordaintzeko—. Horregatik guztiagatik, txapelketa ofizialez gain, bi taldeen arteko lagunarteko partidu asko antolatu zituzten historian zehar —ongintzako partidak, omenaldiak...—, bi taldeek elkarren aurka jokatu edo, alderantziz, bi taldeak elkartuz etsai berdinen aurka —hori izan zen, adibidez, 1950ean Realaren aurka Beasain eta Villafranca taldeetako selekzio batek Senperen jokatu zuen norgehiagokaren kasua—.

⁹⁵ El Diario Vasco, 1941.10.13.

⁹⁶ El Diario Vasco, 1942.05.13 eta 1942.05.31.

⁹⁷ Gaur hartan entrenamendua antolatzen lehia eginen ziren.

Apustuak ere ohikoak izaten ziren partiduetan –badirudi zenbaitzuk hileko soldata jokatzera ere iritsi zirela noizbait–.

Areriotasun handiko urteak izan ziren. Hala ere, laguntasuna nagusitu zen beti, bi herrietako jokalariek futbol-zelai berdinarak partekatu zituzten denboraldietan ikusi ahal izan zen laguntasuna, esate baterako. Hori izan zen gerraosteko lehen urteetan gertatu zena, ordiziarrek –Chapel-Gorri eta Esperanza taldeek– Senperen jokatu baitzuten Aranako futbol-zelaian atontze-lanak egiten ziren bitartean; baita 1957-1958 denboraldian gertatu zena ere, orduan Beasainek Aranako jokatu zuelako Loinatz futbol-zelaia eraikitzen zuten bitartean.

Aipatu areriotasun- eta laguntasun-nahasketa horren adibide gisa, 1946-1947ko Gipuzkoako Kopan gertatutakoa aipa daiteke. Beasain ez zen aurkeztu Aranako Villafranca taldearen aurka hitzartuta zeukan partidu batera, eta horren ondorioz ordiziarrek sarreraren bidezko diru-etekinik gabe gelditu ziren. Gertakari hura zigorrik gabe gelditu zen, baina hurrengo denboraldian Gipuzkoako Futbol Federazioak horren inguruan zerbait egitea erabaki zuen, eta Torneo Reconciliación izeneko joan-etorriko txapelketa txikia jokatzera behartu zituen bi taldeak. Sarreraren bidez lortutako diru-etekinarekin, Beasainek isun bat ordaindu beharko zion Villafrancari partidura ez azaldu izanagatik; isun hori 1.299 pezetakoa izango zela esan zuen Federazioak –aurreko urtean Gipuzkoako Kopan Aranako ateratako diru-sarreraren batez bestekoa–. Gainerako etekinak bi klubaren artean banatuko ziren-erdibana.

Txapelketa 1948ko martxoan jokatu zen eta ikusle asko izan zituen. Indarrak oso parekatuta izan ziren, eta Beasainek azken minutuan sartutako gol batek behartu egin zituen berdinketa hausteko beste partidu bat jokatzera; partidu hori Aranako jokatu zen –zorteak hala nahita– eta Beasainek irabazi zuen azkenean, 0-1. Beasaindarrak horren harro sentitu ziren garaipenarekin, ezen txapelketarako Federazioak eman zuen kopari zilar-bainu bat eman ziotela eta Casinon beira-arasa artistiko bat eraiki zutela espresuki kopa gordetzeko. Batzuek Copa Supremacia del Goyerrri deitu zioten txapelketari, Federazioak ezarritako izenak sala zezakeen areriotasuna ezabatzeke.

Futbol apalaren urrezko urteak ziren batek, futbol-zelaiak zaleez betetzen ziren eta partidu mota horiek ikusmin handia sortzen zuten. Alabaina, horrek guztiak indarra galdu zuen pixkanaka, Beasain eta Villafranca taldeek

maila berdinean horrenbestetan topo egiteari utzi ziotenean, ordiziar askok –lehen urteetako ikusminaren ondoren– Loinatz futbol-zelai berrira joateari utzi ziotenean, eta oro har, 1960 eta 1970eko hamarkadetatik aurrera.



Beasain eta Villafranca taldearen jokalariek laguntzeko partidu osoa jokatu zuten. Argazkia 1946-1947 denboraldian jokatu behar izan zuten har- nako isun-egitea. Zatik: Juan Ignacio Irujo, zuzendaria; Pedro Iratortza, zuzendaria; Hidalgo, Garmendia; Gerra, zuzendaria; Vitoria, L. Iratortza; Boreno eta Elio, Beasainak; Gonzalez, Loinatz; Arriola, Senperen; M. Arribas, zuzendaria; Elvira, Oñazabal; Arguiñano, Atxalegi; Serradellena, Gorka.

Txapelketetako partiduei dagokienean, Beasainek tradizio handiko bi lehiatan parte hartu zuen erregulariki: Gipuzkoako Kopan eta Amateur Kopan. Txapelketa horiek ikusmin handia sortu zuten beti herrian –elkarren aurka lehiatzen ziren taldeen multzoa zabaltzen zutelako–, baina normalean bigarren mailako helburu izan ziren klubarentzat. Egiaz, gerraosteko lehen urteetan Beasainek nahiko ibilbide apala egin zuen txapelketa horietan, 1945-1946ko Gipuzkoako Kopan izan ezik. Urte horretan txapeldun-titulua lortu zuen Kontsolazio Kopan⁹⁰, jendek gainezka zegoen Azpeitiko Garmendipe futbol-zelaian Mondragon taldearen aurka jokaturako finalean 2 eta 1 irabazi ondoren. Final hartako protagonistak Elosegui, Aristeo, Txetxin II.⁹¹, Capdequi, Potis, Irastorza, Margareto, Arrospide, Berriochoa, Arguiñano eta Palanque izan ziren⁹².

⁹⁰ Gipuzkoako Kopan postu onenak lortu eta finala jokatu zen eta zuten taldeak parte hartu zuten Kontsolazio Kopan.

⁹¹ Gorka Berriochoa eta Arrospide, aita zirela.

GIPUZKOAKO KOPA ETA AMATEUR KOPA

Urteroko Liga-txapelketek gain, Gipuzkoako Kopa eta Amateur Kopa izan ziren Beasain taldeak jokatu zituen txapelketen artean garrantzitsuenak.

Gipuzkoako Koparen jatorria 1929-1930 denboraldian bilatu behar da. Kanporaketetan oinarritutako txapelketa zen eta Erregionaleko Lehen eta Bigarren mailako talde guztiek parte hartzen zuten. Arrakasta handia izan zuen beti, izan ere, elkarren aurka aritzen ziren taldeen multzoa zabaltu egiten zuen, eta askotan lehia interesgarriak eskaintzen zituen, elkarren aurka jartzen zituelako maila ezberdinetan egoteagatik txapelketetan topo egiten ez zuten eta bizilagun ziren taldeak. Kopa Diputazio probintzialak berak ematen zuen.

Antzekoa gertatzen zen Amateur Koparekin, zeina 1930etik ospatzen baitzen. Kanporaketen bidez egiten zen txapelketa hau ere, eta estatu-mailako lehia izatearen berezitasuna zeukan: partidua probintziak jokatzeko ziren lehenik, eta gero txapeldunak elkarren aurka aritzen ziren estatu-mailako titulua lortzeko.

Normalcan denboraldiko bigarren erdian egiten ziren bi txapelketak, eta zaletuen futbol-ekaria asetzeko nahiz klubek partiduetako sarreraren bidez lortzen zituzten etekinak handitzeko balio izaten zuten.



Beasain taldea 1943-1944 denboraldian. Aurreko futbol-zelaian. Zutik: Arrieta, Treca, Pulsoque, Adolfo, Belarue II.ª, Domingo eta Maestre. Murrutzu: Valencio, Txetxu II.ª, Zarza eta Felipe.

Baina, zalantzarik gabe, urteroko Liga-txapelketak izan ziren jokalaria, zuzendari eta zaletuen arreta nagusia piztu zutenak. 1950eko hamarkadaren erdialdera arte Beasain Erregionaleko Lehen Mailan ibili zen, baita oso ongi ibili ere. Beasainek ez zuen garaipen handirik lortu, baina aurkariak errespetatu egiten zuten eta saiklapen-taulan lehenengo postuetan egon zen ia beti. Hori gutxi bailitzan, urte horietan Beasainen historian famatuak izan diren hainbat futbolari jokatu zutela aipatu beharra dago;

horietako batzuk, gainera, Estatuko Lehen Mailan jokatzera iritsi ziren: Arguiñano, Primi, Lasa, Artabe, Aitor, Lopez, Zubiaurre...



Beasain taldea 1945-1946 denboraldian. Kontuzazio Kiur irribet zelaian.

MAURICIO YARZA fallece en el transcurso del encuentro Beasain-Pasajes

El jugador se sintió indispuerto después de recibir un golpe

Con verdadero dolor damos la triste noticia. Mauricio Yarza, el andoñandarra que del Euzkalduna local pasara esta temporada a engrosar las filas del Beasain, falleció el domingo a consecuencia, tal vez, de un golpe que recibió mientras se celebraba en Sempere el Beasain-Pasajes.

Sin localizar exactamente los motivos del desgraciado accidente, se sabe que el infortunado jugador se retiró por sus propios medios a la caseta cuando se llevaban jugados unos veinte minutos. Momentos después reaspareció, dando la impresión de que nada de importancia le ocurría. Sin embargo, jugado cierto rato, volvió al vestuario donde se sintió tan gravemente indispuerto que minutos después falleció al ingresar en la clínica del Dr. Telleria a la que fue trasladado.

Ayer tarde se llevó a cabo el traslado del cadáver a Andoñain y hoy, a las nueve y media aproximadamente, se efectuó la conducción desde su domicilio, Zumea núm. 7, a la Parroquia de San Martín para a continuación celebrarse los funerales por el eterno descanso de su alma.



A las constantes muestras de condolencia recibidas de las entidades representativas de la afición de la provincia, entre la que no cabe o. dar el generoso ofrecimiento de la Real Sociedad, unimos la nuestra, que hacemos llegar a la familia del que en vida fué excelente deportista y amigo, Mauricio Yarza (e.e.p.d.)

NAUJ

Horren guztiaren erakusle da, esate baterako, 1945-1946 denboraldian lortutako laugarren postua. Edo 1946-1947 denboraldiaren hasieran taldeak erakutsi zuen nagusitasuna. Txapelketa hura, zehazki, ezin hobeto hasi zuten -txapelketako estreinako zazpi jardunaldietan sailkapeneko lehen postuan egon ziren-, baina denboraldiaren erdialdetik aurrera gauzak zeharo okertu ziren. Senperen jokaturako partidu batean bagoigileen jokalaririk zen Mauricio Yarza zen heriotza gertatu zenetik, hain zuzen ere; sailkapeneko laugarren postuan amaitu zuten azkenean. 1947-1948 denboraldiko azken emaitza zertxobait hobea izan zen, Beasain taldekoek taulako hirugarren postua lortu baitzuten.

Bestalde, 1948-1949 denboraldian -lehenengo aldiz jokalariren elastikoei zenbakiak jarri behar izan zizkieten denboraldian, alegia-,

TRAGEDIA SENPEREN

1946ko azaroaren 3an, igandea, Beasain eta Pasajes taldeak Senperen Liga-txapelketako partidu bat jokatzen ari zirela, kanpoko taldearen atezainak eta denboraldi hartan Beasainekin fitxaketa egin zuen Mauricio Yarza andoaindar gazteak, talka egin zuten. Yarzak kolpe bortitza jaso zuen buruan, baina inork ez zion hasiera batean garrantzi gehiegirik eman eta partidua jokatzen jarraitu zuen. Dena dela, azkenean, min handiagoa sentitu zuela eta, futbol-zelaia utzi eta gertuen zegoen klinikara eraman zuten, baina bertan hil zen handik minutu gutxira garun-isuri bat izanda. Berria Senperera iritsi bezain laster, partidua bertan behera utzi zuten, dolu gisa.

Berriak asko hunkitu zuen Beasaingo herria. Bertan behera utzi ziren musika- eta zine-emanaldiak, tabernek eta kafetegiek ateak itxi zituzten, eta jende asko hurbildu zen Casinora Mauricio Yarza alde errostariora erretratatzera. Hurrengo egunean ere asko izan ziren klubeko zuzendaritzarekin batera Andoainen ospatu zen hileta-elizkizumera joan ziren zaletuak. Halaber, hildakoaren familiarentzako dirua biltzeko asmoz, Gipuzkoako Futbol Federazioak egun baterako pezetak bat igo zuen partidu erreregionaletako sarriren prezioa, eta partidua antolatzen zuten Atotxan Realaren eta gipuzkoar jokalariren selekzio baten artean.

Askok kosta zitzaien Beasaingo jokalariei gertakari ilun hura gainditzea. Bagoigileek faborito gisa hasi zuten Liga-txapelketa eta oso denboraldi-basierara ona egin zuten. Baina Yarza heriotzak kalte handia egin zion jokalariren moralari, eta azkenean, txapelketa ona egiteko itxaropena galdu egin zuten erabat. Gertakari tragiko horren oroitzapenak urte asko iraun zuen klubaren memoria kolektiboan.

Beasain seigarren izan zen txapelketan. Horri esker, hurrengo denboraldian (1949-1950ean) erreregionaleko mailetan berregituraketa egin zenean eta Gipuzkoako Futbol Federazioak berriro ere Erregionaleko Preferente Maila ezarri zuenean, Beasainek maila berrian jokatu ahal izan zuen. Gauzak horrela, Preferentera igotzearekin batera, entrenatzaile berri batek egin zuen debuta taldearekin; aurrelari moduan hamar urte zeramatzan Aristeo Ruiz izan zen gizon hura, zeinak entrenatzaile lanak aurrelari lanekin uztartu baitzituen. Bere gidaritzapean gaztetasunez betetako taldea osatu zen, eta Erregionaleko Preferente Mailan egon ziren lehen denboraldi hartan seigarren postua eskuratu zuten, eta ez zen gutxi. Ezin izango zuten sailkapen hura hurrengo denboraldian (1950-1951n) errepikatu, eta Beasain hamargarren postu xumean geratu zen -badirudi zerikusirik handia izan zutela horretan jokalaririk garrantzitsuen batzuen bajek¹⁰⁰-.



Beasain taldea 1948-1949 denboraldian. Zatik: Eñel, Gó, Chaparregui, Pizko, Zurbano eta Capdequi. Makurtuta: Lucio, ezzaguna (haurra), Gomes, Prión, Alberdi, Danazoa eta Aristeo.



Beasain taldea 1950-1951 denboraldian. Zatik: Gaspar Perceira (material-orduraduna), Sorio, Zubizar, Cuñado, Antonio Lario, Carlos García, Gorrochategui, P. Barcina, Eñel eta Luis Suarez (SB Beasain KEko lehendakaria). Makurtuta: Garsendia, Bernarbo, ezzaguna (haurra), Zurbano, Aristeo, Zaldex, ezzaguna (haurra), Lucio, Miguel Urteaga, Urdangarín eta Rioja.

¹⁰⁰ Prentsa Lurren eta Prentsa bezak azpimarratu dituen.

1940ko hamarkada, bestalde, SD Beasain KEko zuzendariek futboleko etorkizun oparoa izan zezaketen herriko gazteengan erakutsi zuten interes handiarengatik nabarmendu zen. Harrobiarenganako interes hori, bere aldetik, profesionaltasunaren fenomenoarekin erlazionatuta zegoen modu zuzenean. Izan ere, profesionaltasuna, urte batzuk lehenago futbolaren maila apalenetan agertu¹⁰¹ eta ordurako lehenengo mailetan geldiezin zena, klub apalenetan ere eragina izaten hasia zen jada, eta bazkideen kuotetan nahiz partiduetako sarreretan oinarrituta zuden diru-kutxek ozta-ozta eutsi ahal izaten zioten geroz eta altuagoak ziren ordainketa eta primen pisuari. Aurreko epealdian gertatu legez, SD Beasain KEk ez zien Beasaingo edo inguruko jokalariei ordaintzen -kirol-materialaz eta bidaietako gastuez arduratzen zen bakarrik-, baina geroz eta ugariagoak izaten hasiak ziren talde batetik bestera egiten ziren jokalarien transferentziak -gerra aurretik salbuespena izan zen hori-. Transferentziak, ordea, diruaren truke egiten ziren, eta horrek denboraldi-hasiera bakoitzean behartu egiten zituen SD Beasain KEren moduko elkarte apalak ahalegin handiak egitera nahikoa maila ona izango zuten taldeak osatzeko -1942-1943 denboraldian, adibidez, taldeak transferentziengatik zortzi jokalarien murrizketa pairatu zuela esaten zen¹⁰²-. Ez da harritzekoa, beraz, lehen urteetako amateurismoa malenkoniak gogoratzen zuten komentarioak ohikoak izatea. Senperera joateko zaleei egin zitzaizkien deiak -modu horretara partiduekin lortutako diru-sarrerak handitzen lagunduko zutelakoan- edo Udalean aurkeztutako idatziak diru-laguntzak eskatuz. Hona 1946ko irailean SD Beasain KEk esaten zuena:

Ahal izanez gero, beti egin diogu uko laguntzak eskatzeari, baina futboleko profesionaltasuna horren maila altura iritsi da, ezen gaur egun, Elkarre honek, ezin diola aurre egin exigitzen zaion aurrekontu altuari, Gipuzkoako futbol erregionaleko jokalaririk nabarmenenak ekarri baititugu gure herri maitearen koloreak itxuraz defendatu dituzten. Gure aldetik, ahaleginik handiena egin dugu, eta gure lanerako grinak eta gogo biziak emaitza oparoa izan dute, baina, berriro diogu, taldea oso garestia da, eta ezinezkoa zaigu gure baliabideekin bakarrik mantentzea¹⁰³.

Egoera horri konponbidea bilatzeko premia larria zegoen, eta premia horrek SD Beasain KEko zuzendariak herriko jokalariei gazteekin

harrobi indartsua sortzeko beharraz ohartzera eramane zituen; horrela, gazte horiek prest egongo ziratekeen une jakin batean lehenengo taldean sor zitezkeen hutsuneak betetzeko. Eta hori izan zen federatu gabeko futbol-taldeentzako haur-txapelketak egiten jarraitzea eramane zituena. Urteroko txapelketa haiek, 1941eko udatik aurrera arrakasta handiz ospatzen zirenak, SD Beasain KE eta Villafranca UC elkarteek antolatzen zituzten, txandaka; eta bertan Goierriko koadrilekin osatutako taldeek hartzen zuten parte, normalean bi mailetan banatuta, helduak eta gaztetxoak. 1945-1946tik aurrera txapelketa haiek SD Beasain KEk berak bakarrik antolatu zituen. Goierriko Haur-txapelketak izena hartu zuten eta *El Diario Vasco* egunkariak antolatutako Haur-txapelketa Probintzialean barrutia osatzeko balio izan zuten -horrek, gainera, sona handiagoa eman zien txapelketei-.

HAUR-TXAPELKETAK

Gerra amaitsu ondoren futbolarik nahiko azkar berreskuratu zuen indarra Beasaingo haur eta gazteen artean. Taldeak sortu zituzten, nola auzoka hala koadrilaka antolatuta, eta SD Beasain KE eta Villafranca UCk txandaka antolatutako haur-txapelketetan parte hartu zuten. 1940ko hamarkadaren hasieran herrian jokatu zuten taldeen artean honakoak aipa daitezke: Rajatablas -gerraostean Beasainen, Bideluzen, sortutako lehen haurren taldea-, el Canario eta Beti Bizi -Ezkiagakoak-, Flecha -Arana kalekoa-, Rayo, Roble eta Oria -erdigunekoak-, Avenida -Barrendain ingurukoa-...



Argazkian 1946ko Haur-txapelketaren ari-konketa ageri da. Eskuertatik eskuinera: L. Leco, Rito, Garmeyo, Zurbano eta J. M. Lasa.

Haur-txapelketek helburua bete zuten eta jokalariei berriak promozionatzeko balio izan zuten, denborarekin talde bagoigilean ibili ziren jokalariei berriak promozionatzeko, hain zuzen ere. Zentzu horretan, 1944-1945eko txapelketari begira sortu zen Deportivo Loinaz taldea azpimarra dezakegu. Anselmo Garmendiaren ekimenez sortu zen, aurretik haur-txapelketetan ere parte hartu zuten Rayo eta Oria taldeetatik zetozen futbolariekin. Denboraldi hartan Loinaz

¹⁰¹ 1941. urtean hasieran, adibidez, jontxak *Euzkadi*ko nortasun bagoigilearen traspasarekin herri emateko. Urteko Realera joan baitzen lehenengoak bost arriren inguruan eragin zuten kateagatik (*El Diario Vasco*, 1942.01.10).

¹⁰² *El Diario Vasco*, 1942.10.28.

¹⁰³ RUA-AMB, 309-6 (SD Beasain KEk jokalariei bidaietako eskaintza, 1946.09.09).

taldeak, elastiko eta praka zuriak zituenak, garaipena lortu zuen txapelketako Lehen Mailan, jokaturako partidu bakar bat ere galdu gabe.

Arrakasta handia lortu zuen Loinazek, eta horrek Gipuzkoako Txapelketa Erregionaleko Bigarren Mailan parte hartzera eramane zituen 1945-1946 denboraldian. SD Beasain KEren laguntza izan zuten horretarako —hasiera batean ez zuten zerikusirik elkarrekin—: taldeko gastuen zati bat ordaindu zion. Egiaz, Loinazek txapelketan jokaturako sei partiduetatik bost galdu egin zituen eta ez zen berriro txapelketara aurkeztu hurrengo denboraldian; baina lehia ofizial batean parte hartu izanak berak, haur-txapelketen maila erakusten du, baita futbolari gazteen trebakuntzan izan zuten garrantzia ere.

Loinaz “berpiztu” egin zen 1947-1948 denboraldian. Taldeak jokalaria berriak zeuzkan —horien artean haur-txapelketetan segidako urte batzuetan txapeldun izan zen Robletik zetozenak azpimarra daitezke—, baita helburu argia ere: bere mantenuaz arduratzen zen SD Beasain KEren futbol-taldearentzako harrobi izatea. Txapelketa Erregionaleko Bigarren Mailan parte hartu zuen berriro, eta horren ondo ibili zen lehian, bigarren postua lortu zuela azkenean; eta horrek Lehen Mailara automatikoki igotzeko bidea ireki zion. Amateur Kopan eta Gipuzkoako Kopan ere parte hartu zuen denboraldi hartan, nahiz eta bi txapelketa horietan egindako lana ez zen aurretik espero bezain ona izan. Hala ere, inork ez zuen jada Loinazen indarra zalantzan jartzen:

*Sari berriak ekarriko dituzte eta gure Beasain maitetan futbola indarberritzen lagunduko dute (...). Helduei lagunduko diete Beasaingo plazan eta kaleetan garaipendoinuak berriro entzun daitezke*¹⁰¹.



Loinaz taldea 1947-1948 denboraldian. Zatik: Zubano, Erguin, Barcino, Lebidulga, Gorrochategui, Bruvo eta Jose Barrigón (delegatua). Makurtuta: Martin Urteaga, Ruiz, Cuñado, Huertas eta Prieto.

Loinazek uko egin zion borondatez 1948-1949 denboraldian Txapelketa Erregionaleko Lehen Mailan parte hartzeari, horrek SD Beasain KEren aurka lehiatzea zekarrelako: *Beasaingo kirol-familia bi etsai-taldetan zatitzeko arriskua zegoen; eta horrek batere gomendagarriak ez ziren ondorioak ekarriko zituzkeen, ondorio negargarriak, alegia*¹⁰². Loinazek Erregionaleko Bigarren Mailan jokatu zuen eta txapelketa bikaina egin zuen berriro ere: elkarren segidako bigarren urtez, Erregionaleko Lehen Mailarako igoera automatikoa eskuratu zuen Senperen Ordiziaren aurka jokatu zuen azken partiduan lortutako 7-0 emaitzari esker. Ez ziren Amateur Kopan nabarmendu. Gipuzkoako Kopan, aldiz, bestelakoa gertatu zen: taldeko txapeldun izan ziren. Ordurako Beasaingo entrenatzaile Aristeok berak hartua zuen taldea entrenatzeko ardura.

Baina taldearen arrakastak baino gehiago, zaletuek Loinazek herriko lehen taldeari eskaintzen zizkion aukera handiak baloratzen zituzten. Izan ere, praktikan, ordezko taldearen antzeko edo bihurtu zen Beasainentzat, urte gutxiren buruan titular gehienak herriko lehen taldean jokatzen aritzeak frogatzen duen modura. Hori baieztatzeko, nahikoa da, adibidez, 1949ko ekainean Beasainen aurka jokaturako partiduan —3na berdindu zuten partiduan— Loinazek aurkeztu zuen jokalarien zerrendari erreparatzea: taldeko kide guztiek —batek ezik— Beasainen jokatu zuten handik denbora gutxira¹⁰³.

Loinazek, azkenean, 1949-1950 denboraldian jokatu zuen Erregionaleko Lehen Mailan, urte hartan bertan Beasain Erregionaleko Preferente Mailara igo zelako eta, hortaz, ez zegoelako elkarren artean zuzenean lehiatzeko arriskurik. Alabaina, Loinaz taldekoak ez ziren aurreko sasoiaren bezain ondo ibili; izan ere, txapelketako aurkariak joko-maila hobea erakutsi zuten, eta horri, gainera, denboraldiaren hasieran taldeko bederatzi jokalaria Beasaina joan izana gehitu behar zaio, horrek taldea ahuldu zuen eta¹⁰⁴. Loinazen garaipenak ez ziren berehalakoan



Loinaz taldea 1950-1951 denboraldian, taldearen azken denboraldian. Zatik: Dorronsoro, Lasa, Gaspar, Larrea, Carrasola, Irujo eta ezegogina. Makurtuta: Zubizarre, Bruvo, J. Ruiz, Zubano eta D. Ruiz.

¹⁰¹ Beasain Festiva, 1948.

¹⁰² Beasain Festiva, 1949.

¹⁰³ Hura jokalaria izanik: Bernardo, Gorrochategui, Taintin II., J. A. Barrio, A. Barcino, A. Zubizarre, Miguel Urteaga, Cuñado, Huertas eta Lasa; Dionisio Barrio ere jokatu zuen partidua hartan, baina ez zen inolaz Beasain taldearekin fita ezkizatu iriti.

¹⁰⁴ Gaur hartan Beasainek fita joko eta —jokalaria ordezkoak egiteko aukera egin zuen, eta aurreko bost edo sei jokalaria hartzen zituen Loinaz taldeak— aurtean, gainera, taldeko hainbat jokalarik deialdiak jasaten zituzten partidaren last jokatuak.

etorri, eta badirudi zalegoak utzi egin ziola taldeaz arduratzeari; txapelketa sailkapen- taulako azken postuetan bukatu zuten eta mailaz jaitsi behar izan zen. Gipuzkoako Kopan lan ona egin zuten, eta Kontsolazio Kopara ere pasatu ziren; baina horrek ezin izan zuen denboraldi txarraren oroitzapena ahaztu arazi.

1950-1951 denboraldian Erregionaleko Bigarren mailara itzuli ziren eta emaitzak askoz ere hobekak izan ziren Loinaz taldearentzat. Sasoia faborito gisa hasi zuten eta azkenean seigarren postua lortu zuten Liga-txapelketan; Gipuzkoako Kopako lehen ligaxkan aurreneko postua ere lortu zuten. Baina, hori horrela izanagatik ere, denboraldiaren amaieran kirol-eragileekin zerikusirik ez zuten hainbat faktorek Loinazen amaiera ekarri zuten -haur-txapelketak ere desagertu egin ziren urte hartan bertan-.

Hori gutxi balitz, gainera, denboraldi berean Beasain Erregionaleko Lehen Mailara jaitsi zen: 1950-1951 denboraldi txarra izan zen taldearentzat, eta azken sailkapenean lortutako hamargarren postuak automatikoki mailaz jaistera eramane zituen.

Ekonomikoa izan zen, beste behin ere, arazo nagusia. Bi urte lehenago SD Beasain KEko lehendakari Luis Suarezek ohartarazi zuenez, klub erregionaletako egoera oso oso txarra zen. *Egoera aldatzen ez bada edo klub erregionalek kanpoko jokalariek eskuratzeko negoziatioetan akordioarik lortzen ez badute, eskatutako gehiegizko diru-kopuruan muga jartzeko, klubaren egoera estu eta larria bihurtuko da.* Dena dela, une hartan Beasain taldearen egoera ez zela horren txarra aitortzen zuen, *badaukagulako, haur-txapelketen bitartez, egunen batean gure beharrei erantzuteko moduko harrobi oparoa*¹⁰⁰; baina, harrobia sustatzeak ekarri zuen eginahala nekosoegi bihurtu zen denborarekin SD Beasain KErentzat.

UMORE ONA

1950eko udan, SD Beasain KEk antolatutako Goierriko V. Haur-txapelketak talde berri baten parte-hartzea izan zuen. Umore Ona taldeaz ari gara, Beasaingo Accion Catolicako zentroaren barruan Luis Maria Unzueta-aren ekimenez sortu zena, eta 14 eta 16 urte bitarteko gazteek osatu zutena. Aristeo entrenatzaile zutela, txapelketa ona egin zuten, eta desagertu ez, baina hurrengo urteetan lagunarteko partiduak eta federatu gabekoentzako txapelketak jokatzen jarraitu zuten. SD Beasain KEk babes handia eman zion beti Umore Onari, taldea beasaingar futbolaren "haztegi" bihurtu baitzen praktikan, 1950eko hamarkadaren estreinako urteetan, lehen talde beasaingarren parte hartu nahi zuten gazteentzako lorbidet. Taldeko kideetako lau, bestalde, Lehen Mailako taldeetan jokatzen iritsi ziren: Javier Artabe, Juan Antonio Lopez, Aitor Muruamendiaraz eta Juan Zubiaurre, hain zuzen ere.

Alabaina, Umore Ona, Beasain taldearen "ordezko" baino zerbait gehiago izan zen. 1953-1954 denboraldian, Jose Maria Anza tolosarra entrenatzaile zutela, Gipuzkoako Txapelketa Erregionaleko Bigarren Mailan parte hartu zuten, eta baita arrakasta handiz parte hartu ere, azken sailkapenean bigarren postua lortu baitzuten; Amateur Kopa eta Gipuzkoako Kopan ere lan ona egin zuten.

Denboraldi bikaina egin arren, ez zuten berriro txapelketa ofizialean parte hartu. Umore Ona taldea desagertu egin zen 1954an -ez ordea, lagun-koadrila-. Baina arto egon zitezkeen Accion Catolicaren jarduerak suspertzen lagundu zutelako, bere kideen artean kirola sustatu zutelako eta denborarekin Beasainen nahiz gorenko mailetan ibili ziren gazteak ezagutzera eman zituztelako.



Beasaingo Accion Catolicaren zentroaren babesarekin sortu zen Umore Ona futbol taldea, eta garabide urtean zuzendutako lehen denboraldian taldearen irudia argi zuten gazteak. Aurretik: Umore Ona taldearen irudia 1952an. Ezkerrean: Luis Maria Unzueta, entrenatzailea; Aitor, Artabe, Lopez, Anza, Zubiaurre, Riquelme eta Andres Olano. Aurrekoak: espezialista (haurra), Cacho, Artabe, Perea, Acediano eta Gomez.

1951-1952 denboraldian garbi ikusi ahal izan zen hori. *Beasain Festivo* aldizkariak honako aipamen hau egin zuen sasoi hartaz: *Gure lehen kirol-elkarteko zuzendariek jarraitu duten politikak zurruntasuna eta zorroztasun ekonomikoa izan ditu oinarri. Bi denboraldietan zehar izandako zalegoaren axolagabekeriak eta mota ezberdinetako hainbat gastuk egoera zaila ekarri zuten; eta horri amaiera eman behar izan zitzaion*¹⁰⁹. SD Beasain KEk Loinaz taldeari uko egin behar izan zion, eta talde bakarra aurkeztu zuen txapelketa ofizialetara: Erregionaleko Lehen Mailara itzuli zen *Beasain taldea*, erabat herrikoa zena eta apaltasunez "gainezka" egiten zuena¹¹⁰. Aristek jarraitu zuen entrenatzaile-lanetan —beste sei denboraldi gehiagotan jarraituko zuen—, eta handik aurrera modu eskusiboan gainera, taldean jokatzeari utzi ostean. Beasainek zortzigarren postu apala lortu zuen azken sailkapenean, batere nabarmendu gabe jokatu zuen Gipuzkoako Kopa, eta ez zen Amateur Kopara aurkeztera ere iritsi, *txapelketak kirol-interes gutxi zeukalako eta ekonomikoki gaizki ordainduta zegoelako*¹¹¹.

Haatik, egoera goitik behera aldatu zen hurrengo denboraldian (1952-1953an). Beasainek Umore Ona taldeko jokalariek fitxatu zituen —Umore Ona beasaindar gazte batzuek osatutako taldea zen, azkeneko haur-txapelketetan ezagutzera eman zena eta Loinaz taldea desagertu ondoren, praktikan, Beasain taldearen harrobi bihurtu zena—. Bagoigileek txapelketa bikaina egin zuten Erregionaleko Lehen Mailan, eta bigarren postuan amaitu zuten; dena dela, askoren ustez postu horrek ez zuen taldearen benetako indarra erakusten, eta lesioei, gaixotasunei eta azken orduko gorabehera egotzi zieten txapelketa irabazi ez izana.

Hala eta guztiz ere, ordainsaria Gipuzkoako Koparen eskutik etorri zen, Beasain txapeldun izan baitzen Berazubín (Tolosan) jokaturako final zirrargarri baten ostean. Final hura garaiko talde indartsuenetako baten aurka jokatu zuten, Elgoibarren aurka, eta 2 eta 1 irabazi zuten; prentsaren arabera, gainera, partidua osoan zehar *futbol hoberena talde irabazleak egin zuen beti*¹¹². Garaipen hartako protagonistak Bernardo (Martínez de la Hidalga), Lizarralde, Txetxin III., Lucio, Aitor, Huertas, Urteaga, Potolio, Artabe, Zaldúa eta Merino izan ziren¹¹³. Makina bat zaleturen ongi-etorria jaso zuten bi taldeek Beasainen, eta Udaltzatzak harrera egin zien udaletxeko aretoan bertan; omenaldi-afaria eskaini zitzaion ondoren Casinoan. Lehen aldiz zen Beasain Gipuzkoako Kopako txapeldun zela,

eta garaipen horrek taldea berriro ere arrakasten bidean sartu zela erakusten du. Angel Ayestaran zen urte haietan SD Beasain KEko lehendakaria.



Beasainek Gipuzkoako Kopa irabazi zuen 1952-1953 denboraldian. Argazkia aipatu txapelketa irabazi zuen taldea ageri du. Zatiak: Aristek (entrenatzailea), Merino, Zaldúa, Txetxin III, Bernardo, Urteaga eta Aitor. Jokaturak: Lizarralde, Artabe, Lucio, Potolio eta Huertas.

1953-1954 ere nahiko denboraldi ona izan zen Beasain taldearentzat, nahiz eta denboraldi-hasieran baja garrantzitsuak izan ziren: Lehen Mailako Txapelketa Erregionala taulako hirugarren postuan amaitu zuen, baina gehiegi nabarmendu gabe jokatu zituen Amateur Kopa eta Gipuzkoako Kopa. Alabaina, hurrengo denboraldian (1954-1955ean) zortzigarren postuarekin konformatu behar izateak berriro piztu zituen taldearen egoerari buruzko kritikak: *Zalegoa nekatuta dago, hobetzeko grinak medio, atzera begiratzen duenean ezin duelako trabatzea jasan, hobeto esanda, ezin du jasan duela bosturteko batzuk bizi izan zen egoera bikainean gertatzen ari den atzerako martxa. Eta jokalariek (...) ahaztu egiten dute kirolean buru-belarri aritu behar dela. Batzuek, gainera, kirol-instalazio berriak behar zirela esaten zuten jada: Aproposena estadio on bat izango litzateke, non kirolaren arlo guztiek tokia izango luketen, eta horrela giro astunez kargatutako ingurunea arinduko litzateke, giro horrek gutxi egin baitezake aspertzeko eta nekearen lohitzen hondoratzen ari den espezialitate baten alde*¹¹⁴.



Beasain taldea 1953-1954 denboraldian. Zatiak: Bruno, Muñoz, A. Zubizarre, Lopez, Ayestaran eta J. Zubizarre. Jokaturak: Zubizarre, Arias, Urteaga, Teloso eta Huertas.

109 El Diario Vasco, 09.08.1949.

110 Beasain Festivo, 1952.

111 Beasain Festivo, 1952.

112 La Voz de España, 1953.06.30.

113 Beasain taldearen gurutze Zaldúak eta Potoliek sartu zitzaizten.

114 Beasain Festivo, 1954.

EUSKALDUNA-BEASAIN, HIRU ATAILEKO PARTIDUA

Futbol-zelaian egoera eskasak, eguraldi txarrak, kanpoko taldeen atzerapenak bidaian izandako ezustekoengatik –gurpilak zulatzeagatik, istripuengatik, e.a.–... eta gisa horretako arazoengatik nahiko normala izaten zen partidua bertan behera utzi eta beste egun batean jokatu behar izatea. Dena dela, gutxi izan ziren hiru egun ezberdinetan jokatu ziren partidua. Eta hori izan zen, hain juxtu, 1952-1953ko Amateur Kopan Andoaingo Etxebarrieta futbol-zelaian Euskalduna andoaindar taldea eta Beasain elkarren aurka aritu zirenekoa, partidua hiru arratsaldetan jokatu baitzen, ez gehiago ez gutxiago.

Lehenengo "atala" (1953.01.01) partidua hasi eta berehala bertan behera utzi zuten, kazkabarra egin zuelako eta futbol-zelaia zuri-zuri gelditu zelako. Handik denbora batera partiduari ekin zioten berriro, baina azkenean, zelaiairen egoera txarra zela eta, bertan behera uztea erabaki zuten. Bigarren "atala" (1953.01.03) 5nakako berdinketarekin amaitu zen hasiera batean. Txapelketaren araudiak hala eskatuta, berdinketa hausteko partidua jokatu zuten gero, eta berdinduta bukatu zen hori ere –Ona–; ezin izan zuten, ordea, bigarren berdinketa hori hausteko beste partidurik jokatu, argirik gabe gelditu baitziren. Hirugarren "atala" (1953.01.06), berdinketa hausteko partidarena, behin betikoa izan zen, eta Beasainek irabazi zuen 2 eta 1. Emanaldi luzea eta garaipen zaila beasaindarrena, zalantzarik gabe.

Alabaina, ikuspegi ezkor hori alde batera utzita, gauza da 1954-1955 denboraldiak SD Beasain KEren historian aurrerapauso garrantzitsua ekarri zuela berarekin: federatutako gazteen taldea sortu zen, Gipuzkoako Futbol Federazioak Gazteen Txapelketa Erregionala sortu eta hiru urtera, Beasaingo gazteen taldea lehenengo taldearentzat harrobi izateko helburu nagusiarekin jaio zen¹¹⁵, eta handik aurrera, modu erregularrean hartu zuen parte Gipuzkoan jokaturako gazteen txapelketetan. Nahiz eta jokalarien horniduraren inguruan lehenengo taldeak zituen beharrak erabat ez ase, gazteen taldeari esker, Beasainek urtero izaten zituen bajen zati bat estaltzeko adina gazte erreserban, eta horri esker, ez zuten taldearengan hainbesteko eraginik izaten denboraldi-hasiera bakoitzean kluba uzten zuten jokalarien hutsuneak.

¹¹⁵ Ordurako, ez ziren jada leku-txapelketak antolatzen, eta Unaro Ona futbol-taldea desagertu egin zen; horiaz, Beasain taldearen harroaldiak atzerapauso nabarmen bat zuen.

¹¹⁶ Erregionaleko Profesione maila 1951-1952 denboraldian desagertu zen, eta horrek Erregionaleko Lehen Maila erregionalean gertatu maila izatera eraman zuen berriro.

GAZTEEN TALDEA

1954-1955 denboraldian hartu zuen parte lehenengo aldiz Gipuzkoako Gazteen Txapelketan SD Beasain KEko gazteen talde batek; 15 eta 18 urte bitarteko gazteekin osatutakoak. Handik aurrera, Beasainek beti izan du ordezkariak gazteen txapelketetan, zeinak hasiera batean maila bakarra izan zuen eta 1967-1968 denboralditik aurrera Lehen eta Bigarren Mailak izan dituen. Gazteentzako antolatutako txapelketa gehienetan ere parte hartu zuten, Gipuzkoako Kopa edo Presidente Kopa kasu. 1958-1959 denboraldian, gainera, gazteen taldeak Gazteen Kiroltasun Garaikurra jaso zuen Gipuzkoako Futbol Federazioak emanda; garaikurrarekin esker ona azaldu nahi zitzaion SD Beasain KEri, herrian futbola bermatzeari begira gazteekin egiten ari zen lan-eskergarengatik.

Beasaingo lehen gazteen taldean fitxa izan zuten jokalaria honakoak izan ziren: Miguel Aldasoro, Cruz Auzmendi, Manuel Bereciartua, Pablo Cuellar, Juan Cacho, Angel Estala, Javier Ibisate, Martin Iturrioz, Pedro Laborde, Juan Muruamendiaraz, Jose Luis Martinez, Francisco Maria Naldaiz, Jose Maria Ortega, Enrique Sanchez eta Roberto Urizar.

1950eko hamarkadaren bigarren erdian futbolaren egoerak kolore berria hartu zuen beasaindarrentzat. Hasteko, Espainiako Futbol Federazioak Estatuko Hirugarren Mailako IV. Taldean aurreikusi zuen egokitzea medio, SD Beasain KEko zuzendariak itxaropen handia erakusten hasi ziren ordura arte Erregionaleko Lehen Mailan zegoen talde beasaindarrak Hirugarren Mailan sartzeko zeuzkan aukeren inguruan¹¹⁶. Helburu hura kirol-emaizten ondorio zen –1954-1955 denboraldian Beasainek lan ona egin zuen igoerara begira jokatu zen bigarren fasean, nahiz eta azkenean igoera atzeratu egin zen–, baita 1955-1956 denboraldiaren hasierako lehendakarien batzarrean –Estatuko mailetan berehala egin behar zituzten herrikuntzez aritu ziren batzarrean– egin zitzaizen agintza baten ondorio ere. Baina igoera hori ez zen 1955-1956 denboraldiaren bukaerara arte etorri, orduan jarri baitzen martxan Hirugarren Mailako IV. Taldean aurreikusitako egokitzea. Urte hartan bagoigileek txapelketa apal samarra egin zuten –lehenengo fasca zazpigarren postuan amaitu zuten–, baina bigarren itzulian hirugarren postua lortu zuten, eta horrek Estatuko mailan jokatzeko ateak ireki zitkien. Igoerak pozez bete zituen zuzendariak, jokalaria eta zaletuak, izan ere, horrek aukera ematen zion Beasaini behinola edukitako izen handia “berreskuratzeko” eta probintziako talde onenekin lehiatzeko, horien artean, Estatuko mailan jada denboraldi bat zeraman Villafranca taldearekin.

Jokalari onak eman zituen gazteen taldeak. Horietao gehienak Beasaingo lehen taldera pasatu ziren; baina, izan ziren zuzenean kanpoko taldeekin fitxatu eta handik gutxira Estatuko Lehen Mailan jokatu zutenak ere, Cacho, Lamata edo Iriarte kasu. Egiaz, asko izan ziren bagoigileen talde gazteenean parte hartu zuten beasaindarrak.



1954-1955 denboraldian ekoiztuzko lehenengo gazteen taldea. Argazkian 1956-1957ko lehenengo taldea. Zatiak: Zubieta (delegatua), Dosamante, Barandiaran, Bernardea, Zuberia, Manu, Galtzarsoa eta zuzendaria. Makurtutako: Arguñano, Lombide, Lizarralde, zuzendaria, Alferri eta Etxebarria (lehenengo taldeko zuzendaria).

Bien bitartean, 1955eko azaroan, Senpereko futbol-zelaia kokaturik zegoen orubearen jabeak, CAFek, lursail haetaz baliatzeko nahia iragarri zuen, eta horrek futbol-zelai berria eraikitzeo beharraren inguruko arazoa berpiztu zuen. Sei hilabete geroago, tailer berriak eraiki nahi zituela eta, CAFek lursailak berehalakoan okupatu behar zituelako berria jaso zuen SD Beasain KEk. Garai berria hasi zen orduan SD Beasain KErentzat. 1956ko uda-amaieran bi erronka zeuzkan aurrez aurre: Hirugarren Maila eta berehala futbol-zelai berria eraikitzeo premia.

2.1.2. 1950 eta 1960ko hamarkadak: Estatuko Hirugarren Maila

Hirugarren Mailara igotzeak eta futbol-zelai berria eraikitzeo eramango zuten kudeaketan atarikoek, epealdi berri baten hasiera markatu zuten SD Beasain KEren historian. Hazkunde demografiko handiko urteak izan ziren, enpresa berriak sortu ziren, hirigintzak bizi zuen garapena bizkortu egin zen, bizimodu berriei ateak irekitzen hasi zitzaizkien..., azken batez, epealdi historiko berri baten lehen pausoak ziren haiek. Eta futbolari dagokionean, ilusio handiz begiratzen zitzaion etorkizunari, maila berriarekin eta futbol-zelai berria eraikitzearekin aukera handiak zabaltzen zirelako.



Beasain taldea 1956-1957 denboraldian. Senperen jokatu zen azken denboraldia. Zatiak: Zubieta (delegatua), Dosamante, Barandiaran, Bernardea, Zuberia, Manu, Galtzarsoa eta zuzendaria. Makurtutako: Arguñano, Lombide, Lizarralde, zuzendaria, Alferri eta Etxebarria (lehenengo taldeko zuzendaria).

Aldi berria 1956-1957 denboraldiarekin hasi zen. Ordurako CAF gertu zegoen bere jabeago lursailak okupatzeko eta Udalak hasiak zituen futbol-zelai berria eraikitzeo kudeaketak. Hala ere, denboraldi hura Senperen jokatu ahal izan zen, eta horrela, futbol-zelai zaharra bagoigileek Espainiako Hirugarren Mailan egin zuten debutaren lekuko izan zen. Egiaz, txapelketako hainbat taldetan egindako egokitzeen ondorioz zegoen Beasain maila hartan batez ere, baina gainerako taldeen parean egoten jakin zuen une oro. Egiazki, lehen denboraldi hartan, Beasainek, Aristeo berriro ere entrenatzaile lanetan zuela, zazpigarren postuan sailkatzea lortu zuen -hemezortzi talde zenden denera-. Txapelketaren amaieran Beasain pozik azaldu zen egindako lanarekin. *Esperientzia ona izan da; arrakasta eduki dugu kirol-arloan*¹¹.

Hirugarren Mailan egindako bigarren denboraldia (1957-1958) ez zen horren ona izan. Sailkapeneko gune epelean ibiltzeo xedearekin hasi zuten txapelketa, baina azkenean lortutako hamaikagarren postuak nekez bete zituen sasoi-hasieran ezarritako helburuak. Elkartean ohikoak ziren zailtasun ekonomikoek izugarri zaildu zuten bai fitxaketa-politika, bai talde indartsua osatu ahal izatea, eta horri eragozpen berri eta garrantzitsu bat gehitu zitzaion denboraldi hartan: bere futbol-zelairik ez edukitzea.

SD Beasain KEk 1957ko udan utzi behar izan zuen Senpereko futbol-zelaia, CAFek lursailak instalazioak handitzeo berehala behar zituelako; Beasainek Senperen jokaturako azken norgehiagoka Gipuzkoako Kopako partida bat izan zen. Hinxaren aurka 1957ko maiatzaren 26an jokatu eta 5 eta 4 irabazi zuena. Futbol-zelai berria eraikitzeo kudeaketak egiten ziren bitartean, SD Beasain KEko zuzendariek, Juan

¹¹ SD Beasain Festeia, 1957.

Aramburu lehendakaria buru zutela, Villafranca UC elkarteak egindako eskaintza onartu beharra izan zuten, zeinak 1957-1958 denboraldian Aranako futbol-zelaia utzi baitzuen partiduko 750 pezetaren trukean; behin-behineko irtenbidea izan zen hura -denboraz uste baino gehiago luzatu zena¹¹⁸-, Beasaini txapelketan jarraitzeko aukera eman ziona.



Beasaini. Ordiziako Aranako futbol-zelaian jokatu zuten hiru partidak 1957-1958 denboraldian. Lomacha futbol-eremu eraikitzen ari den bitartean, Argilesen, Beasaini Villafrancari Arana gof bat aurteko diru inoizentua nahi du.

Beasaingo Udala arduratu zen futbol-zelai berria eraikitzeko gestioez; 1956. urteko lehen hilabeteetan hasi ziren kudeaketa horiek. Ordurako, 1949ko Hiri Antolaketako Plan Orokorren arabera, Udalak lursail batzuk bazeuzkan gordeta Antzizar auzoan kirol-gune bat eraikitzeko; kirol-gune horrek hainbat instalazio izango zituen eta horien artean, futbol-zelaia. Gerora, 1956ko otsailean, Espainiako Etxebizitzaren Institutuak inguru hartan bertan lursailak okupatu eta errenta txikiko pertsonentzat etxebizitzak eraikiko zituela iragarri zuen. Hasiera batean iragarpen horrek ez zituen Udalaren planak aldatzen, alderantziz, erakunde gorenaren subentzioak eta laguntza lortzea ekar zezakeen. Praktikan, ordea, obretan atzerapen handia ekarri zuen

¹¹⁸ Beasaini txapelketan laguntzen zutela futbol-zelai berria jokatzen zuten zonen, hainbat zatiak Aranako auzoak behar izan zituen denboraldia. Bigarren itzuli horretan, beasaini, udalaren arduratutako hainbat diru kopuruak partidako 1.500 pezetara igazi zituen.

¹¹⁹ Eskaintza hori 1970eko hamarkadaren erdialdean egia zuen.

horrek, izan ere, herriko alkate zen Pablo Hunoltek eta SD Beasain KEko lehendakari Juan Aramburuk prozesu hura guztia arintzeko hainbat eta hainbat gestio egin arren, lursailen desjabetzeak izugarri atzeratu ziren -ez ziren 1957ko irailera arte egin-, eta horrekin batera, obren hasiera ere asko atzeratu zen. Alabaina, hain zen handia futbol-zelaia izateko premia, ezen obrak Espainiako Etxebizitzaren Institutuak Udalari lur-sailak eman aurretik hasi zituztela -bi erakundeen arteko hasierako akordioak esaten zuenari kasurik egin gabe, beraz¹¹⁹-. Luis Alustiza arkitektoak zuzendu zituen obrak, eta futbol-zelaia nahiz aldagelatarako etxola izan



Beasaingo Kirolekin eratu zuten proiektuaren (beasaini) lursailak eta lursailen banaketa (1970eko urteak).



Beasaini futbol-zelaian jokatu zuten lehenengo partida, 1970eko urteak. (A)



Futbol zelaia berriaren inaugurazioan izandako hainbat pertsona. Irudiaren erdian dagoen pertsona bat, Loinatzeko futbol zelaia inauguratuaren irudi bat da.



Oh, Segurako Dantza taldearen irudi bat. Irudiaren erdian dagoen pertsona bat, Loinatzeko futbol zelaia inauguratuaren irudi bat da.



zituzten helburu, hasierako proiektuan ageri ziren gainerako kirol-instalazioak orduko albo batera utzita –frontoi irekia, igerilekua, kirol-kluba, gimnasioa, patin-hockeyerako pista, tenis-pista, eskubaloipista eta haurrentzako parkea izan ziren albora utzitako instalazioak¹²⁰.

1958ko udan bukatu zituzten futbol-zelai berria eraikitze lanak. Loinatzko Udal Kirol-gunea izena jarri zitzaion, Loinatz auzotik gertu zegoelako, eta abuztuaren 31ko data aukeratu zen inauguraziorako. Prestatutako egitaraua goizean hasi zen, Mauricio Yarza zenaren omenezko meza batekin. Ekintza nagusiak arratsaldean egin ziren: futbol-zelai berriaren bedetxapena eta lagunarteko partidua Real Sociedad eta Athletic de Bilbao taldeen artean. Ikusmin handia piztu zuen horrek. Ohorezko sakea Mariano Arrate jokalaria olinpiko heteranoak egin zuen, eta partidua Realak irabazi zuen, 3 eta 2. Agintari asko izan ziren inaugurazioan, beren artean Vicente Asuero, orduko Gipuzkoako Diputazioko lehendakaria, Pablo Hunolt, Beasaingo alkatea, Manuel Escodin, Gipuzkoako Futbol Federazioko lehendakaria, Salvador Diaz, Espainiako Futbol Federazioko ordezkaria, Benito Diaz, Espainiako selekzioaren hautatzaile eta entrenatzaile-ohia, eta SD Beasain KEko lehendakari berri zen Jesus Erguin.

SD Beasain KEk, garai hartan 350 bazkide inguru zituenak, kontratua sinatu zuen Udalarekin futbol-zelai berria ustiatzeko. Kontratuaren arabera, Udalak bere jabegoan zegoen futbol-zelaia utziko zion SD Beasain KEri, hots, *herriko lehen kirol-elkarteari, bai zaharrena izateari dagokionean (...), baita kirola lantzen etengabe aritzeari dagokionean ere*. SD Beasain KEk hartu zuen zelaia kudeatzeko ardura, eta hura atontzeko konpromisoa ere hartu zuen, Udalak izendatutako zelaizain baten laguntzarekin –zelaizainari aldagelak zeuden etxolan etxebizitza prestatu zitzaion–. Ahalmena eman zitzaion elkarteari sarreraren prezioak libreki jartzeko, baita zelaian hobekuntza-lanak egiteko ere –Udalaren baimenarekin, noski–. Horren guztiaren truke, Udalak SD Beasain KEren zuzendaritza-batzordean ordezkari bat izateko eskubidea izango zuen¹²¹.

Dena prest zegoen Loinatzeko lehenengo aldiz jokatu zen denboraldi berriari hasiera emateko. Espero zitekeen moduan, futbol-zelai berriak berarekin zekarren nobedadea izan zen ezaugarri nagusia urte hartan. Zelaia Atotxaren neurri berdina zuen, hots, 104,5 metro luzeran eta 66 zabaleran. Senperetik bi

¹²⁰ IRE-A-MBE, 926/33 (Beasainen kirol-gunea berri eraikitzearen proiektua, 1957ko azaraila). Hasierako proiektuan sartu ziren aldiaketa ondorioz, 90'ko hiru eman zituzten futbol-zelaia berriaren proiektuak.

¹²¹ IRE-A-MBE, 926/33 (Loinatzeko Udal Kirol-gunea ustiatzeko kontratua Beasaingo Udalarekin eta SD Beasain KEren artean, 1958.12.12). Beasaingo Udalak Onda (Bilbao) Alkate, 1959.09.10. Irailak: gainera, deialdiak batzordearen zelaia berriaren proiektuaren berri ematen du, futbol-zelaia eraikitzearen berri ematen du, hots, 104,5 metro luzeran eta 66 zabaleran. 1958-1959 denboraldian, udalaren, 02.311 proiektuaren zelaia berriaren proiektuaren berri ematen du, hots, 104,5 metro luzeran eta 66 zabaleran. Irailak: gainera, deialdiak batzordearen zelaia berriaren proiektuaren berri ematen du, hots, 104,5 metro luzeran eta 66 zabaleran.

kilometro baino gehiagora zegoen eta nahiko urrun gelditzen zen hirigunetik, baina futbol-zelaiak ez zuen batere arazorik izan zaletuak bere instalazioetara erakartzeko; eta aurreko urteetan baino jende gehiago joan zen, gainera, futbola ikustera. Izan ere, ikusleek lehen denboraldi hartan bertan SD Beasain KEk zelaian egindako hobekuntzez gozatu ahal izan zuten; hobekuntza horien artean zeuden futbol-zelaiaren alde bietan eraikitako zementuzko eserlekuak, iparraldeko eta hegoaldeko aldeetan ezarri ziren publizitate-besiak –kontuan izan garai hartan hasi zela publizitatea futbol-zelaietan agertzen– edo hegoaldean eraikitako estalkia, 50 m-ko luzera eta 8,5 m-ko zabalera zituena –handik gutxira han bertan zementuzko harmailak eraiki zituzten lurzorua malda aprobetxatuz–. Eta Beasaingo Martxaren letra ere Loinazko futbol-zelai berriari egokitu zitzaion¹²².

Zuzendariak oso gustura zeuden futbol-zelai berriarekin. SD Beasain KEko lehendakari Jesus Erguinek berak horrela aitortu zuen: *Loinazko futbol-zelaira dagoen distantzia oztopo handia izango zela eta beldurra izan genuen. Baina ez da horrela gertatu. Semperera baino ikusle gehiago joaten dira; badirudi zalegoak partiduak futbol-zelai on batean ikustea atsegin duela, eta Loinaz oso erosoa da. Horregatik, "bezero" berri asko dago. Seguran, Idiazabalen, Zegaman, Ormaiztegin, Olaberriar, Beasain taldearen zale amorratuak egin dira. Erguinen ustez, Loinatz probintziako hiru futbol-zelai onenen artean zegoen¹²³. Denboraldi-amaierarako jada inork ez zuen zalantzan jartzen futbol-zelaiak elkarteari eman zion arrakasta ekonomikoa.*

Kirol-alorrari dagokionean, Loinatzen jokatu-tako lehen denboraldi hark (1958-1959koak) hasiera ezin hobea izan zuen. Beasainek futbol-zelai berrian eduki zuen lehen norgehiagoka 1958ko irailaren 7an Eibarren aurka jokatu-tako lagunarteko partida izan zen, eta 4 eta 3 irabazi zuen. Egun gutxi batzuk geroago Ligako txapelketa ofiziala estreinatu zuen: Recreacion taldeari 5-0 irabazi zion eta taulako lehenengo postuan jarri zen. Handik gutxira, ordea, ziurgabetasunez betetako momentuak iritsi ziren: jokalaria batzuk, antza, ez ziren oso ongi moldatzen Loinatzen neurri berrietara, *lehen onak ziren jokalariek (...) porrot egiten zuten Loinazko neurri zabaletan*¹²⁴. Entrenatzaile-aldaketa izan zen denboraldiaren erdialdean, Jose Luis Piquinek Aristeo ordezkatu zuenean –entrenatzaile berria taldeko jokalaria izan zen aldi berean–. Lehen aldia zen zuzendari-tza-batzordeak denboraldi erdian entrenatzailea ordezkatzeko zuela, eta ez zen eztabaidarik falta

izan zaletuen artean. Baina egoera zuzendu egin zen eta Beasainek zazpigarren postuan sailkatzea lortu zuen azkenean.



Beasainek Aristeo jokatu-tako partida batren ateratutako argazkia.



Beasain taldea 1959-1960 denboraldian. Zatik: Arregui, ezaragana, Oyarzabal, Irujo, Irujo, Arriola eta Lopez. Moleztuta: ezaragana, Alkareguin, Arguiñano, Morra Negro eta Irujo.

1959-1960 denboraldiko kirol-balantzea antzerakoa izan zen. Jokalari-postua utzita, Piquinek entrenatu zituen berriro ere bagoigileak, eta emaitza berdin samarrak lortu zituzten; azken sailkapenean zortzigarren izan ziren eta ez zuten lortu hasieran ezarritako helburua, hots, sei lehenengoen artean gelditzea –dena dela, aurreko urtean baino partidu gehiago irabazi zituzten eta Gipuzkoako Kopako final-aurrekoak jokatzera ere iritsi ziren–. Denboraldi hartan, gainera, 1959ko udaberrian Loinazko futbol-zelaiaren ekialdean eraikitako futbol-zelai txikia erabili ahal izan zen. Futbol-zelai *erantsia* deituriko hori ikastetxeetako haurrentzako, garai hartan Aristeok zuzentzen zituen gazteen entrenamenduetarako eta haur-txapelketak egiteko eraiki zuten.

1960-1961a denboraldi txarra izan zen Beasainentzat. Elkarteko lehendakari Guillermo Garatek –erakundeko buru bezala urtebete zerramanak– autonomia eman zion elkarteari kirol-sail ezberdinei, baina horrek ezin izan

¹²² *Entrenatzailearen esanari jarraituz, hainbat aurreko (espainiar)...*

¹²³ *Si queréis, todo jugar al equipo beasainense si queréis, todo jugar a Loinaz hay que marchar...*

¹²⁴ Beasain Festivo, 1959.

¹²⁵ Beasain Festivo, 1959.

zuen gabezia ekonomikoen itzulera ekidin, eta izugarri zaildu zuen fitxaketa-politika. Gauzak horrela, entrenatzaile berriak, Pedro Irastorza, apaltasunez betetako eta jokalaririk gabeko osatutako taldea hartu behar izan zuen bere esku; eta Hirugarren Mailan mantentzea izan zuten helburu bakarra. Oso txapelketa txarra egin zuten eta denboraldiak aurrera egin ahala zaletuek taldeaz arduratzeari utzi zioten. Egiazki, Beasain automatikoki mailaz jaisteko zorian egon zen, eta Recreacion taldeari Federazioak jarritako zigorrarengatik bakarrik libratu zen: bagoigileek azken sailkapen-taulan postua bat igo zuten haren kontura, eta txapelketa hamalagarren postuan bukatu zuten.



Beasain taldea 1960-1961 denboraldian. Zatiak: Areso, Areso, Burundakoren, Iratola, Murumendiaren, cse Sumuorin, Alakurtak; ozeugano (hurren), Herreta, Iratola, Leinundia, Murro Negro eta Anabitarte.

Hurrengo denboraldia, 1961-1962a, nobedade handiekin hasi zen. Gaztetasunez betetako taldea osatu zen, gazteen taldetik ateratako jokalaririk

ahal izateko. Denboraldiaren bukaeran aitortu zuten, *aurreko denboraldietan baino hobeto ibili gara, bakoitzak ahal zuena eginez, Udalak, bazkideek, harpidedunek, autoen jabeek, babesleek, taberneek, eta abarrek, lagundu egin dute Klub guztietan arazo nagusi den alor ekonomikoari modu itxurosoan aurre egiten*¹²⁶. Eginahal horren guztiaren emaitza izan zen taldeak egindako denboraldi txalogarria eta lortutako bosgarren postua, Beasainek Hirugarren Mailan ordura arte inoiz eskuratutako sailkapenik onena.

Baina egoera itxaropentsu hura zapuztu egin zen berriro hurrengo denboraldian (1962-1963an), Alfonso Blancok elkartearen lehendakartza hartu zuen lehenean. *Nahiko txapelketa pobrea egin zuten (...), mailarekin nahiz ongi errotutako sonaren tradizioarekin ia zerikusirik ez zuena*¹²⁷. Entrenatzaile berria izan zuten denboraldiaren erdialdetik aurrera, Jose Martin Echeverria Altamira -Arguiñanoren ordez jarri zena-, baina horrek ezin izan zuen Beasainek txapelketan lortutako hamalagarren postua ekidin; mailaz automatikoki jaistetik puntu bakarrera gelditu ziren eta promozioa jokatu beharra izan zuten. Dena dela, onik atera ziren promoziotik -Alavesen aurka 7-0 irabazitako partidua azpimarra daiteke-. Askoren iritziz, *harrobiaren sustapena bertan behera uztearen*¹²⁸ ondorio zen hori guztia, eskualdeko haur-txapelketak antolatzeari utzita, gazteen taldea ez zelako nahikoa lehenengo taldearen hutsuneak betetzeko; eta hori, Avelino Cuñadoren agindutara zeuden gazte haiek egiten zuten lan itxurosoa denek onartu arren.

Aristeo berriro ere entrenatzaile zutela, 1963-1964 denboraldian egoera ez zen horren larria

ATHLETIC DE BILBAO TALDEAREN BETERANO HANDIAK LOINATZEN

1960-1961 denboraldian lagunarteko partidua bat jokatu zen Loinazko futbol-zelaian, bagoigileen eta Athletic de Bilbaoko sei beterano eta Beasaingo bost jokalaririk zituen talde misto baten artean. Partidua jokatu zuten Athletic de Bilbao taldeko *beterano handiak*, Gainza, Iriando, Zarra, Panizo eta Venancio aurrelariak eta Nando erdilariak izan ziren. Beteranoen taldearen aldeko markagailuarekin amaitu zen partidua, 1-6.

Athletic de Bilbaoko jokalaririk Loinazko zelaian. Ezkerretik eskuera: Gainza, Iriando, Zarra, Panizo, Venancio eta Nando.

askorekin, eta Victor Arguiñano -urte askotan Beasainen jokalaria eta aurreko denboraldian Irastorzaren laguntzaile izandakoa- arduratu zen prestaketa teknikoaz. Zuzendaritza-batzorde berriak, Juan Jauregui lehendakari zuela, lan asko egin zuen zailtasun ekonomikoak gainditu



126 Beasain Festiva, 1962.
127 Beasain Festiva, 1963.
128 Beasain Festiva, 1963.

izan; hori erakusten du, behintzat, lehenengo taldeak lortutako zazpigarren postuak. Baina azkenean, 1964-1965 denboraldian, taldearen entrenamenduez berriro ere Altamira arduratu zen denboraldi hartan, ezerk ezin izan zuen ekidin bagoigileek txapelketa azken aurreko postuan amaitzea eta automatikoki mailaz jaistea –denboraldiaren erdialdean erreakzio nabaria izan zuten, baina ez zen nahikoa izan txapelketan aurreranzko jauzia egiteko–.



Beasain taldea 1962-1963 denboraldian. Zatik: Sorot, Marinasenduruz, Aldareguia, Irujo, I. Irujo, E. Irujo eta De Andres. Makurtari: Cacho, Artola, Chinchurreta, Garrocheta eta Herrera.

Bukaera horrek ez zuen inor harritu. Beasain gehiegi nabarmendu gabe ibili zen Hirugarren Mailan: oso ibilbide irregularra egin zuen, ziurgabetasun handiko momentuak bizi izan zituen, eta Gipuzkoako futbol-zelai onenetako bat edukitzeak ere ezin izan zuen hori guztia eragotzi. Momentuan momentuko kontrako egoerak alde batera utzita –lesioak, arbitraje okerrak, zorte txarrez betetako arratsaldeak...–, denak bat zetozen Beasainen moduko klub apal batek maila hartan egoteko zituen zailtasunak aitortzerakoan, talde onak osatzerako orduan gutxieneko ahalmen ekonomikoa behar baitzen. Ezkutuko profesionalismoak min handia egiten zien talde xumeei eta horrek klubak jomugak murriztu egiten zituen; eta helburu guztiak mailan irautera mugatzen ziren ia. Hori bera aitortu zuten *Beasain Festivo* aldizkarian urtebete lehenago: *Beasainek biziraun egin du azken aldian, eta gehiegi nabarmendu gabe ibiltzea ere arrakasta kontsidera daiteke. Oso triste da, baina hala da*¹²⁹.

¹²⁹ Beasain Festivo, 1964.



Beasain taldea 1963-1964 denboraldian. Zatik: Marfete, E. Irujo, Barlaiza, Cacho eta Herrera. Makurtari: Maiz, Tolosa, Alvarez, Eransquin, Bilegum eta Anshurte.



1964ko hamarkadan Beasain Villafraña arteko partiduen artean ere ikasmin handie sartzen zuten. Argoskio 1964an ateratakoa da. Lituako futbol-zelaian seifiziaren aurka jokatu zuten norgehiagoka batean. Beasain taldeko jokalariek: zatik: Bastida, Urrutia, Garrocheta, Aierbe, Eransquin, Gonzales, Cacho, Anshurte eta De Andres. Eserita: Irujo eta Garrocheta.

2.2. Pilota-jokoa

Aurretik ikusi bezala, pilota-jokoa izan zen tradizionalki beasaindarrek gogokoan izan zuten kirola. Dena dela, “atzerakada” gertatu zen pixkanaka kirol hori praktikatzeko orduan. Izan ere, interesa beste diziplina batzuek berenganatu zuten eta, gainera, pilotan jokatzeko herrian zeuden azpiegiturak oso eskasak ziren; antza herriko frontoia egokitzea eta konpontzea ez zegoen herriko agintarien lehentasunen artean, eta 1935ean eraikitako frontoi estalia –nazionalistena zena– karlisten eta falangisten esku zegoen garai hartan. Baina, hala eta guztiz ere, SD Beasain KEk herrian berriro ere pilota-jokoa sustatzeko konpromisoa hartu zuen. Egiazki, elkarteak zaletu asko zeuzkan bazkideen artean. Batzuk, gainera, nabarmendu egin ziren pilota-jokoan; hori zen Florencio eta Victor Arguiñano aita-semeen kasua, 1943ko Gipuzkoako Amateurren Pilota Txapelketan binakako txapeldun izan baitziren Tolosako barrutian –urte hartan bertan Victor Arguiñanok binakako titulua ere lortu zuen–.

Gauzak horrela, Beasaingo ordezkariak txapelketan parte hartzeak piztu zuen interesa ikusita, 1944. urtearen bukaeran erakundeak ordezkari ofiziala bidali zuen Gipuzkoako Amateurren Pilota Txapelketara. Galarza eta San Sebastian izan ziren ordezkari horiek; Tolosako barrutian aurkeztu ziren eta barrutiko txapeldun-titulua eskuratu zuten Elosegui eta Arin andoaindarren aurka jokaturako finalaren ostean. Txapelketa hartan bertan Florencio Arguiñano eta Guillermo Sarasola beasaindarrek ere jokatu zuten, baina independente moduan egin zuten, Goierriko barrutian.

Ordezkaritza beasaindarrak pilota-txapelketan piztu zuen ikusminaz ohartuta, 1945. urtearen hasieran, ordurako Gipuzkoako Pilota Federazioan afiliatuta zegoen SD Beasain KEk Pilota Saila sortzea erabaki zuen. Sail hori izan zen handik gutxira binakako txapelketa bat antolatzeaz arduratu zena; bi maila izan zituen txapelketak, 20 urtetik gorakoentzat bata eta behekoentzat bestea. 1945eko martxoa eta abuztua bitartean jokatu zen Beasaingo frontoi estalian, eta Lehen Mailan Celestino Lasak eta Florencio Arguiñanok irabazi zuten, eta bigarren mailan Jose Maria Auzmendi eta Francisco Garayaldek. Prentsak adierazi zuenez, SD Beasain KEren pilota-txapelketak berpiztu egin zuen beasaindarren artean tradizio handiko kirol harenganako interesa, eta jada ez zen futbolaz bakarrik hitz egiten herrian¹²⁰. Horretan asko lagundu zuten, gainera, Victor Arguiñano beasaindarren garaipenek: 1946an, Gasteizen zegoela –han baitzegoen soldadutza egiten– Espainiako Amateurren binakako txapeldun-titulua lortu zuen Ezpeletarekin, Araba ordezkatur.

1946-1947 denboraldian Beasain Gipuzkoako Amateurren Pilota Txapelketako barruti bihurtu zen, eta batzorde berezi bat osatu zen, Fernando Amiano lehendakari zuela. Partiduak frontoi estalian jokatu ziren ikusleko handiarekin. Binakako mailan Beasaingo barrutiko txapeldunak Florencio eta Victor Arguiñano izan ziren, eta binakako mailan Victor Arguiñano bera izan zen irabazle. Bigarren fasera pasatu ziren denak. Arguiñano aita-semeek Tolosako barrutiko txapeldunak kanporatzea lortu zuten, baina ez zuten probintziako titulua eskuratzetik izan. Bestalde, Victor Arguiñano bikain ibili zen bigarren fase horretan, baina prentsan oihartzun handia izan zuen polemika batean nahastuta ibili zen: Araudiko 28. klausula hautsi izateaz salatu zuten, amateurren txapelketan jardunean zenden profesionalak ezin zutela parte hartu esaten zuen klausula hautsi izanaz, alegia –nahiz eta beste kirol bateko profesionala izan, futbola kasu–, Gipuzkoako Pilota Federazioak bere alde egin zuen, baina Gipuzkoako txapeldun-titulua irabaztekotan zegoela, Espainiako Pilota Federazioak txapelketatik kanporatzea erabaki zuen azkenean. Arguiñanok, horren guztiaren

ondorioz pilotan profesionala izatea erabaki zuenak, babes handia jaso zuen SD Beasain KEren eta herriko zalego guztiaren partetik, eta elkartasunezko pilota-omenaldia ere egin zioten.

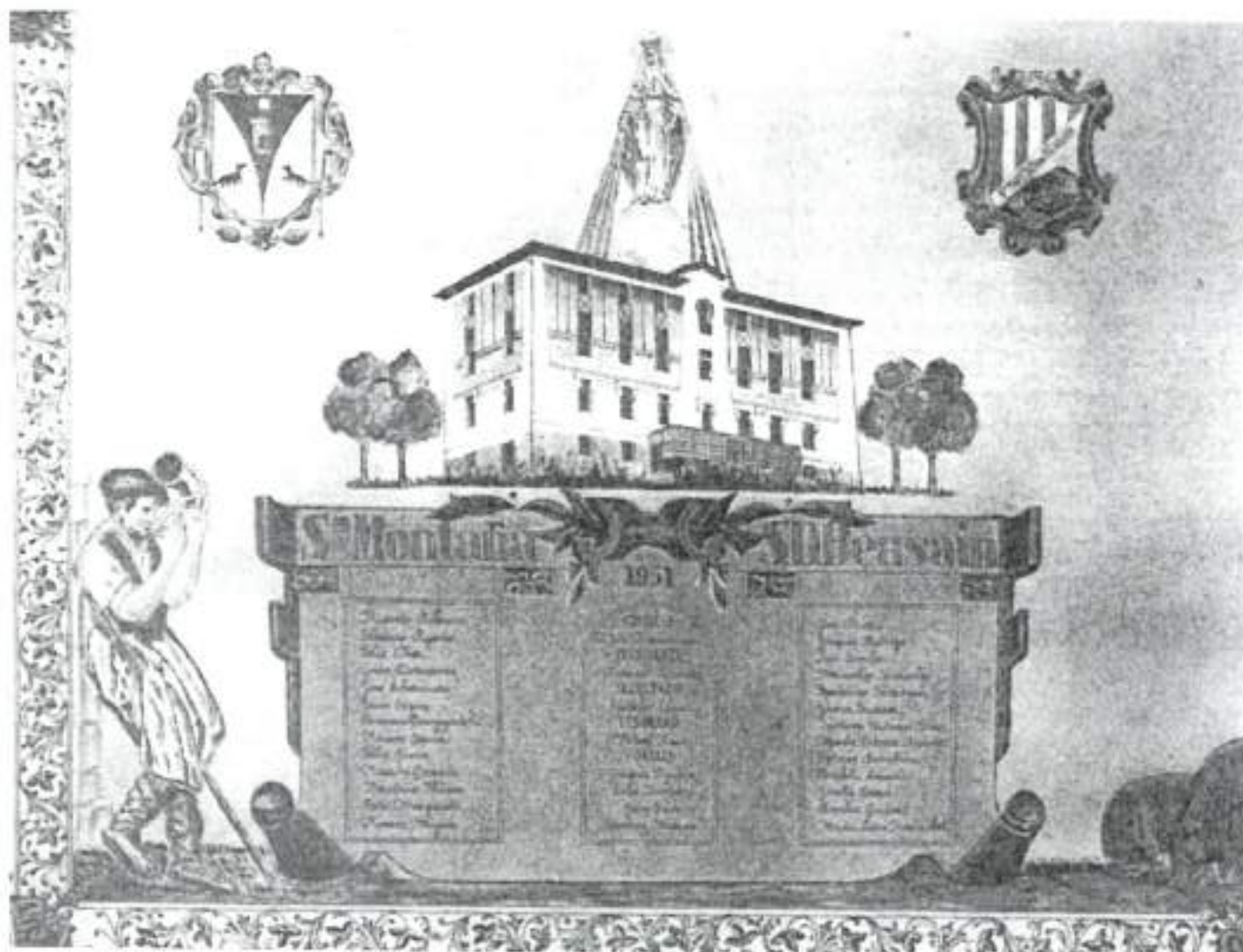


Florencio eta Victor Arguiñano pilotariak aupa handia eraman zuten SD Beasain KEri.

Florencio Arguiñanok pilota utzi egin zuen; Victor Arguiñanok pilotari profesional moduan jarraitu zuen denbora batean –berriro ere futbolari ekin zion arte–; Beasainek Gipuzkoako Amateurren Pilota Txapelketako barruti izaten jarraitu zuen... Baina bazirudien pilota-jokoak ezin zuela jada futbolarekin lehiatu, honek kirol-zaletuen arreta gehiena bereganatzen baitzuen ordurako. Egoera horretan, SD Beasain KEk pilotarenganako zuen interesak atzera egin zuen, eta pilota sustatzeari utzi egin zion. 1954an beasaindar pilota-zaletu batzuek sortutako Murumendi Pilotazale Elkarteak berreskuratu zuen pilota-jokoaren lekukoa –dena dela, ez zuen pilota luzaroan sustatu¹²¹–.

¹²⁰ El Diario Vasco, 1945.11.10.

¹²¹ Pilota-jokoa sustatzeko helburua izan zuen elkartearen lehentasuna inoiz ere irabazi. Murumendi Pilotazale Elkarteak elkarrekin goimunduan bihurtu baitzen azkenean.



SD Beasain KEko Mendiko Sailak Udal Ogasnuzako Etaxuan, zuzendaria konde bat oparitu zela bertara egindako bigarren leinutik ofizialak (1951n). Garai hartan Mendiko Saila ontzen zuten buzkide eta zuzendaria izenak ageri dira hondarrian.

2.3. Mendizaletasuna

Mendizaletasunak pilota-jokoak baino askoz ere garrantzi handiagoa izan zuen SD Beasain KE berrian. Horren adierazle da Mendiko Sailaren sorrera goiztiarra eta berehala Espainiako Mendizale Federazioan afiliatu izana, 1943ko udan. Esteban Sarasola lehendakari zela, 29 mendizalek osatzen zuten garai hartan Mendiko Saila, eta berak izan ziren, hasiera batean, Beasainen kirol hori sustatzeaz arduratu zirenak. Mendiarenganako zaletasunak, gainera, laster berreskuratu zuen 1920 eta 1930eko hamarkadetan lortutako arrakasta-maila.

Berehalaxe, Murumendiko usadiozko bira berreskuratu zuten, elkartek historian zehar antolatutako jardueren artean ospe handienetakoa izan zuena. 1943koa izan zen gerra ondorengo lehen txango ofiziala. Jende asko joaten zen bira horietara, eta jai-giroan egiten ziren beti; antolatutako ekintzen artean, mendiko bazkaria eta Udal Txistulari Bandak edo soinu-joleren batek eskainitako erromeria aipa daitezke¹³². Gainera, mendizale beasaindarrentzat Murumendi oso mendi kutuna zela eta urtean zehar bertara hainbat eta hainbat

pertsona igotzen zirela kontuan hartuta, Mendiko Sailak tontorrean postontzi bat jartzeko eta inguruan iturri bat eraikitzeko erabakiak hartu zituen. Iturriari dagokionean, SD Beasain KEko mendizaleek berek egin zuten 1944an, eta urte hartako bira aprobetxatu zuten inaugurazioa egiteko –nahiz eta iturriak kalte handiak izan zituen eta handik denbora gutxira konpondu egin behar izan zuten–. Gerora hobekuntza-lanak egin zituzten iturrian Udalaren laguntzarekin, eta azkenerako, plaza txikia, mahaia eta eserlekua izatera iritsi zen, baita edariak freskatzeko aska ere.

Era berean, oso arrakastatsua izaten zen urtero Mendiko Sailak Aralarra egiten zuen bira eta ondorengo erromeria. Igaratzako kaperan Loinazko San Martinen aldareratzearen urteurrena ospatzeko¹³³. Izan ere, 1949ko uztailaren 18an, Mendiko Sailaren ekimenez, Juan Lopez tolosarrak oparitutako imajina

¹³² Buztintzen, guztira, antolatutakoek "ostordu" zerbitzu propioa erunitzen zuten. 1951eko txingueren arabera, Casinoko zuzendari Felix Miguezek kasuko buztari hiri zerbitzatu zuten: paxila, oilasko arreta, pastrea, fruta, urdauk, sagardoa, kofa "komplente" eta kasa bikotza; eta buztari gasta 50 pezetaren truke.

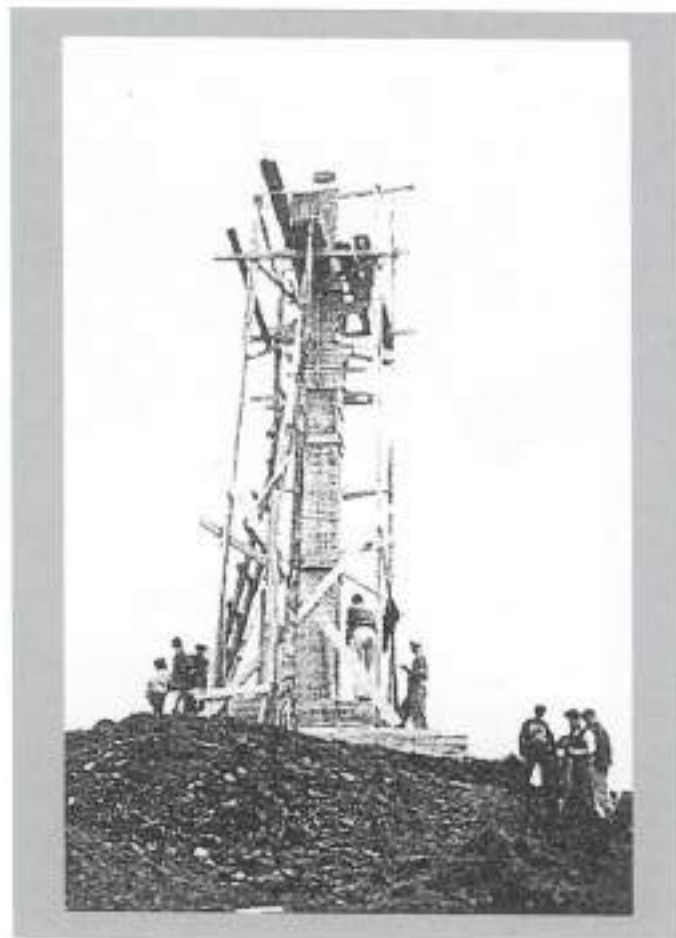
¹³³ Igaratzeko kaperan 1947an inauguratu zen Aralariko Legunak elkarretaren ekimenez, eta Beasaingo mendizaleen laguntzarekin.

aldarean jarri zuten, Udaltzaren ordezkaritza eta guzti. Urtero Igaratzara joateko ohiturak luzaro iraun zuen.

1950eko otsailaren 2an, bestalde, herriko mendizaletasunaren historian iraunkorrenetakoa izan den jarduerari bati hasiera eman zitzaion: Udaltzaren Ongintza Etxean bizi zirenei egindako bisitaz ari gara. Bisita Mendiko Sailaren ekimenez egin zen eta Udaltzaren laguntza izan zuen, zeinak ordezkaritza bat bidaltzeaz gain, Udaleko Txistulari Banda eta poxpolin-talde bat utzi baitzituen ekitaldirako. Ekimenak oso harrera ona izan zuen, eta handik aurrera urtero egin izan zuten, Mendiko Saileko zuzendariekin eta herriko agintariekin.

Mendiko Sailaren ekimen ikusgarriena, ordea, Usurbeko gurutzea eraikitzea izan zen, 1953an; *Beasain Festivo* aldizkariaren arabera, *Beasaingo Mendizaleen maisu-lana*¹³¹ izan zen hura. SD Beasain KEko mendizaleek, 1949ko Beasain Festivo aldizkarian Eustasio Lopezek botatako ideia jaso, eta Udaltzaren laguntzarekin eta materiala nahiz eskulana jarri zuten hainbat eta hainbat bolondresen laguntzarekin, zementu armatuzko gurutze handi bat eraiki zuten Usurbe mendiaren tontorrean. Inaugurazioa 1953ko abuztuaren 23an egin zen; festa handia egin zuten, gurutzea bedeinkatu zuten eta Loinazko San Martinen imajina jarri zioten.

Mendi-irteerak antolatzea, Gipuzkoako tontorretan postontzi artistikoak jartzea, kobazuloak esploratzea¹³², Udaltzaren Ongintza Etxean zeudenak bisitatzea, Usurbeko gurutzea eraikitzea, mendi-lehiaketatan parte hartzea..., Mendiko Sailaren jarduerak geroz eta ugariagoak izan ziren. Halaber, 1950eko hamarkada bukaerarako, Elkartearen Ibilaldi Neuritu propioa antolatzen zuten urtero, argazki-erakusketak egiten zituzten, kanpinerako materiala erosi eta egun batzuetako ibilaldiak eta mendi irteerak egiten zituzten... Horregatik guztiagatik, Mendiko Saileko zuzendariek SD Beasain KEtik banatzeko beharra ikusi zuten, beren jarduerak libreki egin ahal izateko eta futbola helburu nagusi zuen elkarte haren barruan jarduerari horiek bigarren maila batean geratzeko arriskurik ez izateko; ordurako, gainera, mendi-zaletuen belaunaldi berriak sartu ziren Mendiko Sailean, eta horrek indar berria eman zion kirol hari. Banaketa 1961. urtearen bukaeran egin zen, Aizkorri Mendizale Elkartea sortu zenean; elkarteak sortu zuten ehun bazkide inguruk eman zioten hasiera Beasaingo mendizaletasunaren historian ireki zen epealdi berriari¹³³.



Asko izan ziren materiale eta eskulana eskaini zituzten bolondresak Usurbe mendiaren tontorrean 19 se alduko gurutzea eraikitzean.

2.4. Txirrindularitza

Txirrindularitzarenganako zaletasunak tradizio handia zuen herrian, eta SD Beasain KE berriak zaletasun hori berreskuratu egin nahi izan zuen. Txirrindularitza Saila sortuta eta Espainiako Txirrindulari Elkartean afiliatuta. Lehenengo eginkizuna Loinaz Txirrindulari Proba klasikoaren antolatetari herriro heltzea izan zen; izan ere, lasterketa hura Falangearen Kirol Sailaren esku zegoen 1939az geroztik. Aurreko epealdian gertatu legez, txirrindulari profesionalentzako lasterketa izan zen¹³⁴, SD Beasain KEko Txirrindularitza Sailak antolatu zuen, Udaltzaren laguntza izan zuen, eta urtero Loinaz jaietan egin zen.

Loinaz Txirrindulari Probak laster berreskuratu zituen aspaldiko sona eta gerra aurretik Gipuzkoako txirrindularitzan izandako lekua. Horrela erakusten dute prentsan beti izan zuen jarraipen zabalak, proban banatzen ziren sari garrantzitsuek edo parte hartzaileen mailak berak. Egiazki, 1945, 1946 eta 1952ko lasterketetan Gipuzkoako Txapelketa izan zen jokoan, eta 1955ekoan, txirrindulariak, Vasco-navarro izeneko Hego Euskal Herriko Txapelketarako ere baliagarri zela lehiatu ziren. Horrek guztiak Loinaz Txirrindulari Probaren ospea handitu baino ez zuen egin. Zalantzarik

¹³¹ Beasain Festivo, 1963.

¹³² 1947an, Urteazko mendizaleei gaitzaberritu, Mendiko Saileko ordezkaritza bati Aizkorri Tontorrean kabin esplorazioan parte hartu zuten, gero Aizkorri Zentzu Elkarteari aurkitutakoak herri-erakunde.

¹³³ Elkartea berriak ez zuten argazki-erakusketak egiten eta 1962. urtearen bukaerara arte.

¹³⁴ 1953ko lasterketa sailkapenak izan zen; urte horretan lehenetarik gubeko txirrindulari amateurrek ere parte hartu ahal izan zuten.

LOINAZ TXIRRINDULARI PROBAREN IRABAZLEAK (1939-1962)

- 1939 - Juan Antonio Ugarteburu
- 1940 - Miguel de Diego
- 1941 - Claudio Leturiaga
- 1942 - Enrique Torres
- 1943 - Miguel Lizarazu
- 1944 - Cipriano Auguirrezabal
- 1945 (Gipuzkoako Txapelketa) - Jose Lopez Gandara
- 1946 (Gipuzkoako Txapelketa) - Ignacio Orbaiceta
- 1947 - Julian Aguirrezabal
- 1948 - Juan Cruz Ganzarain
- 1949 - Hortensio Vidaurreta
- 1950 - Francisco Michelena
- 1951 - Oscar Elguezabal
- 1952 (Gipuzkoako Txapelketa) - Martin Mancisidor
- 1953 - Manuel Aizpuru
- 1954 - Antonio Feraz
- 1955 (Hego Euskal Herriko Vasco-navarro Txapelketa) - Carmelo Morales
- 1956 - Felipe Alberdi
- 1957 - Cosme Barrutia
- 1958 - Jesus Davoz
- 1959 - Luciano Montero II
- 1960 - Carmelo Morales
- 1961 - Jose Bernardiz
- 1962 - Jose Antonio Momeñe

gabe, Gipuzkoan antolatutako txirrindulari-lasterketa garrantzitsuenetako bat izan zen.

Loinaz Txirrindulari Proba izan zen, ezbairik gabe, Txirrindularitza Sailaren jardura kutuna. Baina horretaz gain, beste lasterketa garrantzitsu bat ere antolatu zuen urtero, txirrindulari amateurrentzako kasu horretan: SD Beasain Probaz ari gara. Lehenengo edizioa 1943an egin zen, eta nahiko irregularra izan zen hasiera baten ondoren -bigarren edizioa 1944koa da, eta hirugarrena 1947koa-, 1953tik aurrera urtero egin zen, normalean Loinaz Txirrindulari Proba ospatu eta hurrengo igandean. Lasterketa geroz eta ospetsuago egin zen, eta 1961eko edizioan, adibidez, Gipuzkoako Amateurren Txapelketarako ere haliagarri zela lehiatu ziren txirrindulariak. Errepideko txirrindularitzaren urteko programazioa 1953an osatu zen, Jose Martin Arana Proba sortu zenean. Amateurrentzako lasterketa herrikoia zen, eta urtero ospatu izan zen irailean, Bideluzeko jaien barruan.

Txirrindularitza Sailaren helburu nagusia errepideko txirrindularitza izan zen, zalantzarik gabe. Dena dela, Gipuzkoako zaletuen artean geroz



Txirrindularitza Sailak antolatutako lasterketa zailenetako bat izan zen. Argazkia: Iñaki Irujo. Irudia: Iñaki Irujo. Irudia: Iñaki Irujo.

eta jarraitzaile gehiago zituen ziklo-kroserako interesa ere erakutsi zuen Txirrindularitza Sailak. Lehenengo proba 1950eko Loinatz jaietan egin zen, herriak eskaintzen zuen orografia paregabea aprobetxatuz. Eta modalitate berri horrek izandako harrera ona ikusita, antzeko probak antolatu zituzten 1951an eta 1952an -ez hala 1953an, urte hartan ziklo-krosa alde batera utzi eta amateurrentzako SD Beasain KE Proba berreskuratu baitzen-. 1960ra arte itxaron beharko dugu Txirrindularitza Sailak mota honetako beste lasterketa bat antolatzeko: Loinazko San Martin Proba, hain zuzen ere, handik aurrera urtero otsailean egin izan zena herriko zaindariaren jaien barruan.

Beasainen antolatutako txirrindulari-proben sorta zabalak herritarrek txirrindularitzarako zeukaten zaletasuna erakusten du; horietako askok, bestalde, txirrinduan ibiltzea atsegin zuten, ikusle izateaz aparte. Horregatik, Txirrindularitza Sailak Beasain FC elkarteak 1924an burututako ekimen bat berreskuratu zuen. Kostaldeko Zikloturista Itzuli ospetsuaz ari gara. Txirrindu baten jabe izan eta chun kilometro baino gehiagoko ibilbide bati aurre egiteko adina indarrarekin sentitzen ziren guztiek



hartu zezaketen parte, Loiolako Santutegian egiten zuten lehenengo geldialdia —meza entzuteko—, Zumaian zehar jarraitzen zuten gero, Zarautzen egiten zuten geldialdi nagusia bazkaltzeko, eta herrira itzultzen ziren azkenean Orio, Usurbil, Lasarte eta Tolosan barna. Lehenengo txangoa 1950eko uztailaren 30ean egin zen, eta horren handia izan zen antolakuntzan eta parte-hartzean lortutako arrakasta —150 txirrindulari inguruk hartu zuten parte, hirunakako lerrotan zirkulatuz—, ezen, handik aurrera txirrinduzaleentzat urteroko zita bihurtu baitzen. Horrela, inskripzio gisa ordaindutako diru-kopuru txiki baten truke, SD Beasain KEk bandera txiki bat ematen zuen txirrindu bakoitzari identifikatzeko, eta, besteak beste, botikin-auto baten zerbitzuak eskaintzen zituen, matxurak konpondu eta martxatik erretiratzen zirenak jasotzeko prestaturiko kamioiak, janaria, edaria eta erratz-autoa. Edizio batzuetan, gainera,

martxaren aurretik motodunak joan izan ziren, eta autobusak antolatu ziren txangoan parte hartzeko aukera pertsona gehiagori zabaltzeko —400 parte-hartzaileetarako iritsi ziren—. 1958an utzi zitzaion Kostaldeko Itzulia antolatzeari, errepideetan geroz eta auto gehiago ibiltzeak eta horrek txangozaleentzako zekartzan arriskuek horretara eramanda¹³⁸.



Kostaldeko Itzuliaren 1958ko taldea. Argazkia parte-hartzaile batzuek hartu du. Ezkerretik eskuera: Antonio Zamarraga, Juan Carlos, Enrique Villero, Rafael Ojea, Pedro Pareda, Jose Sanchez Lopez, Juan Alzuru, Martin Perez eta Juan Lasa.

1950eko hamarkadaren bukaeran inork ez zeukan jada zalantzarik txirrindularitza sustatzeko Txirrindularitza Sailak hartutako konpromisoaz. Are gutxiago, gainera, 1958an SD Beasain KEk txirrindulari talde profesional propioa sortzeko hartutako erabakia iragarri zuenean. Gipuzkoako txirrindularitza profesionalean zegoen hutsunea bete nahi zen, txirrindulari profesionalak ez baitzuten behar adinako babes-egiturarik. SD Beasain KEk gosari-marka ezagun batek eskaintako babesletza onartu eta, Irungo Real Unionek 1957ko denboraldian osatutako txirrindulari-talde profesionalaren oinarriak aprobetxatuz, Caobania txirrindulari-talde profesionala osatu zuen. Leopoldo Michelena prestatzaileak eta Enrique Aramburu Txirrindularitza Saileko lehendakariak zuzenduta. Caobanian ibili ziren txirrindulariak Hortensio Vidaurreta, Miguel Vidaurreta, Jacinto Urrestarazu, Jose Urrestarazu, Luis Otaño, Jose Michelena, Jesus Davoz, Facundo Zabaleta eta Ponciano Arbelaiz izan ziren.

Caobaniak 1958ko martxoan egin zuen debuta Levanteko Txirrindulari Itzulian. Denboraldi bikain baten hasiera izan zen hura: Iruñeko Zirkuitua, Espainiako Mendiko Txapelketa, Eibarko Bizikleta, Arrateko Igoera, Loinaz Txirrindulari Proba, San Joan Saria, San Pelaio Proba, Villafranca Proba, Kataluniako Itzulia... Caobaniakoek, gainera, Espainiako Itzulian parte hartu zuten —Mobylettekoekin batera— eta nahiko ongi ibili ziren: Jacinto Urrestarazuk etapa bat irabazi zuen eta Luis Otañok bosgarren postua lortu zuen sailkapen orokorrean; azken hori, gainera, itzuliko errebelazioentzat hartu zuten askok¹³⁹. Caobaniak

¹³⁸ Zerikusi hantila izan zuten urabaki hurretan azken edizioan itzulia bat gertatu eta txirrindularitza bat hil zenak.

¹³⁹ Hiru hurren, Jose Urrestarazu gertatu: "epela" hantea protagonista izan zen etapa batan, erretiratu hantea ondorioz, azken hantia batan hantigara, indarrian hiru eta postuan gainera hurren hantila.

Dauphine-Libere Criteriumean izandako parte-hartzea ere azpimarratzekoa izan zen, han ere lan ona egin zuelako. Ezbairik gabe, taldean gehien nabarmendu zen txirrindularia Luis Otaño izan zen; urte hartan bertan Frantziako Tourrean hartu zuen parte, Espainiak aurkeztutako talderako aukeratu baitzuten. Otañori egindako lana eskertzeko, denboraldia amaitu ondoren omenaldi beroa eskaini zioten Beasainen Txirrindularitza Sailak eta Gipuzkoako Txirrindulari Federazioak.



Caobaniaren argazki ofiziala ateratzeko aukeratuak izan ziren. Ezkerretik eskuinera: Francisco Vidossola, Jose Urrestarain, Luis Otaño, Jose Michelena, Josas Davoz, Francisco Zabaleta, Miguel Vidossola eta Jacinto Urrestarain.

Haatik, Caobania ez zen izan 1958an SD Beasain KEK sostengatutako txirrindulari-talde bakarra. Urte hartan bertan Txirrindularitza Sailak, Sastreria Jauregui beasaindarraren laguntzarekin, amateurrentzako hainbat txirrindulari-lasterketetan parte hartu zuen talde amateurren sortu zuen. Sastreria Jauregui txirrindulari-taldea Juan Jauregui zuzendu zuen eta Miguel Zumarraga, Emeterio Baztarrika, Enrique Apalategui, Joaquin Izaguirre, Sabino Irulegui, Angel Ascasibar, David Camarero, Carlos Marotias... txirrindulariek osatu zuten.

Paradoxikoki, denboraldi osoan zehar Caobaniak egindako lan onaren ondorio zuzena izan zen taldearen desagetea bera, taldekideak sona eta botere ekonomiko handiagoko taldeetara joan baitziren. Tarte baten ondoren, 1960. urtearen hasieran elkarteak bigarren maila independenteko txirrindulari-talde baten sorrera iragarri zuen: AS Gaseosen eta KASen laguntza izan zuten, eta Enrique Aramburu izan zen taldearen zuzendari. Miguel Urquizar, Vicente Echevarria, Esteban Goicoechea, Jose Maria Goicoechea, Pedro Guenechea, Nicolas Iparraguirre eta Jose Maria Aguirregaviria txirrindulari gipuzkoarrek eta Eusebio Velez eta Sabino Luja arabarrek hartu zuten parte AS-KAS taldean. Urtebete geroago, taldekideak Miguel Urquizar, Esteban Goicoechea, Enrique Irazoqui, Melchor Suberviola, Jose Antonio Bidaurre, Jose Ramon Villanueva, Jose Ramon Burutaran, Javier Ortiz de Guinea, Pablo Arsuaga, Jose Maria Arsuaga, Francisco Gurruchaga eta Juan Bautista San Jose izan ziren, AS-KAS taldearen lana ez zen Caobaniarena bezain bikaina izan, baina

SIEMPRE EL PRIMERO

META

CAOBANIA

**SUPERDESAYUNO LOUIT
ALIMENTO COMPLETO**

bakarkako nahiz taldekako garaipen batzuk lortu zituzten eta SD Beasain KEko Txirrindularitza Sailaren lana bermatzen lagundu zuten.

Mendiko Sailarekin gertatu zen moduan, 1960. urtearen bueltan, hain garatua zegoen Txirrindularitza Sailaren ardurapean zegoen jardura, ezen hori dena mantendu eta garatzeak SD Beasain KEtik banatzea gomendagarri egiten zuela. Gauzak horrela, 1963. urtearen hasieran Txirrindularitza Saila banandu egin zen SD Beasain KEtik eta Sociedad Ciclista Loinaz (Loinatz Txirrindulari Elkarteak) sortu



1958an SD Beasain KEK Sastreria Jauregui txirrindulari-talde amateurren sortu zuen. Ezkerretik eskuinera: Sabino Irulegui, Miguel Zumarraga, David Camarero, Emeterio Baztarrika, Angel Ascasibar, Joaquin Izaguirre, Enrique Apalategui, Carlos Marotias eta Iparraguirre.

zen, handik aurrera herrian txirrindularitza sustatzeaz arduratuko zen elkarte hain zuzen ere.

2.5. Beste jarduera batzuk

Argi gelditu da SD Beasain KEren helburu nagusia kirola sustatzea izan zela: futbola eta, neurri txikiago batean, mendizaleatasuna eta txirrindularitza izan ziren –pilotarekin batera–, praktikan, elkartearen jomuga. Horiek ez ziren izan, ordea, arreta jaso zuten kirol bakarrak. Gipuzkoako Atletismo Federazioan afiliatuta egoteak atletismoan ere sartu-irtena egitera eramane zituen; Miguel Peña Korrikari-lasterketaz ari gara batez ere, zeinak hainbat edizio izan baitzituen 1940ko hamarkadan Loinatz jaian barruan¹⁴⁰. Eta boxearen inguruan ere hainbat ekitaldi antolatu zituzten, 1950 eta 1960ko hamarkadetan antolatutako borrokaldiak, adibidez, boxeoak ospe handia ezagutu zuen garaian.

Hala ere, oinarrian kirol elkarteak izaki, SD Beasain KEkek ez zuen ahaztu jatorrian aisialdirako elkarte izan zela. 1943an Casinoa berreskuratu izanak berriro ere aisialdirako lokal bat edukitzea ahalbideratu zuen: lokal hori kirol-jarduera guztien kudeaketarako eragiketa-zentro izan zen, baina, era berean, beasaindar guztientzako topagune ere izan zen, tabernara gerturatu edo antolatutako ekintzaren batean parte hartu nahi zuten bazkide nahiz bazkide ez ziren guztientzako topagune, hain zuzen ere. Izan ere, zuzendaritza ezberdinak gerra aurretik Casinoko aretoetan antolatutako ekintza ludikoak eta kulturalak berreskuratzen saiatu ziren.

Estreinako jarduera horietako bat antzerkia izan zen. Casinoa berriro ireki eta handik denbora gutxira, 1944ko abenduan, egoitza sozialean zegoen eszenatoki txikia aprobetxatuz, SD Beasain KEren barruan antzerki-talde bat sortu zela eta bazkideentzat eta familiartekoentzat antolatutako hainbat emanaldi prestatu zituztela iragarri zuen prentsak¹⁴¹. Hala eta guztiz ere, antzerki-taldearen ibilbideak ez zuen, antza, jarraipen handirik izan: antzerkia bigarren mailako jarduera izan zen eta denbora tarte labur batean bakarrik antolatu zuten.

Dantzaldi eta kontzertu-emanaldiak izan ziren Casinoan antolatutako aisialdirako ekintza nagusiak, nahiz eta horiek ere ez zuten elkarteak nahi adina oihartzun izan, leku itxietan antolatutako ekitaldiek agintarien susmoak pizten zituztelako batez ere. 1944. urtearen

bukaerarako SD Beasain KEk baimena eskatua zion jada gobernadore zibilarari urte guztian zehar dantzaldiak modu erregularrean ospatu ahal izateko; baina eskakizunari ezezkoa eman zitzaion Beasainen –Loinazko San Martin plazan– igandero dantzaldiak zendelako argudioarekin¹⁴². SD Beasain KEko bazkideek, beraz, jai handietan –Loinatzetan, Eguberrietan...– ospatzen ziren tartekako dantzaldiekin konformatu behar izan zuten. Aipatzekoak dira bereziki urtero Inauterietan eta elkartearen urteurrenetan antolatzen ziren dantzaldiak. Dantzaldi horietarako Musika Banda edo Txistulari Banda eskatzen zioten Udalari, nahiz eta batzuetan modako orkestraren bat ere kontratatzen zuten¹⁴³.



Casinok, bere tabernarekin eta etxalabietarako aretoarekin, beasaindarrentzako topagune izaten jarraitu zuen. Historian zehar hainbat pertsonak hartu zuten heren ardurari eta informari-lanak egitea zuten; bigarren epizodi honetan Esteban Mugica eta Tomas Torres, Ignacio Murguiondo, Felix Minguez, Juan Jose Tolosa, Mikel Aguirre, Fermín Donazar, Jaka Churro eta Luis Herrera izan ziren Casinoko arduradunak.

1960an SD Beasain KEko zuzendaritza-batzordeak gobernadore zibilararen aurrean gestioak egin zituen berriro ere Casinoan igande eta jaiegunetan bazkide eta familiartekoentzako dantzaldiak jartzeko baimena eskatuz; egoitza sozialari bizitasun handiagoa eman nahi zioten horrela, eta aldi berean, diru-sarrerak berria lortu, garai hartan elkarteak egoera ekonomiko larria bizi zuen eta¹⁴⁴. Orduko hartan gobernadore zibilarak eman egin zuen beharrezko baimena, bai, baina SD Beasain KEk lokalean txukuntze-lan batzuk egitearen truke; txukuntze-lan horiek, ordea, azkenean *bukatu gabe* gelditu ziren, *dirurik ez zegoelako; eta ezin izan zuten (...)* beste *eragingarririk gehitu, hala nola billarra, ping-ponga e. a.*¹⁴⁵. Horrela –obrak erabat bukatu ez arren–, denboraldi batez maiz ospatu ziren dantzaldiak Casinoan. Dantzaldi horien osagarri izan ziren, bestalde, Casinoan Usurbe orkestrarekin antolatutako igandeetako

¹⁴⁰ Ezin ahaztu daitela SD Beasain KEko urteakarekin ligazko berriak hainbat atletismo-probetan parte hartu zuela.

¹⁴¹ El Diario Vasco, 1944.01.13.

¹⁴² Dantzaldiak on doan konfirmatzen egiten baitzuten osatze zeri, eta besta ere, gobernadore zibilararen baimenarekin.

¹⁴³ Epizodi horretan Casinoko jaiak gerra aurretik baino askoz ere aprobetxatzen izan ziren, eta zaila egin zuten garai batean izandako aldarrikapen parte bat; eta hori horrela izan zela edizio batzuetan kirol-ekitaldiak antolatze sarea arren edo neizduen erakunde eta barnean diren egon ere izan ziren arren.

¹⁴⁴ SD Beasain KEko zuzendariek ez zuten sartze beharrezko auzorik, baina bazkideen kaltetan errekargu bat sartzeko nahia zutela zuten.

¹⁴⁵ Beasain Prentsa, 1967.

"Bermout" famatuak, edo SD Beasain KEk berak estalitako frontoian antolatzen zituen dantzaldiak -frontoian leku gehiago zegoelako eta bertan pertsona gehiago sartzen zirelako-.

Alabaina, jarduera horiek guztiak -noizean behin egiten ziren xake-, mus-, ... edo bingoxapelketekin

batera- bigarren mailako jarduerak izan ziren SD Beasain KEren historiako bigarren epealdi honetan. Bazkideek eta zuzendariak kiroletan jarria zuten jada arreta nagusia, eta Casinoak galdu egin zuen denborarekin aisialdirako zentro gisa izana zuen erakarpen indarra.

S. D. BEASAIN

Programa de fiestas

Días 19 y 20 de Abril de 1958.

DÍA 19.- A las ocho de la tarde. Pasacalle por la Banda de Txistularis acompañados de los gigantes y cabezudos cedidos galantemente por el Ayuntamiento.

De diez a una.- La Orquestina "Jay Alay" de Tolosa, dirigida por el insigne ZABALLOS amenizará en el Frontón.

DÍA 20.- A las doce en la parroquia se celebrará la misa mayor dedicada para los socios y familiares fallecidos.

A la una. GRAN CARRERA PEDESTRE DE CAMAREROS. Recorrido: Salida de la Sociedad hasta la Plaza del Mercado, dando la vuelta al kiosko de la plaza, regresando hasta el frontón, pasando por el kiosko preparado, siguiendo hasta el Norte para regresar a la meta en la Sociedad.

PREMIOS:

1.º: 200 ptas. 2.º: 150. 3.º: 100. 4.º: 75. 5.º: 50. 6.º: 25.

Premio especial para el primer camarero socio clasificado: 50 ptas.

A todos los clasificados reglamentariamente se les obsequiará con un café completo.

NOTA.- Para participar en la carrera, será necesario que se presenten debidamente: vestidos con traje de servicio, y deberán llevar ellos mismos una bandeja, una botella de las de bandejas, un vaso y una copa de las comunes.

A las cuatro y media. Gran partido de fútbol en el Campo de Arana entre los equipos C. F. TOLOSA Y S. D. BEASAIN.

De seis y media a nueve y media y, de diez y media a una. Música a cargo de la Banda Municipal y Banda de Txistularis, terminando el acto con el clásico kalegira de la S. D. BEASAIN.

REGLAMENTO DE LA CARRERA DE CAMAREROS

La prueba se efectuará bajo las reglas siguientes. Todo participante llevará traje de servicio o sea, chaqueta blanca con pantalón negro, zapatos y una servilleta al hombro. Llevará una bandeja, con una botella de coñac fendedor vacío, un vaso de agua con hielo, azúcar y una copa de coñac con agua. La carrera deberá efectuarse llevando la bandeja en la mano izquierda, siendo clasificada a quien la derecha, lo sitúa en el suelo. Sobre el agua, o se le cue alguna de las tres objetos de servicio. La clasificación se efectuará por puntos o sea de la siguiente forma: Se otorgarán tantos puntos como corredores participen, y se descontará dos puntos por derramar el líquido del vaso y uno por la de la copa.



1960ko hamarkadatik gaur egunera arte: SD Beasain KEk arreta guztia futbolean jarri izan duenekoa

1940ko hamarkadan SD Beasain KE, futbol, pilota, txirrindulari, mendi eta atletismo federakuntzetan afiliatua zen. Bi hamarkada geroago, 1960ko hamarkadaren erdialdean, SD Beasain KE futbolaren sustapenean lan egiten zuen kirol-erakundea zen soil-soilik. Gainerako kirolei dagokienean, elkarteak bertan behera utzi zituen pixkanaka horietako batzuk, eta beste batzuk independizatu egin ziren, elkarte propioak sortuz.

Harrez gero, futbolak ez zuen jada aurkaririk izango SD Beasain KEren barruan. Hala ere, kirol honen *urrezko urteak* gainbehera egiten hasiak ziren, baliabide ekonomiko handiagoak zituen biztanlegoak aisialdirako aukera gehiago zituen, futbola ez zen halabeharrez iganderoko jarduera bakarra... Klub apalak izan ziren lehenak horren ondorioak nabarmen izan, batez ere kirol-emaizak txarrak zirenean, orduan zalegoak beste aukera batzuk hautatu eta futbol-zelaiara joateari uzten ziolako—aurretik ere gertatu zen hori, baina handik aurrera nabarmenagoa izan zen—. Eta kirol-emaizak onekin zalego horrek berriro ere bere taldea jarraitzen zuen arren, urteek aurrera egin ahala futbol-zelai apaletara joaten ziren pertsonen kopurua jaisten joan da pixkanaka; informazioaren gizarte berria izan da horren arduradun nagusi, 1990ko hamarkadatik aurrera bereziki.

3.1. Maila erregionalak

1960ko hamarkada estreinatu eta handik denbora gutxira, futbola SD Beasain KEren jarduera guztiaren protagonista bakar bihurtu zen azkenean; Beasain Estatuko Hirugarren Mailan zegoen eta artean ere Gipuzkoako talde onenen artean egotearekin egiten zuten amets beasaindarrek. Baina Hirugarren Mailan egindako ibilbidea 1965eko udaberrian amaitu zen, eta 1965-1966 denboraldian maila Erregionalerara itzuli ziren. SD Beasain KEk bi talde zituen orduan, bata Erregionaleko Lehen Mailan eta bestea gazteen txapelketan; bietan

jarri zuen elkarteak arreta guztia, eta hainbat denboralditan taldea Hirugarren Mailara igotzeko itxaropena mantendu zuen. Itxaropen hura handik denbora gutxira zapuztu zen, lehenengo taldea kirol-krisi sakon batean sartu zelako eta zailtasun ekonomikoak elkartera itzuli zirelako.

3.1.1. 1960ko hamarkadaren bigarren erdia eta 1970ekoaren lehen erdia: irregularitasun handiko urteak

Beasainek ondo hasi zuen egonaldi berria Erregionaleko Lehen Mailan (1965-1966an); Javier Arratibel zen orduan SD Beasain KEko lehendakari. Entrenatzaile berriak, Ramon Ruizek, bere esku izan zuen taldea, batez ere Hirugarren Mailan ibilitako jokalariekin osatuta zegoen; horrek, taldeari segurtasuna eman zion eta txapelketa izugarri erraztu zuen. Beasainek lehenengo postuan amaitu zuen Ligaren estreinako itzulia—sailkapeneko bigarren taldeari bost puntuko tarte nabaria ateratzen zion— eta horrek automatikoki mailaz igotzeko jokatzeko bigarren itzulirako ateak ireki zizkion¹¹⁶. Baina lesioek min handia egin zioten taldeari eta bigarren itzulia faborito gisa hasi zuen Beasainek ez zuen, azkenean, igoerarik lortu. Porrot egin zuen helburu nagusia, urtebete lehenago galdutako maila berreskuratzeko helburuan, alegia.

Jomuga berdinarekin hasi zuten hurrengo denboraldia (1966-1967koa); denboraldi hartan Juan Jauregui SD Beasain KEko lehendakari zara itzuli zen eta Victor Arguiñanok taldea entrenatu zuen berriro. Beasainek zituen ahalmenak kontuan hartuta, nahiko denboraldi eskasa egin zuten, nahiz eta Hernaniko Txantxilla futbol-

¹¹⁶ Garai hartan erregionaleko mailak bi taldeetan banatuta zuden. Talde bakoitzak lehenengo bost futbol-taldeen bigarren itzulia jokatu zuten; izaki horietan txapelketako taldea lortzen eta mailaz igotzen zuten jokatu.

zelaian Bianchiren aurka 0-10 lortutakoaren moduko garaipenak benetan azpimarratzekoak diren. Seigarren postuan sailkatzea lortu zuten eta horrekin batera, bigarren itzulia jokatzeko. Nolanahi ere, ordukoan ere ez zuten igoera preziatua lortzerik izan.

Hala eta guztiz ere, bazkideek eta zuzendariek bigarren desengainu hori gazteen taldeak egindako denboraldi bikainarekin konpentsatu ahal izan zuten neurri handi batean, txapelketan taldeko lehenengo postua lortu baitzuten. Eta horrek, hurrengo denboraldiari begira, hots, gazteen txapelketak maila ezberdinak izan zituen lehenengo denboraldiari begira, Gazteen Lehen Mailara igotzeko ateak ireki zizkien. Izan ere, azkeneko urteetan Avelino Cuñadok entrenatu zituen gazte haiek ikuskizuna eskaini zuten futbol-zelaian, eta gazteen selekzioetako begiraleen arreta ere erakarri zuten.

Baina denboraldiaren amaierarekin batera zorigaiztoko berria iritsi zen herrira: Beasaingo jokalaria-ohi zen Miguel Angel Iriarte, Realarekin fitxatzekotan zegoena, hil egin zen moto-istripu batean. SD Beasain KEK, berriarekin hunkituta, hildako jokalaria omendu nahi izan zuen eta Miguel Angel Iriarte Txapelketa antolatu zuen 1967ko abuztuan.



SD Beasain KEKren taldea 1966-1967 denboraldian. Zutik: Aguinaga, Herrero, Aldaregain, Odriozola, E. Ibarrio, ezzaguna, Aramendi eta Edolesio Diaz (interiel-arabiarra). Mota-istripu: Tolosa, Sagardui, ezaguna, Espantoso eta Ibarrio.

1967-1968 denboraldia oso arrakastatsua izan zen Beasaingo lehen taldearentzat; Aristeo itzuli zen, gainera, entrenatzaile lanetara, eta Sansek jokalaria batzuk utzi zizkion Beasaini. Ez zuten helburu nagusia lortu, hots, Hirugarren Mailara igotzea, baina Liga-txapelketa ona egin zuten eta azken sailkapenean hirugarren postu nabaria eskuratu zuten.

MIGUEL ANGEL IRIARTE (1947-1967)

Miguel Angel Iriarte beasaindarra oso gazterik nabarmendu zen futboleko. SD Beasain KEK federatu gabeko jokalarientzat antolatutako udako txapelketetan parte hartu zuen; gero, urte batzuk eman zituen bagoigileen gazteen taldean jokatzeko, eta behin baino gehiagotan jokatu zuen lehenengo taldearekin, taldeak deituta. 1965-1966 denboraldian Beasainekin jokatu zuen modu ofizialekoan, eta urtebete geroago San Sebastian (Sanse) taldeak fitxatu zuen. Eta 1966-1967 denboraldiaren bukaeran Realak berarekiko interesa azaldu zuen hurrengo denboraldiari begira. Baina uda hasieran hil egin zen motoan izandako istripu baten ondorioz, eta horrekin batera zapuztu egin zen harentzat guztiek hikaintzat jotzen zuten futbol-etorkizuna.

Nola taldekideek hala zaletuek, guztiek asko maite zuten Iriarte. SD Beasain KEK, familiartekoen eta lagunen saminarekin bat eginez, jokalaria gaztea omendu nahi izan zuen, eta 1967ko abuztuaren 20 eta 27rako lau taldeen arteko futbol-txapelketa antolatu zuen. Miguel Angel Iriarte Txapelketa, alegia, Beasainek, Eibarrek, Enskaldunak eta Sansek jokatu zuten txapelketa. Bigarren Mailako hiru epailek eskuzabalki parte hartu zuten, eta zenbait agintarik ere Beasainen egon nahi izan zuten, horien artean Gipuzkoako Futbol Federazioko lehendakari Jesus Tejada eta Gipuzkoako Futbol Epaileen Elkargoko lehendakari zen Jose Gonzalez Echeverria. Txapelketa eibartarrek irabazi zuten, Sanseren aurka jokaturako final estu baten ondoren. Hirugarren eta laugarren postuak Enskalduna eta Beasain taldeentzat izan ziren, hurrenez hurren.

Denboraldi hura, ordea, Beasainek Amateur Kopan egindako lan bikainarengatik gogoratu zuten denek. Txapelketa ona egin zuten eta finalerako sailkatzea lortu zuten. Hlntxaren aurka jokatu zuten finala, Tolosako Berazubi futbol-zelai neutroan, eta 3 eta 1 irabazi zuten. Kopa bagoigileen kapitain zen Cachok jaso zuen, eta errekonozimendu handia suposatu zuen Beasain taldearentzat. Herrira itzuli zirenean frogatu ahal izan zen hori: makina bat zaletuk egin zieten ongi-etorria eta herriko agintariek omenaldi txiki bat eskaini zieten udaletxean. Final hartan jokatu zuten futbolariak, Aguinaga, Nicasio, Jauregui, Lasa, Odriozola, Elduayen, Echarte, Salsamendi, Chinchurreta, Cacho eta Lerchundi izan ziren¹⁷.

Garaipen horrek, gainera, Espainiako Amateurren Txapelketarako ateak ireki zizkien, bertan probintzietako txapeldunek hartzen baitzuten parte. Beasainek Athletic de Bilbao taldearen aurka jokatu zuen orduan, baina bera baino askoz ere hobea zen, eta galdu egin zituen



Gerora, Iriarteren bi anaiek ere bere bidetara jarraitu zioten: Ignaciok Beasainen jokatu zuen eta Salvadorrek Realean egin zuen futbol-bizitza. Sanseko jokalaririk gisa lehenik, Realaren lehen taldean ondoren, eta bi taldeen koadro teknikoari lotuta azkenik.

joan-etorriko bi partiduak. Hala ere, lehenengoz Gipuzkoako txapelketa lortzeko eta Estatuko txapelketan parte hartu izanak ematen zuen poztasuna geratzen zitzaion beasaindarrei.

Ez ziren hor amaitu, ordea, Beasainek denboraldi hartan lortutako arrakastak. Amateur Kopa irabazi eta bi hilabete geroago bagoigileek Federazioen Txapelketa¹⁴⁷ eskuratu zuten, Gasteizko Aurrera taldearekin jokaturako joan-etorriko finalean lortutako gol-diferentziarengatik –joaneko partidua 1-2 galdu eta etorrikoa 3-2 irabazi zuten–¹⁴⁸. Egiaz, Federazioen Txapelketa Amateur Kopa baino askoz ere txapelketa apalagoa zen, baina lagundu egin zuen Beasain taldearen denboraldi-amaiera hura benetan bikaina izan zedin.

1968-1969 denboraldian Aristeok hartu zuen berritortza taldearen ardura; taldearen osaketa, bestalde, aurreko denboraldiarekin alderatuz oso ezberdina izan zen –jokalaririk batzuk,

adibidez, Sansera joan ziren–. Eta gauzak goitik behera aldatu ziren bagoigileentzat. Urrun, oso urrun, geratu ziren aurreko denboraldiko garaipenak, eta Beasainek nahigabeak besterik ez zitkien eman jarraitzaileei, bata bestearen atzetik gainera. Txapelketak aurrera egin ahala Beasainek beheko joan eta azkeneko postuetan gelditu zen halaberharrez; Ligaren amaieran lortutako hamabosgarren postuak automatikoki mailaz jaitsiarazi zituen.



1967-1968 Amateur Kopako finala hasiurretik Txasoko Berasain taldearekin jokaturako argazkia: Beasain taldeko 1-3. Zatik: Aristeo (entrenatzailea), Aguirre, Nerea, Oñativia, Jaurrieta, Lasa, Echeburua, Lasa eta Juan Ayestaran. Markatzaileak: Fariña (material-orduradorea), Echeburua, Zubizarreta, Churruarreta, Cacho eta Lortzeko.



Beasain taldeko jokalariak festa handia egin zuten 1967-1968ko Amateur Koparen garaipena ospatzeko.

Beasain, hortaz, Erregionaleko Bigarren Mailara jaitsi zen. Inor ez zen jada Estatuko mailan berritortza jokatzeko helburuarekin gogoratzen, eta berehalako jomuga lehen baino lehen galdutako maila berreskuratzea izan zen. Horrela iragarri zuten, bai, 1969-1970 denboraldiaren hasieran; Aristeok jarraitu zuen entrenatzaile gisa –baina orduko hartan bagoigileen jokalaririk Juan Antonio Lopezen laguntzarekin– eta Fermín Urrutiak Juan Jauregui ordezkatu zuen elkartearen lehendakari zuten. Aurreko denboraldian Sansera joan ziren hainbat jokalaririk itzuli egin ziren Beasain, taldea indartzeko eta ahal bezain lasterren mailaz igozteko. Txapelketan

¹⁴⁷ Goleak Echeburua, Churruarreta eta Lortzekoek sartu zituzten.

¹⁴⁸ Federazioen Txapelketa 1968-1969 denboraldian sartu zen igarera jauziko sailkatzearen bidez: 12 zuten Erregionaleko Lehen Mailako indibiduenak, Gipuzkoako Kopa bostek eta bitartean taldeen jardueratik gabe egin ez zituzten.

¹⁴⁹ Txapelketa irabazteko zuten etorriko partidua Beasain taldeko jokalaririk aurreratu zituen: Lortzeko, Jaurrieta, Markatzaile, Lasa, Oñativia, Echeburua, Echeburua, Zubizarreta, Fariña, Cacho eta Lortzeko. Goleak egiten Koparen Aurreraren eta bigarren gola sartu zuten, Cacho eta Echeburua izan ziren.

laborito gisa irten ziren, baina hasiera kaskar samarra egin zuten, animo gehiegirik erakutsi gabe eta txapelketak aurrera egin arte erabat osatu gabeko "behin-behineko" taldearekin. Beasainek denboraldi erregular samarra egin zuen eta sailkapeneko lehenengo postuetan egon zen une oro. Lehenengo fasea laugarren postuan amaitu eta promozioa jokatu zuen; baina igoerarako beharrezkoak ziren partidak irabazi arren, Espainiako Futbol Federazioa Hirugarren Mailako taldeetan egiten ari zen berrantolaketa medio, Beasainek Erregionaleko Bigarren Mailan gelditu beharra izan zuen beste denboraldi batean¹⁵⁶.



Beasain taldea 1968-1969 denboraldian. Zutik: Leizola, Geroño, Jauriqui, Nivasa, Herrera eta Urbizu. Mañutara: Berrandiaran, Salasamendi, Aramburu, ezizagaitza eta Zubizar.

Hurrengo denboraldian (1970-1971n) ere ondo ibili ziren. Handik aurrera Jesus Camachok zuzendu zuen zuzendaritza-batzordeak Ramon de Pedro Beasain taldeko jokalaria-ohiari deitu zion taldearen entrenamenduez ardura zedin, eta orduko hartan igoera preziatua lortu zuten, bai, lehenengo fasean hirugarren postua eskuratu eta promozioan zehar lan ona egin zutelako. Zorte oneko bolada hori gazteen taldean ere ikusi ahal izan zen, Lehen Mailara igo baitziren -1969-1970 denboraldian utzi zuten mailara, alegia-.



Beasain taldea 1970-1971 denboraldian. Zutik: Ramon de Pedro (entrenatzailea), Majori, Gascosendi, Irujo, Aldasoro, Herrera, Arguiñano eta Azcoia. Mañutara: F. Turrioz, Hernandez, J. Turrioz, Naxarro eta Begabiztekin.

Baina 1971-1972 denboraldian Erregionaleko Lehen Mailara itzultzea ez zen, ez erraza ez arrakastatsua izan Beasaintzat, inolaz ere. Jokalari bagoigile-ohi eta aurreko denboraldian gazteen taldearen arduradun Juan Cacho izan zen entrenatzaile berria. Beasain taldekoek erabateko 0-5 batekin hasi zuten txapelketa Loinatzen, sailkapeneko azken postuan; txapelketa zaila izango zela iragarri zuen horrek. Ez zuten sailkapeneko azkeneko postuetatik aldentzea lortu, eta Altamirako futbol-zelaiaren inaugurazioan Villafranca taldearen aurka jokatu zuten txapelketako partiduan ere ezin izan zuten lan errespetagarriarik egin -4-0 galdu zuten-. Ordurako De Pedrok Cacho ordezkatu zuen taldeko entrenatzaile gisa. Baina, ezerk ezin izan zuen hondamendia ekidin: sailkapeneko hamabosgarren postuan bukatu zuten eta Erregionaleko Bigarren Mailara jaitsi ziren automatikoki Anaitasunaren aurka Loinatzen jokaturako azken partidua irabazi ez zutelako -2na berdindu zuten-.

Beasain Erregionaleko Bigarren Mailan hobeto moldatzen zela erakutsi zuen beste behin 1972-1973 denboraldiak; maila hura garai hartan taldeak zituen ahalbideetara hobeto egokitzen baitzen. Victor Arguiñanoren aginduetara egon ziren Beasain taldekoak beste behin, eta oro har txapelketa ona egin zuten: hirugarren postua lortu zuten, baina igoeratik kanpo gelditu ziren. Miguel Angel Leonek hartua zuen elkartearen lehendakaritza.



Beasain eta Villafranca taldeek Altamirako futbol-zelaiaren inaugurazio-egunetan, 1972ko azararen 20an.

Denboraldia amaitu eta denbora gutxira, SD Beasain KEK I. Gazteentzako Futbol Txapelketa antolatu zuen (1973an). 14 urtetik 17ra bitarteko federatu gabeko gazteekin osaturako eskualdeko taldeek hartu zuten parte, eta Beasaingo Idilik irabazi zuen. Horrekin, kalitatezko fitxaketak

¹⁵⁶ Espainiako Futbol Federazioak martxatu egin zuen Hirugarren Mailako taldeak laugarren, eta horiek Aragoi eta Sorien futbol-taldeak gipuzkoar, bizkaitar eta nafarrek taldean sartzea erabaki zuten. Ondorioz, gipuzkoar talde batzuk Erregionaleko Lehen Mailara jaitsi ziren, eta horrek, jendakari, oso mugatu zuen Bigarren Mailako taldeen igortzea.

¹⁵⁷ Herrera ailekide da 1973an, baina urte izaila egon ondoren, lehenengo itzara zela Beasain Festiva aldirietara; bertan futbolaren inguruko zerbitzuak 1967-1968ko Leizor Kopari berariaz aipatzen izaki baitzen mugatu ziren -garrenik herriko futbolari bera-ko artikuluak aldirietara aldirietara izan ziren berraketa-.

egiteko baliabide ekonomiko nahikorik ez zuen SD Beasain KEk, ahalik eta gazte gehien interesatu nahi zituen futboleak, horrela, harrobia sustatu, taldeetako bajak estali eta Beasain Ligako maila apalenetatik aldentzen saiatzeko.

Lehenengo taldeko jokalariek eginahal handia egin zuten helburu hori hurrengo sasoiaren lortzeko (1973-1974an). Denboraldia ez zen batere bikaina izan. Egiaz, taldeaz arduratu zen Agustín Cacho –Beasaingo jokalaria-ohia eta momentu hartan gazteen taldeko arduradun zena– denboraldiaren erdialdean ordezkatu egin zuten, eta Jose Lecuona jarri zen bere orde. Nolanahi ere, lehenengo fasean lortutako hamargarren postuak Erregionaleko Lehen Mailako ateak ireki zituzkien, eta horrela, Bigarren Maila behin betiko atzean uztea lortu zuten.

Beasainek lortu zuen azkenean mailaz igotzea. Epealdi oso bat utzi zuen atzean, kirol-eremutik pobrea eta futbol-taldearen eta zalegoaren arteko loturari dagokionean nahikoa eskasa izan zena. Bestalde, ez ziren garai onak futbol apalarentzat, herrietako taldeek berezkoak zituzten zailtasunei –ahalmen ekonomiko urrien ingurukoei bereziki– saskibaloia edo eskubaloia Beasainen izan zuten garapena gehitu baitzitzaizkien: izan ere, kirol horiek gazteen arretaren parte bat berenganatzen hasiak ziren –nahiz eta horrek ez zuen futbola tradizionala zeukan lidergotik bota–. Urte haietan lekuan lekuko prentsan futbolari arreta gutxiago eskaintzea eta mendizaletasuna bezalako kirol “klasikoek” nahiz saskibaloia edo eskubaloia bezalako kirol “berriek” interes handiagoa piztea¹³¹, 1970eko hamarkadan eman ziren eragile berrien isla besterik ez da: kirolean, ekonomian eta, oro har, egoera sozio-kulturalan aldaketa handiak gertatu ziren, eta horrek alor guztietan izan zuen eragina, baita kirolean ere.

3.1.2. 1970eko hamarkadaren bigarren erdia eta 1980koaren lehen erdia: kirol-egonkortasuna

Erregionaleko Lehen Mailara itzultzeak itxaropen handia piztu zuen Beasain taldean. Maila mantentzeko helburu apalarekin hasia zuten Liga, baina emaitzak laster jarri ziren beren alde eta Erregionaleko Preferente mailara¹³² igotzea posible zela pentsatzen hasi ziren denak. Egiaz, 1974-1975 denboraldia oso ona gertatu zen. Izan ere, hasierako partiduak *benetan etsigarriak* izanagatik ere¹³³, berriro taldeko entrenatzaile zen Jose Lecuonaren mutilak indarberritu eta atzean elkarren segidako hoge partidu galdu gabe zituztela iritsi ziren txapelketaren amaierara; eta urte gutxi batzuk lehenago pentsa ezina zen hori. Bagoigileak txapeldun-orde izan ziren eta igocera-fasea jokatu zuten. Baina ez zuten zortetik izan promozioan: Urola izan zuten aurkari bakarra eta galdu egin zuten azkenean gol diferentziarengatik (7-5).

Egindako lan on horren ondorioz, 1975-1976 denboraldian Beasainek faborito gisa hasi zuen Liga. Angel María Arguiñanok hartu zuen taldea –denboraldi-bukaeran, osasun arazoak zirela eta, Beasaingo jokalaria ohi Santiago Enparantzak ordezkatu zuen–, eta txapelketa guztian zehar sailkapeneko lehenengo postuetan egon ziren; azkenean baina, gutxi falta izan zitzaizkien, ez zuten txapelketa irabaztea lortu. Igocera-fasean ere ez zuten zortetik izan. Denboraldian zehar lesio asko izan ziren taldean, eta horiei soldadutzara joan behar izan zuten jokalaria garrantzitsuen bajak gehitu zitzaizkien. Horrek guztiak taldearen indarrari kalte handia egin zion, eta titularren orde jokatu zuten gazteek ezin izan zuten egoera hura konpentsatu. Hala ere, ondorengo denboraldian bigarren urtez, guztiek zoriondu zuten elkar egindako denboraldi onagatik. Atzean gelditu ziren, antza, jaitziera eta joko txarreko denboraldi zailak.



Beasain taldea 1975-1976 denboraldian. Zutik: Mendiola, Balezte, Berreintzan, Nicasio, Galarza eta Lecuona. Kneelatuak: Añabarro, Gutierrez, Goya, Naxarro eta Murreal.

Arrakastaz betetako lehenengo bi denboraldi haien ondorengo, 1976-1977 denboraldia ezer apartekorik gabe pasatu zen Beasain taldearentzat; Enparantza arduratu zen berriro taldearen entrenamenduez. Bagoigileek ez zuten aurrealdeko postuetan egotetik lortu eta sailkapen-taulako zazpigarren postu xumearekin konformatu behar izan zuten, mailaz igotzeko edozein aukeretatik urrun, beti ere. Antzerakoa gertatu zen hurrengo denboraldian (1977-1978an): zazpigarren izan ziren berriro, eta Erregionaleko Preferente mailako ametsak nola ihes egiten ziren ikusi zuten beste behin ere. Angel María Arguiñano itzuli zen entrenatzaile lanetara, eta SD Beasain KEko lehendakari Juan Bautista Jauregi izan zen.

¹³¹ Erregionaleko Preferente maila 1974-1975 denboraldian ezarri zuen berriro, *133* El Diario Vasco, 1974.11.12.



Beasain taldea 1974-1975 denboraldian. Zatik: Rodríguez, Irujo, Aguirre, Colas, Irusta, Landa eta Navarro. Makurtuta: Moreno, Nicasio, Jose Maria Martin (koatza), Larraza, Itxasurte eta Alonso.

1970eko hamarkadaren bigarren erdian Beasain Erregionaleko Lehen Mailan ondo bermatutako taldea zen jada. Eta SD Beasain KEk gazteen alde apustu berri bat egitea erabaki zuen: talde berri bat sortu zuen, gazteen aurrekoa, Gipuzkoako Futbol Federazioak maila hori sortu eta urtebetera¹⁵⁴. 1976-1977 denboraldian izan zen hori, nahiz eta ekimen hura urte batzuk lehenago sortutako kezka baten ondorio izan zen. Gazteen aurreko talde berria eskola-arteko txapelketetan nahiz SD Beasain KEk edo herriko elkarteren batek antolatutako federatu gabekoentzako txapelketetan nabarmendu ziren nerabeekin osatu zen neurri handi batean. Gazteen aurreko lehen talde haren entrenamenduez Beasaingo jokalariei Agustin Azcona arduratu zen.



Beasain taldea 1976-1977 denboraldian. Zatik: Pujades, Perez, Inaxusti, Raurie eta Olaso. Makurtuta: Barakchoren, Morino, Arana, Martin, Naldia eta Salasendi.

Itxaropen handia piztu zuen talde berriak, baina Liga-txapelketan egin zuen debuta ez zen ona izan: galdu egin zituen jokaturako partidu

gehienak eta, paradoxikoki, Ordiziaren aurka jokaturako partidak irabaztea bakarrik lortu zuen¹⁵⁵. Hala ere, urtebete beranduago (1977-1978an) txapelketa bikaina egin zuten: taldeko lehenak izan ziren eta Gipuzkoako txapeldunorde izatera iritsi ziren. Bigarren denboraldi hartako entrenatzailea Beasaingo jokalariei ohi zen Jose Maria Martin Nicasio izan zen —zeina Azconaren ordezkari jarri baitzen denboraldia hasi eta berehala—.



1977-1978 denboraldian Gipuzkoako txapeldunorde izan zen Beasaingo gazteen aurreko taldea. Zatik: Nicasio (entrenatzailea), Suarez, Garzañeta, Echegarria, Rodriguez, Alburquerque, Aguirre eta Larraza (delegatua). Makurtuta: Jaurrieta, Diaz, Ayala, Turrientes, Marzabal eta Urquiza.

SD Beasain KEk federatutako hiru talde izan zituen handik aurrera: lehen taldea, gazteena eta gazteen aurrekoena. Hala ere, klubaren aldetik eginahal ekonomiko handiagoa eskatuko zuen zabalkuntza hura ez zen oparoaldi ekonomikoko momentuan egin. Nola klub apalek aspalditik berezkoak zituzten zailtasunek, hala 1970eko hamarkadaren bigarren erdian bizi izan zen krisi ekonomiko orokorrak edo zalegoari garaipen garrantzitsuak eskaintzeko gai ez ziren kirol emaitzak kontuan hartuta, gauza da, elkarte bizitzari dagokionean, SD Beasain KE ez zegoela bere momenturik hoberenean. Hori da urtero egiten ziren batzar orokorretatik ondoriozta daitekeena.



1978-1979 denboraldian Gazteen Lehen Mailan izan zen Beasaingo gazteen taldea. Zatik: Agustin, Aramburu, Ergon, Peto, Goni, Olasola, Santinaga, Espinosa (entrenatzailea), Echegarria, Aierbe eta Martinez. Makurtuta: Suarez, M. Aramburu, Marzabal, Aramburu, Hernandez, Cortes, Turrientes, Oñate eta Roayola.

¹⁵⁴ Haindik denbora gutxi zuten gazteen aurreko mailari hurrengo maila deitu zituzten.

¹⁵⁵ Ordiziaren aurka Villafranca izan zuten. Ordizian izan zuten garaia zuten garaia hartzen.

¹⁵⁶ El Diario Vasco, 1978.05.24 eta 1978.05.27.

1976ko udan egindako batzarrean, esate baterako, klubeko zuzendariak kexu azaldu ziren elkarteak zituen baliabide ekonomiko urrien inguruan, eta Udalbatzari deialdia egitea erabaki zuten, garai hartan ematen zuen urteroko subentzioa igo zezan. Baina Udalak ezezkoa eman zuen eta zuzendaritza-batzordeak hamaika bide asmatu behar izan zituen taldearen gastuak ordaintzeko adina diru lortzeko. 1976-1977 denboraldian, adibidez, Bareak Merkatarien Elkarteak kirol-material guztiaren kostua hartu zuen bere gain; urtebete geroago herriko merkatarien artean SD Beasain KEren aldeko diru-bilketa egin zen... Baina, gehienetan, dirua lortzeko SD Beasain KEk bazkide berriak lortzeko kanpainak egin zituen, sarreraren prezioak eta bazkideen kuotak igo zituen, zozketa-txartelak saldu zituen, auto partikularrak erabili zituen taldeen desplazamenduetan, publizitate egonkorra jarri zuen Loinazko futbol-zelaian..., beti ere, zaletuei behin eta berriz partiduetara joateko egiten zizkieten deiak ahaztu gabe, modu horretara sarrerekin lortutako diru-etekinak handituko zirelakoan. Helburua berdina zen beti: denboraldi bakoitzean ezinbestean gora egiten zuen aurrekontua orekatzea.

Dena dela, SD Beasain KEren arazoak ez ziren alor ekonomikora bakarrik mugatu. 1978ko maiatzean egindako batzar orokorrean honakoa esan zen: SD Beasain KE *abandonatuta* zegoela eta inork ez zuela bere alde lan egin nahi¹⁶. Batzarretara agertzen ziren bazkideen kopuruak berak erakusten zuen hori, geroz eta gutxiago baitziren deialdiari erantzuten ziotenak; batzarretan, gainera, argi ikusten zen urtero zailtasunak zeudela zuzendaritza-taldean parte hartzeko prest zeuden holondresak aurkitzeko, eta guztien esanetara, oso kezagarria zen hori. Bazkide-kopuruak ozta-ozta gairinditzen zuen orduan 250eko zifra, hogeit urte lehenago baino ia ehun bazkide gutxiago. Eta hori guztia gutxi balitz, ez ziren asko izaten futbol-zelaia joaten ziren zaletuak; ez zen hori, behintzat, azken urteetan nahiko denboraldi onak egin zituen klub baten zaletuetatik espero zitekeena. SD Beasain KEk, antza, pizgarriren bat behar zuen beasaindarrek berriro ere garai batean futbolarenganako izan zuten interesa berreskuratzeko; pizgarri horrek kirol-garaipenetatik etorri beharko zuela uste zuten denek.



156 El Diario Vasco, 1978.05.24 eta 1979.05.22.

Beasainek Lehen Mailako Gipuzkoako Txapelketa Erregionala irabazi zuen 1979-1980 denboraldian, eta autonomia erkidegoaren Prefektura igo zuen lehen zutik: Niseno (entrenatzailea), Mondragos, Minguez, Echazarria, Salomond, Irusueta eta Zastorano. Markatuta: Barrochauram, Murin, Alana, Zabekla eta Ramon.

Hasteko, 1978-1979 denboraldiaren amaieran, hots, Jesus Cuadradore lehendakartzapean egin zen lehen denboraldiaren amaieran, zaletuek Enparantzak entrenatzen zituen gazteen igoera ospatu ahal izan zuten: gazteen taldea Lehen Mailara igo zen, elkarren segidako hosi denboraldi bigarren mailan egin ondoren. Dena dela, garaipen hura ezin izan zen Arguiñanok berriro entrenatu zuen lehenengo taldera zabaldu: sailkapeneko zazpigarren postuan amaitu zuten, lesioz betetako denboraldi ilun baten ondoren, eta *inoizko sarrera eskasenekin*¹³⁷.

Kirol-emaizak zeharo aldatu ziren 1979-1980 denboraldian. Nicasiok gazteen aurreko taldea utzi eta lehenengo taldearen ardura hartu zuen bere gain. Futbolari gazteekin osatu zuen taldea -horieta asko gazteen taldetik zetozen-, eta Angel Alonso kapitain zutela, primerako denboraldia egin zuten. Txapelketaren bigarren erdia bikaina izan zen benetan, elkarren segidako hamaika jardunalditan taulako lider bakar izan baitziren. Txapelketako titulua azkeneko partiduan erabaki zen, bagoigileek Loinatzen Donibaneren aurka jokatu zuten partiduan, alegia. Ikusle asko izan ziren bertan, eta Beasainek irabazi zuen, 5 eta 3. Azken partidu hura jokatu zutenak Mondragon, Martin, Insausti, Echeverria, Lasa, Zubeldia (Hernandorena), Ramon, Salsamendi (Macias), Royuela, Ongay eta Alonso izan ziren.

Ia berrogeita hamar urte zeramatzan Beasain taldeak garaipen absoluturik ezagutu gabe¹³⁸, eta 1979-1980 denboraldian lortu zuen, azkenean, Liga-txapelketa bat berriro irabaztea, Lehen Mailako Gipuzkoako Txapelketa Erregionala, alegia. Garaipenak, gainera, Erregionaleko Preferente mailara automatikoki igotzea zekarren berarekin, azkeneko urteetan denboraldi hasiera bakoitzean klubeko zuzendaritza ezberdinek ezartzen zuten helburu bera. Hori, bestalde, 1980ko udaberrian sorrerako 75. urteurrena ospatu zuen SD Beasain KErentzako saririk hoberena izan zen. Askorentzat ohartu gabe pasatu zen urteurren horren ekitaldien artean, Beasaingo eta Realeko beteranoek Loinatzen jokatu zuten lagunarteko partida azpimarra daiteke; Eduardo Garmendia *Kartuli* beasaindar epaile ezagunak arbitratu zuen partida,



Loinatzen jokaturako futbol-partida batzuen hartanako irudia.

Gutxi iraun zuen, ordea, zaletuen pozak. Entrenatzaile berdinarekin eta aurreko denboraldiko jokalaria gehienekin aurkeztu ziren 1980-1981eko Erregionaleko Preferente mailako txapelketara. Baina denboraldian zehar izan zuten zorte txarraren eta jokalaria garrantzitsu batzuen lesio desegokien erruz, ezin izan zuten taldearen mailarekin bat zetorren denboraldia egin. Liga azken aurreko postuan amaitu zuten eta horrek automatikoki mailaz jaistera behartu zituen. Enparantzaren mutilak berriro Erregionaleko Gazteen Lehen Mailara igotzeak ere ezin izan zuen Beasaingo zaletuen etsipena ezkutatu.



137 El Diario Vasco, 1979.02.01.

138 Gogoratu bagoigileek dokumentatzen uzten Liga-txapelketa 1980-1981 denboraldian lortu zutela. B. Taldeko Gipuzkoako Txapelketa irabazi zutenen.

ARISTEO RUIZ (1917-1981)

Aristeo Ruiz 1981eko abenduko goiz batean hil zen trenak harrapatuta, eta bere heriotzak atsekabetu egin zituen futbol-zaletu beasaindar guztiak. 1930eko hamarkadan hasi zuen futbol-ibilbidea, Beasain taldeko material-arduradunaren laguntzaile moduan lehenik, eta Flecha taldeko jokalaria gisa ondoren. Gerra garaian Algeciras eta Kanarietako El Marino taldeetan ibili zen; gudua amaitu ostean, Beasaina itzuli zen eta garai hartan Paco Elzok entrenatzen zuen taldean aritu zen aurrelari postuan. 1949-1950 denboraldian ibilbide berria hasi zuen Beasain taldeko entrenatzaile gisa, eta etenik gabe aritu zen lan horretan 1958-1959 denboraldira arte —lehenengo urteetan, bestalde, entrenatzaile-lanak taldeko aurrelari lanekin uztartu zituen—. 1963-1964 denboraldian talde bagoigilearen entrenatzaile izan zen berriro, baita 1967tik 1970era bitarteko denboraldietan ere. Bera izan zen SD Beasain KEko lehen taldea denboraldi gehienetan zuzendu zuen entrenatzailea, urte askotan gazteen taldearen buru ere izan zela ahaztu gabe. Lortutako garaipenen artean, honakoak aipa daitezke: Kontsolazio Kopa 1945-1946an (jokalaria gisa); eta Gipuzkoako Kopa 1952-1953an, Amateurren Kopa 1967-1968an eta Federazioko Kopa 1967-1968an (entrenatzaile gisa).

Aristeoren kirol-ibilbidea SD Beasain KEri lotuta egon zen —bere bi anaiek ere, Primik eta Luciok, Beasain taldean jokatu zuten—, eta asko maite zuten herrian. Horregatik, SD Beasain KEk omenaldia egin zion bere heriotzaren ondoren, 1982ko martxoan. Antolatutako ekintzen artean, Loinatz futbol-zelaian Euskadiko beterano handiekin osatutako talde batek eta Beasaingo beteranoekin osatutako beste batek jokatu zuten partidua azpimarra daiteke; herrikoek irabazi zuten, 1 eta 0.

BETERANOEN PARTIDEN "SUKARRA"



1968ko hamarkadaren hasieran Beasain taldeko beteranoek baita partidu-jokatu zituzten Gipuzkoan. Argazkia 1962an beteranoentzako Santa Cruz enpeltzean parte hartu zuen taldea atera da. Zatik: Mendin, Nicasio, Bastida, Lanaso, Erratia eta Herrera. Markatuta: Azcona, Aldareguia, Lacho, Lamas eta Laperantzu.

1980ko hamarkadaren hasieran oso harrera ona izan zuten jokalaria beteranoekin osatutako taldeen arteko partiduek. Futbol-ibilbideak atzean utziak zituzten jokalariai berriro elkartzen ziren eta taldeak osatzen zituzten txapelketak edo lagunarteko partidak jolasteko. Ez zen berria hori guztia; jakin badakigu futbolaren historian ohikoak izan zirela beteranoen arteko norgehiagokak. Beasainen kasuan, ordea, beteranoen taldeak 1980ko hamarkadako lehen urteetan egonkorragoak egin ziren eta bizi-iraupen handiagoa erakutsi zuten.

Hala, Erregionaleko Preferente mailan sartu-irtena egin ondoren, bagoigileak Erregionaleko Lehen Mailara itzuli ziren. Miguel Goitia zen SD Beasain KEko lehendakari berria, eta helburu nagusia zuten aurrean: galdutako maila berreskuratzea. Ondorengo sasoieta, ordea, ez zuten garaipen garrantzitsurik lortu. 1981-1982 eta 1982-1983 denboraldietan Silvestre Salsamendi jokalaria bagoigile-ohia izan zen futbol-taldearen arduraduna. Nahiko denboraldi erregularrak egin zituzten. Sailkapen-taularen erdialdean ibili ziren, eta azkenean seigarren eta bederatzigarren postuak lortu zituzten, hurrenez hurren; baina ez zuten urte haietan klubaren helburu nagusia lortu, hots, igoera-faserako sailkatzea. 1983-1984 denboraldia zerbait hobea izan zen: Nicasio egin zituen berriro entrenatzaile-lanak, eta bosgarren postua lortu zen azken sailkapenean; hala ere, horrek ere ez zuen igoera-fasean sartzeko aukerarik eman. 1980ko hamarkadaren estreinako urte haietan, beraz, SD Beasain KEko lehen taldearen kirol-ibilbidea nahiko erregularra eta apala izan zen, gorabehera handiegirik gabekoa eta nabarmentzeko moduko poztasunik ia batere izan ez zuena.



Beasain taldea 1982-1983 denboraldian. Zatik: Alonso, Romero, Ayestaran, Bartolome, Mitegui, Otagui, Irujo, Nekola eta Silvestre Salasamendi (entrenatzailea). Haketaria: Pabla, ezaguna, Cuxa, Arriola, Bague, Arrieta, Lasa eta Luchurru.

SD Beasain KEk, bestalde, kirol-ibilbide apal horren atzean ezkutatzen zuen elkarte egoera, oro har, kritikoa zela esan daiteke. Kritikoa, kirol-emaitez helburuei erantzuten ez zieten bakoitzean bazkideak klubarengandik nolabait aldendu egiten zirelako, eta horrek, elkartearen alde lan egiteko gogoia murriztea nahiz partiduetara edo batzarretara joaten zirenen kopurua gutxitzea zekarrelako –1982ko batzarrera bederatzi bazkide bakarrik joan ziren–. Eta egoera kritikoa zen, bestalde, klubean ohikoak ziren zailtasun ekonomikoek hor jarraitzen zutelako. Gainera, ordurako arazo berri bat azaleratzen hasia zen, instalazioen urritasunaren ingurukoa alegia; egiaz, arazo “zaharra” zen hura, 1979an jatorria zuena –urte hartan futbol-zelai txikia desagertu zelako bertan udal-igerilekuak eraikitze–, baina urte haietan protagonismo handia hartu zuen. Elkartearen barruan bizi zen giroa ez zen, inolaz ere, aproposena; horren adierazle da 1982-1983 denboraldian SD Beasain KEri Gipuzkoako Futbol Federazioan boto- eta ahots-eskubidea kendu izana, gutxieneko quorumik ez zuelako.

1983ko ekainean egindako batzar orokorrak primeran islatu zuen egoera hura. Eztabaidatutako gai ezberdinen artean bat nabarmendu zen guztien gainetik: kirol-instalazioak berritzeko premia. Berrikuntza hori Udalaren kontura egin behar zen, bera zelako instalazioen jabea, eta SD Beasain KEk haliabide ekonomikorik ez zuelako lanak bere kontura egiteko. Izan ere, urte asko ziren kluba behin eta berriz Udalbatzari futbol-zelai osagarri bat eskatzen ari zitzaizola bertan gazteen eta haurren entrenamenduak egin eta partidua jokatzeko, eta horrela Loinatz futbol-zelaia hondatzea eragotzi ahal izateko. Eskaera horren gauzatzea izugarri atzeratzen ari zen; baina ez zen hori SD Beasain KEk Udalarari egiten zion eskakizun bakarra, eta ez zegoen prest jada horietako bat

ere albo batera uzteko. Premiazkoenak Antzizar kiroldegia eraikitzearen ondorioz sortutakoak ziren, elkartearen aldagelatarako etxolarik gabe gelditu baitzen¹⁵⁹.

Batzarrak, beraz, Udalarari idatzi bat bidaltzea erabaki zuen bere eskakizunekin; SD Beasain KErentzat bakarrik izango ziren aldagelak eta kirol-materiala gordetzeko gela eraikitzea edo lortzea, Loinatz futbol-zelaia ixtea eta futbol-zelai osagarria eraikitzea. Egoera hartan, bestalde, inor ez zen prest agertu elkartearen ardura bere gain hartzeko¹⁶⁰.

Beste bi batzar eta Udaleko ordezkariekin egindako hainbat bilera behar izan ziren, azkenean, egoera normaldu eta norbait SD Beasain KEko buru izateko prest azaltzeko: Jesus Cuadradoz ari gara, aurretik ere lehendakari izandakoa. Izan ere, Udalak elkartea azaldutako eskakizunei erantzuna emango zela agindu zuen. Hori, ordea, SD Beasain KE eta Udalbatzaren arteko “tregua” moduko bat izan zen. Urtebete geroago, berriro Miguel Goitia lehendakari zela, kirol-elkartea kexu zen Udalak mahai gainean jarritako eskakizun-multzoari erantzunik eman ez ziolako. Urtebete gehiago itxaron behar izan zen SD Beasain KEren aldagela eta gela berriak errealitate bihurtzeko, baita zelaia ixteko eta taberna berria eraikitzeko ere –askoz ere gehiago itxaron beharko zen futbol-zelai txikia lortzeko–.

Egiaz, klub apalen egoera ez zen erraza. Eta hori, zuzendaritzek eginahal handiak egiten zituztela; SD Beasain KEren kasuan, adibidez, *futbol-zelaiko belarra moztu, alperra pasatu eta tabernari-lanak egiten zituzten, alde bate-tik, baina baita urdaiazpikoen zozketetarako txartelak saldu ere*¹⁶¹. Ahalegin handia eskatzen zuen horrek, eta askotan ez zuten aitormenik aurkitzen, ez gainerako bazkideengan, ezta kirol-emaitezan ere.

Nolanahi ere, 1984-1985 denboraldian gauzak aldatu egin ziren: kirol-ibilbide xumeko urteak atzean utzi ziren eta eguneroko lanean bizi zen nolabaiteko etsipena ahaztu egin zen, lehenengo taldeak berriro ere beasaindarrak dar-dar jarri baitzituen. Nicasio entrenatzaile zutela eta Nekola kapitain zela, bagoigileek talde lehiakorra osatu zuten, futbolariak elkar ondo hartzen zutela. Historiako denboraldirik bikainena egin zuten; denak gelditu ziren harrituta egindako denboraldiarekin, eta bazkideek eta zaletuek klubarengan zuten konfiantza berreskuratu egin zuten. Izan ere, Ligako bosgarren astetik aurrera Beasain sailkapenean lider bakarra izan zen¹⁶², eta lehenengo postuan egon zen bukaerara arte; denboraldia amaitu baino hiru aste lehenago lortu zuen, gainera, azken garaipena. Eta Preferente mailara automatikoki igotzea lortu zuen. Dena dela, askoren ustez denboraldiko garaipenik handiena Ligaren amaiera aldera jokatutako partiduetatik bat hera ere galdu gabe

¹⁵⁹ Aldagelarik gabe geldieratu zirena, jokalariek Antzizar kiroldegikoak erabili zera behar izan zuten, eta horrek entrenamenduan arduragatik fitxatze erabakitzeko aukerarik gabe utzi zituen.

¹⁶⁰ Kitzina utzi zuen lehendakariak, Miguel Goitia, bidaltze bat jarri zuen lehenengo partiduetarako: Udalbatzari idatzia zabalduko eskariak sartzen, bertan futbolariak aldi-lan egitea jarrarazi ahal izateko gutxieneko eskari minimoak zirelako aurrera.

¹⁶¹ Beasain Jailetan, 1983.

¹⁶² Lehen jarduera-urteko zegoen Beasain lehenengo postuan, baina beste talde batzuekin postuan berandu.



Beasain Erregionaleko Lehen Mailako Txapelketa irabazi zuen 1984-1985 denboraldiko Beasain taldea. Talde bagoigilearen jokalariek dandeko txapelketan jokatzen. Zatik: Juan Ramon Mandate, Joseba Arzak (Gipuzkoako Futbol Federazioaren lehendakaria), Miguel Goitia (SD Beasain KEko lehendakaria), Galvan, Agustin, Oyarzabal, Nicazio (entrenatzailea), Fernando, Echeverria, Pikin, Bolianga eta Irujo (delegatua). Makurtuta: Eizmendi, Arraiza, Cortes, Nekola, Galarreta, Arruabarrena, Ropero eta J. M. Turrientes.

iristea izan zen. Gipuzkoako Futbol Federazioari Joseba Arzakari eskutik jaso zuten txapelketa-kopa Loinatzen, Soraleuzeren aurka jokatu zuten azken partiduan -3 eta 0 irabazi zuten norgehiagoka-. Egun horretan bertan jokalariek, teknikoei eta zuzendariak herria zeharkatu zuten okasio hartarako prestatu zuten ibilgailu motordun baten gainean; eta udaletxera joan ziren, bertan Udaltzatzen eta han bildutako beasaindar andanaren omenaldia jasotzeko. Agustin, Cortes (Arraiza), Bartolome, Nekola, Echeverria, Arruabarrena, Galvan, Eizmendi, Galarreta, Pikin eta Oyarzabal (Ropero) izan ziren azken partiduan hartako protagonistak.

Egun gutxi batzuk geroago bagoigileek berekin batera Preferentera igoko zen San Ignacio txapelketa-ordearekin jokatu zuten, joan-etorriko partiduetan. Gol diferentzia Beasainen aldekoa izan zen azkenean -lehenengo partidua berdindu egin zuen (1-1) eta bigarrena irabazi (3-0)-, eta horrek berretsi egin zuen Erregionaleko Lehen Mailako txapelketa absolutua zela.

Beasain taldekoek, hortaz, txapelketa, garaieztasuna eta Erregionaleko Preferente Mailara igotzea lortu zuten; eta berdintzea oso zaila izango zen marka horrek gogoa eta konfiantza handia eman zien maila berriari aurre egiteko. Hori bakarrik ez: beasaindarren artean futbolarenganako zaletasuna berpiztea lortu zuten, Beasain Jaietan aldizkariak azaltzen zuen moduan, Beasainen futbol-talde bat zegoela ahaztua zuten zaletuek Loinatz futbol-zelaia non

dagoen aurkitu dute berrira, eta Loinatzera joan bakarrik ez taldeari probintziako beste futbol-zelai askotara jarraitu diote, beren koloreei mugarik gabeko irrikarekin animoak emateko¹⁰³. Egiaz, denbora asko zen Beasainek horrenbesteko grina pizten ez zuela.

3.1.3. 1980ko hamarkadaren bigarren erdia: Erregionaleko Preferente Maila

Beasain Erregionaleko Preferente Mailara iristea lortu zuen azkenean. Denek gogoratzen zuten aurretik maila hartan egindako bi egonaldiak zeinen laburrak izan ziren -bi denboraldi 1950eko hamarkadaren amaieran eta bakarra 1980koaren hasieran-, eta orduko hartan mailan ahalik eta denbora gehiena jokatzea espero zuten. 1985-1986 denboraldian hasi zuten egonaldi hura, mailan finkatzeko helburu nagusiarekin. Sasoi hartan Miguel Goitia buru izango zuen SD Beasain KEko zuzendaritzak Juan Carlos Abasolori eskatu zion taldearen ardura har zezan¹⁰⁴. Aurrekoa baino denboraldi xumeagoa izan zen -taldeek zuten maila altuagoak zerikusia izan zuen horretan- eta Beasainek taulako seigarren postuan amaitu zuten txapelketa. Postu apala zen hori, baina

¹⁰³ Beasain Jaietan, 1985.

¹⁰⁴ Hainbat bertsio SD Beasain KEko Nizkorri deitu zion 1985-1986 denboraldian Beasain berrira erortzea saiatu zuen. Baina txapelketa hiru aurretik dimisioa eman zuen, berarekin eta zuzendaritzaren artean desadostasunak sortu zituelako fitxaketa bidezko kudeaketa gaiturik.

antza, denak pozik gelditu ziren, Erregionaleko Preferentean egindako debuta zela eta mailan finkatzeko helburua lortu egin zutela kontuan hartuta.



Beasain taldea 1985-1986 denboraldian. Zutit: Simfer, Nekala, Aguirre, Cortes, Ratzelone eta Turrientu. Mukaetua: Galarreta, Cortaberrin, Goyas, Arraizbarrena eta Arrieta.

1986-1987 denboraldian jarri ziren itxaropen guztiak, baina ez zen izan espero zitekeen bezain ona. Horrela zioen *El Diario Vasco* egunkariak 1987ko urtarrian: *Beasainek zorte txarra dauka azkenaldian. Real Sociedad taldeari gertatzen zaion gauza berdina gertatzen zaie berei ere. Ondo jokatzeko dute, positiboren bat lortzeko adina merezimendu egiten dituzte, baina zorteak bizkarra ematen jarraitzen die*¹⁶⁵. Bi hilabete lehenago, Abasolok, bigarren urtez taldearen entrenatzaile izan zenak, dimisioa aurkeztu zuen taldearen emaitzak txarrak zirelako, eta bagoigileen jokalaria-ohi eta gazteen taldeko arduradun Gregorio Canok ordezkatu zuen¹⁶⁶. Haatik, taldean norabide-aldaketa baikorra eman zen arren, lesioez eta zorte txarrez betetako bolada batek txapelketa hamahirugarren postu apalean amaitzera eraman zuen Beasain.

1987-1988 denboraldia zerbait hobea izan zen Beasainentzat. Nahiko denboraldi xumea egin zuten bagoigileek, baina azkeneko sailkapenean lortutako bederatzigarren postuak klubak zituen helburuetatik gertuago jarri zituen. Nicasio arduratu zen beste behin ere taldearen prestaketa-lanez, nahiz eta denboraldiaren erdialdean, gaixotasun-arazoak zituela eta Jose Luis Perez Monrealek, Beasaingo jokalaria-ohi eta gazteen entrenatzaile zenak, ordezkatu zuen —denboraldiaren amaieran Nicasio Gipuzkoako Futbol Federazioak Gipuzkoako entrenatzaile onenari ematen zion saria jaso zuen—.

Urte hartan SD Beasain KEK zuzendaritza-batzorde berria estreinatzen zuen, Luis Alonso lehendakari zuela. Talde berria ere estreinatzen zuen: alebiren taldea, lehenengo denboraldi hartan Ramon Etxezarreta, Miguel Gallardo eta Javier Lasak entrenatu zutena. Eta kirol-instalazioak eskasak izanagatik ere, ekimen horrek SD Beasain KEK futbola gazteen artean sustatzeko helburuarekin jarraitzen zuela erakusten du: ez zioten xede horri uko egin nahi, zuzendaritza guztien jomuga zen futbol-zelai txikia denborarekin eraikiko zenaren itxaropena zeukatelako —bitartean, gazteen entrenamenduak eta partiduak ikastetxeetako patioetan eta eskualdeko hainbat futbol-zelaian egiten ziren, Idiazabal, Olaberria, Segura edo Lazkaoko zelaian, adibidez—.

1988-1989 denboraldia aurrekoak baino txarragoa izan zen lehenengo taldearentzat. Urtebete gehiagoz entrenatzaile-lanetan jarraitu zuen Luis Perez Monrealek, ezin izan zuten sailkapeneko azken postuetatik aldendu, nahiz eta ez zuten horren gaizki jokatu eta prentsak Beasain ez zela *sailkapenak erakusten duen bezain ahula* behin eta berriz esan zuen¹⁶⁷. Hamazazpigarren postuan amaitu zuten Liga, Trintxerpe taldearekin puntutara berdinduta, eta Andoaingo Etxebarrieta futbol-zelai neutralean



¹⁶⁵ *El Diario Vasco*, 1987.01.13.

¹⁶⁶ Jose Luis Perez Monrealek ordezkatu zuen Canas gazteak taldeari entrenatzaile le-lanetan.

berdinketa hausteko partidua jokatu beharra izan zuten, jaitsiera fasea zein taldek jokatu behar zuen argitzeko. Bagoigileek lortutako garaipenak (5-2) promoziotik aldentu zituen eta Erregionaleko Preferente Mailan jarraitzeko aukera eman zien.

Beasainek denboraldi hartan izan zituen zailtasunak, ordea, ez ziren kirol-alorrean bukatu. Lehenengo taldeak egin zuen denboraldi txarrak, antza, estuasun ekonomikoaren mamua berpiztu zuen. Egiazki, 1989ko ekainean egindako batzar orokorraren ondoren, prentsak oso izenburu kezagarriak argitaratu zituen, klubaren jarraipena bera kolokan jartzen zutenak, adibidez. Izan ere, sei milioi pezeta jada gaindituak zituen aurrekontua gora egiten ari zen etengabe, eta bazirudien ez ziola gora egiteari utziko, Erregionaleko Preferente Mailan lehiatzen jarraitu nahi bazen, behintzat. Urteak ziren diru-sarrerak tradizionalak –partiduetako sarrerak eta bazkideen kuotak– gastuak estaltzeko nahikoa ez zirela, garai hartan elkarteak zituen bost taldeak mantendu ahal izateko ez, bederen¹⁶⁷, eta geroz eta garrantzitsuagoa zen publizitatetik, zozketetatik edo subentzioetatik zetozen diru-sarrerak nekez ahalbidetzen zuten aurrekontuak orekatzea.



Beasain taldearen entrenamendu batzuen ostertako argazkia, 1987-1988 denboraldian.

Gainera, aipatu batzarretik ondoriozta daitekeenez, SD Beasain KEko zuzendariek Udalak urtero ematen zuen dirua erabat desfasatuta zegoela pentsatzen zuten, eta haien esanetara, antzeko ezaugarriak zituzten eskualdeko klubek jasotzen zutenaren % 10 besterik ez zen. Orduan, Udalbatzari laguntza ekonomiko handiagoa eskatzea erabaki zen, *bestela, zuzendaritza-batzordea elkarteak liburuak udaletxean uztera behartua izango da; horrek anabasa sortuko luke, eta gure klub maiteari ondorio larriak ekarriko lizkioke*¹⁶⁸. Ez zen, ordea, akordiorik lortu Udalarekin, eta zuzendaritza-batzordeak hurrengo denboraldiari begira erregionaleko futbol-talderik ez osatzea erabaki zuen. Klubaren dokumentazio guztia udaletxeko bulegoetan utzi zuten, eta utzi, hainbat jokalaria, tekniko, bazkide eta zaletuz lagunduta egin zuten, berekin batera Loinatz futbol-zelaitik udaletxera dagoen bidea egin baitzuten oinez, protesta gisa.

Beasaingo kirol-elkartetik zaharrena bidegurutze baten aurrean zegoen: Udalarekin aurrez aurre, lehenengo taldeari uko egiteko prest eta, gainera, barne-hausturarekin, eskakizunak aurrera eramateko moduaren inguruan zeuden desadostasunengatik. Gauzak horrela, 1989ko udan, gertaerak hartu zuten norabidearekin ados ez zeuden hainbat bazkidek, Enrique Villaroren ekimenez, ohiz kanpoko batzar orokorrera deitu zuten, eta zuzendaritza-batzorde berri baten aukeraketari bidea egin zitzaion; Peio Gibelalde eta Enrique Villaro izango ziren lehendakari eta lehendakari-orde, hurrenez hurren. Zuzendaritza berria elkarteak bizi zuen egoera zail hura bideratzeko helburu nagusiarekin sortu zen, baita hurrengo denboraldiari begira futbol-talde erregionala sortzeko eta, oro har, klubari bultzada berria emateko ere. Hala, berreskuratu egin ziren SD Beasain KEren liburuak, eta elkarteak eta Udalbatza akordio batera iritsi ziren; horrek, praktikan, bi erakundeen arteko harreman-modu berria eta Udalak herrian futbola sustatzeko konpromiso ekonomiko handiagoa hartzea ekarri zuen. Eta orokorrean, zuzendaritza-batzorde berriak profesionaltasuna eta enpresa-egitura handiagoa eman nahi izan zion klubari.

1989-1990 denboraldia, beraz, zuzendaritza berriarekin eta lan egiteko modu berriarekin hasi zen. Hasteko, Beasaingo jokalaria-ohi Paco Ayestaran kontratatu zuten lehenengo taldearen prestaketaz ardura zedin. Bagoigileek primeran hasi zuten txapelketa eta sailkapeneko lehen lider bakarrak izan ziren. Aste gutxitara galdu zuten lidergoa, baina txapelketa guztian zehar

¹⁶⁷ El Diario Vasco, 1989.11.07.

¹⁶⁸ Desakordioa hartan besta talde bat atera zen, udalarekin A eta B mailatan berrantzeko ondorio gisa.

¹⁶⁹ El Diario Vasco, 1989.06.27.



Beasainek Erregionaleko Preferente Mailako Txapelketa irabazi zuen 1990-1991 denboraldian. Zatik: Turrientes, Juan Jose Lizarralde, Juan Luis Larrea (Gipuzkoako Futbol Federazioko lehendakaria), Pele Gilabaldie (SD Beasain KEko lehendakaria), ezaraguna, ezaraguna, Urcoseta, Tobar, ezaraguna, Larraona, Txacoli, Arceola, A. Perez eta Enrique Villoro. Makortuta: ezaraguna (batera), Estala, ezaraguna (batera), Cortes, Galarreta, Garmendia, Diaz de Guereñuk, Albisa eta Larra.

lehenengo postuetan ibili ziren; eta Neguko Txapelketa izan ziren, taulako lehen postuan elkarren segidako hemezortzi aste egotera iritsiz. Baina galdutako partidaren bolada txar batek lortutako postu hura arriskuan jarri zuen, eta zuzendaritzak entrenatzailea kargutik kendu eta bere ordez Eduardo Prieto jarri zuen –handik aurrera geroz eta gehiago erabiliko zuten ohitura hori, hots, entrenatzailez aldatzea taldeak une txarrak bizi zituenean–. Beasainek, azkenean, bigarren postuan amaitu zuen Liga. Andoaingo Euskalduna taldearen aurka jokaturako partidu polemiko baten ondorioz lehenengo postua galdu zuelako¹⁷⁰; Hirugarren Mailara automatikoki igotzea ere galarazi zien horrek. Bagoigileek promozioa jokatu zuten orduan, baina ez zuten goera preziatua lortu.

Aurreko urtean egindako txapelketa bikaina kontuan hartuta, Estatuko mailara igotzea izan zen hurrengo denboraldiaren (1990-1991koaren) helburu nagusia. Beste behin, zuzendaritzak Eduardo Prietorengan jarri zuen konfiantza futbol-taldea entrenatzeko. Beasain, Roberto Turrientes taldeko kapitain zela, momentu onean aurkitzen zen eta txapelketa bikaina egin zuen, benetan: laugarren astetik aurrera lider bakar izan zen eta sailkapeneko lehen postu horretan bertan egon zen txapelketa bukatu arte. Horrela zioen prentsak 1991ko urtarrilean: *Txapelketa zortea dauka, ez dago zalantzarik: bikaina ez den jokoa erekin partiduak aurrera ateratzen ditu eta horrela, esango didazue zer gertatuko den bere jokoa polit eta praktikoki bihurtzen denean*¹⁷¹. Hala ere, aurreko denboraldian gertatu legez, partidu txarren bolada batek arriskuan jarri zuen taulan zeukan egoera pribilegiatua eta

zuzendaritzak Pedro Iguarani deitu zion taldeaz ardura zedin, Liga amaitzeko bi hilabete bakarrik falta zirenean. Ordurako Neguko Txapelketa ziren bagoigileek aurreko erritmoa berreskuratu zuten eta azkenean, Erregionaleko Preferente Mailako Txapelketa eskuratu eta automatikoki Hirugarren Mailara igotzea lortu zuten, txapelketa bukatu baino bost jardunaldi lehenago.

Horrek arrakasta handia zekarren SD Beasain KErentzat, eta Ligako azken egunean ospatzea erabaki zen, Loinatzen Anaitasunaren aurka jokatu zuten partidua aprobetxatuz. Aipaturako egun hark sei urte lehenago Lehen Mailako Gipuzkoako Txapelketa Erregionala irabazi eta Preferentera igotzea lortu zenean bizi izan zen egunaren antz handia izan zuen; oraingoan ere partidua Beasainek irabazi zuelako –3 eta 2– eta partiduen ondoren, Gipuzkoako Futbol Federazioko lehendakari Juan Luis Larraonaren eskutik jaso zuten kopa eskuan, jokalariek, teknikoez eta zuzendariak herriko kaleak zeharkatu zituztelako ibilgailu motordun baten gainean, udaletxean Udalbatzaren eta oro har beasaindar guztien omenaldia jaso. Azken partidu hura J. M. Perez, Cortes, Torres, Turrientes, Mendigain, Tobar (Albisa), Bengoetxea (A. Perez), Galarreta, Estala, Garmendia eta Diaz de Guereñuk jokatu zuten.

¹⁷⁰ Zuzendariak arbitroari dirua ordaindu egin zuelako zuzendariaren zabaldua zen. Beasainek partidua galtzeko eta ondorioz txapelketa zuzendariaren irabazteko.

¹⁷¹ El Diario Vasco, 1991.01.27.



Bigorresen, jokalaritza teknikoa eta zuzendaritza txapelketa irabazteko Beasaingo kaleratuak zehar ospatu zuten irabazle motorrekin batera ginean. Handik aurrera pasetan hori ohikoa izango zen taldearen ospakizun handietan.

Oinarritzko taldeek ere denboraldi ona egin zuten. Gazteek seigarren postuan amaitu zuten Liga; kadeteen talde berriak¹⁷², lortutako bosgarren postuari esker, hurrengo denboraldian Ohorezko Maila berria estreinatu zuten, eta haurren taldea bigarren gelditu zen sailkapen-taulan. Gauzek beste kolore bat hartu zuten, antza, SD Beasain KEn. Klubeko zuzendarien baikortasuna horren handia izan zen, hurrengo denboraldiari begira Erregionaleko Bigarren B Mailan talde berri bat sortuko zelako berria iragarri zutela.

3.2. Estatuko mailak

Erregionalean hogeita sei denboraldi egin ondoren, Beasain Hirugarren Mailara itzuli zen, eta hori 1989-1990 denboraldian jatorria zuen kirol-emaitzen bolada on baten ondorio zen, klubaren zuzendaritza berritu zeneko denboraldian jatorria zuena, alegia, Peio Gibelalde buru zuen zuzendaritza horrek izan zuen klubaren gidaritza epealdi berriaren zati handi batean. Laster utzi zen atzean Hirugarren Maila, eta taldeak, Estatuko Bigarren B Mailan lekua lortu zuen; egiaz, benetako ametsa zen hori bagoigileena bezain apala zen klub batentzat.

3.2.1. Hirugarren Maila

Beasain 1991-1992 denboraldian iritsi zen Hirugarren Mailara, 700 bazkide baino gehiagorekin, aurreko denboraldikoarekin alderatuz bikoiztu egin zen 20 milioi pezetatik gorako aurrekontuarekin eta mahai gainean egitasmo handiak zituela. Egitasmo horien artean zeuden Loinazko futbol-zelaiko hegoaldeko tribuna berritzeko eta mendebaldean beste bat eraikitzeke proiektuak; denboraldian zehar gauzatu ziren biak¹⁷³.

¹⁷² Kadeteen taldeak aurreko taldeak ordezkatu zituzten.

¹⁷³ Bi urte lehenago Loinazko estadioa eraiki zen berri bat altxatu zen, taldearen eta kirolaren, jatorrizko estadioa. Aurreko kiroldegia ere eraikitzekein desagertu zen.

Era berean, denboraldi berriari begira zeuden egitasmo handi haiei batek Erregionaleko Bigarren Mailan jokatu zuen talde bat sortzeko erabakiarekin zerikusia zeukan. Beasaingo jokalaritza-ohiei bereziki zuzendutako proiektua izan zen. Gazteen taldearen arduradun-ohi Kepa Caceres kontratatu zuten entrenatzaile lanetarako, Hirugarren Mailako taldearen partiduekin talkarik ez egiteko moduko egutegia osatu zuten, kirol-materialik gehiena berritu egin zuten... Baina, azkenean ez ziren taldea sortzera iritsi. Batez ere taldea sortzeko hautagaiek azaldu zuten interes-gabeziarengatik utzi behar izan zuen zuzendaritzak albo batera proiektu handi hura; izan ere, hautagai gehienek, Erregionaleko Txapelketak eskatzen zuen moduko diziplina batean sartu ordez, nahiago izan zuten beren kontura federatu gabekoentzako koadrila arteko txapelketetan jokatzeko jarraitzea. Azken finean, gainera, argi gelditu zen talde berria ezin izango zela lehenengoarentzako harrobi izan, hautagai gehienak 25 urtetik gorakoak zirelako.

Gauzak horrela, SD Beasain KEk energia guztiak lehenengo taldean jarri zituen, urte askoren ondoren Hirugarren Mailara itzuli zen taldean, hain zuzen ere. Alfredo del Castillori deitu zioten entrenatzaile lanez ardura zedin, eta guztiek oso orekatutzat jo zuten taldea osatu zen. Zinez, bagoigileek denboraldi bikaina egin zuten, batez ere lehenengo erdia: Neguko Txapelketa izan ziren elkarren segidako hamalau jardunalditan partida bat bera ere galdu gabe iraun ondoren. Beasain Hirugarren Mailan ezustekoa eman zuen taldea izan zela esatera iritsi zen kirol-prentsa. Liga bigarren postuan amaitu zuten, eta horrek igoerarako play-offa jokatzeko aukera eman zien. Benetako lorpena zen hura mailan debuta egin zuen taldearentzat.



Beasain play-offeko azkeneko partiduan jokatu zuen Bigarren B Mailarako igoera. Eta lortutako berridunetari onak (1-1) hirugarren mailara (go 20); maila horretan aritu zen jokatu zen 1992-1993 denboraldian aurrera.

Beasain ondo ibili zen igoerako ligaxkan. Tafallako Peña Sport, Santanderko Escobedo eta Zaragozako Uteboren aurka lehiatu zen. Azkeneko taldea, Utebo, aurkari zaila izan zen, eta igoera Loinatzen jokatu zuten azkeneko partiduan erabaki behar izan zen; partidua gaizki



Bigarren B Mailara igotzea erabakigarria izan zen Beasain-Urteko urteko partidua hasi aurretik ateratako argazkia. Zatihi: Briones, Mendigain, Rafael Rasado (material-erabazlea), Eizmendi, Caloma, Larrasoa, Mendigain, Eskisabel, Ibañez, Sukunza, Mutea, Turrion, Suñer (entrenatzailearen laguntzaile) eta Arruabarrena. Hileketa: Galarreta, Sukin, Cortes, Larrarte, Zubelzu, Jandro, Perez, Garmendia eta Estala.

hasi zen bagoigileentzat, baina azkenean, aurrera egin eta berdinketa lortu zuten (1-1). Berdinketa hari esker, Beasainek Bigarren B Mailara igotzea lortu zuen eta horrela, denboraldiaren hasieran pentsa ezina zen helburua iritsi zuen. Hona Beasainek azken partidu erabakigarri hartan aurkeztutako jokalarierrenda: Briones, Cortes (Galarreta), Mendigain, Eizmendi, Eskisabel, Sukunza, Zubelzu (Quique), Jandro, Garmendia, Ibañez eta Larrarte¹⁷⁴.

Denboraldiko kirol-balantzea erabateko arrakasta izan zen, eta ez lehenengo taldearentzat bakarrik: gazteak Ohorezko Mailara igo ziren elkarren segidako hamaika denboraldi Lehen Mailan ibili ondoren, eta kadeteek ere Ohorezko Mailara pasatzea lortu zuten. Emaiza ekonomikoak ere onak izan ziren, batez ere SD Beasain KEK diru-sarrerara handia lortu zuelako Realeko jokalaria zen Mikel Lasak –aurretik jokalaria bagoigilea izan zenak– Real Madriderkin egin zuen fitxaketaren ondorioz¹⁷⁵. Diru-sarrerara haiek maila berriari lasaitasun handiagoarekin ekiteko balio izan zuten, maila hura askoz ere zorrotzagoa baitzen aurrekontuen zifrei zegokienean. Garai hartan klubak 725 bazkide zituen: nahiko kopuru handia zen hori, aurreko urteetakoak kontuan hartzen badira bederen.

3.2.2. Bigarren B Maila

1992-1993 denboraldia euforiaz beteta hasi zuten Beasaingoek, Bigarren B Mailan egoteaz erabat harro, eta herrian piztu zuten ikusminaz jakitun izanda. Zuzendaritza-batzordeak berriro ere Del Castilloren jarri zuen konfiantza lehenengo taldea hastear zegoen kirol-aro berrian gidatzeko. Helburua, *talde lehiakorra osatzea eta ondorio guztiekin jokatzeko zen, estreinatu berri dugun mailan ahalik eta lanik hoberena egiteko*¹⁷⁶. Helburu errealista zen hura, maila hartan taldeen artean berdintasun eta lehiakortasun handia zegoela kontuan hartzen badugu, eta era berean beheko mailetatik jokoaren erritmoan zegoen azkartasun handiagoarengatik ezberdintzen zela eta jokalariek oro har kalitate hobea zutela gogoan izaten badugu –jokalaria asko Lehen Mailatik etorriak ziren–. Aurreko denboraldian egindako lan ona zeukaten denek buruan, baina orduko hartan taldearen emaitzek doi-doi eman zuten taularen erdialdean mantendu ahal izateko; Ligaren erdian, gainera, gauzak okertzen hasi ziren eta Del Castillok bere bigarrenari, Beasaingo jokalaria-ohi Manuel Diez Navarriori, utzi behar izan zion entrenatzaile-postua. Eta Navarrok taldearen ibilbidea zuzendu eta jaitiera-fasea jokatzeetik libre uztea lortu zuen. Bagoigileek azkeneko partiduan lortu zuten maila ez galtzea –Logroñesi 2 eta 1 irabazi ondoren–, baina oro har ez zuten lan ona egitea lortu; hala, asko izan ziren zelaian eskainitako ikuskizun pobrearekin ilusioa galdu zuten zaletuak¹⁷⁷.

¹⁷⁴ Berdinketaren gola Mendigainek sartu zuen.

¹⁷⁵ SD Beasain KEK urteko idazkariak jakinarazi zuen Mikel Lasak transferitu zuten Realera. Haudak aurreko SD Beasain KEK Realarekin sinatutako fitxaketaren aurka zera aldi izan zion, eta jokalariek talde berria gora egin ahala, klub beasaindarrak diru jasotzen zutela. Hitzarmen Lasak Real Madrider taldearekin fitxaketa egin ondoren sinatu zuen, momentu hartan SD Beasain KEK Madrider klubak jokalariegaraitik ordainduak zituen 10 jaso zuen.

¹⁷⁶ El Diario Vasco, 1992.07.18.

¹⁷⁷ Geroa, berriro desberdintza izan ziteke hark denboraldi hura; SD Beasain KEK idazkariak egin zuen hitzaldia (...) asperrak egin zituzten (...). Aurreko denboraldian taldea eta deslastera izan zuten erantzun. Beasain Beasain elkarrekin zuzendatzen, harkidurak bertan kanpaina sartu bati esker, inork bazkide eta iragarle-kopuru handia lortu zuen. Deslusteren gero etseki zen, jokalariak, gero kirol-elkarteak egindako hitzaldia ondu, errepikatu eta klubari izan zela (El Diario Vasco, 1992.08.01).

Mailarekin batera, denboraldi hartan bagoigileek ere txapelketa berria estreinatu zuten; Federazioaren Kopaz ari gara, hots, Bigarren B Mailara igo berriak ziren taldeek eta Errege Koparako sailkatzea lortzen ez zutenek kanporaketa bidez jokatzeko zuten txapelketa. Beasain berehalakoan gelditu zen lehiatik kanpo –Real Unionen aurka jokaturako joan-etorriko bi partidak galdu zituelako–, eta handik aurrera Kopa hartan gertatuko zenaren aurrekaria jarri zuen horrela, ez baitzuen inoiz lan nabarmenik egitea lortu.

Gauzak hobeto joan zitzaizkion Beasaini 1993-1994 denboraldian. Realeko jokalaria-ohi Miguel Angel Alonso *Perico Alonsok* hartu zuen taldea zuzentzeko ardura. Taldeak berrikuntza asko aurkeztu zituen, entrenatzailearekin batera eskualdez kanpotik etorritako jokalaririk andanarekin. Denboraldi ona egin zuten: txapelketa seigarren postuan amaitu eta hurrengo denboraldian Errege Kopa jokatzeko txartela lortu zuten; eta horrek poztasun handiz bete zituen denak. Beasainek, gainera, Bigarren B Mailako talde gipuzkoar onenari ematen zitzaion saria jaso zuen Gipuzkoako Futbol Federazioaren eskutik¹⁷⁸.

Lan ona egin zen kirol arloan –Patxi Arbizuren gazteak, gainera, Ohorezko Mailako txapeladun izan ziren eta Gazteen Euskal Ligara pasatu ziren automatikoki–. Hala ere, 1994ko ekainean ospatutako batzar orokorrean SD Beasain KEko lehendakari Peio Gibelalde klubaren benetako egoera jarri zuen mahai gainean. Galerak zuden aurrekontuan, aurreko denboraldiarekin alderatuz bazkide-kopurua txikiagoa zen –orduan 820 bazkide-tara iritsi zen–, zalegoak taldeaz arduratzeari eta partiduetara joateari utzi egin zion..., eta SD Beasain KE oso konponbide zaileko egoera baten aurrean aurkitzen zen. Hona hilabete batzuk lehenago lehendakariak berak aitortu zuena:

Klubaren egoera orokorra, ekonomikoki, duela bi urtekoa baino txarragoa da. Baina hau ez da Beasainek bakarrik daukan arazoa, gure inguruko eta gure mailako klub guztiona ere bada. 2. B Mailako futbola jota dago. Tebistariak partiduak ematen dituzte etengabe, arbitraje-tasak gehiegizkoak dira eta partiduetara joaten diren pertsonen kopurua modu kezkaragarrian jaitsi da. Publizitatearen gurestaketa da... Gainera, Anoetako futbol-zelaiaren inaugurazioa kaltegarria izan da probintziako klubentzat. Realak arrakasta handia izan du bazkide berriak

lortzerakoan eta horren ondorioz klubak harpiledun-kopuruetan bajak egon dira. Beasainen adibidez (...). Beasain 2. B Mailan egotea ameskeria hutsa da. Ez dago nahikoa bazkiderik eta maila hau (...) gehiegizkoa da Beasainentzat. Zalegoa ez da futboleratortzen eta guretzat errentagarriagoa da Hirugarren Mailan egotea¹⁷⁹.

Klubeko arduradun nagusiak deskribatutako egoera ezkorra zen, benetan. Horren aurrean kirol-emaizta onek bakarrik lor zezaketen, neurri batean behintzat, klubak zaletuen atxikimendua berreskuratzea, bazkide-kopurua gehitzea –mailan duintasunez mantendu ahal izateko 1.200 bazkide inguru beharko zirela uste zen– eta horrekin, elkarte-bizitza berpiztea, ordura artekoa ez baitzen Bigarren B-ren gisako maila batek eskatzen zuena.



Beasain taldea 1993-1994 denboraldian. Lehenengo larria: Edoia, Gibelalde, De Laza, San, Larruena, Garmendia, Aguinaga, Nazario eta Oñativia. Bigarren larria: Carlos Larburu (entrenatzailearen laguntzailea), ezaragana, Urdaneta, Perico Alonso (entrenatzailea), Peio Gibelalde (Beasain KEko lehendakaria), Alfredo del Castillo (entrenatzailearen laguntzailea), Lizarra, Eskimbel eta Marcos Perez (fotografoa). Erria: Aguilera, Jandro, Harro, Lizaso, Orbeagoia, ezaragana, Sakarza eta Olano.

Beste batzuetan gertatu izan den legez, 1994-1995 denboraldiko kirol-emaizta bikainek klubaren gibelaldean bizi zen krisia ahaztaraztea lortu zuten. Hori horrela izan zen, hasteko, lehenengo taldeak Errege Kopan egindako lan handiarengatik –historian lehen aldiz zen txapelketa hartan parte hartzen zuela–. Bagoigileek, Perico Alonsok entrenatuta beste behin, Tudelanoren aurka jokatu zuten lehen kanporaketa, eta gol-diferentziagatik irabazi zuten –3-0 eta 2-2–. Batere partidurik galdu ez zuen taldeko buruaren aurka, Castellonen aurka, lehiatu ziren gero. Joaneko partidua berdindu egin zuten Loinatzen (0-0), eta Castalian jokatu zen joanekoan 2na berdintzea lortu zuten azkeneko momentuan –jokalaria bat gutxiagorekin, gainera–, eta hurrengo kanporaketara pasatzea lortu zuten, kanpoan sartzen ziren golekin balio bikoitza zutelako. Ezuste handia izan zen denentzat. Beasainek historiako momenturik gozonenetako bat bizi zuen.

Ondoren, Lehen Mailako talde baten aurka jokatu behar izan zuten: garai hartan Benito Florok entrenatzen zuen Albaceteren aurka. Lehen aldia zen Beasainek txapelketa ofizial batean lehen mailako talde baten aurka jokatzeko zuela, eta Loinatzen egin zuen, neguko arratsalde ahaztezin batean. Guztien harridurarako, norgehiagoka Beasainek irabazi zuen, 3 eta 2. Ez zuten horrenbesteko zortetik izan etorriko partiduan, 1-0 galdu baitzuen. Beasain txapelketatik kanpo geratu zen, baina pozik zegoen Errege Kopan egindako debutarekin.

BEASAINÉK, 3 – ALBACETEK, 2

Beasaingo zaletu gutxiak ahaztuko zuten 1995eko urtariraren 4ko arratsaldea. Egun hartan bagoigileak Albaceteren aurka aritu ziren Loinatz futbol-zelaian. Errege Kopa jokatzeko zuten lehen denboraldia zen hura. Aipatu jardunaldiaren aurretik nahiko modu errazean kanporatu zituzten txapelketatik Tudelano eta Castellon taldeak, baina bazirudien gauzak ez zirela horren errazak izango Albaceterekin, garai hartan Benito Florok entrenatzen zuen Lehen Mailako taldearekin. Lehen aldia zen maila goreneko talde batek Loinatzen jokatzeko zuela txapelketa ofizialean, eta ikusmina oso handia zen.

Beasainek ez zuen hutsik egin. Bazirudien Albacetek lehen 45 minututan sartutako bi golak erabakigarriak izango zirela; baina Beasainek bigarren zati gogoangarria jokatu zuen: Perico Alonsoren mutilek –Enekok, Idiakezek eta Irazustak– hiru gol sartu zizkioten Albaceteri, eta garaipena lortu zuten. Beasainek partidu handia jokatu zuen, eta horrela aitortu zuen Benito Florok berak: *Oso zaila da baloiarekin jolastea Lehen Mailako talde askok baino kalitate hobearekin aurkari batekin. Erasoerako jokalariek definizio-kalitate gehiago balute, Beasain Lehen Mailako taldea izango litzateke, zalantzarik gabe (El Diario Vasco, 1995.01.13).*

Tamalez, Beasainek galdu egin zuen etorrriko partidua azkeneko minutuan (1-0), eta horrekin, baita Errege Kopan aurrera egiteko aukera ere.

1994-1995eko Liga ere antzeko arrakastarekin bukatu zuten bagoigileek. Txapelketa guztian zehar sailkapeneko lehenengo postuetan ibili ziren. Eta denek Albaceteren aurka Loinatzen irabazitako partiduen ondorioz taldeak beharakada bat bizi izan zuela onartu zuten arren, txapelketa taulako hirugarren postuan bukatu zuten. Sailkapen bikaina lortu zuten, eta horrek, gainera, Bigarren A Mailara igotzeko play-offaren ateak ireki zizkien; amets handia zen hura Perico Alonsoren mutilentzat.

Igoerako ligaxkan Almeria, Valencia eta Ferrolen aurka jokatu zuten, baina ez zuten lan ona egin: bost partiduko galdu zituzten eta bat berdindu-. Hala ere, play-offa jokatzeko lorpen handia izan zen, eta SD Beasain KE oso gustura azaldu zen: taldeko jokalariek, teknikoki gainerakoak baino hobekiago izan ez arren, elkar-ulertze handia eta sufrimendurako ahalmen itzela erakutsi zuten. Denboraldi hartan, bestalde, gazteen taldea Estatuko Ligara igo zen, gazteen maila altuenera, alegia. Ezin zitzaion gehiago eskatu SD Beasain KEri.

Dena dela, Albaceteri irabaztea azkeneko urteetan taldeak lortutako garaipen gogoangarri moduan geratu zen zalezoaren memoria kolektiboan.



Bosquiu iudex 1991-1995 demerolius. Lehenengo ibarra: Oñate, Beasáin, Gabele, Ibañeta, Elida, Euzkadi, Irizusta eta Larraona. Bigarren ibarra: Murcio Parra (Aintzira), Arguñan, Uguesentzale, Alfredo del Castillo (entzuzaleen leguntzalea), Peio Gabele (SD Bosquiu Ekin lehenakaria), Perico Alonso (entzuzalea), Oñate, Nueve eta Carlos Lechua (Aintzira). Eserin: Olano, Odrizola, Odrizola, Gortzabel, De Luz, Sukunza, Leturia eta Erreia.

1995-1996 denboraldian, ordea, kirol-ibilbidea goitik behera aldatu zen. Berrero ere Realeko jokalariei ohi bat kontratatu zuten entrenatzaile lanetarako, Jesus Maria Zamora kasu honetan. Baina denboraldiaren erdialdean dimititu egin zuen eta Jose Maria Araquistain jarri zuten bere ordez, izan ere, gauzak ez zihoazen batere ondo bagoigileentzat, eta hori taldea -hutsune garrantzitsuren bat salbu- aurreko denboraldiarekin alderatuz ia-ia berdina izan arren. Beasainek denboraldi ezin txarragoa egin zuen eta sailkapeneko azkeneko postuetan gelditu zen. Gainera, bagoigileek partidu gehienak berdindu egin zituzten eta hortaz ez ziren batere mesederik egin puntuazio-sistema berriak -zeinak irabazitako partidu bakoitzeko hiru puntu eta berdindutako bakoitzeko puntu bakarra ematen baitzituen-. Egiazki, urtarrilaren bueltan Beasain zen partidu bat bera ere irabazi ez zuen talde bakarra. Gauzak horrela, azkenean taulako hamabosgarren postua lortu izana arrakasta zela kontsideratu zuten, jaitsiera-fasea jokatzeetik libre gelditu zirelako; neurri handi batean entrenatzaile berriari zor zioten, gainera, lorpen hori.

Beste behin ere, taldeen kirol-eremutik txarreko -gazteak eta B Mailako kadeteak mailaz jaitsi ziren- klubaren zailtasun ekonomikoak azaleratu zituzten; egiaz, 1989tik ia batere aldaketarik izan ez zuen zuzendaritza-batzordea boterea uztekoan ibili zen denboraldiaren erdialdean. Aurrekontuaren desorekak jarraitu zuen arazo nagusi izaten -Beasainen partiduak telebistatik emateak ekarri zituen diru-sarrerak ere ezin izan zuten desoreka hura ekidin¹⁸⁰-, eta Bigarren B Maila utzi eta Hirugarren Mailara jaistearen komenientzia bera ere mahai gainean jartzera iritsi ziren. Azkenean, ordea, zuzendariak ez zituzten beren karguak utzi eta inor ez zen, antza, maila galtzeko prest azaldu. Bazkide kopurua 505era jaitsia zen ordurako.

Gogoeta haien erdian, udak herrikuntza ekarri zion herriko futbolari: SD Beasain KEk aurre-denboraldiko txapelketa bat antolatu zuen, I. Villa de Beasain Txapelketa. Abuztuaren bukaeran jokatu zen, eta etxekoez gain, Tolosak, Eibarrek eta Real Sociedad B taldeek hartu zuten parte. Lehen urte hartan garaipena eibartarrentzat izan zen; eta garaipena hurrengo urtean ere errepikatu egin zuten, txapelketaren bigarren -eta azken- edizioan.

Araquistain arduratu zen berrero Beasain taldeaz 1996-1997 denboraldian. Horrela deskribatu zuen talde berria entrenatzaileak berak: *Zelaian talde orekatua da, taldean*

lan egiten du, defentsa indartsua eta kalitate dezente jokalaririk dauka. Ez dago besteen gainetik nabarmentzen den jokalaririk, denek denen alde lan egiten dute, hori funtsezkoa da taldearen funtzionamendurako¹⁸¹. Taularen erdi eta behe aldean ibili ziren txapelketa guztian zehar, eta egoera arriskutsu bihurtzen hasi zenean, Araquistain, Navarro ordezkatu zuten; honek indar berria eman zion taldeari, eta jaitsieratik libre gelditzea lortu zuen. Sailkapen- taulan zazpigarren postua lortu zuten azkenean, eta ez zen gutxi.

SD Beasain KEk eman zen estrategia-aldaketak markatu zuen hurrengo denboraldia. Zuzendaritza-batzordeak harrobiaren eta eskualde-politika baten alde apustu egin behar zuela iragarri zuen¹⁸². Politika hark urteroko aurrekontuak orekatzen lagundu zuen -jokalarien kostua gutxituko zuelako-, zalegoaren eta taldearen artean identifikazio handiagoa lortzeko balio izango zuen -eta horrek partidetara joaten zen jende-kopurua handituko zuen, zaletu askoren ustez taldean herriko jokalariek gutxi egoteak interesa kentzen zuelako norgehiagokei-; eta, azken finean, oinarritzko futbola sustatuko zuen. Bazkide-multzo handi baten eskariari erantzun nahi zitzaion horrekin, harrobiari eta gazteenen taldeei arreta gehiago jartzea eskatzen zutenei, alegia. Eta hori guztia beheko mailetako klubetan zabaltzen ari zen extabaidarekin zetorren bat, ezin baitzuten handiekin lehiarik egin, eta geroz eta kontzienteago baitziren beren lana futbola sustatzea zela, harrobi-mailan bereziki.

Gauzak horrela, 1997-1998 denboraldiari begira osatu zen taldeak 21 jokalarietatik 15 goierritar izan zituen. Navarrok entrenatzaile lanetan jarraitu zuen. Gaztetasunez betetako taldea osatu zuen; eta nahiz eta hasieran talde apalaren itxura izan zuen, azkenean oso talde sendoa izatera iritsi zen, banakotasunen gainetik. Teorikoki "indartsuagoak" ziren beste talde askok beretzat nahi izango zuten denboraldia egin zuten, eta txapelketa hirugarren postuan amaitu zuten. Ligako azken partiduan, gainera, Loinatzen Barakaldo liderrari 3 eta 1 irabazi ondoren, igoerarako play-offera pasatzea lortu zuten.

Bigarren A Mailara igotzeko jokatzen zuten bigarren play-offa zen hura, eta Beasainek, Malaga, Tarrasa eta Talaveraren moduko talde indartsuen aurka jokatu beharra izan zuen. Ez zuen lortu partida bakar bat irabaztea eta, ondorioz, ez zuen zilarrezko mailan sartzerik izan, baina gustura zeuden denboraldia arrakastaz bukatu eta hurrengo urtean Errege Kopa jokatzeke aukera izango zutelako. Horrela zioten Aupa aldizkariak: *Ez du igoerarik lortu, baina SD Beasain KEk aho-zabalik utzi gaitu¹⁸³.*

Denboraldiaren bukaeran SD Beasain KEko zuzendariak pozik azaldu ziren urtearen azterketa egiteko orduan. Egindako eskualde-

180 Espainiako Futbol Federazioak aurreratu izan zuen TVEren bidez Bigarren B Mailako partidak, bigarrena kaleratze emateko, eta hurrengo, klubei diru-sarrerak berriak lortzeko asatzea emateko.

181 El Diario Vasco, 1996.09.20.

182 Horrek klubei aurretik zeratzen zuten politika onartuko zuen, baina, baina, baina Beasain-ekin puzkide-lerreko jokalariek kontratatzeke politika -bereziki, jokalariek desplazamenduak erortu nahi zituztenelako-.

183 Aupa, 23 (1998).

politikarekin zeuden pozik batez ere, kirol-eremaitzetan lortutako arrakastarekin batera, aurrekontuari eutsi eta klubaren kontuetan oreka handiagoa lortu zelako¹⁰⁴. Beasainek meritu handiko denboraldia egin zuela uste zen, mailako aurrekonturik txikienetakoa eduki arren -35 milioi pezeta-, berdintasunez lehiatu zelako Malaga edo Tarrasa bezain indartsuak ziren taldeekin -hurrenez hurren 750 eta 120 milioietako aurrekontuak zituzten taldeekin, alegia-. Denboraldi hasieran eskualdearen alde egindako apustu zail eta arriskutsuak emaitza bikainak izan zituen zuzendaritza-batzordearen esanetan. SD Beasain KEk denboraldiaren amaieran Casinosa, Jose Migel Iturriotz 5ean zeukan egoitza soziala, uzteko jaso zuen aginduak berak ere ezin izan zuen klubaren poztasuna gutxitu¹⁰⁵.



1997-1998 denboraldian Bigarren A Mailan (goitizko play-offen) Beasainek Malagaren aurka jokatu zuen, bi urte geroago Lehen Mailan iragana zuen taldearen aurka, alegia. Argoskian Loinatzko futbol-zelaian jokaturako jantziak purpurin atzeratu daitezke; bagoigileek 1-2 galduta zuten partidua hura.

SD Beasain KEk eskualde-proiektuarekin jarraitu zuen 1998-1999 denboraldian¹⁰⁶. Ia goitik behera berritu behar izan zuten lehen taldea, jokalaririk bakarrik fitxatu zutelako berriro taldearekin. Beste behin ere, Navarrokengan jarri zen konfiantza taldeaz ardura zedin. Baina SD Beasain KEren historiako azken urteetan ohikoa zenez, denboraldi on bati denboraldi txar batek jarraitzen zion, eta oraingoak ere hori hera baiez-tatu zuen: igocerarako ligaxka jokatzetik mailan mantentzeko lehiari aritzera pasatu ziren. Izan ere, joko txarrik egin ez zuten arren, bagoigileak jaitzierako postuetatik oso gertu ibili ziren urte guztian zehar, eta denboraldiaren erdialdean entrenatzailea kargutik kendu eta Araquistain itzuli

zen arren, honek ere ezin izan zuen egoera hura aldatu. Hala ere, Beasainek hamahirugarren postuan bukatu zuen denboraldia, eta jaitzieratik libre gelditu zen defentsan erakutsi zuen indarra-ri esker -maila hartan gol gutxien sartu zituzten taldeen artean zegoen Beasain-.

Errege Kopan ibilbide hobea egin zuen Beasainek. Hiru kanporaketa jokatu zituen, lehenengo biak Bigarren A Mailako taldeen aurka, gainera. Lehenik Eibarren aurka lehiatu zen, eta berdinketa lortu zuen, bai Loinatzen (0-0), bai Ipuruan (1-1); baina eibartarrak txapelketatik kanpo gelditu ziren, kanpoan sartutako golekin balio bikoitza zutelako. Ondoren, Beasainek Logroñes taldea kanporatu zuen, Loinatzen irabazi (3-1) eta Las Gaunasen berdindu ondoren (0-0). Azkenik, Benidormen aurka jokatu zuen. Teorian lehiakide ahulagoa zen talde hura, baina bagoigileak txapelketatik kanpo gelditu ziren Benidormen jokaturako etorriko partiduan 1 eta 0 galdu ostean -aurretik Loinatzen hutsako berdinketa eginak ziren eta-. Bagoigileak oso pozik azaldu ziren Kopako txapelketan egindako bigarren ibilbide horrekin.

1999-2000 denboraldiak, berriro ere, zerikusi gutxi izan zuen aurrekoarekin, eta Beasainek Liga-txapelketa ona egin zuen. Taulako lehenengo postuetan ibili ziren eta azkeneko momentura arte play-offa jokatzeko itxaropena izan zuten; baina azkeneko sailkapenean lortutako seigarren postuak helburu hori lortzea galarazi zien. Taldearen entrenatzailea Gonzalo Arconada izan zen sasoi hartan.

LOINATZ FUTBOL-ZELAIAN ERABILITAKO DRAINATZE-SISTEMA BERRIA

SD Beasain KEk, Loinatz futbol-zelaiaren mantenimenduaren arduraduna izaki, azken teknologiak erabili zituen beti denboraldi bakoitzaren amaieran futbol-zelaiko belarra berreskuratzeko lanetan. Hala, 1999ko udan drainatze-sistema berria erabiltzea erabaki zen: zelaian luzeetarako 61 zanga ireki zituzten, 30 zentimetroko sakonerarekin eta zanga horietan beste hainbeste hodi sartu zituzten, 100 milimetroko diametrodunak eta ura sartzeko moduko zuloez erabat josita. Hodiak lurrez estali zituzten eta ale txikiko balastoa (hartxintxarra) jarri zuten gainean. Eurria egindakoan, zelaiko maldari esker, lurperatutako hodiak ura hegoaldeko ate-inguruan kokaturako hodi biltzaile-isurbidera eramaten zuten, eta horrek ura futbol-zelaitik kanpora ateratzen zuen.

¹⁰⁴ Elikaldi hura zehazki onartzen zen, baina denon onartezina, play-offak aurrera eramanez lehen maila handia hasi zuten hurrengo urtean, gainera horiek gutxienezkoak izan ziren.

¹⁰⁵ Beroak aurreko, SD Beasain KEk egindako "bakarra" izan zen, eibartarrak Loinatzeko zelaian jokatu zirela, batzordearen La Salle ikusketarako bidez-egonean egin zuten.

¹⁰⁶ SD Beasain KEk 99. urte denboraldi hartan Villa de Beasain udako txapelketatik kanpoatu; play-offak oso atzeratu ziren (denboraldiaren amaieran) eta horrek, bere aldetik, Loinatz futbol-zelaiko belarraren berreskuratzeko lan atzerapena ekarri zuen.

SD Beasain KEk eskualde-politikarekin jarraitzen zuen, eta horrela baieztatu zen 2000-2001 denboraldian ere. Aurrekoaren antzeko emaitzekin amaitu zen: zazpigarren postua lortu zen, eta ez zen gutxi. Saiklapen hark, baina, denboraldi apalagoa ezkututzen zuen atzean: taularen erdi eta behe aldean ibili ziren gehienetan, eta Ligako azkeneko asteetan egin zuten aurreranzko jauziaren ondoren bakarrik utzi zituzten postu haiek. Arconada izan zen entrenatzailea, elkarren segidako bigarren urtez.



Beasain taldea 2001-2002 denboraldian. Lehenengo larria: Eizaguirre, Casata, Alaparrón, Aregi, Jurado, Perra, Baldero, Esnal, Sarriegi eta Elguero. Bigarren larria: Alfonso Azarza (prestatzaile jokalari), Irujo, Xabier Esteban (entrenatzailea), Peio Gibelalde (SD Beasain KEko lehenburaria), Gorka Pérez (funtzionaria), Vázquez eta Angel Barjaola (entrenatzaileak). Errota: Gibelalde, Iriarte, Remirez, Páiz, Pedraz, Uchida, Rán, Romero, Remirez eta Nuñez.

Denboraldi hartan Beasainek Errege Kopan parte hartu zuen berriro, eta ordurako jada ohikoa zenez, bagoigileek lan ona egin zuten txapelketan. Fragaren aurka jokatu zuten lehenik, eta irabazi egin zioten joan-etorriko

bi partiduetan -2-4 eta 2-0-. Realaren aurka lehiatu ziren gero, partidu bakarrera. Loinatzen jokatu zen partidua, bagoigileen aldeko 2 eta 1eko emaitzarekin; eta horrek Lehen Mailakoa zen eta garai hartan une kritikoa bizi zituen Realaren kanporaketa ekarri zuen. Beasainek Kopan egin zuen ibilbidea Zaragozaren aurka Loinatzen jokaturako partidua ere amaitu zen, 0-3 galdu baitzuen. Prentsak esaten zuenaren arabera, *Arconadaren mutilek irudi ona ematearen helburua aise betetzea lortu zuten*¹²⁷; ohikoa zen hori jada txapelketa hartan.

REALA ERREGE KOPATIK KANPO UTZI ZUEN BEASAINEK

Egunkarietako titularrak oso argiak izan ziren 2000ko abenduaren 13an Loinatz futbol-zelaian Beasainek eta Realak jokatu zuten Errege Kopako partidua deskribatzerakoan. Bat etorri ziren guztiak beren adierazpenetan: Gipuzkoako lehen taldea *barregarri* geratu zen Beasainen moduko Bigarren B Mailako talde batek Errege Kopatik kanpo utzita; bi gol sartu zituzkion, gainera -Sukia izan zen golen egilea-, Realekoek bakarra sartu zuten bitartean.

Hona Beasainek aurkeztutako bamaikakoa: Imanol, Nuñez, Baldero, Esnal, Pedraz, Sarriegi, Gibelalde, Remirez, Usandizaga (Romero), Sukia (Iriarte) eta Mujika (Alain).



Lehen aldia zen horrelako sistema bat Penintsulan erabiltzen zela -aurretik Balear uhartetan eta Iparraldean aplikatu zen-; urtebete geroago San Mamesen erabili zuten.

¹²⁷ El Diario Vasco, 2001.01.04.

Beasainek hamar denboraldi egin zituen Bigarren B Mailan –batzuek Bigarren A Mailako Eibar taldearekin parekatzen zuten¹⁸⁸–. Brontzezko mailan egindako kirol-ibilbidea oso irregularra izan zen, sarritan partidua etxetik kilometro askora jokatu behar izan zuten eta askoz ere aurrekontu handiagoko taldeen aurka lehiatu behar izan zuten. Alabaina, Beasain kategorian ondo finkatutako taldea zen ordurako, eta zaletuek *hamarkada miresgarri* hartaz eta klubaz arro egoteko arrazoia bazituzten. Zuzendaritza-batzordearen esanetan, horren atzetik zeuden Beasain taldearen gaitasunean izan zuten konfiantza, aurrekontuetan eman zen zorroztasuna, konpromisoak bete izana eta egindako lan-andana.

Hala ere, 2001-2002koa izan zen Beasainek Bigarren B Mailan egindako azken denboraldia. Bagoigileek Xabier Estebanezen aginduetara hasi zuten Liga; baina emaitza txarrekin entrenatzailearen kargugabetzea eta Navarroken itzulera ekarri zuten. Honek taldea jaitsieratik libratu nahi izan zuen, baina ezer gutxi egin ahal izan zuen burua altxatu ezinik zebilen taldearen alde. Beasainek promozioa jokatu beharra izan zuen –hamaseigarren postuan amaitu zuelako–, baina ezin izan zuen jaitsiera-fasean –Melilla eta Gimnastica de Torrelavegaren aurka– jokaturako partidua bakar bat ere irabazi.



Beasain taldea 2000-2001 denboraldian. Lehenengo ilarrak: Elguerrista, Salas, Jurado, Alin, Irujo, Zubizarra, Ballester, Ariza eta De Marcos. Bigarren ilarrak: Gileballe, Bombas, Xabier Estebane (entrenatzailea), Alfonso Azara (prestatzaile fisika), Peio Gileballe (SD Beasain KKko lehenlariak), Gonzalo Arceñada (entrenatzailea), Angel Barjañan (entrenatzailea), Rajko van Egmond, Eusebio, Bor, Oriarte, Usandizaga, Romero, Pedraz, Nafiez, Mendizabal eta Gurmendin.

Batzuek promozioari begira azkeneko momentuan egindako aldaketek egotzi zieten jaitsiera. Dena dela, Navarrok berak aitortu zuenez, putzutik ateratzeko egindako sprint

luzearen ondoren, arnasarik gabe heldu ziren denboraldiaren azkeneko partiduetara. Jaitsieraren giltza ez da promozioeko partiduetan egon, horiek leon-kastillo izaten dira eta. Denboraldian zehar ez gara gai izan jaitsieratik libratzeko adina puntu lortzeko, eta azkenean nerbioek eta segurtasunik ezak gure kontra egin dute. (...) Besteen merituegatik baino, gure merituegatik galdu dugu maila¹⁸⁹. Beasainekin batera, denboraldi hartan bertan Real Sociedad B eta Eibar taldeak ere mailaz jaitsi ziren; Real Union bakarrik gelditu zen Bigarren B Mailan. Gipuzkoako futbolaren egoera ez zen, ez, batere itxaropentsua. Horrela zioen Miguel Gonzalez kirol-aztertzaileak:

Aurten Bigarren B eta Hirugarren Mailan gertatu denak –sei talde gipuzkoarren jaitsierak–, azkeneko urtetatik hona gure futbolak bizi duen krisia islatu besterik ez du egin. Egia da Bigarren B Mailako taldeen berregituraketak Gipuzkoako futbol-taldeak lehiakide indartsuagoekin parekatu zituela, baina hori ez da horrelako hondamendia justifikatzeko aitzakia bakarra. Urteak dira Gipuzkoako Futbol-Jauna hiltzorian dagoela bere mailarik oinarritzkoenetan –Erregionalean edo Preferentean, adibidez–, eta agonia hori goiko mailetara zabaltzen ari da. Zuzendaritzetan ez dago belaunaldi-aldaketarik, aurrekontuak osatzen odisea bihurtu da gutxienez, partiduetara jouten diren pertsonak familiarreko eta lagunetara murrizten ari dira egunetik egunera, eta jaiotze-tasaren beherakadak maila horietan jokatzeko moduan dauden kalitatezko futbolarien kopurua gutxitu egin da. Horrek guztian indarra kendu dio gure futbolari, nola alor ekonomikoan hala kirol-arloan, eta gure jokalariek askok baliabide gehiago dituzten beste leku batzuetara emigratu beharra daukate, han futbol erdi-profesionalean bizimodua ateratzen saiatzeko¹⁹⁰.

TALDEAREN PRESTAKUNTZA

Futbolarien prestakuntza egiteko modua aldatuz joan da denborarekin. Garai batean nahikoa zen entrenamenduetara astean behin joatea –lantegian baimena lortuz gero, beti ere–, ohikoa izaten zen partiduen atsedenaldietan koñak pixka bat hartzea gorputza “berotzeko”... Gaur egun, ordea, jokalariek astean hirutan –edo lautan– entrenatzen dute, egun batzuetako kontzentrazioak egiten dituzte, prestatzaile fisikoekin eta fisioterapeutekin osaturako talde espezializatua arduratzen da jokalariek forman jartzeaz... Ez ahaztu, bestalde, instalazioetan nahiz kirol materialean sartzen joan diren aurrerapen teknologiko garrantzitsuak, kirol-azpiegiturak behar berriei egokitzeko. Izan ere, gaur egun jokalariek prestakuntza fisikoa –material-baldintza egoki batzuekin batera– taldearentzat ezinbesteko abagunea kontsideratzen da, gazteen artean ere zaindu nahi den eragile benetan garrantzitsua.

188 El Diario Vasco, 2007.07.15.
189 El Diario Vasco, 2002.06.17.
190 El Diario Vasco, 2002.06.17.



Belar artifizialeko Igortzako futbol-zelaia berriaren inaugurazioa 2002ko apirilaren 27an egia zen. Inaugurazioan Jon Junegi alkatere, Juan Luis Larrin Gipuzkoako Futbol Federazioa lehenakikaria, Peio Gibelalde SD Beasain KEko lehendakaria, inguruko kirol-erakundeetako ordezkariak eta herriko kirol-taldeen ordezkariak izan ziren, besteak beste. Egusian zehar lau futbol-partida jokatu zituzten herriko eta inguruko oinarritzko futbol-taldeek.

Baina egoera hura benetan tristea izan arren, denboraldian zehar izan zen, bai, ospatzeko moduko gertakariarik: azkenean, 2002ko apirilaren 27an, futbol-zelaia berria inauguratu zen Beasainen, Igartzako futbol-zelaia, Loinatzik 300 metrora. Belar artifizialeko futbol-zelaia da: 95 x 55 metro dituen, azken aurrerapen teknikoekin eraikia, eta 300 ikuslerentzako tribuna, aldagelak, bulegoa, argiztapen-sistema artifiziala eta zelaia inguratzen duen atletismo-pista dauzkana. Udalak eraiki ditu instalazio berriak eta Udalararen Kirol Erakundeak (KUEk) kudeatuko ditu¹⁹¹. Egiaz, SD Beasain KEk hamarkadak zeramatzan udal-agintariei horrelako instalazioa eskatzen, herriko futbol-jarduera normaltasunez garatzeko behar-beharrezkoa zelako ustean. Handik aurrera klubeko oinarritzko taldeek entrenamenduetarako eta txapelketetako partiduetarako leku aproposa dute, inguruetako herrietara joan edo Loinatz

futbol-zelaia erabiltzeko beharrik izan gabe. SD Beasain KEk horrekin guztiarekin gazteen artean futhola gehiago indartzea espero du, oinarritzko futbolak ez baititu bere momenturik onenak bizi –sei denboraldi zeramatzaten haur-talderik gabe, kadeteak Erregionaleko Bigarren Maila atzean utzi ezinik zebiltzan eta gazteen taldea Erregionaleko Lehen Mailara jaitsi berria zen–.

3.2.3. Hirugarren Maila

2002-2003 denboraldiak epealdi berri bati hasiera eman zion SD Beasain KEren ibilbidean. Taldea Estatuko mailan gelditu zen artean ere, baina Hirugarren Mailan ibiltzera pasatu zen berriro. Maila-aldaketari, bestalde, zuzendaritza-aldaketa gehitu zitzaion: 1989tik klubeko lehendakari-orde zen Enrique Villarok, Peio Gibelalde ordezkatu zuen elkartearen buru gisa¹⁹². Zuzendaritza-batzorde berria bi helburu nagusirekin abiatu zen: brontzeko maila berreskuratzea eta oinarritzko futhola bermatzea.

¹⁹¹ Gertatu zen arratsaldeko lehen orduan futbol-zelaia erabiltzeko lehen-aldia ikusleentzako osteko data, gero lehenaldia hiri federatutako oinarritzko futbol-taldeen artean, eta azkenaldia hiri federatutako oinarritzko futbol-taldeen artean. 192 Peio Gibelalde, aurretik, hiri burua Beasain KEko lehendakari-ordetza gisa aritu zen; ez zuen azkeneko garaiko hiru garaiko irabazle baten.

SD BEASAIN KEK 2002ko URREZKO BAREA JASO ZUEN

Beti Bizi elkarteko kultura-batzordeak 2002ko Urrezko Barea eman zion SD Beasain Keri. Bi urtez behin ematen zaie saria Beasaingo herriaren aldeko lanean nabarmendu diren pertsonari eta erakundeei; SD Beasain Keren kasuan, bestalde, lan horrek ibilbide historiko luzea dauka atzean.



Lehenengo helburuari dagokionean, Bigarren B Mailara igotzeari dagokionean, alegia, Xabier Mandiolari deitu zitzaion, aurreko denboraldiarekin alderatuta oso berriztatuta aurkeztu zen taldeaz ardura zedin –mailaz jaisteak jokalaria asko taldea uztera eraman zituen–. Nahiko denboraldi ona egin zuten, txapelketaren zatirik handienetan taularen erdialdeko postuetan ibili ziren, baina ez zuten igoera preziatua lortu, eta seigarren postuarekin konformatu behar izan zuten. Postu berdina lortu zuten hurrengo denboraldian (2003-2004an). Orduan ere denboraldiaren helburu nagusi izan zen play-offetik kanpo gelditu ziren. Egiaz, jokalaria bagoigile-ohia zen Iñaki Eskisabelen ardurapean, talde indartsua eta lehiakorra osatu zen; baina zortea ez zen, inolaz ere, Beasainen alde jarri: taldeko kide gehienek lesioak izan zituzten, partidua bakoitzeko 5 edo 6 lesioen batez bestekoarekin –eta lesio horietako asko taldearentzat garrantzitsuak ziren jokalariek izan zituzten–. Bigarren B Maila bagoigileen eskuetatik kanpo gelditu zen beste behin ere.



Beasain taldea 2002-2003 denboraldian. Lehenengo ilaran: Amiano, Lacort, Ayaso, Arregui, Morán, Ramírez, Mola eta Euzguirre. Bigarren ilaran: Munizaga, Hualde, Iker Lasa (protokotale finkoa), Javier Mandiola (entrenatzailea), Enrique Villar (SD Beasain KEko lehenbaitaria), Auritz Mendizabal (fotografiatzailea), Garmendia eta Estarceaga. Eserita: Arredondo, Arribas, Legido, Riva, Xabier (hauzale atzetan entrenatzailea), Andueza, Sarasua, Lizasoain, Zapata eta Arriola.

Zuzendaritza berriaren bigarren helburu nagusia, oinarritzko futbola sustatzeko helburua, belar artifizialeko futbol-zelai berriarekin eta berak gazteentz eskaintzen dizkien aukera berriekin estuki loturik dago. Dino Oiarbide –aurretik ere antzerako lanetan ibilia zena– izendatu zuten ofizialki oinarritzko taldeen arduradun nagusi izan zedin, eta bi talde berri sortu ziren 2002-2003 denboraldiari begira: B Mailako kadeteena eta haurrena, aurreko denboraldietako gazteen taldeari eta A mailako kadeteenari gehitu zitzaizkienak. Gainera, SD Beasain KEko talde teknikoak eskoletako lau talderen ardura hartu zuen¹⁹³. Guztiek denboraldi ona egin zuten; Patxi Arbizuren gazteen taldearen lehenengo postua eta A mailako kadeteek Lehen Mailara egin zuten igoera azpimarra daitezke. 2003-2004 denboraldian ere lan ona egin zuten; alebiren talde berria sortu zen, eta Jose Manuel Matellanesen kadeteak eta Andoni Arruabarrena, Xiker Mujika eta Andoni Argiñanoren haurrak, lortutako lehen postuak izaki, automatikoki igo ziren Ohorezko Mailara. Denak ados zeuden Igartzako belar artifizialeko futbol-zelai berriak harrobiko taldeei bultzada handia eman zela adierazterakoan.

Eta, hain juxtu, Beasaingo eta Añorgako harrobietako futbol-taldeek 2004ko ekainaren 5ean jokaturako txapelketa baten bidez eman zitzaion agurra Loinatz futbol-zelaiari. Izan ere, 2003-2004 denboraldia Loinatzen jokaturako azkena izan da, bere orde, beste zelai berri bat eraikiko delako, leku berean, baina 90° biratuta. Futbol-zelai berria kirol-gune berri baten parte izango da, non kanpoko igerilekuak barne hartzeaz gain –lekuz aldatuko baitituzte– Antzizar kiroldegiko instalazio berrituak ere izango dira; proiektu horrek denbora asko zerman, gainera, guztien ahotan.

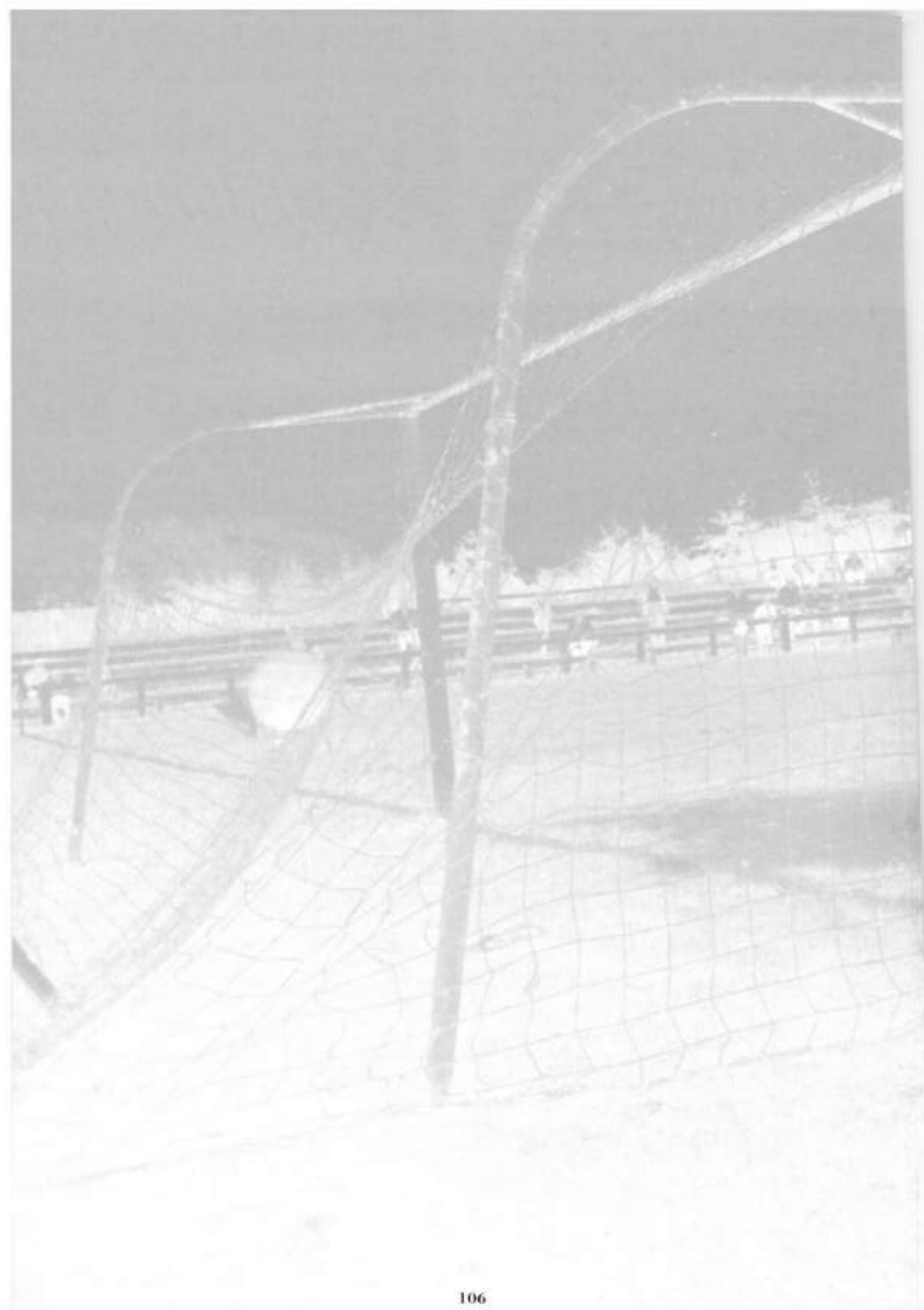
¹⁹³ Denboraldi hartan Gipuzkoako Futbol Federazioak udaborteko futbolaren inguruan teknifikazio-lana egiteko Igartzako futbol-zelaiari, Tolosa, Ibañeta, Oñeta eta Beasaingo gazteak.

Bitartean, Loinazko futbol-zelai berria eraiki arte, Beasainek belar artifizialeko Igartzako futbol-zelaian jokatuko ditu bere partiduak, zelaiaaren arauzko neurriek trantsizioko denboraldiari aurre egiteko aukera ematen dutelako. Elkartearen egoitza nagusia ere Igartzara pasatua da. Eta handik koordinatuko dituzte, gainera, bai SD Beasain KEren mendeurreneko ospakizun-andana eta baita etorkizunera begira prestatutako ekimen berriak ere.



LOINATZEK ATEAK ITXI ZITUEN

2004ko ekainaren 5ean Loinatz futbol-zelaiak behin betiko ateak itxi zituen, eta gazteek, kadeteek eta hurrek aňorgar taldeen aurka jokatutako lagunarteko partida batzuekin eman zitzaion agurra -Loinatzen sartutako azken gola Eneko Oiarbide beasaindarrak sartu zuen-. Horrela, Beasaingo historiaren atal luze bati, futbol-zelaiaren inaugurazioarekin 1958ko abuztuaren 31n hasi zen atalari amaiera eman zitzaion. Beasain Hirugarren Mailan zegoen garai hartan, itzal handiko taldea zen, eta futbol-zelai berria zeukan gainera, adituen arabera, Gipuzkoako futbol-zelaiaren artean onenetakoa zena. Berrogeita sei urte geroago, Beasainek itzal handia edukitzen jarraitzen du, Hirugarren Mailan dago berriro ere, eta Bigarren B Mailan sartzea du helburu. Bi data horien artean lau hamarkada daude, zaletuentzako momentu on eta txarrez beteta, taldearen porrotekin sufriz, eta garaipenekin gozatuz.



Eranskinak



Beasain taldearen historiala

Lehenengo aroa

1920-1921*

Jokalariaik:

Aramburu
Casasola
Cruz
Elzo
Esnaola
Gomez
Iraola

Mendia
Mugica
Roman
Suarez
Uribe
Urteaga
Vicuña

1921-1922*

Jokalariaik:

Aguado
Aramburu
Arguiñano
Casasola
Cereijo
Chinchurreta
Eguia
Elzo
Garcia
Guerra
Ibañez I.*
Ibañez II.*

Imaz
Iraola *Txopeatia*
Lamata
Mendia
Mugica
Salaverria
Sarasola
Suarez
Uribe
Urteaga
Vicuña

*1920-1921 eta 1921-1922 denboraldietan
lekuak ez ziren txapelketa ofizialetan parte
hartzeko.

1922-1923

Erregionaleko C Taldea

Jokulariak:

Alvarez
J. Aramburu
Arguiñano
Casasola
Cereijo
Crespo
Elzo
Etulain
Garcia
Garmendia
Ibañez I.^a
Ibañez II.^a
Imaz

Iraola *Txopeatia*

Ituarte
Lamata
Liborio
Mendia
Mintegui
Ormazabal
Poignon
Sarasola
Uribe
Vicuña
Zubillaga

1923-1924

Erregionaleko C Taldea

Jokulariak:

B. Aramburu
J. Aramburu
Aspiazu
Arguiñano
A. Cacho
M. Cacho
Casasola
Cereijo
Crespo
Garcia

Garmendia
Ibañez
Imaz
Iraola *Txopeatia*
Marquet
Suarez
Torres
Urteaga
Vicuña
Zubillaga

1924-1925

Erregionaleko C Taldea

Jokalariak:

J. Aramburu
J. M. Aramburu *Belauste*
B. Aramburu
F. Aramburu
Arguiñano
Aspiazu
Azurza
Balzola
Berges
Biain
A. Cacho
M. Cacho
Cereijo
Crespo
Elzo

Fernandez
Garcia
Garmendia
Iraola *Txopeatia*
Lamata
Larrañaga
Marquet
Muñoz
Ochoa
Ormazabal
Peña
Sarasola
Suarez
Villaverde

1925-1926

Erregionaleko C Taldea

Jokalariak:

B. Aramburu
J. Aramburu
J. M. Aramburu *Belauste*
Arguiñano
Beguiristain
A. Cacho
M. Cacho
Carrascal
Crespo

Elzo
Fernandez
Goiburu
Iraola *Txopeatia*
Lamata
Larrañaga
Ormazabal
Suarez

1926-1927

Erregionaleko C Taldea

Jokalariak:

B. Aramburu
J. Aramburu
J. M. Aramburu *Belauste*
Arguiñano
Azpeitia
Balzola
Belmonte
Bengoechea
M. Cacho

A. Cacho
Elzo
Etura
Fernandez
Iraola *Txopeitia*
Ormazabal
Sagastume
Suarez

1927-1928

Erregionaleko B Taldea

Jokalariak:

Albizu
B. Aramburu
J. Aramburu
J. M. Aramburu *Belauste*
M. Aramburu
Arguiñano
Arrieta
Azcarate
Azpeitia I.^o
Azpeitia II.^o
Balaguer
Balzola
Bastarrica
Bengoechea
A. Cacho
M. Cacho

Cacho III
Calvillo
Crespo
Elzo
Fernandez
Garmendia
Iraola *Txopeitia*
Lazaro
Martin
Ormazabal
Sabiltan
Sasieta *Potris*
Suarez
Turrillas
Unanue

1928-1929

Erregional Preferenteko B Taldea

Jokalariaik:

J. M. Aramburu *Belauste*

L. Aramburu

M. Aramburu

Ardura

Arguiñano

Balaguer

Balzola

Bastarrica

Cacho

Elcoro

Elzo

Fernanez

Garmendia

Guillaza

Iraola *Txopeitia*

Olaciregui

Perez

Sahuc

Sasieta *Potris*

Serrano

Suarez

Turrillas

Unanue

Vitoria

1929-1930

Erregional Preferenteko B Taldea

Jokalariaik:

B. Aramburu

L. Aramburu

M. Aramburu

Ardura

Arguiñano

Arrillaga

Ayerbe

Azpeitia

Bastarrica

Bengoechea

A. Cacho

Eguia

Elicegui I.^o

Elicegui II.^o

Fernandez

Gaban

Guillaza

Herrera

Iraola *Txopeitia*

Lamy

Olaran

Perez

Perico

Santos

Sasieta *Potris*

Soroa

Urbina

Vitoria

Zumalabe

1930-1931

Erregionaleko B Taldea

Jokalarialak:

Antolin

L. Aramburu

M. Aramburu

Ardura

Arguiñano

Arrillaga II.^a

Azpeitia

Bengoechea

A. Cacho

Eguia

Elicegui I.^a

Elicegui II.^a

Etura

Herrera

Iraola *Txopeatia*

Jauregui

Olaran

Perez

Sasieta *Potris*

Soroa

Urbina

Vitoria

Zubiri

1931-1932

Erregionaleko B Taldea

Jokalarialak:

J. M. Aramburu

L. Aramburu

Ardura

Arguiñano

Arin

Arrillaga

Ayestaran

Bengoechea

Calvillo

Etura

Garcia

Gonzalez

Gorrochategui

Herrera

Insausti

Jauregui

Lamata

Lopez

Mancisidor

Paul

Rasputin

Rodriguez

Sasieta *Potris*

Tutor

Zabaleta

1932-1933

Erregional Preferenteko B Taldea

Jokalarien zerrendarik ez dago gordeta.

1933-1934 / 1934-1935

Gipuzkoako Txapelketa Erregionalean ez zuen parte hartu.

1935-1936

Erregionaleko Hirugarren Maila

Jokalarien zerrendarik ez dago gordeta.

Bigarren aroa

Gipuzkoako Futbol Federazioan ez danda gertatzen 1939-1945 deialdeko federatutako jokalarien Eregistro Liburua; hainaz, informazioa prestatzeki eta Gipuzkoako talde federatuek jokatuak izandako Akitz Liburuetatik hartzeko. 1945-1946 deialdeko gertatzen zuten federatutako jokalarien Eregistro Liburua bidea osatu ditugu -betez-, ez diugu ageri izan behar diren taldeekin jokatu bai izan taldeko izen ofizialak izan ez izaten jokalariek-. Jokalarien izenak aipatu Liburuetan agertzen diren bezala idatzi ditugu.

1939-1940

Erregionaleko Bigarren Maila

Lehendakaria:

Francisco Elzo

Entrenatzailea:

Francisco Elzo

Jokalariak:

Antonio Aramburu *Belauste II.º*

Martin Aramburu

Agustin Cacho

Francisco Elzo

Benjamin Esnaola

Jose Iruretagoyena *Txetxin I.º*

Jesus Martinez Palanque

Aristeo Ruiz

Damaso Ruiz de Azua

S. Uria

Juan Valdivielso

Jose Maria Zabaleta

1940-1941

Erregionaleko Lehen Maila

Lehendakaria:

Francisco Elzo

Entrenatzailea:

Francisco Elzo

Jokalariak:

Antonio Aramburu *Belauste II.º*

Armin

Eugenio Arrieta

Jose Maria Azcue

Agustin Cacho

Julian Capdequi

Damaso Ruiz de Azua

Santos Eizaguirre

Francisco Elzo

Ibañez

Jose Iruretagoyena *Txetxin I.º*

Jesus Martinez Palanque

Ormazabal

S. Uria

1941-1942

Erregionaleko Lehen Maila

Lehendakaria:

Francisco Elzo

Entrenatzailea:

Francisco Elzo / Martin Aramburu

Jokulariak:

Adolfo

Jose Antonio Aguirre

A. Aramburu *Belauste II.ª*

Victor Arguiñano

Eugenio Arrieta

Agustin Cacho

Julian Capdequi

Cerrada

Barandiaran *Txipia*

Santos Eizaguirre

Ibañez

Jose Iruretagoyena *Txetxin I.ª*

Celestino Lasa

Jesus Martinez *Palanque*

Ormazabal

Angel Ortega

Otaño

Aristeo Ruiz

Damaso Ruiz de Azua

Francisco Salsamendi

San Martin

Sanchiz

Vergara

Zabalegui

1942-1943

Erregionaleko Lehen Maila

Lehendakaria:

Francisco Elzo / Miguel Cerrajería

Entrenatzailea:

Martin Aramburu

Jokulariak:

Adolfo

Jose Antonio Aguirre

Arrieta

Luis Cacho

Irureta

Pablo Izaguirre *Chiquilin*

Jauregui

Jesus Martinez *Palanque*

Ormazabal

Damaso Ruiz de Azua

Francisco Salsamendi

Sebastian Salsamendi

Sanchiz

Sarango

Vergara

Zaldua

Zubieta

1943-1944

Erregionaleko Lehen Maila

Lehendakaria:

Miguel Cerrajería / Juan Ayestaran

Entrenatzailea:

Martin Aramburu

Jokalariaik:

Adolfo

Jose Antonio Aguirre

Antonio Aramburu *Belauste II.*"

Erdocia

Benjamin Esnaola

Estala

Felipe Garcia

Agustin Iruretagoyena *Txetxin II.*"

Pablo Izaguirre *Chiquilin*

Martin

Jesus Martinez *Palanque*

Millan

Mocete

Aristeo Ruiz

Damaso Ruiz de Azua

Saez

Salsamendi

Emilio Samaniego

Sanchiz

Sarango

Trecu

Valencia

Jose Maria Zabaleta

Zarra

Zubieta

1944-1945

Erregionaleko Lehen Maila

Lehendakaria:

Juan Ayestaran / Luis Mendizabal

Entrenatzailea:

Juan Echeverria

Jokalariaik:

Nicolas Aramburu

Victor Arguiñano

Bermejo

Felipe Garcia

Antonio Gorostidi

Ignacio Gorrochategui

Ibañez

Juan Idigoras

Enrique Illarramendi

Agustin Iruretagoyena *Txetxin II.*"

Francisco Iruretagoyena *Potis*

Pablo Izaguirre *Chiquilin*

Jesus Martinez *Palanque*

Mocete

Elias Mutuberria

Pepe Narrocisa

Antonio Romero

Aristeo Ruiz

Damaso Ruiz de Azua

Francisco Salsamendi

Sebastian Salsamendi

Angel Santaolalla

Jesus Soriano

Juan Valdivielso

Jesus Vitoria

Emilio Zubieta

1945-1946

Erregionaleko Lehen Maila

Lehendakaria:

Luis Mendizabal

Entrenatzailea:

Juan Echeverria

Jokalariak:

Jose Antonio Aguirre

Antonio Aramburu *Belauste II.ª*

Victor Arguiñano

Juan Cruz Arocena

Teodoro Arrospide

Jesus Arzamendi

Jose Azurmendi

Eusebio Bereciartua

Valentin Berriochoa

Julian Capdequi

Jesus Cia

Ramon Elozegui

Baltasar Fernandez

Pedro Irastorza

Agustin Iruretagoyena *Txetxin II.ª*

Francisco Iruretagoyena *Potis*

Jesus Lombide

Candelario Margareto

Jesus Martinez *Palanque*

Juan Mendizabal

Aristeo Ruiz

Lucio Ruiz

Damaso Ruiz de Azua

Francisco Salsamendi

Jesus Soriano

	J.	L.	B.	G.	AG.	KG.	Ptak.
1. Villafranca	22	17	2	3	99	29	36
2. Trincherpe	22	17	1	4	63	36	35
3. Pasajes	22	13	6	3	57	26	32
4. <i>Beasain</i>	22	13	3	6	50	31	29
5. C. B. S.	22	12	4	6	42	31	28
6. Touring	22	10	7	5	44	30	27
7. Vasconia Txiki	22	9	2	11	42	49	20
8. Logroño Rayo	22	9	2	11	52	35	20
9. Esperanza	22	5	1	16	29	81	11
10. Kerizpe	22	3	3	16	31	76	8
11. Ondarreta	22	1	6	15	26	63	8
12. Lagun Artea	22	1	4	17	26	74	6

1946-1947

Erregionaleko Lehen Maila

Lehendakaria:

Luis Mendizabal / Anselmo Garmendia

Entrenatzailea:

Francisco Elzo

Jokalarialak:

Jose Antonio Aguirre

Antonio Aramburu *Belauste II.*"

Victor Arguiñano

Teodoro Arrospide

Ramon Barcina

Alberto Berriochoa

Valentin Berriochoa

Julian Capdequi

Ramon Elosegui

Francisco Fernandez

Guillermo Gamayo

Teodoro Huertas

Ernesto Ibisate

Ignacio Iparraguirre

Pedro Irastorza

Agustin Iruretagoyena *Txetxin II.*"

Francisco Iruretagoyena *Potis*

Pablo Izaguirre *Chiquitin*

Ramon Lasa

Candelario Margareto

Samuel Muñoz

Teodoro Rementería

Aristeo Ruiz

Lucio Ruiz

Damaso Ruiz de Azua

Antonio Sanchiz

Luis Urdangarin

Miguel Urteaga

Mauricio Yarza

	J.	I.	B.	G.	AG.	KG.	Ptak.
1. Pasajes	14	9	2	3	40	16	20
2. Touring	14	8	3	3	43	17	19
3. Trincherpe	14	7	3	4	37	28	17
4. <i>Bensnin</i>	14	6	5	3	46	21	15
5. Añorga	14	5	3	6	26	40	13
6. Vaseonia Txiki	14	4	4	6	31	37	12
7. C. B. S.	14	5	2	7	20	30	12
8. Esperanza	14	0	2	12	9	63	2

1947-1948

Erregionaleko Lehen Maila

Lehendakaria:

Anselmo Garmendia / Miguel Cerrajería

Entrenatzailea:

Francisco Elzo

Jokalaria:

Antonio Aramburu *Belauste II.*

Victor Arguiñano

Teodoro Arrospide

Paulino Berges

Valentin Berriochoa

Eugenio Bombin

Roman Cacho

Julian Capdequi

Emilio Ceballos

Santos Diez

Benito Embil

Antonio Escales

Eustaquio Garcia del Valle

Javier Gomez

Jose Luis Iradier

Agustin Iruretagoyena *Txetxin II.*

Jose Lizarreta

Juan Jose Monserrat

Aristeo Ruiz

Lucio Ruiz

Primitivo Ruiz

Damaso Ruiz de Azua

Miguel Urteaga

Jose Urizberea

		J.	L.	B.	G.	AG.	KG.	Ptak.
1.	Touring	22	19	2	1	94	26	40
2.	Pasajes	22	17	0	5	77	25	34
3.	<i>Beasain</i>	22	15	2	5	44	31	32
4.	Villafranca	22	14	2	6	70	36	30
5.	Lagun Artea	22	11	1	10	59	42	23
6.	Trincherpe	22	10	2	10	51	54	22
7.	C. B. S.	22	8	5	9	56	65	21
8.	Vasconia	22	7	4	11	42	52	18
9.	Euskalduna	22	7	3	12	32	43	17
10.	Esperanza	22	5	3	14	46	78	13
11.	Añorga	22	2	3	17	35	89	7
12.	Renteria	22	2	3	17	25	91	5

1948-1949

Erregionaleko Lehen Maila

Lehendakaria:

Miguel Cerraieria

Entrenatzailea:

Francisco Elzo

Jokalariek:

Manuel Alberdi

Jose Ignacio Aranzabal

Antonio Aramburu *Belauste II.ª*

Prudencio Barcina

Julian Capdequi

Jose Antonio Chapartegui

Avelino Cuñado

Santos Diez

Manuel Dorronsoro

Benito Embil

Damaso Gil

Javier Gomez

Antonio Martinez

Juan Jose Monserrat

Joaquin Mugica

Marcos Oyarzabal

Aristeo Ruiz

Lucio Ruiz

Primitivo Ruiz

Damaso Ruiz de Azua

Antonio Zurbano

	J.	L.	B.	G.	AG.	KG.	Ptak.
1. Pasajes	22	18	1	3	53	19	37
2. Tolosa	22	14	5	3	77	32	33
3. Touring	22	15	2	5	70	26	32
4. Villafranca	22	11	6	5	62	36	28
5. Roca	22	13	2	7	67	46	28
6. Beasain	22	10	5	7	59	35	25
7. Trinchepc	22	10	5	7	62	49	25
8. C. B. S.	22	8	1	13	43	68	17
9. Euskalduna	22	2	8	12	33	59	12
10. Lagun Artea	22	3	4	15	27	73	10
11. Vasconia	22	4	2	16	31	72	10
12. Esperanza	22	2	1	19	29	95	5

1949-1950

Erregionaleko Preferente Maila

Lehendakaria:

Luis Suarez

Entrenatzailea:

Aristeo Ruiz

Jokalariak:

Antonio Aramburu *Belauste II.ª*

Agustin Barcina

Ventura Beistegui

Jose Antonio Bravo

Avelino Cuñado

Benito Embil

Jose Erguin

Bernardo Garmendia

Damaso Gil

Roman Goñi

Antonio Gorrochategui

Leon Lasa

Tomas Martinez de la Hidalga

Laureano Presencio

Aristeo Ruiz

Lucio Ruiz

Primitivo Ruiz

Damaso Ruiz de Azua

Jose Saldaña

Miguel Urteaga

Luis Zulaica

Antonio Zurbano

	J.	L.	B.	G.	AG.	KG.	Ptak.
1. Eibar	26	19	4	3	69	21	42
2. Tolosa	26	16	6	4	66	36	38
3. Villafranca	26	17	3	6	78	45	37
4. Mondragon	26	13	3	10	58	43	29
5. Zarautz	26	11	6	9	44	44	28
6. Beasain	26	10	5	11	62	54	25
7. Elgoibar	26	9	7	10	57	50	25
8. Pasajes	26	8	9	9	53	45	25
9. Motrico	26	9	3	14	48	71	21
10. Touring	26	9	3	14	41	54	21
11. Or Konpon	26	7	7	12	48	57	21
12. Amaikak Bat	26	7	4	15	40	68	18
13. Roca	26	6	6	14	35	64	18
14. Haro	26	6	4	16	38	74	18

1950-1951

Erregionaleko Preferente Maila

Lehendakaria:

Luis Suarez

Entrenatzailea:

Aristeo Ruiz

Jokalariak:

Antonio Aramburu *Belauste II.^a*

Juan Jose Balda

Prudencio Barcina

Jose Antonio Bravo

Avelino Cuñado

Benito Embil

Jose Erguin

Bernardo Garmendia

Antonio Gorrochategui

Teodoro Huertas

Tomas Martinez de la Hidalga

Carmelo Otaola

Aristeo Ruiz

Lucio Ruiz

Felipe Sarriegui

Martin Urteaga

Miguel Urteaga

Antonio Zubiaurre

Antonio Zurbano

	J.	L.	B.	G.	AG.	KG.	Ptak.
1. Mandragon	30	22	1	7	88	44	45+15
2. Elgoibar	30	16	9	5	70	41	41+11
3. Tolosa	30	15	8	7	66	44	38+8
4. Haro	30	15	4	11	63	56	34+4
5. Touring	30	13	7	10	72	54	33+3
6. Arrate	30	16	1	13	75	69	33+3
7. Villafranca	30	12	7	11	61	65	31+1
8. Pasajes	30	10	11	9	57	48	31+1
9. Motrico	30	14	3	13	41	60	31+1
10. <i>Beasain</i>	<i>30</i>	<i>11</i>	<i>5</i>	<i>14</i>	<i>69</i>	<i>81</i>	<i>27-3</i>
11. Or Koupon	30	11	4	15	60	61	26+4
12. Carmelo	30	11	4	15	46	68	26+4
13. Iñitxa	30	9	5	16	60	70	23-7
14. Zaranx	30	9	3	18	51	71	21-9
15. Aurrera	30	9	2	19	60	81	20-10
16. Amaikak Bat	30	8	4	18	50	94	20-10

1951-1952

Erregionaleko Lehen Maila

Lehendakaria:

Luis Mendizabal

Entrenatzailea:

Aristeo Ruiz

Jokalariak:

Ricardo Ayerbe

Prudencio Barcina

Jose Antonio Bravo

Javier Artabe

Avelino Cuñado

Jose Estala

Bernardo Garmendia

Ignacio Garmendia

Antonio Imaz

Jaime Iruretagoyena *Txetxin III.*^o

Juan Larrea

Jaime Lizarralde

Jose Maria Mugica

Tomas Martinez de la Hidalga

Aristeo Ruiz

Julian Ruiz

Lucio Ruiz

Felipe Sarriegui

Miguel Urteaga

Jose Antonio Zaldua

	J.	I.	B.	G.	AG.	KG.	Ptak.
1. Vitoria	22	13	5	4	53	43	31+9
2. Michelin	22	13	3	6	48	23	29+7
3. Carmelo	22	11	4	7	45	31	26+4
4. Hernani	22	9	7	6	41	38	25+3
5. Villafranca	22	10	4	8	55	46	24+2
6. Iintxa	22	10	4	8	42	42	24+2
7. Pasajes	22	9	6	7	42	32	24+2
8. Beasain	22	8	7	7	32	39	23+1
9. Tolosa	22	7	3	12	26	40	17-5
10. Touring	22	7	3	12	46	49	17-5
11. Euskalduna	22	6	2	14	31	50	14-8
12. Real Union	22	3	4	15	28	57	10-12

1952-1953

Erregionaleko Lehen Maila

Lehendakaria:

Angel Ayestaran

Entrenatzailea:

Aristeo Ruiz

Jokalariak:

Eloy Arguiñano

Javier Artabe

Juan Ayestaran

Prudencio Barcina

Avelino Cuñado

Jose Estala

Antonio Garagarza *Potolio*

Bernardo Garmendia

Teodoro Huertas

Antonio Imaz

Juan Larrea

Jaime Lizarralde

Tomas Martinez de la Hidalga

Serafin Merino

Isidoro Muñoz

Aitor Muruamendiaraz

Lucio Ruiz

Felipe Sarriegui

Miguel Urteaga

Ramon Urteaga

Antonio Zurbano

	J.	L.	B.	G.	AG.	KG.	Ptak.
1. Hernani	28	20	5	3	85	23	45
2. <i>Beasain</i>	28	17	6	5	61	34	40
3. Real Union	28	16	4	8	81	37	36
4. Real Sociedad	28	14	5	8	44	37	33
5. Villafranca	28	15	5	8	68	44	33
6. Tolosa	28	14	4	9	49	37	32
7. Michelin	28	13	6	9	56	44	32
8. Touring	28	13	5	10	45	40	31
9. Pasajes	28	11	7	10	47	43	29
10. Ondarreta	28	10	7	11	56	62	27
11. Euskalduna	28	7	7	14	37	53	21
12. Herrera	28	7	3	18	44	60	17
13. Añorga	28	7	3	18	44	60	17
14. Vasconia	28	3	6	19	29	111	12
15. Bintxa	28	4	3	21	30	90	11

1953-1954

Erregionaleko Lehen Maila

Lehendakaria:

Angel Ayestaran

Entrenatzailea:

Aristeo Ruiz

Jokalariak:

Javier Artabe

Ricardo Ayerbe

Juan Ayestaran

Juan Jose Balda

Prudencio Barcina

Jose Bravo

Avelino Cuñado

Angel Fernandez

Bernardo Garmendia

Teodoro Huertas

Juan Larrea

Jaime Lizarralde

Juan Antonio Lopez

Isidoro Muñoz

Roberto Rojo Coca

Lucio Ruiz

Miguel Urteaga

Antonio Zubiaurre

Juan Zubiaurre

Juan Jose Zubiria

Antonio Zurbano

	J.	L.	B.	G.	AG.	KG.	Ptak.
1. Recreacion	26	19	3	4	74	28	41+15
2. Villafranca	26	18	3	5	62	27	39+13
3. <i>Beasain</i>	26	13	9	4	41	17	35+9
4. Hernani	26	15	5	6	66	38	35+9
5. Tolosa	26	13	9	4	37	22	35+9
6. Real Union	26	11	6	9	46	45	28+2
7. Euskalduna	26	11	5	10	51	39	27+1
8. Vaseonia	26	9	8	9	40	40	26
9. Hintxa	26	10	4	12	51	53	24+2
10. Touring	26	6	5	15	31	51	17+9
11. Herrera	26	5	5	16	19	55	15+11
12. Pasajes	26	5	4	17	36	67	14+12
13. Añorga	26	4	6	16	36	70	14+12
14. Michelin	26	5	4	17	24	61	14+12

1954-1955

Erregionaleko Lehen Maila

Lehendakaria:

Angel Ayestaran

Entrenatzailea:

Aristeo Ruiz

Jokalariak:

Jose Maria Alzugaray *Mana*

Juan Ayestaran

Jose Maria Crespo

Sabino Erausquin

Jose Estala

Bernardo Garmendia

Tomas Garmendia

Teodoro Huertas

Esteban Juaristi

Ubaldo Lacalle

Juan Larrea

Jaime Lizarralde

Carlos Martinez

Juan Antonio Lopez

Ramon de Pedro

Lucio Ruiz

Felipe Sarriegui

Juan Jose Zubiria

	J.	L.	B.	G.	AG.	KG.	Ptak.
1. Touring	22	15	4	3	68	30	34+12
2. Hernani	22	12	5	5	61	36	29+7
3. Trincherpe	22	11	6	5	47	45	28+6
4. Tolosa	22	11	5	6	46	32	27+5
5. Real Union	22	10	5	7	50	37	25+3
6. Haro	22	10	5	7	35	36	25+3
7. Euskalduna	22	9	5	8	53	36	24+2
8. <i>Beasain</i>	22	8	6	8	35	42	23+1
9. Michelin	22	6	5	11	40	38	19+3
10. Pasajes	22	5	5	12	31	51	15-7
11. Herrera	22	4	6	12	26	48	15-7
12. Añorga	22	1	4	17	28	81	6-16

Oinarrizko taldeak eta entrenatzaileak

Gazteak

Lucio Ruiz

1955-1956

Erregionaleko Lehen Maila

Lehendakaria:

Juan Aramburu

Entrenatzailea:

Aristeo Ruiz

Jokalariak:

Jose Maria Alzugaray *Mana*

Eloy Arguiñano

Victor Arguiñano

Juan Ayestaran

Jesus Azcona

Martin Barandiaran

Vicente Cortajarena

Jose Donamaria

Juan Doroteo

Francisco Echeveste

Jose Estala

Javier Galparsoro

Bernardo Garmendia

Tomas Garmendia

Jose Maria Gonzalez

Jesus Maria Huarte

Teodoro Huertas

Ubaldo Lacalle

Juan Larrea

Jaime Lizarralde

Juan Antonio Lopez

Jose Luis Martinez

Ramon de Pedro

Jose Peluaga

	J.	I.	B.	G.	AG.	KG.	Ptak.
1. Elgoibar	34	20	6	8	89	44	46
2. Azcoyen	34	19	6	9	72	46	44
3. Villafranca	34	19	5	10	69	52	43
4. Tudelano	34	18	6	10	66	53	42
5. Touring	34	19	3	12	77	49	41
6. Calahorra	34	18	4	12	76	61	40
7. <i>Berasain</i>	<i>34</i>	<i>16</i>	<i>5</i>	<i>13</i>	<i>74</i>	<i>64</i>	<i>37</i>
8. Hernani	34	13	8	13	51	51	34
9. Anaitasuna	34	14	6	14	64	63	34
10. Iruña	34	14	6	14	58	60	34
11. Vitoria	34	14	5	15	66	59	33
12. Real Union	34	11	10	13	58	59	32
13. Mirandes	34	13	5	16	53	63	31
14. Oberena	34	12	6	16	60	60	30
15. Mondragon	34	13	3	18	57	61	29
16. Peña Sport	34	8	9	17	46	84	25
17. Atletico Gastejon	34	5	10	19	43	87	20
18. Alaves	34	6	5	23	36	96	17

Oinarrizko taldeak eta entrenatzaileak

Gazteak

Lucio Ruiz

1956-1957

Hirugarren Maila

Lehendakaria:

Juan Aramburu

Entrenatzailea:

Aristeo Ruiz

Jokalariek:

Victor Aguiñano

Jose Maria Alzugaray *Mana*

Juan Ayestaran

Martin Barandiaran

Jose Donamaria

Juan Doroteo

Joaquin Echeverria

Francisco Echeveste

Javier Galparsoro

Bernardo Garmendia

Jose Maria Gonzalez Perez

Jose Maria Gonzalez Zabaleta *Morro Negro*

Juan Larrea

Angel Maria Linzoain

Jaime Lizarralde

Severiano Lombide

Cesareo Maguna

Jose Luis Martinez

Jesus Nava

Ignacio Odriozola

Jose Luis Oyarzabal

Santiago Redondo

Gabaico Sanz

Juan Jose Zubiria

	J.	I.	B.	G.	AG.	KG.	Ptak.
1. Elgoibar	34	20	6	8	86	44	46+12
2. Azcoyen	34	19	6	9	69	46	44+10
3. Villafranca	34	19	5	10	69	51	43+9
4. Tudelano	34	18	6	10	66	53	42+8
5. Touring	34	19	3	12	77	48	41+7
6. Calahorra	34	18	4	12	75	59	40+6
7. <i>Beasain</i>	<i>34</i>	<i>16</i>	<i>5</i>	<i>13</i>	<i>73</i>	<i>64</i>	<i>37+3</i>
8. Hernani	34	13	8	13	51	51	34
9. Anaitasuna	34	14	6	14	64	58	34
10. Iruña	34	14	6	14	58	59	34
11. Vitoria	34	14	5	15	66	59	33-1
12. Real Union	34	11	10	13	58	59	32-2
13. Mirandes	34	13	5	16	53	63	31-3
14. Oberena	34	12	6	16	60	59	30-4
15. Mondragon	34	13	3	18	57	61	29-5
16. Peña Sport	34	8	9	17	45	86	25-9
17. Castejón	34	5	10	19	43	89	20-14
18. Alaves	34	6	5	23	36	97	17-17

Oinarrizko taldeak eta entrenatzaileak

Gazteak

Lucio Ruiz

1957-1958

Hirugarren Maila

Lehendakaria:

Juan Aramburu

Entrenatzailea:

Aristeo Ruiz

Jokalariek:

Victor Arguiñano

Antonio Ayestaran

Martin Barandiaran

Manuel Bereciartua

Emilio Boulondier

Jose Maria Crespo

Abel Ercilla

Javier Galparsoro

Angel Maria Ganzarain

Bernardo Garmendia

Jose Maria Gonzalez Perez

Angel Guillenea

Juan Jauregui

Tomas Lahidalga

Javier Lazcano

Jaime Lizarralde

Severiano Lombide

Jose Luis Martinez

Juan Muruamendiaraz

Jesus Nava

Jose Zabala

Juan Jose Zubiria

Antonio Zurbano

	J.	I.	B.	G.	AG.	KG.	Ptak.
1. Real Union	34	22	5	7	85	49	49
2. Mirandes	34	24	1	9	74	38	49
3. Logroñes	34	20	7	7	90	35	47
4. Tolosa	34	19	8	7	71	36	46
5. San Sebastian	34	17	8	9	96	55	42
6. Tudelano	34	16	6	12	60	54	38
7. Azkoyen	34	16	5	13	62	51	37
8. Oberena	34	15	6	13	77	78	36
9. Hernani	34	14	6	14	63	72	34
10. Elgoibar	34	13	6	15	52	57	32
11. Beasain	34	12	8	14	79	86	32
12. Anaitasuna	34	11	9	14	65	77	31
13. Iruña	34	10	11	13	54	55	31
14. Villafranca	34	11	8	15	55	60	30
15. Calahorra	34	9	5	20	47	84	23
16. Vitoria	34	7	6	21	52	83	20
17. Touring	34	9	1	24	49	111	19
18. Izarra	34	3	10	21	39	91	13

Oinarrizko taldeak eta entrenatzaileak

Gazteak

Lucio Ruiz

1958-1959

Hirugarren Maila

Lehendakaria:

Jesus Erguin

Entrenatzailea:

Aristeo Ruiz / Jose Luis Piquin

Jokalaria:

Juan Martin Aldareguia

Jose Maria Alzugaray *Mana*

Eloy Arguiñano

Victor Arguiñano

Enrique Arratibel

Juan Ayestaran

Martin Barandiaran

Angel Echeverria

Javier Galparsoro

Angel Maria Ganzarain

Bernardo Garmendia

Ildefonso Izaguirre

Juan Jauregui

Eduardo Lasheras

Severiano Lombide

Luis Lopez *Bomba*

Juan Muruamendiaraz

Jose Luis Oyarzabal

Jose Luis Piquin

Carlos Saez

Miguel Salas

Antonio Zurbano

	J.	I.	B.	G.	AG.	KG.	Ptak.
1. Logroñes	30	22	2	6	65	32	46+16
2. Eibar	30	18	7	5	81	28	43+13
3. San Sebastian	30	16	6	8	70	44	38+8
4. Vergara	30	13	7	10	44	35	33+3
5. Mirandes	30	14	4	12	62	49	32+2
6. Tolosa	30	10	10	10	55	52	30
7. <i>Beasain</i>	<i>30</i>	<i>9</i>	<i>11</i>	<i>10</i>	<i>52</i>	<i>55</i>	<i>29-1</i>
8. Azcoyen	30	12	4	14	42	50	28-2
9. Iruña	30	9	10	11	38	43	28-2
10. Villafranca	30	10	7	13	59	67	27-3
11. Anaitasuna	30	10	7	13	51	59	27-3
12. Tudelano	30	11	5	14	52	57	27-3
13. Elgoibar	30	11	4	15	43	54	26-4
14. Hernani	30	8	10	12	40	60	26-4
15. Recreacion	30	8	5	17	39	71	21-9
16. Oberena	30	7	5	18	47	83	19-11

Oinarritzko taldeak eta entrenatzaileak

Gazteak

Lucio Ruiz

1959-1960

Hirugarren Maila

Lehendakaria:

Guillermo Garate

Entrenatzailea:

Jose Luis Piquin

Jokalariak:

Juan Martin Aldareguia

Pedro Arambarri

Juan Pedro Aramburu

Eloy Arguiñano

Victor Arguiñano

Eugenio Arregui

Juan Jose Arzallus

Juan Francisco Ayestaran

Martin Barandiaran

Felix Borda

Manuel Brias

Javier Galparsoro

Jesus Garcia

Bernardo Garmendia

Jose Maria Gonzalez *Morro Negro*

Juan Maria Insausti

Ildefonso Izaguirre

Eduardo Lasheras

Javier Lazcano

Jose Luis Oyarzabal

Elisco Sanchez

	J.	L.	B.	G.	AG.	KG.	Ptak.
1. San Sebastian	30	23	5	2	104	26	51+21
2. Real Union	30	16	9	5	56	29	41+11
3. Vergara	30	16	4	10	57	43	34+6
4. Logroñes	30	14	6	10	57	43	34+4
5. Elgoibar	30	12	8	10	59	55	32+2
6. Mirandes	30	11	10	9	58	54	32+2
7. Eibar	30	11	9	10	66	63	31+1
8. <i>Bensain</i>	30	14	2	14	67	54	30
9. Tolosa	30	12	6	12	60	50	30
10. Villafranca	30	12	5	13	43	56	29-1
11. Alfaro	30	12	3	15	53	61	27-3
12. Vitoria	30	11	5	14	46	59	27-3
13. Iruña	30	10	6	14	35	46	26-4
14. Tudelano	30	9	5	16	43	65	23-7
15. Anaitasuna	30	7	4	19	40	76	18-12
16. Azcoyen	30	4	5	21	26	80	13-17

Oinarrizko taldeak eta entrenatzaileak

Gazteak

Aristeo Ruiz

1960-1961

Hirugarren Maila

Lehendakaria:

Guillermo Garate

Entrenatzaileak:

Pedro Irastorza

Jokalariak:

Juan Jose Aldaco

Juan Martin Aldareguia

Pedro Arambarri

Manuel Arana

Ignacio Arberas

Eloy Arguiñano

Ignacio Artano

Jesus Ascasibar

Jesus Maria Astorga

Juan Francisco Ayestaran

Domingo Elicegui

Jesus Fernandez

Jesus Maria Herrarte

Fernando Herrera

Guillermo Imaz

Victoriano Iruretagoyena

Martin Iturrioz

Juan Maria Jimenez

Benito Maiz

Jose Martin Mugica

Jose Antonio Odriozola

Jose Antonio Oyarbide

Justo Urbina

Angel Vega

	J.	L.	B.	G.	AG.	KG.	Pta.
1. Alaves	30	20	5	5	87	25	45
2. Vitoria	30	18	5	7	74	52	41
3. Eibar	30	18	3	9	82	50	39
4. Touring	30	15	7	8	60	36	37
5. Real Union	30	13	8	9	58	41	34
6. Alfaro	30	12	7	11	59	45	31
7. Logroñes	30	14	3	13	50	51	31
8. Iruña	30	12	7	11	54	62	31
9. Vergara	30	12	6	12	50	54	30
10. Mirandes	30	12	5	13	53	58	29
11. Villafranca	30	13	2	15	51	47	28
12. Elgoibar	30	11	6	13	44	58	28
13. Tolosa	30	12	3	15	51	63	27
14. Beasain	30	5	7	18	47	79	17
15. Recreacion	30	5	9	16	40	82	14
16. Izarra	30	5	3	22	30	86	13

Oinarrizko taldeak eta entrenatzaileak

Gazteak

Victor Arguiñano / Avelino Cuñado

1961-1962

Hirugarren Maila

Lehendakaria:

Juan Jauregui

Entrenatzailea:

Victor Arguiñano

Jokalariak:

Juan Martin Aldareguia

Jose Maria Altolaguirre

Jose Anabitarte

Jose Luis Areso

Eloy Arguiñano

Jorge Arrastia

Fermin Arratibel

Miguel Azcue

Martin Barandiaran

Angel Cubillos

Jose Antonio Gomez

Jose Maria Gonzalez Morro Negro

Francisco Gorriti

Luis Maria Herrarte

Fernando Herrera

Juan Jose Iraola

Antonio Irizar

Ignacio Maria Iturrioz

Miguel Angel Letamendia

Aitor Muruamendiaraz

Juan Muruamendiaraz

Marcos Santamaria

	J.	L.	B.	G.	AG.	KG.	Ptak.
1. Eibar	32	22	5	5	78	25	49
2. Logroñes	32	22	2	8	72	39	46
3. Vergara	32	16	6	10	74	58	38
4. Real Union	32	16	5	11	72	41	37
5. Beasain	32	16	5	11	57	57	37
6. Mirandes	32	15	6	11	65	56	36
7. Alfaro	32	13	9	10	53	44	35
8. Iruña	32	13	7	12	60	61	33
9. Villafranca	32	14	3	15	58	76	31
10. Euskalduna	32	14	2	16	66	51	30
11. Tolosa	32	11	7	14	48	60	29
12. Touring	32	11	6	15	61	56	28
13. Azkoyen	32	12	3	17	44	61	27
14. Vitoria	32	9	7	16	40	66	25
15. Calahorra	32	7	8	17	38	70	22
16. Recreacion	32	9	3	20	39	69	21
17. Elgoibar	32	8	4	20	39	74	20

Oinarrizko taldeak eta entrenatzaileak

Gazteak

Avelino Cuñado

1962-1963

Hirugarren Maila

Lehendakaria:

Alfonso Blanco

Entrenatzailea:

Victor Arguiñano / Jose Martin Echeverria *Altamira*

Jokalariak:

Juan Martin Aldareguia

Jose Miguel de Andres

Fermin Arratibel

Agustin Artola

Juan Ayerbe

Martin Barandiaran

Jose Luis Bastida

Agustin Cacho

Jose Maria Crespo

Jose Ignacio Garmendia

Fernando Herrera

Felix Ibarzabal

Juan Jose Iraola

Antonio Irizar

Eduardo Jose Iturrioz

Ignacio Maria Iturrioz

Miguel Angel Letamendia

Juan Muruamendiaraz

Jose Maria Soret

Jose Antonio Urrutia

Luis Valle

	J.	L.	B.	G.	AG.	KG.	Ptak.
1. Eibar	32	23	5	4	78	34	51
2. Real Union	32	20	6	6	75	32	46
3. Logroñes	32	18	7	7	61	36	43
4. Mondragon	32	18	7	7	76	48	43
5. Mirandes	32	18	6	8	69	41	42
6. Chantrea Osasuna	32	13	8	11	51	48	34
7. Alfaro	32	14	6	12	50	44	34
8. Touring	32	11	9	12	54	63	31
9. San Sebastian	32	12	7	13	58	49	31
10. Iruña	32	11	8	13	50	51	30
11. Euskalduna	32	11	7	14	49	45	29
12. Tolosa	32	11	4	17	46	70	26
13. Azkoyen	32	10	4	18	38	64	24
14. Beasain	32	9	5	18	44	84	23
15. Villafranca	32	8	7	17	47	71	23
16. Vergara	32	9	5	18	43	61	21
17. Vitoria	32	2	7	23	30	78	11

Oinarrizko taldeak eta entrenatzaileak

Gazteak

Avelino Cuñado

1963-1964

Hirugarren Maila

Lehendakaria:

Alfonso Blanco

Entrenatzailea:

Aristeo Ruiz

Lokalaririk:

Francisco Alvarez

Jose Anabitarte

Jose Miguel de Andres

Juan Ayerbe

Jose Luis Bastida

Jose Maria Bidegain

Agustin Cacho

Gerardo Castel

Jose Antonio Erausquin

Fernando Herrera

Valentin Ibarlucea

Juan Jose Iraola

Ramon Jesus Irastorza

Eduardo Jose Iturrioz

Francisco Maria Iturrioz

Martin Iturrioz

Benito Maiz

Ezequiel Monforte

Antonio Sarasola

Juan Maria Tolosa

Jose Antonio Urrutia

Jose Villanueva

	J.	L.	B.	G.	AG.	KG.	Ptak.
1. Real Union	30	19	6	5	72	35	44
2. Eibar	30	19	5	6	91	28	43
3. Logroñes	30	19	4	7	71	30	42
4. Chantrea Osasuna	30	16	6	8	51	39	38
5. San Sebastian	30	14	6	10	60	42	34
6. Mirandes	30	15	2	13	51	56	32
7. Beasain	30	12	6	12	53	56	30
8. Touring	30	13	3	14	47	46	29
9. Alfaro	30	12	4	14	50	64	28
10. Euskalduna	30	11	6	13	60	57	28
11. Oberena	30	12	3	15	49	63	27
12. Aurrera	30	10	7	13	56	60	27
13. Azkoyen	30	8	9	13	34	48	25
14. Mondragon	30	11	1	18	43	67	23
15. Tolosa	30	10	2	18	28	69	22
16. Iruña	30	4	0	26	22	78	8

Oinarrizko taldeak eta entrenatzaileak

Gazteak

Avelino Cuñado

1964-1965

Hirugarren Maila

Lehendakaria:

Javier Arratibel

Entrenatzailea:

Jose Martin Echeverria *Altamira*

Jokalariek:

Jose Francisco Alcorta

Jose Maria Alquiza

Jose Miguel de Andres

Juan Arruabarrena

Juan Jose Arzallus

Jose Manuel Azcarate

Jose Luis Bastida

Jose Maria Bidegain

Agustin Cacho

Jose Antonio Erausquin

Jose Luis Gonzalez

Eduardo Jose Iturrioz

Francisco Maria Iturrioz

Ricardo Lizaso

Jose Maria Martin *Nicasio*

Jose Antonio Odriozola

Jose Antonio Oyarbide

Antonio Sarasola

Jose Maria Soret

Juan Maria Tolosa

Jose Antonio Urrutia

	J.	L.	B.	G.	AG.	KG.	Ptak.
1. Alaves	30	20	7	3	65	30	47
2. Eibar	30	21	4	5	74	21	46
3. Euskalduna	30	17	6	7	50	30	40
4. Logroñes	30	12	9	9	57	41	33
5. Motrico	30	14	5	11	53	47	33
6. Oberena	30	13	6	11	50	37	32
7. Touring	30	12	5	13	49	61	29
8. Chantrea Osasuna	30	12	5	13	46	43	29
9. Alfaro	30	12	3	15	47	55	27
10. Mirandes	30	11	5	14	44	55	27
11. Calahorra	30	10	6	14	34	55	26
12. San Sebastian	30	11	4	15	49	46	26
13. Mondragon	30	10	5	15	65	69	25
14. Aurrera	30	10	3	17	34	53	23
15. <i>Beasain</i>	30	10	3	17	35	64	23
16. Azcoyen	30	4	6	20	29	72	14

Oinarrizko taldeak eta entrenatzaileak

Gazteak

Avelino Cuñado

1965-1966

Erregionaleko Lehen Maila

Lehendakaria:

Javier Arratibel

Entrenatzailea:

Ramon Ruiz

Jokalariak:

Juan Martin Aldareguia

Jose Luis Bastida

Pedro Bilbao

Agustin Cacho

Santiago Enparantza

Amador Epamo

Carlos Gainza

Francisco Javier Garmendia

Jose Maria Garmendia

Fernando Herrera

Jose Maria Irastorza

Miguel Angel Iriarte

Jose Maria Martin *Nicasio*

Jose Antonio Odriozola

Ignacio Recondo

Julian Sagardia

	J.	L.	B.	G.	AG.	KG.	Ptak.
1. <i>Beasain</i>	18	12	4	2	46	18	28+10
2. Lagun Onak	18	11	1	6	38	34	23+5
3. Pasajes	18	10	2	6	31	25	22+4
4. Tolosa	18	8	4	6	27	20	20+2
5. Real Union	18	8	3	7	29	25	19+1
6. Hernani	18	5	6	7	27	28	16-2
7. Zarautz	18	6	4	8	26	44	16-2
8. Michelin	18	6	3	9	22	25	15-3
9. Trincheppe	18	4	3	11	24	34	11-7
10. Renteria	18	3	4	11	27	43	10-5

Oinarrizko taldeak eta entrenatzaileak

Gazteak

Avelino Cuñado

1966-1967

Erregionaleko Lehen Maila

Lehendakaria:

Juan Jauregui

Entrenatzailea:

Victor Arguiñano

Jokalariek:

Jose Ignacio Aguinaga

Juan Martin Aldareguia

Pedro Luis Aramendi

Jose Antonio Bereciartua

Agustin Cacho

Jesus Maria Elosegui

Santiago Enparantza

Fernando Herrera

Jose Maria Irastorza

Eduardo Jose Iturrioz

Ignacio Maria Iturrioz

Ignacio Latienda

Jose Maria Martin Nicasio

Gabriel Maria Miner

Jose Antonio Odriozola

Julian Sagardia

Juan Maria Tolosa

Jose Ramon Urrutia

Galo Zamora

	J.	L.	B.	G.	AG.	KG.	Ptak.
1. Michelin	20	14	1	5	65	26	29+9
2. Hernani	20	11	6	3	40	20	28+8
3. Villafranca	20	11	4	5	50	31	26+6
4. Beasain	20	10	5	5	45	23	25+5
5. Pasajes	20	11	3	6	52	38	25+5
6. Real Union	20	8	5	7	40	33	21+1
7. Trinchepa	20	7	5	8	32	30	19-1
8. Zarauz	20	8	2	10	35	41	18-2
9. Tolosa	20	7	4	9	32	48	18-2
10. Touring	20	3	4	13	19	56	10-10
11. Bianchi	20	0	1	19	19	83	1-19

Oinarrizko taldeak eta entrenatzaileak

Gazteak

Avelino Cuñado

1967-1968

Erregionaleko Lehen Maila

Lehendakaria:

Juan Jauregui

Entrenatzailea:

Aristeo Ruiz

Jokalariak:

Jose Ignacio Aguinaga

Juan Arbizu

Juan Ayerbe

Agustin Cacho

Esteban Chinchurreta

Miguel Echarte

Bonifacio Elduayen

Santiago Enparantza

Juan Maria Irigoyen

Jose Maria Irastorza

Eduardo Jose Iturrioz

Jose Ramon Iturrioz

Juan Jose Jauregui

Manuel Lasa

Pedro Jose Lecuona

Juan Manuel Lerchundi

Francisco Madariaga

Jose Maria Martin *Nicasio*

Jose Antonio Odriozola

Silvestre Salsamendi

Juan Maria Tolosa

Galo Zamora

Francisco Javier Zudaire

	J.	I.	B.	G.	AG.	KG.	Ptak.
1. Hernani	22	15	5	2	53	12	35+13
2. Tolosa	22	15	2	5	46	20	32-10
3. <i>Beasain</i>	22	11	6	5	45	22	28+6
4. Pasajes	22	12	4	6	44	34	28+6
5. Villafranca	22	10	7	5	40	35	27+5
6. Michelin	21	10	2	9	37	32	22
7. Vitoria	21	8	6	7	32	28	22+2
8. Bianchi	22	8	5	9	29	40	21-1
9. Trinchерpe	22	5	3	14	32	46	13-9
10. Lengokouk	22	5	3	14	19	50	13-9
11. Antigno	22	3	5	14	11	39	11-13
12. Real Union	22	4	2	16	18	51	10-10

Oinarrizko taldeak eta entrenatzaileak

Gazteen Lehen Maila

Jose Maria Crespo

1968-1969

Erregionaleko Lehen Maila

Lehendakaria:

Juan Jauregui

Entrenatzailea:

Aristeo Ruiz

Jokalariak:

Juan Jose Aramburu

Pedro Aramburu

Francisco Javier Arrese

Juan Miguel Arrugaeta

Juan Ayerbe

Juan Manuel Baral

Juan Manuel Barandiaran

Juan Miguel Cia

Fernando Garate

Francisco Javier Garmendia

Amador Goñi

Fernando Herrera

Ignacio Iriarte

Juan Maria Irigoyen

Jose Antonio Iztueta

Juan Jose Jauregui

Pedro Jose Lecuona

Manuel Lopetegui

Francisco Madariaga

Jose Maria Martin Nicasio

Ignacio Mendia

Jesus Muñoz

Francisco Javier Rodrigo

Silvestre Salsamendi

Carlos Urbieta

Francisco Javier Zudaire

Ramon Zunzunegui

	J.	L.	B.	G.	AG.	KG.	Ptak.
1. Tolosa	30	18	7	5	56	24	43+13
2. Touring	30	18	6	6	75	44	42+12
3. Ilintxa	30	18	4	8	68	39	40+10
4. Hernani	30	16	8	6	56	32	40+10
5. Vitoria	30	16	5	9	62	38	37+7
6. Euskalduna	30	15	5	10	46	41	35+5
7. Villafranca	30	14	7	9	49	33	35+5
8. Aloña Mendi	30	11	5	14	51	54	27-3
9. Pasajes	30	10	7	13	49	49	27-3
10. Lagun Onak	30	10	7	13	51	59	27-3
11. Elgoibar	30	10	6	14	40	46	26-4
12. Anaitasuna	30	10	6	14	57	65	26-4
13. Mondragon	30	9	6	15	50	69	24-6
14. Arechavaleta	30	8	2	20	45	71	18-12
15. Beasain	30	5	7	18	36	76	17-13
16. Vergara	30	5	6	19	31	82	16-14

Oinarrizko taldeak eta entrenatzaileak

Gazteen Lehen Maila

Lucio Ruiz

1969-1970

Erregionaleko Bigarren Maila

Lehendakaria:

Fermin Urrutia

Entrenatzailea:

Aristeo Ruiz

Jokalariak:

Jose Maria Aldasoro

Pedro Aramburu

Juan Miguel Arrugaeta

Juan Manuel Barandiaran

Jose Antonio Beguiristain

Jesus Maria Bereciartua

Gregorio Cano

Jose Martin Echeverria

Santiago Enparantza

Fernando Garate

Juan Ramon Iturrioz

Juan Jose Jauregui

Julian Juarez

Pablo Landa

Jesus Maria Larrañaga

Manuel Lozano

Francisco Madariaga

Jose Maria Martin *Nicasio*

Ignacio Mendia

Jose Antonio Odriozola

Ignacio Olaizola

Miguel Perez

Jose Antonio Urrutia

	J.	L.	B.	G.	AG.	KG.	Ptak.
1. Arechavaleta	14	9	1	4	39	15	19
2. Antiguo	14	8	2	4	23	17	18
3. Real Union	14	7	4	3	23	17	18
4. <i>Beasain</i>	<i>14</i>	<i>4</i>	<i>8</i>	<i>2</i>	<i>19</i>	<i>16</i>	<i>16</i>
5. Vergara	14	6	4	4	17	15	16
6. Roteta	14	5	3	6	17	25	13
7. Alaves	14	3	1	10	24	32	7
8. Aurrera (Gasteiz)	14	2	1	11	14	39	5

Oinarrizko taldeak eta entrenatzaileak

Gazteen Lehen Maila

Lucio Ruiz

1970-1971

Erregionaleko Bigarren Maila

Lehendakaria:

Jesus Camacho

Entrenatzailea:

Ramon de Pedro

Jokalariak:

Ignacio Aizpurua

Jose Maria Aldasoro

Victor Alberto Arguiñano

Jose Antonio Beguiristain

Gregorio Cano

Agustin Crespo

Jose Martin Echeverria

Jesus Garcia

Francisco Javier Garmendia

Fernando Herrera

Rufino Hernandez

Jose Maria Iraola

Ignacio Maria Iturrioz

Julian Juarez

Jesus Lamarca

Pablo Landa

Jose Maria Martin *Nicasio*

Ignacio Mendia

Jesus Perez

Miguel Perez

Manuel Ruiz

Manuel Yurrita

	J.	L.	B.	G.	AG.	KG.	Ptak.
1. Vergara	28	18	6	4	79	36	42+14
2. Lengokoak	28	17	4	7	50	32	38+10
3. <i>Bensain</i>	28	15	7	6	66	37	37+9
4. Lagun Onak	28	16	4	8	71	31	36+8
5. Roteta	28	16	3	9	60	31	35+7
6. Mondragon	28	12	9	7	58	43	33+5
7. Salvatierra	28	12	7	9	53	46	31+3
8. Aurrera (Gasteiz)	28	13	4	11	60	47	30+2
9. Lasarte	28	11	8	9	44	43	30+2
10. Palmira	28	10	5	13	61	74	25-3
11. Zarauz	28	10	4	14	43	46	24-4
12. Aloña Mendi	28	10	4	14	46	54	24-4
13. Escoriaza	28	6	3	19	42	79	15-13
14. Renteria	28	4	6	18	29	84	14-14
15. Galtzaraborda	28	2	2	24	19	98	6-22

Oinarrizko taldeak eta entrenatzaileak

Gazteen Bigarren Maila

Juan Cacho

1971-1972

Erregionaleko Lehen Maila

Lehendakaria:

Jesus Camacho

Entrenatzailea:

Juan Cacho / Ramon de Pedro

Jokalariak:

Victor Alberto Arguiñano

Jose Ramon Ayestaran

Jose Vicente Azcarate

Agustin Azcona

Manuel Maria Azcona

Ascensión Maria Barandiaran

Jose Antonio Beguiristain

Agustin Cacho

Gregorio Cano

Jesus Maria Damian

Manuel Diez Navarro

Fernando Garate

Pedro Maria Gibelalde

Fernando Herrera

Ignacio Jose Iturrioz

Julian Juarez

Jose Maria Martin Nicasio

Ignacio Mendia

Daniel Pajares

Miguel Perez

Manuel Yurrita

Pedro Maria Zurutuza

	J.	I.	B.	G.	AG.	KG.	Ptak.
1. Arechavaleta	30	21	5	4	65	22	47+17
2. Michelin	30	21	4	5	61	22	46+16
3. Tolosa	30	19	4	7	57	29	42+12
4. Touring	30	18	4	8	62	39	40+10
5. Trincherpe	30	16	6	8	46	28	38+8
6. Pasajes	30	13	11	6	47	35	37+7
7. Motrico	30	14	7	9	53	36	35+5
8. Villafranca	30	9	13	8	51	49	31+1
9. Anaitasuna	30	11	7	12	47	43	29-1
10. Hernani	30	11	7	12	38	39	29-1
11. Iñitxa	30	9	5	16	44	48	23-7
12. Elgoibar	30	6	8	16	40	54	20-10
13. Vergara	30	6	6	18	36	60	18-12
14. Lengokoak	30	6	6	18	23	55	18-12
15. Beasain	30	7	4	19	30	69	18-12
16. Euskalduna	30	2	5	23	21	93	9-21

Oinarrizko taldeak eta entrenatzaileak

Gazteen Lehen Maila

Avelino Cuñado

1972-1973

Erregionaleko Bigarren Maila

Lehendakaria:

Miguel Angel Leon

Entrenatzailea:

Victor Arguiñano

Jokalariak:

Jose Maria Aldasoro

Victor Alberto Arguiñano

Jose Ramon Ayestaran

Jose Vicente Azcarate

Manuel Maria Azcona

Jose Antonio Beguiristain

Ramon Beguiristain

Manuel Diez Navarro

Jesus Garcia

Jose Maria Goya

Francisco Guereñu

Guillermo Gutierrez

Pedro Maria Insausti

Jesus Lamarca

Jose Ignacio Larraza

Jose Maria Martin Nicasio

Miguel Perez

Claudio Torres

Francisco Urrestarazu

Jose Antonio Urrutia

	J.	I.	B.	G.	AG.	KG.	Ptak.
1. Urola	34	26	5	3	105	28	57+23
2. Aurrera (Gasteiz)	34	22	6	6	98	41	50+18
3. Beasain	34	20	6	8	66	31	46+12
4. Palmira	34	20	5	9	96	59	45+11
5. Fuenterrabia	34	16	8	10	62	43	40+6
6. Lengokoak	34	15	9	10	55	37	39+5
7. Tolosa	34	14	10	10	57	35	38+4
8. Donostia	34	13	11	10	50	49	37+3
9. Roteta	34	14	6	14	56	59	34
10. Don Bosco	34	11	10	13	68	54	32-2
11. Lasarte	34	10	9	15	46	72	29-5
12. Gure Txokoa	34	10	9	15	46	69	29-5
13. Galtzaraborda	34	12	4	18	28	57	28-8
14. Euskalduna	34	8	13	13	44	68	29-7
15. Kilimon	34	9	6	19	41	72	24-10
16. Jaizquibel	34	7	7	20	51	107	19-13
17. Renteria	34	6	5	23	46	85	17-17
18. Renfe	34	4	11	19	32	77	16-15

Oinarrizko taldeak eta entrenatzaileak

Gazteen Lehen Maila

Agustin Cacho

1973-1974

Erregionaleko Bigarren Maila

Lehendakaria:

Miguel Angel Leon

Entrenatzailea:

Agustin Cacho / Jose Lecuona

Jokalariak:

Francisco Miguel Albizu

Jose Maria Aldasoro

Angel Alonso

Jose Ignacio Alonso

Jose Ramon Ayestaran

Javier Balerdi

Juan Manuel Barandiaran

Jose Maria Bereciartua

Gregorio Cano

Jose Luis Galarza

Jose Maria Goya

Guillermo Gutierrez

Francisco Javier Jimenez

Jesus Lamarca

Jose Ignacio Larraza

Jose Maria Martin Nicasio

Ignacio Mendia

Delfin Moreno

Miguel Perez

Cesar Rivera

Jose Luis San Sebastian

Jose Maria San Sebastian

	J.	I.	B.	G.	AG.	KG.	Ptak.
1. Donostia	34	22	8	4	69	25	52
2. Hernani	34	22	8	4	87	31	52
3. Euskalduna	34	22	5	7	61	24	49
4. Trintxerpe	34	18	10	6	68	33	46
5. Lengokoak	34	18	10	6	52	29	46
6. Tolosa	34	15	9	10	48	35	39
7. Palmira	34	15	8	11	69	56	38
8. Don Bosco	34	14	10	10	56	43	38
9. Fuenterrabia	34	16	6	12	79	42	38
10. Beasain	34	13	10	11	50	49	36
11. Amaikak Bat	34	10	10	14	42	73	30
12. Danak	34	11	6	17	42	56	28
13. Gure Txokoa	34	8	11	15	34	63	27
14. Roteta	34	11	5	18	39	63	27
15. Renteria	34	5	9	20	31	65	19
16. Lasartearra	34	6	6	22	35	77	18
17. Villafranca	34	4	7	23	29	67	15
18. Galtzaraborda	34	4	6	24	21	72	14

Oinarrizko taldeak eta entrenatzaileak

Gazteen Lehen Maila

Avelino Cuñado

1974-1975

Erregionaleko Lehen Maila

Lehendakaria:

Miguel Angel Leon

Entrenatzailea:

Jose Lecuona

Jokalaria:

Angel Alonso

Juan Manuel Barandiaran

Roberto Colias

Manuel Diez Navarro

Juan Ramon Echezarreta

Jose Maria Guereñu

Guillermo Gutierrez

Pedro Maria Insausti

Jose Maria Iraola

Jaime Iruretagoyena

Francisco Javier Jimenez

Pablo Landa

Jose Ignacio Larraza

Jose Maria Martin Nicasio

Manuel Merino

Jose Luis Perez Monreal

Juan Maria Perez

Jose Ramon Rodriguez

Sebastian Salsamendi

Jose Luis San Sebastian

Pedro Maria Telleria

Manuel Vazquez

Francisco Viana

Javier Yoldi

Jose Ignacio Zudaire

	J.	L.	B.	G.	AG.	KG.	Ptak.
1. Aloña Mendi	30	26	0	4	98	20	52
2. Beasaia	30	23	2	5	71	21	48
3. Mondragon	30	22	2	6	61	23	46
4. Alegria	30	17	8	5	47	26	42
5. Zuya Sport	30	14	7	9	46	37	35
6. Olarizu	30	13	8	9	48	47	34
7. Echevarria	30	12	9	9	31	24	33
8. San Ignacio	30	13	7	10	63	47	33
9. Vulcano	30	10	6	14	49	62	26
10. Michelin	30	10	3	17	41	54	23
11. Barantevilla	30	8	7	15	38	54	23
12. Salvatierra	30	8	7	15	28	53	23
13. Bilkoin	30	4	5	21	25	60	13
14. Juventus	30	2	6	22	23	67	10
15. Abechuco	30	3	4	23	28	112	10

Oinarrizko taldeak eta entrenatzaileak

Gazteen Bigarren Maila

Jose Maria Iraola

1975-1976

Erregionaleko Lehen Maila

Lehendakaria:

Miguel Angel Leon

Entrenatzailea:

Angel Maria Arguiñano / Santiago Enparantza

Jokalaria:

Angel Alonso

Antonio Apalategui

Juan Manuel Barandiaran

Roberto Colias

Domingo Huarte

Jaime Iruretagoyena

Pablo Landa

Juan Manuel Martin

Jesus Maria Naldaiz

Daniel Pajares

Jose Luis Perez *Monreal*

Juan Maria Perez

Jose Ramon Rodriguez

Sebastian Salsamendi

Pedro Maria Telleria

Manuel Vazquez

Juan Ramon Zaldua

	J.	L.	B.	G.	AG.	KG.	Ptak.
1. Vitoria	32	20	10	2	56	14	50
2. <i>Beasain</i>	32	21	3	8	77	31	45
3. Alegria	32	19	6	7	60	29	44
4. Amaikak Bat	32	19	5	8	58	25	43
5. Michelin (Gasteiz)	32	18	5	9	91	31	41
6. San Ignacio	32	16	8	8	69	47	40
7. Arreitio	32	15	8	9	47	43	38
8. Mondragon	32	16	2	14	47	36	34
9. Vuleano	32	11	7	14	32	52	29
10. Echevarria	32	9	9	14	36	43	27
11. Kilimon	32	9	9	14	45	61	27
12. Villafranca	32	11	5	16	36	58	27
13. Bilkoia	32	8	10	14	43	49	26
14. Berantevilla	32	11	4	17	47	60	26
15. Salvatierra	32	7	8	17	39	69	22
16. Olarizu	32	6	6	20	33	61	18
17. Abechuco	32	0	5	27	14	90	5

Oinarrizko taldeak eta entrenatzaileak

Guzteen Bigarren Maila

Jose Luis Gallardo / Angel Hernandez

1976-1977

Erregionaleko Lehen Maila

Lehendakaria:

Miguel Angel Leon

Entrenatzailea:

Santiago Enparantza

Jokalariak:

Angel Alonso

Hilario Alvarez

Antonio Apalategui

Benjamin Arana

Imanol Artola

Jose Ramon Ayestaran

Juan Manuel Barandiaran

Roberto Colias

Gonzalo Gil

Domingo Huarte

Jose Ignacio Larraza

Cruz Madariaga

Luis Maria Madariaga

Juan Manuel Martin

Manuel Merino

Daniel Pajares

Jose Luis Perez *Monreal*

Miguel Perez

Sebastian Salsamendi

Jose Antonio Sarasola

Pedro Maria Telleria

Hilario Urretavizcaya

Juan Ramon Zaldua

Pedro Zubeldia

Gregorio Zurutuza

	J.	L.	B.	G.	AG.	KG.	Ptak.
1. Hernani	34	23	4	7	74	34	50+16
2. Forjas	34	20	8	6	79	33	48+14
3. Bergara	34	20	6	8	70	33	46+12
4. Amaikak Bat	34	18	8	8	58	48	44+10
5. Lengokoak	34	15	10	9	49	34	40+6
6. Euskalduna	34	17	5	12	58	43	39+5
7. <i>Beasain</i>	<i>34</i>	<i>15</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>60</i>	<i>47</i>	<i>39+5</i>
8. Mondragon	34	16	5	13	41	37	37+3
9. Don Bosco	34	15	6	13	58	43	36+2
10. Zarauz	34	14	5	15	44	36	33-1
11. Alegria	34	11	11	12	45	48	33-1
12. Renteria	34	13	6	15	50	42	32-2
13. Michelin	34	9	11	14	38	45	29-5
14. Trintxerpe	34	13	3	18	49	61	29-5
15. Donosita	34	9	10	15	32	55	28-6
16. Oyarzun	34	10	7	17	41	58	27-7
17. San Ignacio	34	6	4	24	31	82	16-18
18. Areitio	34	2	2	30	21	119	6-28

Oinarrizko taldeak eta entrenatzaileak

Gazteen Bigarren Maila

Angel Hernandez

Gazteen aurrekoa

Agustin Azcona

1977-1978

Erregionaleko Lehen Maila

Lehendakaria:

Juan Bautista Jauregi

Entrenatzailea:

Angel Maria Arguiñano

Jokulariak:

Francisco Aizpurua

Jose Antonio Aldanondo

Angel Alonso

Hilario Alvarez

Juan Aramburu

Jose Barandiaran

Juan Manuel Barandiaran

Jorge Insausti

Jaime Iruretagoyena

Jose Maria Larrañaga

Jose Ignacio Lasa

Juan Manuel Martin

Jesus Maria Naldaiz

Ignacio Maria Olano

Daniel Pajares

Jose Ramon Rodriguez

Sebastian Salsamendi

Silvestre Salsamendi

Hilario Urretavizcaya

Francisco Zubeldia

Pedro Zubeldia

	J.	I.	B.	G.	AG.	KG.	Ptak.
1. Zarauz	34	24	7	3	87	20	55+21
2. Mondragon	34	21	4	9	81	46	46+12
3. Villafranca	34	15	13	6	53	32	43+9
4. Palmira	34	18	6	10	57	39	42+8
5. Euskalduna	34	16	10	8	40	27	42+8
6. Teintxerpe	34	16	8	10	65	52	40+6
7. Beasain	34	15	8	11	45	41	38+4
8. Alegria	34	14	10	10	47	48	38+4
9. Michelin (Gasteiz)	34	12	12	10	42	39	34+2
10. Danak	34	12	10	12	56	50	34
11. Oyarzun	34	9	15	10	33	33	33-1
12. Udako (Aretxabaleta)	34	11	7	16	31	48	29-5
13. Tolosana	34	10	9	15	47	58	29-5
14. Roteta	34	8	13	13	45	50	29-5
15. Lengokoak	34	9	9	16	46	59	27-7
16. San Ignacio	34	8	4	22	35	68	20-14
17. Olarizu	34	6	5	23	23	71	17-17
18. Renteria	34	3	8	23	23	75	14-20

Oinarrizko taldeak eta entrenatzaileak

Gazten Bigarren Maila

Santiago Enparantza

Gazteen aurrekoa

Agustin Azcona / Jose Maria Martin Nicasio

1978-1979

Erregionaleko Lehen Maila

Lehendakaria:

Jesus Cuadrado

Entrenatzaileak:

Angel Maria Arguiñano

Jokalariak:

Jose Antonio Aldanondo

Angel Alonso

Victor Alberto Arguiñano

Hilario Alvarez

Ignacio Aranguren

Valentin Arrayet

Juan Manuel Barandiaran

Xabier Echeverria

Francisco Javier Estarbe

Jorge Insausti

Jose Maria Larrañaga

Jose Ignacio Lasa

Koldo Lasa

Dionisio Mendia

Jose Manuel Minguez

Ramon Minguez

Jesus Maria Naldaiz

Ignacio Maria Olano

Jose Antonio del Pozo

Juan Carlos del Pozo

Iñaki Presa

Sebastian Salsamendi

Silvestre Salsamendi

Jose Antonio Unanue

Francisco Zubeldia

	J.	L.	B.	G.	AG.	KG.	Ptak.
1. Palmira	38	27	8	3	72	27	62
2. Amaikak Bat	38	23	11	4	70	22	57
3. Roteta	38	23	7	8	69	36	53
4. Michelin (Gasteiz)	38	23	7	8	39	31	53
5. Trintxerpe	38	20	10	8	74	43	50
6. Oyarzun	38	19	8	11	52	30	46
7. Beasain	38	17	8	13	68	51	42
8. Alegria	38	15	10	13	48	48	40
9. Vitoria	38	13	11	14	39	41	37
10. Tolosana	38	14	7	17	42	48	35
11. Danak	38	15	5	18	57	63	35
12. Kilimon	38	12	10	16	46	50	34
13. Lasartearra	38	12	9	17	55	62	33
14. Donibane	38	13	6	19	55	65	32
15. San Ignacio	38	11	8	19	53	70	30
16. Lengokoak	38	8	13	17	41	55	29
17. Soralue	38	10	8	20	53	63	28
18. Olarizu	38	9	9	20	32	62	27
19. Renteria	38	10	4	24	40	85	24
20. Salvatierra	38	5	3	30	31	104	13

Oinarrizko taldeak eta entrenatzaileak

Gazteen Bigarren Maila

Santiago Enparantza

Haurrak

Jose Maria Martin Nicasio

1979-1980

Erregionaleko Lehen Maila

Lehendakaria:

Jesus Cuadrado

Entrenatzailea:

Jose Maria Martin Nicasio

Jokalariak:

Angel Alonso

Hilario Alvarez

Jose Ayarza

Jose Maria Ayerbe

Juan Manuel Barandiaran

Xabier Echeverria

Francisco Javier Estarbe

Ramon Garcia

Jose Antonio Garmendia

Juan Maria Garmendia

Iñaki Insausti

Jose Ignacio Lasa

Juan Manuel Martin

Jose Manuel Minguez

Antonio Mondragon

Ignacio Maria Olano

Luis Maria Perez

Jose Luis Royuela

Silvestre Salsamendi

Hilario Urretavizcaya

Jose Martin Urretavizcaya *Pikin*

Luis Zamorano

Francisco Zubeldia

Martin Zurbano

	J.	I.	B.	G.	AG.	KG.	Ptak.
1. Beasain	30	18	8	4	76	29	44
2. Oyarzun	30	16	9	5	50	34	41
3. Hernani	30	17	5	8	60	48	39
4. Trintxerpe	30	14	11	5	43	28	39
5. Lasartearra	30	15	6	9	57	39	36
6. Danak	30	15	4	11	43	44	34
7. Soralue	30	14	4	12	57	45	32
8. Sporting	30	12	7	11	38	42	31
9. Donibane	30	11	7	12	51	48	29
10. San Ignacio	30	9	11	10	37	42	29
11. Lengokoak	30	10	7	13	42	44	27
12. Kilimon	30	9	10	11	54	60	28
13. Aranako	30	8	7	15	28	42	23
14. Alza	30	8	5	17	36	62	21
15. Vitoria	30	6	6	18	21	41	18
16. Olarizu	30	3	3	24	24	58	9

Oinarrizko taldeak eta entrenatzaileak

Gazteen Lehen Maila

Santiago Enparantza

Haurrak

Gregorio Cano

1980-1981

Erregionaleko Preferente Maila

Lehendakaria:

Jesus Cuadrado

Entrenatzailea:

Jose Maria Martin Nicasio

Jokalariek:

Angel Alonso

Jose Ayarza

Jose Ignacio Azurmendi *Nekola*

Juan Manuel Barandiaran

Juan Alberto Cortes

Manuel Diez Navarro

Juan Cruz Hernandorena

Jose Maria Huarte

Xabier Echeverria

Ramon Garcia

Iñaki Insausti

Antonio Maria Izaguirre

Jose Ignacio Lasa

Fermin Lizarraga

Juan Martin

Carlos Javier Muruamendiaraz

Imanol Oyarbide

Jose Maria Rodriguez

Jose Luis Royuela

Silvestre Salsamendi

Jose Martin Turrientes

Francisco Zubeldia

	J.	L.	B.	G.	AG.	KG.	Pt.k.
1. Touring	38	26	7	5	76	31	59+21
2. Mondragon	38	23	11	4	77	34	57+19
3. Arechavaleta	38	24	7	7	68	30	55+17
4. Bintxa	38	21	11	6	64	33	53+15
5. Elgoibar	38	16	15	7	47	27	47+9
6. Euskalduna	38	13	16	9	49	43	42+4
7. Trintxerpe	38	13	12	13	51	53	38
8. Amaikak Bat	38	12	14	12	45	47	38
9. Palmira	38	14	7	17	64	63	35-3
10. Villafranca	38	12	10	16	37	46	34-4
11. Aloña Mendi	38	11	11	16	40	56	33-5
12. Pasajes	38	10	13	15	40	51	33-5
13. Urola	38	13	7	18	39	47	33-5
14. Roteta	38	9	14	15	30	41	32-6
15. Michelin	38	11	9	18	51	71	31-7
16. Fuenterrabia	38	12	7	19	40	57	31-7
17. Lasartearra	38	11	7	20	38	70	29-9
18. Hernani	38	10	8	20	46	71	28-10
19. Beasain	38	8	12	18	30	40	28-10
20. Oyarzun	38	9	6	23	41	62	24-14

Oinarrizko taldeak eta entrenatzaileak

Gazteen Bigarren Maila

Santiago Enparantza

Haurrak

Jose Antonio Urrutia

1981-1982

Erregionaleko Lehen Maila

Lehendakaria:

Miguel Goitia

Entrenatzailea:

Silvestre Salsamendi

Jokalariak:

Jesus Alonso

Francisco Ayestaran

Imanol Azpeitia

Jose Ignacio Azurmendi *Nekola*

Iñaki Bereciartua

Juan Alberto Cortes

Andoni Echeverria

Ramon Garcia

Juan Maria Garmendia

Juan Carlos Gonzalez

Juan Cruz Hernandorena

Fermin Lizarraga

Juan Martin

Iñigo Marzabal

Miguel Ongay

Juan Carlos Paredes

Julio Perez

Luis Maria Perez

Jose Luis Royuela

Agustin Sanchez

Francisco Suarez

Jose Martin Turrientes

Francisco Zubeldia

	J.	L.	B.	G.	AG.	KG.	Ptak.
1. Zumaiako	18	10	6	2	21	10	26
2. Soralue	18	8	6	4	26	15	22
3. Donihane	18	7	6	5	27	18	20
4. Kilimon	18	7	5	6	26	24	19
5. Danak	18	8	3	7	36	21	19
6. Beasain	18	4	10	4	22	22	18
7. Danena	18	5	8	5	19	22	18
8. Lazkao	18	6	5	7	26	27	17
9. Usurbil	18	3	5	10	12	26	11
10. Amaña	18	1	8	9	20	30	10

Oinarrizko taldeak eta entrenatzaileak

Gazteen Lehen Maila

Santiago Enparantza

Haurrak

Rafael Polo

1982-1983

Erregionaleko Lehen Maila

Lehendakaria:

Miguel Goitia

Entrenatzailea:

Silvestre Salsamendi

Jokalariak:

Jesus Alonso

Carlos Arraiza

Juan Luis Arratibel

Francisco Ayestaran

Jose Ignacio Azurmendi *Nekola*

Fernando Bartolome

Tomas Bosque

Felipe Cano

Xabier Ibañez

Juan Miguel Jauregui

Gregorio Lancharro

Eusebio Lasa

Xabier Mintegui

Miguel Ongay

Luis Maria Perez

Jose Carlos Romero

Agustin Sanchez

Francisco Suarez

Jose Martin Urretavizcaya *Pikin*

Santiago Zabala

Francisco Zubeldia

	J.	I.	B.	G.	AG.	KG.	Ptak.
1. Danena	30	16	7	7	64	37	39+9
2. Roteta	30	16	7	7	48	36	39+9
3. Danak	30	16	7	7	55	33	39+9
4. Soraluze	30	16	5	9	58	31	37+7
5. Lazkao	30	16	5	9	56	38	37+7
6. Beti Gazte	30	13	9	8	52	44	35+5
7. Roca	30	13	9	8	48	42	35+5
8. Oiartzun	30	13	10	7	43	30	36+6
9. <i>Beasain</i>	30	12	8	10	39	39	32+2
10. Palmira	30	12	6	12	54	57	30
11. Antiguo	30	11	8	11	45	56	30
12. Kilimon	30	10	10	10	39	34	30
13. Lengokoak	30	6	10	14	39	50	22-8
14. Montecarlo	30	6	7	17	40	74	19-11
15. Izteta	30	3	4	22	27	77	10-20
16. Alza	30	4	2	24	25	76	10-20

Oinarrizko taldeak eta entrenatzaileak

Gazteen Lehen Maila

Santiago Enparantza

Haurrak

Gregorio Cano

1983-1984

Erregionaleko Lehen Maila

Lehendakaria:

Jesus Cuadrado

Entrenatzailea:

Jose Maria Martin Nicasio

Jokalariak:

Francisco Ayestaran

Carlos Arraiza

Xabier Arrieta

Jose Ramon Arruabarrena

Jose Ignacio Azurmendi *Nekola*

Jose Miguel Bolinaga

Felipe Cano

Imanol Galarreta

Ramon Garcia

Juan Jose Goñi

Xabier Ibañez

Juan Miguel Jauregui

Gregorio Lancharro

Eusebio Lasa

Jose Ignacio Lizarraga

Angel Mendia

Xabier Mintegui

Miguel Ongay

Jose Carlos Romero

Jose Luis Royuela

Jose Martin Turrientes

Roberto Turrientes

Jose Martin Urretavizcaya *Pikin*

	J.	L.	B.	G.	AG.	KG.	Ptak.
1. Oiartzun	30	18	9	3	47	18	45+15
2. Lazkao	30	18	6	6	74	33	42+12
3. Zuzenbidea	30	15	8	7	67	49	38+8
4. Kilimon	30	16	5	9	56	34	37+7
5. <i>Beasain</i>	30	15	7	8	48	30	37+7
6. Lengokoak	30	15	6	8	66	43	36+6
7. Soralue	30	13	9	8	52	44	35+5
8. Usurbil	30	13	8	9	43	36	34+4
9. Antiguo	30	12	6	12	48	41	30
10. Roca	30	10	8	11	52	40	28
11. Danak	30	11	6	13	43	43	28-2
12. Donibane	30	13	1	16	43	54	27-3
13. Roteta	30	8	8	14	49	55	24-6
14. Beti Gazte	30	5	9	16	38	63	19-11
15. Izteta	30	4	3	23	23	87	11-19
16. Montecarlo	30	2	3	25	19	96	7-23

Oinarrizko taldeak eta entrenatzaileak

Gazteen Lehen Maila

Santiago Enparantza / Juan Manuel Martin, Manuel Vazquez

Haurrak

Gregorio Cano

1984-1985

Erregionaleko Lehen Maila

Lehendakuria:

Miguel Goitia

Entrenatzailea:

Jose Maria Martin Nicasio

Jokulariak:

Fernando Alberdi

Carlos Arraiza

Xabier Arrieta

Jose Ramon Arruabarrena

Jose Ignacio Atxaga

Francisco Ayestaran

Jose Ignacio Azurmendi *Nekola*

Fernando Bartolome

Jose Miguel Bolinaga

Iñaki Cortaberria

Juan Alberto Cortes

Ion Diaz de Alda

Xabier Echeverria

Javier Eizmendi

Imanol Galarreta

Fermin Galvan

Eusebio Lasa

Agustin Oyarzabal

Juan Francisco Ropero

Agustin Sanchez

Joaquin Sanchez-Almaden

Jose Martin Turrientes

Roberto Turrientes

Jose Martin Urretavizcaya *Pikin*

	J.	L.	B.	G.	AG.	KG.	Ptak.
1. Beasain	30	23	7	0	82	14	53+23
2. Urola	30	19	7	4	84	40	45+15
3. Antiguo	30	15	8	7	56	38	38+8
4. Zuzenbidea	30	16	5	9	54	33	37+7
5. Kilimon	30	15	4	11	65	59	34+4
6. Lengokoak	30	14	5	11	68	47	33+3
7. Danak	30	12	7	11	50	49	31+1
8. Lazkao	30	13	4	13	48	52	30
9. Azkuene	30	10	6	14	47	66	26-4
10. Roca	30	8	9	13	31	37	25-5
11. Sorabuze	30	9	7	14	45	60	25-5
12. Hondarribia	30	8	8	14	33	44	24-6
13. Donibane	30	7	9	14	31	52	23-7
14. Danena	30	8	7	15	31	56	23-7
15. Mollarri	30	6	10	14	26	64	22-8
16. Usurbil	30	4	3	23	21	61	11-19

Oinarrizko taldeak eta entrenatzaileak

Gazteen Lehen Maila

Gregorio Cano

Haurrak

Jose Luis Perez Monreal, Joaquin Dorronsoro

1985-1986

Erregionaleko Preferente Maila

Lehendakaria:

Miguel Goitia

Entrenatzaileak:

Juan Carlos Abasolo

Jokalariak:

Gorka Abadgoitia

Jose Luis Alcalde

Carlos Arraiza

Xabier Arrieta

Jose Ramon Arruabarrena

Jose Ignacio Azurmendi *Nekola*

Fernando Bartolome

Iñaki Cortaberria

Juan Alberto Cortes

Ion Diaz de Alda

Imanol Galarreta

Fermin Galvan

Jose M. Garcia

Serapio Garcia

Iñigo Goicoechea

Ignacio J. Goya

Mikel Jauregui

Eusebio Lasa

Felix Lopez

Agustin Oyarzabal

Juan Francisco Ropero

Agustin Sanchez

Fredrik Samuel Simpler

Roberto Turrientes

Jose Martin Urretavizcaya *Pikin*

Mikel Zubillaga

	J.	I.	B.	G.	AG.	KG.	Ptak.
1. Aurrera (Ondarroa)	38	22	10	6	54	28	54+16
2. Arechavaleta	38	20	14	4	54	25	54+16
3. Alegria	38	23	7	8	68	35	53+15
4. Aurrera (Michelin)	38	17	11	10	56	39	45+7
5. Touring	38	17	10	11	53	33	44+6
6. <i>Beasain</i>	38	17	9	12	59	49	43+5
7. Mondragon	38	16	10	12	60	47	42+4
8. Iintxa	38	15	11	12	69	50	41+3
9. Zarauz	38	16	9	13	48	40	41+3
10. Pasajes	38	15	10	13	49	42	40+2
11. Aloña Mendi	38	12	14	12	44	57	38
12. Ordizia	38	9	18	11	38	43	36+2
13. Lagun Onak	38	11	13	14	39	51	35+3
14. Urola	38	12	10	16	46	57	34+4
15. Escoriaza	38	14	5	19	48	71	33+5
16. Euskalduna	38	12	9	17	28	51	33+5
17. Zumaia	38	9	11	18	45	60	29+9
18. Alaves Afizionatuak	38	9	10	19	42	52	28+10
19. Amaikak Bat	38	6	7	25	28	72	19+19
20. San Ignacio	38	6	6	26	40	66	18+20

Oinarrizko taldeak eta entrenatzaileak

Gazteen Lehen Maila

Gregorio Cano

Haurrak

Jose Luis Perez *Monreal*, Joaquin Dorronsoro

1986-1987

Erregionaleko Preferente Maila

Lehendakaria:

Miguel Goitia

Entrenatzailen:

Juan Carlos Abasolo / Gregorio Cano

Jokalariak:

Gorka Abadgoitia

Aitor Aguirre

Jose Luis Alcalde

Carlos Arraiza

Xabier Arrieta

Jose Ramon Arruabarrena

Juan Maria Ayarza

Fernando Bartolome

Jose Miguel Bolinaga

Benito Caramanzana

Juan Alberto Cortes

Imanol Galarreta

Fermin Galvan

Iñigo Goikoetxea

Ignacio J. Goya

Paulino Insausti

Eusebio Lasa

Jose Antonio Perez

Jose Luis Salsamendi

Agustin Sanchez

Fredrik Samuel Simpler

Roberto Turrientes

Jose Martin Urretavizcaya *Pikin*

Yulen Urteaga

Raul Velazquez

Juan Antonio Zubia

	J.	L.	B.	G.	AG.	KG.	Ptak.
1. Pasajes	38	21	14	3	55	22	56+18
2. Mondragon	38	21	13	4	75	32	55+17
3. Touring	38	23	6	9	64	36	52+14
4. Aurrera	38	21	8	9	62	37	50+12
5. Elgoibar	38	20	9	9	64	39	49+11
6. Trintxerpe	38	19	7	12	68	51	45+7
7. Iintxa	38	17	11	10	57	44	45+7
8. Alegria	38	16	12	10	66	39	44+6
9. Zarauz	38	14	14	10	56	42	42+4
10. Lagun-Onak	38	14	9	15	46	45	37-1
11. Beti Gazte	38	10	11	17	44	57	31-7
12. Vergara	38	12	7	19	56	76	31-7
13. Beasain	38	10	11	17	37	59	31-7
14. Urola	38	10	10	18	33	45	30-8
15. Zumaiako	38	11	8	19	50	66	30-8
16. Abetxuko	38	9	12	17	44	67	30-8
17. Ordizia	38	7	15	16	29	62	29-9
18. Euskalduna	38	9	9	20	37	62	24-14
19. Escoriaza	38	8	8	22	37	67	21-14
20. Aloña Mendi	38	5	11	22	43	76	21-17

Oinarrizko taldeak eta entrenatzailak

Gazteen Lehen Maila

Gregorio Cano / Jose Luis Perez *Monreal*

Haurren Lehen Maila

Jose Luis Perez *Monreal*, Joaquin Dorronsoro

1987-1988

Erregionaleko Preferente Maila

Lehendakaria:

Luis Alonso

Entrenatzailea:

Jose Maria Martin Nicasio / Jose Luis Perez Monreal

Jokalariak:

Gorka Abadgoitia

Jesus Maria Albisu

Xabier Arrieta

Jose Ramon Arruabarrena

Fernando Bartolome

Jose Miguel Bolinaga

Juan Alberto Cortes

Xabier Cortes

Imanol Galarreta

Fermin Galvan

Felix Gonzalez

Juan M. Goñi

Javier Guelbenzu

Paulino Insausti

Iñigo Lasa

Mikel Lasa

Juan Ignacio Monreal

Jose Antonio Perez

Miguel Angel Ropero

Fredrik Samuel Simpler

Jose Martin Turrientes

Roberto Turrientes

Jose Martin Urretavizcaya *Pikin*

Yulen Urteaga

Raul Velazquez

	J.	L.	B.	G.	AG.	KG.	Ptak.
1. Mutriku	34	23	7	4	64	22	53+19
2. Zumaiako	34	17	11	6	59	34	45+11
3. Zuzenbidea	34	17	8	9	50	34	42+8
4. Kilimon	34	16	9	9	41	28	41+7
5. Iliotxa	34	16	8	10	62	39	40+6
6. Urola	34	14	11	9	48	41	39+5
7. Elgoibar	34	15	8	11	51	37	38+4
8. Zarauz	34	13	9	12	40	35	35+1
9. <i>Beasain</i>	<i>34</i>	<i>13</i>	<i>8</i>	<i>13</i>	<i>54</i>	<i>51</i>	<i>34</i>
10. Antigno	34	13	8	13	45	41	34
11. Lazkao	34	11	10	13	42	45	32-1
12. Bergara	34	11	10	13	40	50	32-2
13. Lagun Onak	34	12	6	16	39	49	30-4
14. Beti Gazte	34	9	10	15	41	62	28-6
15. Trintxerpe	34	7	13	14	43	57	27-8
16. Ordizia	34	10	3	21	39	62	23-11
17. Euskalduna	34	7	8	19	29	62	22-12
18. Oiartzun	34	2	13	19	23	61	17-17

Oinarrizko taldeak eta entrenatzaileak

Gazteen Lehen Maila

Jose Luis Perez Monreal, Daniel Pajares

Haurren Lehen Maila

Joaquin Dorronsoro

Alebinak

Ramon Etxezarreta,

Miguel Gallardo, Javier Lasa

1988-1989

Erregionaleko Preferente Maila

Lehendakaria:

Luis Alonso

Entrenatzailea:

Jose Luis Perez Monreal

Laguntzaileak:

Agustin Oyarzabal, Manuel Maria Azcona

Jokalariak:

Jesus Maria Albisu

Eduardo Aldanondo

Juan Manuel Arroniz

Jose Miguel Begue

Xabier Cortes

Imanol Galarreta

Fermin Galvan

Felix Gonzalez

Francisco Guelbenzu

Paulino Insausti

Mikel Iturrioz

Iñigo Lasa

Alberto Martin

Gabriel Oyarzabal

Jose Antonio Perez

Fredrik Samuel Simpler

Asier Tobar

Jose Martin Turrientes

Roberto Turrientes

Jose Martin Urretavizcaya *Pikin*

Carlos Usabiaga

Jose Luis Zaldua

	J.	L.	B.	G.	AG.	KG.	Ptak.
1. Elgoibar	36	26	5	5	64	27	57+19
2. Zamaiako	36	26	4	6	79	32	56+20
3. Lagun Onak	36	17	9	10	50	37	43+7
4. Irintxa	36	14	12	10	44	39	40+4
5. Aretxabaleta	36	16	6	14	58	51	38+2
6. Eskoriatza	36	12	14	10	49	38	38+2
7. Urola	36	13	11	12	40	41	37+1
8. Hondarribia	36	13	11	12	30	42	37+1
9. Beti Gazte	36	15	7	14	44	47	37+1
10. Bergara	36	10	15	11	46	42	35-1
11. Zuzenbidea	36	13	8	15	36	45	34-2
12. Antigo	36	9	16	11	43	47	34-2
13. Zarautz	36	13	7	16	48	43	33-3
14. Euskalduna	36	10	13	13	43	44	33-3
15. Lazkao	36	12	7	17	36	42	31-3
16. Trintxerpe	36	12	5	19	34	44	29-70
17. Beasain	36	9	11	16	35	45	29-7
18. Ordizia	36	6	10	20	24	64	22-14
19. Kilimon	36	5	11	20	25	58	21-15

Oinarrizko taldeak eta entrenatzaileak

Gazteen Lehen Maila

Antonio Novo, Joaquín Dorronsoro

Haurren Lehen Maila

Jose Luis Gallardo, Jose Luis Martin

Albinoen A Taldea

Ramon Etxezarreta, Miguel Gallardo, Javier Lasa

Albinoen B Taldea

Ramon Etxezarreta,

Miguel Gallardo, Javier Lasa

1989-1990

Erregionaleko Preferente Maila

Lehendakaria:

Peio Gibelalde

Entrenatzailea:

Francisco Ayestaran / Eduardo Prieto

Laguntzailea:

Ignacio Jesus Satrustegui

Jokalariak:

Jesus Maria Albisu

Eduardo Aldanondo

Mikel Aranalde

Juan Manuel Arroniz

Jose Ramon Arruabarrena

Mikel Arteaga

Juan Miguel Begue

Ion Berasategui

Xabier Cortes

Imanol Galarreta

Fermin Galvan

Luis Garmendia

Julian Guenechea

Paulino Insausti

Jesus Irazusta

Joaquin Larraona

Iñigo Lasa

Alberto Martin

Luis Javier Mendigain

Ramon Luis de la Parra

Jose Miguel Perez

Fredrik Samuel Simpler

Jose Francisco Soroa

Asier Tobar

Roberto Turrientes

Luis Ugartemendia

Carlos Usabiaga

Raul Velazquez

Gorka Zelaia

Alejandro Zuazua

	J.	L.	B.	G.	AG.	KG.	Ptak.
1. Zarautz	34	19	9	6	51	21	47
2. Beasain	34	18	10	6	58	30	46
3. Danak	34	19	7	8	70	42	45
4. Lagun Onak	34	20	3	11	56	36	43
5. Urola	34	15	8	11	52	45	38
6. Unibertsitatea (UPV)	34	13	12	9	39	28	38
7. Hondarribia	34	15	7	12	48	41	37
8. Mutriku	34	12	12	10	41	34	36
9. Lazkao	34	12	11	11	43	51	35
10. Iñitxa	34	14	5	15	47	46	33
11. Bergara	34	10	11	13	39	36	31
12. Euskalduna	34	11	7	16	42	59	29
13. Eskoriatza	34	11	7	16	34	44	29
14. Aretxabaleta	34	10	9	15	31	42	29
15. Antiguoa	34	8	11	15	31	40	27
16. Beti Gazte	34	11	3	20	44	80	25
17. Roteta	34	9	5	20	35	57	23
18. Aloña Mendi	34	6	9	19	42	71	21

Oinarrizko taldeak eta entrenatzaileak

Gazteen Lehen Maila

Jose Luis Gallardo, Jose Luis Martin

Haurren Lehen Maila

Juan Alberto Cortes, Manuel Hernandorena

Alebinen A Taldea

Ramon Etxezarreta, Daniel Pajares

Alebinen B Taldea

Miguel Gallardo, Javier Lasa

1990-1991

Erregionaleko Preferente Maila

Lehendakaria:

Peio Gibelalde

Entrenatzailea:

Eduardo Prieto / Pedro Iguaran

Fisioterapeuta:

Marcos Perez

Jokalariak:

Jesus Maria Albisu

Iñigo Alonso

Mikel Aranalde

Victor Arroniz

Jose Ramon Arruabarrena

Mikel Arteaga

Alvaro Bengoetxea

Ion Berasategi

Xabier Cortes

Imanol Diaz de Garaio

Iñaki Eskisabel

Xabier Eskisabel

Pedro Esnal

Aitor Estala

Imanol Galarreta

Fermin Galvan

Luis Garmendia

Oscar Guardabrazos

Joaquin Larraona

Iñigo Lasa

Luis Javier Mendigain

Ramon Luis de la Parra

Asier Perez

Jose Miguel Perez

Juan Jose Prieto

Xabier Riaño

Asier Tobar

Francisco Torres

Roberto Turrientes

Luis Ugartemendia

Andoni Urmeneta

Raul Velazquez

	J.	L.	B.	G.	AG.	KG.	Ptak.
1. Beasain	38	26	8	4	70	26	60
2. Lagun Onak	38	22	11	5	66	32	55
3. Mutriku	38	22	11	6	61	27	53
4. Danak	38	22	8	8	78	48	52
5. Urola	38	17	9	12	59	35	43
6. Anaitasuna	38	14	13	11	53	48	41
7. Aretxabaleta	38	15	10	13	43	42	40
8. Ordizia	38	14	11	13	38	36	39
9. Hondarribia	38	9	18	11	47	43	36
10. Eskoriatza	38	14	7	17	47	51	35
11. Universidad Pais Vasco	38	12	11	15	48	47	35
12. Trintxerpe	38	9	17	12	53	52	35
13. Euskalduna	38	12	11	15	39	57	35
14. Donibane	38	11	12	15	48	59	34
15. Zumaiako	38	11	12	15	39	47	34
16. Beti Gazte	38	10	13	15	51	63	33
17. Iñitxa	38	8	16	14	39	54	32
18. Lazkao	38	8	14	16	26	49	30
19. Bergara	38	6	10	22	32	66	22
20. Antiguo	38	5	6	27	23	78	16

Oinarrizko taldeak eta entrenatzaileak

Gazteen Lehen Maila

Kepa Caceres

Kadeteen Lehen Maila

Juan Alberto Cortes, Jose Martin Turrientes

Haurren Lehen Maila

Manuel Hernandorena,

Francisco Lasa

1991-1992

Hirugarren Maila

Lehendakaria:

Peio Gibelalde

Entrenatzailea:

Alfredo del Castillo

Laguntzailea:

Manuel Diez Navarro

Jokalariak:

Jesus Maria Albisu

Iñaki Aranzadi

Jose Ramon Arruabarrena

Alvaro Bengoetxea

Victor Briones

Alejandro Calvo Jandro

Jose Ignacio Coloma

Xabier Cortes

Imanol Diaz de Garaio

Miguel Angel Gordo

Jose Ramon Eizmendi

Iñaki Eskisabel

Aitor Estala

Imanol Galarreta

Fisioterapeuta:

Marcos Perez

Luis Garmendia

Miguel Gordo

Luis Ignacio Ibañez

Joaquin Larraona

Juan Jose Larrarte

Luis Martin

Aitor Mateos

Luis Maria Medinabeitia

Luis Javier Mendigain

Enrique Pelaez

Asier Perez

Jose Antonio Sukunza

Roberto Turrientes

Juan Pablo Zubelzu

	J.	L.	B.	G.	AG.	KG.	Ptak.
1. Real Union	38	25	3	10	63	28	53
2. Beasain	38	19	14	5	53	21	52
3. Elgoibar	38	17	13	8	52	34	47
4. Amorebieta	38	18	10	10	55	30	46
5. Zalla	38	16	11	11	45	35	43
6. Tolosa	38	15	10	13	41	30	40
7. Santutxu	38	14	11	13	41	36	39
8. Arenas	38	13	12	13	28	30	38
9. Aurrera (Ondarroa)	38	13	12	13	37	40	38
10. Durango	38	14	10	14	37	41	38
11. Gernika	38	12	13	13	27	37	37
12. Mondragon	38	13	11	14	47	50	37
13. Getxo	38	12	12	14	41	40	36
14. Bermeo	38	12	11	15	49	44	35
15. Mungia	38	14	7	17	30	37	35
16. Sodupe	38	11	12	15	43	46	34
17. Galdakao	38	13	7	18	33	41	33
18. Lagun Onak	38	11	10	17	34	46	32
19. Pasajes	38	8	11	19	36	69	27
20. Abetxuko	38	5	10	23	21	78	20

Oinarrizko taldeak eta entrenatzaileak

Gazteen Lehen Maila

Jose Maria Martin

Kadeteen Lehen Maila

Jose Martin Turrientes, Juan Alberto Cortes

Haurren Lehen Maila

Manuel Hernandorena,

Francisco Lasa

1992-1993

Bigarren B Maila

Lehendakaria:

Peio Gibelalde

Entrenatzailea:

Alfredo del Castillo / Manuel Diez Navarro

Laguntzailea:

Manuel Diez Navarro

Jokalariek:

Miguel de Garikoitz Aguado

Iñaki Alonso

Michel Badiola

Gaspar Barriola

Victor Briones

Alejandro Calvo Jandro

Javier Eizmendi

Iñaki Eskisabel

Imanol Galarreta

Luis Ignacio Ibañez

Joaquin Larraona

Juan Jose Larrarte

Fisioterapeuta:

Marcos Perez

Aitor Mateos

Luis Maria Medinabeitia

Roberto Olaizola

Pedro Maria Olano

Pablo Ormaetxea

Enrique Pelaez

Asier Perez

Santiago J. Saez

Jose Antonio Sukunza

Iñigo Vidaurreta

German Zudaire

	J.	L.	B.	G.	AG.	KG.	Ptak.
1. Deportivo Alaves	38	23	6	9	62	30	52+14
2. Baracaldo	38	13	19	6	54	29	45+7
3. Gimnastica	38	16	13	9	35	30	45+7
4. Palencia	38	17	11	10	51	44	45+7
5. Atletico Osasuna	38	16	12	10	37	31	44+6
6. Izarra	38	14	16	8	40	36	44+6
7. Baskonia	38	16	11	11	52	35	43+5
8. Numancia	38	16	10	12	51	41	42+4
9. Real Sociedad	38	12	14	12	49	39	38
10. Andorra	38	13	11	14	47	41	37-1
11. Valladolid	38	11	14	13	42	53	36-2
12. Logroñes	38	12	12	14	34	40	36-2
13. Beasain	38	9	16	13	39	40	34-1
14. Lemona	38	10	14	14	32	34	34-4
15. Endesa Andorra	38	10	13	15	39	53	33-5
16. Tudelano	38	8	17	13	31	44	33-5
17. Hernani	38	9	14	15	39	50	32-6
18. Zaragoza	38	10	12	16	35	51	32-6
19. Elgoibar	38	9	10	19	30	52	28-10
20. Santurtzi	38	7	13	18	25	42	27-11

Oinarrizko taldeak eta entrenatzaileak

Gazteen Ohorezko Maila

Juan Alberto Cortes, Jose Martin Turrientes

Kadeteen Ohorezko Maila

Gregorio Cano

Haurren Lehen Maila

Patxi Arbizu, Agustin Azcona

1993-1994

Bigarren B Maila

Lehendakaria:

Peio Gibelalde

Entrenatzailea:

Miguel Angel Alonso *Perico Alonso*

Laguntzaileak:

Alfredo del Castillo, Carlos Larburu

Jokalariak:

Miguel de Garikoitz Aguado

Jon Aguinaga

Juan M. Barriola

Miguel Maria Beobide

Alejandro Calvo *Jandro*

Francisco Javier Elola

Iñaki Eskisabel

Luis Garmendia

Eneko Gibelalde

Luis Ignacio Ibañez

Joaquin Larraona

Fisioterapeuta:

Marcos Perez

Aitor Leturia

Jose M. Lizaso

Miguel de Luz

Alfredo Navarro

Pedro Maria Olano

Joseba Xabier Orbeagozo

Xabier Oianluze

Ignacio Soto

Jose Antonio Sukunza

Jose Angel Ugartemendia

	J.	L.	B.	G.	AG.	KG.	Ptak.
1. Alaves	38	24	12	2	71	17	60+22
2. Sestao	38	20	12	6	56	17	52+14
3. Numancia	38	23	6	9	50	30	52+14
4. Baracaldo	38	18	12	8	58	36	48+10
5. Bermeo	38	16	15	7	42	32	47+9
6. <i>Bensain</i>	<i>38</i>	<i>14</i>	<i>12</i>	<i>12</i>	<i>45</i>	<i>33</i>	<i>40+2</i>
7. Real Sociedad	38	15	9	14	50	39	39+1
8. Osasuna	38	13	12	13	44	50	38
9. Logroñes	38	14	10	14	46	42	38
10. Lemona	38	12	14	12	46	39	38
11. Gimnastica	38	14	8	16	49	39	36-2
12. Izarra	38	14	8	16	40	39	36-2
13. Tudelano	38	10	15	13	38	43	35-3
14. Real Unión	38	10	14	14	37	44	34-4
15. Palencia	38	8	18	12	33	48	34-4
16. Valladolid	38	11	11	16	32	52	33-5
17. Baskonia	38	11	11	16	38	67	33-5
18. Endesa Andorra	38	9	13	16	41	54	31-7
19. Utebo	38	6	10	22	18	59	22-16
20. Touring	38	4	6	28	28	81	14-24

Oinarrizko taldeak eta entrenatzaileak

Gazteen Ohorezko Maila

Patxi Arbizu

Kadeteen Ohorezko Maila

Manuel Hernandorena

Haurren Lehen Maila

Agustin Azcona, Luis Maria Irizar

1994-1995

Bigarren B Maila

Lehendakaria:

Peio Gibelalde

Entrenatzailea:

Miguel Angel Alonso *Perico Alonso*

Laguntzailea:

Alfredo del Castillo

Jokalaririk:

Juan Aginaga

Miguel Maria Beobide

Francisco Javier Elola

Unai Errea

Iñaki Eskisabel

Jose M. Gorosabel

Eneko Gibelalde

Joseba Imanol Idiakez

Joseba I. Irazusta

Joaquin Larraona

Fisioterapeuta:

Carlos Larburu

Aitor Leturia

Miguel de Luz

Alfredo Navarro

Xabier Odriozola

Iñaki Oiarbide

Pedro Maria Olano

Joseba Xabier Orbegozo

Xabier Oianluze

Jose Antonio Sukunza

	J.	L.	B.	G.	AG.	KG.	Ptak.
1. Alaves	38	27	7	4	92	26	61
2. Numancia	38	22	11	5	61	19	55
3. Sestao	38	21	7	10	56	26	49
4. <i>Beasain</i>	<i>38</i>	<i>15</i>	<i>16</i>	<i>7</i>	<i>44</i>	<i>28</i>	<i>46</i>
5. Real Union	38	18	9	11	51	36	45
6. Osasuna	38	18	8	12	47	43	44
7. Izarra	38	13	16	9	35	23	42
8. Lemona	38	14	10	14	40	51	38
9. Palencia	38	10	16	12	36	46	36
10. Real Sociedad	38	12	11	15	29	38	35
11. Amurrio	38	7	20	11	34	44	34
12. Logroñes	38	12	9	17	42	54	33
13. Baracaldo	38	13	7	18	46	50	33
14. Bermeo	38	11	11	16	35	50	33
15. Tudelano	38	10	13	15	37	45	33
16. Casetas	38	10	12	16	48	57	32
17. Gimnastica	38	12	8	18	39	46	32
18. Zaragoza	38	11	9	18	39	52	31
19. Gernika	38	10	11	17	34	49	31
20. Hullera	38	4	9	25	24	86	17

Oinarrizko taldeak eta entrenatzaileak

Gazteen Euskal Liga

Patxi Arbizu, Fermin Galvan

Kadeteen Lehen Maila

Agustin Azcona

Haurren Lehen Maila

Luis Maria Irizar

1995-1996

Bigarren B Maila

Lehendakaria:

Peio Gibelalde

Entrenatzailea:

Jesus Maria Zamora / Jose Maria Araquistain

Laguntzailea:

Carlos Larburu / Marcos Perez

Jokalaririk:

Iñigo A. de Andres

Jon Arbizu

Jon Bengoetxea

Xabier Cortes

Francisco Javier Elola

Unai Errea

Iñaki Eskisabel

Eneko Gibelalde

Aitor Goikoetxea

Ander Gomez de Segura

Joseba Imanol Idiakez

Atezainen entrenatzailea:

Marcos Perez

Fisioterapeuta:

Marcos Perez / Gorka Perez

Jose Maria Indias

Iker Iraola

Aitor Leturia

Miguel de Luz

Alfredo Navarro

Joseba Orbegozo

Jose Antonio Oronoz

Juan Manuel Pecharroman

Jose Antonio Sukunza

Jose Angel Ugartemendia

	J.	L.	B.	G.	AG.	KG.	Ptak.
1. Sporting de Gijon	38	21	7	10	52	36	70
2. Atletico Osasuna	38	17	15	6	41	22	66
3. Aviles	38	17	15	6	45	38	66
4. Leonesa	38	18	11	9	68	35	65
5. Real Union	38	16	15	7	49	34	63
6. Valladolid	38	16	9	13	43	38	57
7. Barakaldo	38	14	14	10	46	34	56
8. Numancia	38	14	14	10	43	36	56
9. Aurrera (Gasteiz)	38	14	11	13	39	43	53
10. Langreo	38	13	12	13	38	42	51
11. Bermeo	38	14	9	15	41	40	51
12. Izarra	38	12	12	14	29	36	48
13. Real Sociedad	38	13	8	17	37	41	47
14. Lemona	38	11	13	14	35	39	46
15. Beasain	38	9	15	14	35	46	42
16. Logroñes	38	9	12	17	40	53	39
17. Tudelano	38	8	14	16	35	51	38
18. Durango	38	6	17	15	40	61	35
19. Palencia	38	8	11	19	32	45	35
20. Amurrio	38	8	10	20	48	66	34

Oinarrizko taldeak eta entrenatzaileak

Espainiako Gazteen Liga

Rafael Peñalver Txuku

Kadeteen Lehen Maila

Fermin Galvan

Haurren Lehen Maila

Luis Maria Irizar

1996-1997

Bigarren B Maila

Lehendakaria:

Peio Gibelalde

Entrenatzailea:

Jose Maria Araquistain / Manuel Diez Navarro

Laguntzailea:

Marcos Perez

Jokalariek:

Aitor Agirre

Jon Arbizu

Raul Borrero

Cesar del Campo

Xabier Cortes

Iñaki Eskisabel

Iker Gabarain

Ion Garmendia

Mikel Garmendia

Asier Gastesi

Eneko Gibelalde

Iakes Gibelalde

Iker Iraola

Gaizka Iriarte

Atezainen entrenatzailea:

Marcos Perez

Fisioterapeuta:

Gorka Perez

Javier Jauregui

Luis Lasa

Aitor Leturia

Miguel de Luz

Juan Manuel Pecharroman

Gorka Perez

Iker Ramirez

Eduardo Sainz

Unai Santamaria

Manex Sarriegi

Jose Antonio Sukunza

Egoitz Sukia

Juan Ramon Torres

Iker Toural

	J.	L.	B.	G.	AG.	KG.	Ptak.
1. Ancrera (Gasteiz)	38	23	8	7	51	24	77
2. Numancia	38	22	9	7	64	25	75
3. Barakaldo	38	19	9	10	49	31	66
4. Lemona	38	18	7	13	41	33	61
5. Valladolid	38	17	10	11	40	32	61
6. Izarra	38	15	12	11	33	34	57
7. <i>Beasain</i>	<i>38</i>	<i>15</i>	<i>11</i>	<i>12</i>	<i>44</i>	<i>39</i>	<i>56</i>
8. Leonesa	38	15	11	12	43	49	56
9. Gernika	38	14	13	11	33	29	55
10. Gimnastica	38	13	11	14	35	37	50
11. Real Union	38	12	14	12	50	46	50
12. Athletic Club	38	13	10	15	46	39	49
13. Bernabeu	38	12	11	15	45	47	47
14. Atletico Osasuna	38	12	10	16	40	42	46
15. Zaragoza	38	13	7	18	41	42	46
16. Huesca	38	13	7	18	30	53	46
17. Real Sociedad	38	13	5	20	37	50	44
18. Zamudio	38	10	10	18	47	67	40
19. Zalla	38	8	12	18	31	43	36
20. Logroñes	38	5	9	24	29	72	24

Oinarrizko taldeak eta entrenatzaileak

Gazteen Euskal Liga

Fermin Galvan / Txomin Perez

Kadeteen Ohorezko Maila

Luis Maria Irizar

1997-1998

Bigarren B Maila

Lehendakaria:

Peio Gibelalde

Entrenatzailea:

Manuel Diez Navarro

Atezainen entrenatzailea:

Xabier Oianluze

Jokalariak:

Aitor Agirre

Cesar del Campo

Xabier Cortes

Iñaki Eskisabel

Iker Gabarain

Ion Garmendia

Asier Gastesi

Eneko Gibelalde

Iakes Gibelalde

Iker Iraola

Gaizka Iriarte

Prestatzaile fisikoak:

Mikel Garmendia

Fisioterapeuta:

Gorka Perez

Xabier Jauregi

Aitor Leturia

Juan Manuel Pecharroman

Iker Ramirez

Eduardo Sainz

Unai Santamaria

Manex Sarriegi

Egoitz Sukia

Juan Ramon Torres

Iker Toural

	J.	L.	B.	G.	AG.	KG.	Ptak.
1. Barakaldo	38	23	7	8	57	28	76
2. Athletic Club	38	22	8	8	51	35	74
3. <i>Beasain</i>	<i>38</i>	<i>21</i>	<i>10</i>	7	53	27	73
4. Leonesa	38	20	12	6	53	31	72
5. Aurrera (Gasteiz)	38	21	9	8	52	25	72
6. Zaragoza	38	19	11	8	60	29	68
7. Gimnastica	38	16	8	14	48	44	56
8. Elgoibar	38	14	9	15	41	45	51
9. Lemona	38	12	15	11	33	30	51
10. Gernika	38	15	6	17	39	46	51
11. Atletico Osasuna	38	13	10	15	30	27	49
12. Valladolid	38	13	9	16	37	48	48
13. Amurrio	38	13	6	19	34	48	45
14. Bermeo	38	12	9	17	35	52	45
15. Burgos	38	11	12	15	31	37	45
16. Zamora	38	11	9	18	41	50	42
17. Raeng Club	38	9	13	16	38	50	40
18. Real Union	38	8	8	22	32	56	32
19. Izarra	38	7	11	20	35	48	32
20. Endesa Andorra	38	7	4	27	22	66	25

Oinarrizko taldeak eta entrenatzaileak

Gazteen Ohorezko Maila

Rafael Peñalver *Txuku*

Kadeteen Lehen Maila

Luis Maria Irizar

Eskolarteko Haurrak

Imanol Plazaola, Joseba Imaz,

Mikel Escalante

1998-1999

Bigarren B Maila

Lehendakaria:

Peio Gibelalde

Entrenatzailea:

Manuel Diez Navarro / Jose Maria Araquistain

Prestatzaile fisikoak:

Mikel Garmendia

Jokalariak:

Iñaki Arrieta

Jon Bengoetxea

Gorka Brit

Jose Maria Doval

Aitor Esnal

Iker Gabarain

Ion Garmendia

Asier Gastesi

Iakes Gibelalde

Javier Gonzalez

Manuel Maria Gonzalez *Imanol*

Daniel Hernandez

Fisioterapeuta:

Gorka Perez

Gaizka Iriarte

Miguel de Luz

Jose Maria Narvarte

Alonso Nuñez

Gorka Perez

Daniel Rodriguez *Txiki*

Unai Santamaria

Josu Sarriegi

Manex Sarriegi

Oscar Suescun

Ion Usandizaga

	J.	I.	B.	G.	AG.	KG.	Ptak.
1. Leonesa	38	22	6	10	51	37	72
2. Bermeo	38	20	10	8	49	35	70
3. Barakaldo	38	19	12	7	50	27	69
4. Burgos	38	18	12	8	44	24	66
5. Conquense	38	16	12	10	46	39	60
6. Athletic Club	38	17	8	13	54	36	59
7. Amurrio	38	14	14	10	47	38	56
8. Gimnastica	38	14	11	13	39	44	53
9. Valladolid	38	15	8	15	36	43	53
10. Osasuna	38	13	11	14	34	30	50
11. Zaragoza	38	12	13	13	43	47	49
12. Calahorra	38	13	9	16	35	36	48
13. <i>Bensain</i>	38	10	15	13	27	30	45
14. Gernika	38	11	12	15	43	48	45
15. Binefar	38	9	17	12	35	38	44
16. Aurrera (Gasteiz)	38	11	11	16	32	36	44
17. Noja	38	11	11	16	33	49	44
18. Lemona	38	9	11	18	32	43	38
19. Tropezon	38	8	12	18	27	47	36
20. Elgoibar	38	8	5	25	30	60	29

Oinarrizko taldeak eta entrenatzaileak

Gazteen Ohorezko Maila

Rafael Peñalver *Txuku*

Kadeteen Lehen Maila

Andoni Arruabarrena, Xiker Mujika

1999-2000

Bigarren B Maila

Lehendakaria:

Peio Gibelalde

Entrenatzailea:

Gonzalo Arconada

Prestatzaile fisikoa:

Alfonso Azurza

Jokalariak:

Iurgi Amilibia

Alfonso Azurza

Ioseba Bacaicoa

Jon Bengoetxea

Aitor Esnal

Luis Garmendia

Asier Gastesi

Iakes Gibelalde

Javier Gonzalez

Manuel Maria Gonzalez *Imanol*

Iñaki Gorrotxategi

Fisioterapeuta:

Gorka Perez

Daniel Hernandez

Iker Iraola

Gaizka Iriarte

Iker Nuñez

Luis Lasa

Oscar Perales

Gorka Perez

Manex Sarriegi

Oscar Suescun

Ion Usandizaga

		J.	L.	B.	G.	AG.	KG.	Ptak.
1.	Gimnastica	38	23	9	6	59	18	78
2.	Zaragoza	38	20	11	7	53	29	71
3.	Burgos	38	19	13	6	58	26	70
4.	Barakaldo	38	18	10	10	47	28	64
5.	Aurrera (Gasteiz)	38	17	9	12	48	28	60
6.	Beasain	38	16	11	11	43	38	59
7.	Amurrio	38	16	9	13	42	33	57
8.	Athletic	38	15	10	13	45	35	55
9.	Calahorra	38	13	12	13	51	50	51
10.	Conquense	38	13	11	14	38	53	50
11.	Alaves	38	14	8	16	49	50	50
12.	Zamora	38	12	14	12	38	32	50
13.	Gernika	38	12	11	15	45	46	47
14.	Binefar	38	12	11	15	37	38	47
15.	Osasuna	38	12	10	16	38	49	46
16.	Real Union	38	13	6	19	42	53	45
17.	Bermeo	38	10	12	16	34	51	42
18.	Valladolid	38	9	7	22	27	63	34
19.	Figueroelas	38	8	9	21	34	68	33
20.	Izarra	38	8	7	23	27	67	31

Oinarrizko taldeak eta entrenatzaileak

Gazteen Ohorezko Maila

Rafael Peñalver *Txuku* / Kepa Caceres

Kadeteen Bigarren Maila

Andoni Arruabarrena, Xiker Mujika

2000-2001

Bigarren B Maila

Lehendakaria:

Peio Gibelalde

Entrenatzailea:

Gonzalo Arconada

Atezainen entrenatzailea:

Xabier Oianluze, Angel Barjacoba

Jokalaririk:

Iker Alvarez

Ekain Avila

Sergio Baldero

Unai Egurbide

Aitor Esnal

Iakes Gibelalde

Manuel Maria Gonzalez *Imanol*

Alain Gerekaetxebarria

Gaizka Iriarte

Eduardo Jurado

Prestatzaile fisikoak:

Alfonso Azurza

Fisioterapeuta:

Gorka Perez

Martin de Marcos

Iker Nuñez

Sergio Pedraz

Gorka Perez

Iker Ramirez

Ioseba Romero

Manex Sarriegi

Ion Usandizaga

Andoni Zabaleta

	J.	L.	B.	G.	AG.	KG.	Ptak.
1. Burgos	38	20	12	6	53	20	72
2. Leonesa	38	17	14	7	41	25	65
3. Calahorra	38	16	16	6	43	26	64
4. Amurrio	38	18	10	10	34	28	64
5. Zaragoza	38	17	12	9	45	22	63
6. Athletic	38	16	14	8	44	30	62
7. Beasain	38	14	15	9	67	49	57
8. Osasuna	38	13	14	11	32	28	53
9. Real Union	38	13	13	12	41	42	52
10. Alaves	38	10	20	8	39	36	50
11. Aurrera (Gasteiz)	38	12	14	12	35	36	50
12. Barakaldo	38	12	12	14	29	33	48
13. Gimnastica	38	11	14	13	37	33	47
14. Elbar	38	11	11	16	31	40	44
15. Gernika	38	8	18	12	27	37	42
16. Binefar	38	10	12	16	28	47	42
17. Racing	38	8	14	16	30	38	38
18. Peña Sport	38	6	16	16	33	55	34
19. Tropezon	38	6	10	22	21	61	28
20. Chantrea	38	5	13	20	19	44	28

Oinarrizko taldeak eta entrenatzaileak

Gazteen Ohorezko Maila

Kepa Caceres

Kadeteen Bigarren Maila

Jose Manuel Matellanes

2001-2002

Bigarren B Maila

Lehendakaria:

Peio Gibelalde

Entrenatzailea:

Xabier Estebanez / Manuel Diez Navarro

Atezainen entrenatzailea:

Angel Barjacoba

Jokalaririk:

Javier Aizpurua

Imanol Arregi

Ander Ayuso

Alfonso Azurza

Sergio Baldero

Aitor Bouzo

Gorka Brit

Iosu Cuesta

Eneko Eizaguirre

Ion Ander Elgarresta

Aitor Esnal

Iker Estarriaga

Luis Garmendia

Iakes Gibelalde

Jon Ander Hombre

Gaizka Iriarte

Prestatzaile fisikoa:

Alfonso Azurza

Fisioterapeuta:

Gorka Perez

Eduardo Jurado

Endika Mendizabal

Haritz Mujika

Sergio Muñoz

Iker Nuñez

Alvaro Parra

Sergio Pedraz

Rafael Piñeiro

Iker Ramirez

Jon Rios

Ioseba Romero

Manex Sarriegi

Egoitz Sukia

Unai Urkiola

Andoni Vazquez

Andoni Zabaleta

	J.	I.	B.	G.	AG.	KG.	Ptak.
1. Barcelona B	38	21	8	9	63	41	71
2. Espanyol B	38	19	10	9	63	39	67
3. Zaragoza B	38	19	10	9	54	33	67
4. Hospitalet	38	19	8	11	66	34	65
5. Terrassa	38	18	9	11	51	36	63
6. Real Union	38	17	8	13	40	37	59
7. Grananet	38	17	8	13	47	47	59
8. Mataró	38	16	10	12	60	48	58
9. Lleida	38	16	8	14	56	55	56
10. Logroñes	38	14	12	1	54	45	54
11. Osasuna B	38	12	12	14	39	37	48
12. Calahorra	38	13	9	16	44	50	48
13. Figueres	38	13	8	17	40	42	47
14. Sabadell	38	13	7	18	47	56	46
15. Binefar	38	12	9	17	39	53	45
16. Beasain	38	11	11	16	43	61	44
17. Real Sociedad B	38	11	9	18	38	57	42
18. Eibar B	38	9	11	18	29	48	38
19. Huesca	38	10	5	23	36	58	35
20. Alfaro	38	7	14	17	33	75	35

Oinarrizko taldeak eta entrenatzaileak

Gazteen Ohorezko Maila

Kepa Caceres

Kadeteen Bigarren Maila

Jose Manuel Matellanes

2002-2003

Hirugarren Maila

Lehendakaria:

Enrique Villaro

Entrenatzailea:

Xabier Mandiola

Atezainen entrenatzailea:

Xabier Oianluze

Jokalarialak:

Urtzi Amiano

Jon Andueza

Josu Aramburu

Jagoba Arrasate

Imanol Arregi

Urtzi Arrondo

Ander Ayuso

Eneko Eizagirre

Iker Estarriaga

Jon Garmendia

Alain Gerekaetxebarria

Prestatzaile fisikoa:

Iker Lasa

Fisioterapeuta:

Auritz Mendizabal

Jon Ander Hombre

Iker Lasa

Iker Lazpiur

Xoane Legarda

Jose txo Lizarralde

Raul Martin

Iker Muniozguren

Iker Ramirez

Jon Rios

Ekhi Sarasibar

Igor Zapiain

	J.	L.	B.	G.	AG.	KG.	Ptak.
1. Baskonia	38	20	11	7	56	34	71
2. Real Sociedad B	38	19	13	6	64	33	70
3. Zalla	38	19	9	10	40	31	66
4. Lemona	38	17	11	10	55	31	62
5. Indautxu	38	16	13	9	50	29	61
6. Beasain	38	16	13	9	37	31	61
7. Lagun Onak	38	17	7	14	47	41	58
8. Sestao River	38	15	12	11	45	30	57
9. Aurrera (Ondarroa)	38	14	10	14	49	47	52
10. Arenas Club	38	12	13	13	38	44	49
11. Portugalete	38	13	10	15	50	48	49
12. Eibar B	38	12	11	15	42	40	47
13. Amorebieta	38	10	17	11	39	43	47
14. Bermeo	38	11	13	14	34	41	46
15. UPV	38	12	10	16	33	47	46
16. Alaves C	38	11	12	15	31	39	45
17. Durango	38	9	17	12	35	41	44
18. San Pedro	38	7	11	20	24	52	32
19. San Ignacio	38	7	11	20	31	69	32
20. Aurrera (Gasteiz)	38	4	14	20	24	53	26

Oinarrizko taldeak eta entrenatzaileak

Gazteen Lehen Maila

Patxi Arbizu

Kadeteen Bigarren Maila A Taldea

Juan Manuel Matellanes

Kadeteen Bigarren Maila B Taldea

Iñaki Aldalur

Haurrak

Andoni Arruabarrena, Xiker Mujika

2003-2004

Hirugarren Maila

Lehendakaria:

Enrique Villaro

Entrenatzailea:

Iñaki Eskisabel

Atezainen entrenatzailea:

Xabier Oianluze

Jokalariek:

Urtzi Amiano

Jon Andueza

Imanol Arregi

Urtzi Arrondo

Ander Ayuso

Eneko Eizagirre

Iban Franco

Alain Gerekaetxebarria

Iakes Gibelalde

Jon Ander Hombre

David Careaga

Prestatzaile fisikoak:

Igor Bueno, Iker Lasa

Fisioterapeuta:

Auritz Mendizabal

Xoane Legarda

Koikili Lertxundi

Jon Martin

Joseba Odriozola

Asier Otegi

Alvaro Parra

Iker Ramirez

Ekhi Sarasibar

Andoni Sarasola

Igor Zapiain

		J.	L.	B.	G.	AG.	KG.	Ptak.
1.	Sestao	38	21	15	2	62	23	78
2.	Lemona	38	21	13	4	68	26	76
3.	Baskonia	38	19	14	5	64	32	71
4.	Eibar	38	20	10	8	43	25	70
5.	Portugalete	38	19	12	7	63	38	69
6.	Beasain	38	18	11	9	43	35	65
7.	Zalla	38	15	13	10	39	32	58
8.	Gernika	38	14	13	11	37	27	55
9.	Indautxu	38	13	11	14	37	48	50
10.	Arenas	38	12	12	14	35	42	48
11.	Zamudio	38	13	9	16	44	46	48
12.	Aurrera (Gasteiz)	38	11	15	12	31	33	48
13.	Amorebieta	38	12	11	15	34	40	47
14.	Lagun Onak	38	12	11	15	34	33	47
15.	Aurrera (Ondarroa)	38	10	9	19	36	55	39
16.	Alaves C	38	9	10	19	38	56	37
17.	Laudio Sall.	38	10	6	22	31	57	36
18.	Pasajes	38	9	8	21	38	59	35
19.	UPV	38	7	6	25	31	69	27
20.	Bermeo	38	6	9	23	35	67	27

Oinarrizko taldeak eta entrenatzaileak

Gazteen Lehen Maila

Patxi Arbizu

Kadeteen Lehen Maila

Juan Manuel Matellanes

Kadeteen Bigarren Maila

Aritz Gisasola

Haurrak

Andoni Arruabarrena, Xiker Mujika

Alebinak

Andoni Argiñano

2004-2005

Hirugarren Maila



SD Beasain KEko jokalariek 2004-2005 denboraldian

Oinarriko taldeak

Lehenengo ilaran: Jokin Mujika (Haurren Ohorezko Maila), Raul Gohi (id.), Unai Galan (id.), Mikel Diez (id.), Mikel Gonzalez (id.), Josu Garmendia (id.), Mikel Azurmendi (id.), Jose Manuel Matellanes (Gazteen Bigarren Mailako entrenatzailea), Patsi Arbiu (Gazteen Lehen Mailako entrenatzailea), Andoni Arzuabarena (Haurren Ohorezko Ligako entrenatzailea), Xiber Mujika (Haurren Ohorezko Ligako entrenatzailea), Iñaki Aldabur (Kadeteen Ohorezko Ligako entrenatzailea), Iñigo Arizabalaga (Gazteen Bigarren Maila), Igor Lizarralde (id.), Koldo Mujika (id.), Pablo Domingos (Haurren Maila Txikia), Ander Zubia (id.), Esteban Zubiria (id.), Mikel Alvarez (id.), Iñigo Ajuia (id.), Iker Hermandorena (id.), Iurgi Iturriz (id.), Cristian Salvador Etxebarria (id.), Arkaitz Rodriguez (id.) eta Jon Kerejeta (id.).

Bigarren ilaran: Kevin Ortega (Haurren Ohorezko Maila), Mikel Irizar (id.), Josu Letamendia (id.), Jon Iglesias (id.), Andoni Zubeldia (id.), Iuritz Uribeaguirre (id.), Aritz Gonzalez (Gazteen Bigarren Maila), Ander Salsamendi (id.), Anartz Oiarzabal (id.), Iñaki Moxo (id.), Igor Oiarzabal (Gazteen Lehen Maila), Xabier Sacristan (id.), Gorka Aldabur (id.), Josu Alvarez (id.), Ander Irizar (id.), Mikel Urretza (id.), Alain Eziza (id.), Joscha Aldasoro (Haurren Maila Txikia), Eusebio Matillon (id.), Dabide Mediavilla (id.), Jon Ander Garcia (id.), Mikel Muñoz (id.), Iñigo Atanes (id.), Asier Aguirre (id.) eta Unai Artola (id.).

Hirugarren ilaran: Juleen Prado (Haurren Ohorezko Maila), Iñaki Gonzalez (id.), Eusebio Larrañaga (id.), Iñigo Mendez (id.), Asier Dorronsoro (id.), Guizka Arguiz (Gazteen Bigarren Maila), Alex Ibañez (id.), Iñigo Borde (id.), Jon Imaz (Gazteen Lehen Maila), Beñat Larena (id.), Xabier Garmendia (id.), Xabier Sarrion (id.), Iñigo Argüeso (id.), Xabier Garcia (id.), Jon Diez (id.), Xabier Alonso (id.), David Imaz (id.), Iñigo Moraza (Kadeteen Ohorezko Maila), Xabier Tapia (id.), Jon Aeginolaza (id.), Javier Paredes (id.), Jon Larrañaga (id.), Diego Medeiros (id.), Aritz Imaz (id.), Pablo Martinez de Arbulu (id.) eta Igor Molina (id.).

Laugarren ilaran: Jon Aizpuru (Gazteen Bigarren Maila), Jorge Luis (id.), Imanol Camiso (id.), Arkaitz Urdin (id.), Iñigo Gola (id.), Mikel Yurrina (id.), Ander Ganzaiz (id.), Asier Corona (id.), Aitor Gamayo (id.), Josu Martinez (id.), Aitor Ayala (id.), Alex del Olmo (id.), Garikoitz Ortega (Gazteen Lehen Maila), David Marin (id.), Xabier Lescas (Kadeteen Ohorezko Maila), Mikel Diez (id.), Asier Larrañaga (id.), Boju Rebolgar (id.), Xabier Jimenez (id.), Arkaitz Torres (id.), Xabier Dorronsoro (id.), Eusebio Presa (id.) eta Eusebio Caro (id.).

Hirugarren Mailako taldea

Lehenengo ilaran: Eusebio Elizaguirre, Alain Gerraetschburria, Asier Otegi, Xabier Oñativia (atzearen entrenatzailea), Jon Marcanenbarrak, Alvaro Parra eta Urtzi Amiano.

Bigarren ilaran: Ekaitz Etxebarria, Iñigo Rincón, Urtzi Arrondo, Jose Manuel Seco (entrenatzailea), Enrique Villaro (SD Beasain KEko lehenlariak), Iker Lasa (prestatzaile fisikoak), Igor Zapirain, Imanol Arregi eta Ekhi Sarasibar.

Eserita: Jon Ander Handoro, Iakes Gabelele, Pablo Gomez de Segura, Andoni Usandizaga, Sandra Molina (fisioterapeuta), Joscha Oñativia, Jon Andueza, Andoni Sarasibar eta Mikel Alkorta.

Lehen Mailara igotako jokalaririk

Futbolari: Beasainen 1940etako jokalariak, ezin-
ste Lehen Mailara iristeko jokalaririk ageri dira.
Ex diva ageri, bertan, Beasainen 1940 eta Lehen
Mailara igo bit, bitan Beasainen hasi ez zirenak.



Francisco Elzo

Beasain, 1922-1929. Real Sociedad, 1929-1932 (Lehen Maila). Real Murcia, 1932-1936. Beasain, 1939-1941.



Victor Arguiñano

Beasain, 1941-1942. Tolosa, 1942-1943. Alaves, 1943-1946. Beasain, 1945-1947. Real Union, 1947-1948. Real Sociedad, 1947-1950 (Lehen Maila 47-48, 49-50). Logroñes, 1950-1951. Cadiz, 1951-1952. Loyola (Venezuela), 1952-1953. Recreacion de Logroño, 1952-1954. Logroñes, 1954-1955. Beasain, 1955-1960.



Primitivo Ruiz

Loinaz. Beasain, 1947-1950. Alaves, 1950-1958 (Lehen Maila 54-56).



Leon Lasa

Loinaz. Beasain, 1948-1950. Atletico Malagueño, 1950-1951. Malaga, 1951-1956 (Lehen Maila). Betis, 1956-1967 (Lehen Maila).



Javier Artabe

Umore-Ona. Beasain, 1951-1954. Logroñes, 1954-1956. Melilla, 1956-1957. Oviedo, 1957-1963 (Lehen Maila 58-63). Aviles, 1963-1964. Jerez, 1964-1965.



Aitor Muruamendiaraz

Umore-Ona. Beasain, 1952-1953. Alaves, 1953-1956 (Lehen Maila 54-56). Zaragoza, 1956-1961 (Lehen Maila). Beasain, 1961-1962.



Juan Antonio Lopez

Umore-Ona, Villafranca, 1952-1953. Beasain, 1953-1956. Alaves, 1956-1958. Athletic de Bilbao, 1958-1963 (Lehen Maila). Español, 1963-1965 (Lehen Maila). Recreativo de Huelva, 1965-1967 (Lehen Maila). Orense, 1967-1969.



Juan Zubiaurre

Umore-Ona, Beasain, 1953-1954. Villafranca, 1954-1955. Eibar, 1955-1957. Osasuna, 1957-1962 (Lehen Maila 57-60). Zaragoza, 1962-1966 (Lehen Maila). Granada, 1966-1968 (Lehen Maila).



Juan Cacho

Beasaingo gazteen taldea, 1954-57. Beasain, 1957-1958. Real Sociedad, 1958-1959. Eibar (Realak utzita), 1958-1959. Sanse, 1959-1960. Real Sociedad, 1960-1967 (Lehen Maila 60-62). Pontevedra, 1967-1968 (Lehen Maila). Atletico Baleares, 1968-1969. Eibar, 1969-1970.



Miguel Angel Lamata

Beasaingo gazteen taldea, 1963-1965. Eibar, 1965-1967. Atletico de Madrid, 1967-1971 (Lehen Maila). Español, 1971-1974 (Lehen Maila). Sevilla, 1974-1976 (Lehen Maila 75-76).



Jose Ignacio Aguinaga

Beasain, 1966-1968. Pontevedra, 1968-1971 (Lehen Maila 68-70). Salamanca, 1971-1976 (Lehen Maila 74-76). Jaen, 1976-1978. Atletico de Madrid, 1978-1980 (Lehen Maila).



Salvador Iriarte

Beasaingo gazteen taldea, 1968-1969. Sanse, 1969-1976. Real Sociedad, 1976-1982 (Lehen Maila).



Mikel Lasa

Beasaingo kadeteen taldea. Real Sociadadeko gazteen taldea. Real Sociedad B. Real Sociedad, 1988-1991 (Lehen Maila). Real Madrid, 1991-1997 (Lehen Maila). Athletic de Bilbao, 1997-2001 (Lehen Maila). Real Murcia, 2001-2003. Ciudad de Murcia, 2003-2004.

Iturriak eta bibliografia

Agiritegiak, liburutegiak eta hemerrotekak

Beasaingo Udal Agiritegia. Beasain.
Beasaingo Udal Biblioteka. Beasain.
Bizkaiko Foru Aldundiaren Liburutegia. Bilbo.
Deustuko Unibertsitateko Liburutegia. Bilbo.
Donostia.
Donostiako Udal Liburutegia. Donostia.
Ernest Lluch Liburutegia. Donostia.
Gipuzkoako Artxiho Orokorra. Tolosa.
Gipuzkoako Foru Aldundiaren Liburutegia.
Koldo Mitxelena Kulturunea. Donostia.
Gipuzkoako Futbol Federazioaren Agiritegia,
Liburutegia eta Hemerroteka. Donostia.
Gipuzkoako Gobernu Probintzialaren Elkarteen
Erregistroa. Donostia.
Kutxa Fototeka. Donostia.
Lazkaoko Beneditarren Liburutegia. Lazkao.
Sancho el Sabio Fundazioaren Liburutegia.
Gasteiz.
Sociedad Deportiva Beasain Kirol Elkartearen
Agiritegia. Beasain.

Aldizkako argitalpenak

Aupa. Donostia, 1980-2004.
Beasain Festivo / Beasain Jaietan.
Beasain, 1922-2004.
Beasaingo Paperak. Beasain, 1992-2004.
El Correo de Guipuzcoa. Donostia, 1905-1912.
El Día. Donostia, 1930-1936.
El Diario Vasco. Donostia, 1936-2004.
Goierriarra. Ordizia, 1989-2004.
El Pueblo Vasco. Donostia, 1904-1936.
Vida Vasca. Donostia, 1942-1981.
La Voz de España. Donostia, 1936-1975.
La Voz de Guipuzcoa. Donostia, 1904-1936.

Ahozko iturriak

Juan Martin Aldareguia, Luis Alonso, Enrique Aramburu, Angel Mari Arguiñano, Victor Arguiñano Juanes, Victor Arguiñano Yabar, Pedro Mari Aristi, Javier Artabe, Agustin Azcona, Manuel Azcona, Juan Cacho, Paulino Calvillo, Jesus Camacho, Gregorio Cano, Juan Alberto Cortes, Manuel Dorronsoro, Santi Enparantza, Imanol Galarreta, Peio Gibelalde, Migel Goitia, Fernando Herrera, Teodoro Huertas, Venancio Iraola, Luis Mari Irizar, Martin Iturrioz, Juan Bautista Jauregi, Miguel Angel Lamata, Pablo Landa, Iñigo Lasa, Juan Lasa, Leon Lasa, Miguel Angel Leon, Eustasio Lopez, Ramon Mugica, Jose Maria Martin, Dino Oiarbide, Cesar Rivera, Silvestre Salsamendi, Andoni Sarriegi, Txomin Sarriegi, Roberto Turrientes, Hilario Urretabizkaia, Fermin Urrutia, Jose Antonio Urrutia, Enrique Villaro, Patxi Zubeldia, Juan Zubiaurre, Jose Zufiaurre eta Antonio Zurbano.

Argazkilariak

Alzuri Argazkiak (64. orrialdeko argazkia, 67/2, 68/2, 69/1, 69/2, 70/2, 71/2, 72/1, 72/2, 76, 78/1, 82, 83/2, 84/1), Aygües Argazkiak (68/1, 70/1, 71/1, 84/3, 85), Fotoetxe (95/2 96, 97, 98/2, 100, 101/1, 102, 103, 104/1, 104/2, 105), Fernando Laborde (92/2), Joantxo Unanua (95/1, 98/1, 101/2) eta egile ezezagunarenak (18, 23, 27, 34, 40, 42, 45, 47, 48, 49, 54, 59, 60/1, 60/2, 61/1, 61/2, 62, 63/1, 63/2, 65/1, 65/2, 67/1, 72/3, 73, 75, 77, 78/2, 79, 83/1, 83/3, 84/2, 86/1, 86/2, 86/3, 86/4, 87, 88/1, 89, 90, 91, 92/1, 94, 188/1, 188/2, 188/3, 189/1, 189/2, 189/3, 190/1, 190/2, 190/3, 191/1, 191/2, 191/3, 191/4).

Argazkiak utzi dituztenak

Juan Martin Aldareguia, Alzuri Argazkiak, Enrique Aramburu, Victor Arguiñano Juanes, Victor Arguiñano Yabar, Carmen Arsuaga, Javier Artabe, Agustin Azcona, Beasaingo Udal Agiritegia, Paulino Calvillo, Jesus Camacho, Juan Alberto Cortes, Manuel Dorronsoro, Elzo-lmaz familia, Fotoetxe, Martin Garcia, Fernando Herrera, Venancio Iraola, Kutxa Fototeka, Iñigo Lasa, Juan Lasa, Loinatz Txirrindulari Elkartea, Jose Maria Martin, Ramon Mugica, Silvestre Salsamendi, Txomin Sarriegi, Sociedad Deportiva Beasain Kirol Elkartea, Roberto Turrientes, Joantxo Unanua, Jose Antonio Urrutia, Enrique Villaro, Jose Zufiaurre eta Antonio Zurbano.

Bibliografia

ABRIL, E.: *Dos siglos de pelota vasca*. Donostia: Graficas Izarra, 1971.

AGUIRRE FRANCO, R.: *Juegos y deportes vascos*. Donostia: Auñamendi, 1972.

—: *Juegos y deportes del Pais Vasco*. Donostia: Kriseilu, 1989.

ALBURQUERQUE PEREZ, A.: *Lo que gusta a esta pais: futbol*. El Alamo, Madrid: Antonio Alburquerque Perez, 1991.

ANDIA, L. de: *Futbol, planeta fantastico*. Donostia: Baroja, 1987.

ARNAUD, P.; GONZALEZ AJA, T.: *Sport y autoritarismo: la utilizacion del deporte por el comunismo y el fascismo*. Madrid: Alianza, 2002.

ARRUABARRENA GOIKOETXEA, A.: *Goierriko Biztanleria (1860-1986)*. Gasteiz: Eusko Jaurlaritzaren Argitalpen Zerbitzu Nagusia, 1993.

AYERBE-ECHEBARRIA, E. (zuz.): *Kirol mundua: lehiaketa, osasuna eta ikuskizuna*. Lasarte-Oria: Ostoa, 2001.

—: *Euskal jokoak eta herri kirolak: jokoak, erronka eta gorpuzaren zainketa*. Lasarte-Oria: Ostoa, 2001.

AZURMENDI DORRONSORO, J. M.: *Beasain: historia y desarrollo hasta nuestros días*. Donostia: Caja de Ahorros Municipal, 1970.

BACIGALUPE, A.; ELCHO: *El fútbol modesto en las Vascongadas*. Donostia: Publicistas Asociados, 1952.

BARANDIARAN CONTRERAS, M.: *Euzko Alderdi Jeltzalea Beasainen. 100 urteko historia*. Beasain: Beasaingo Uri Buru Batzarra, 1995.

Beasain, Antzizar udal polikiroldegia. Gasteiz: Eusko Jaurlaritza, Kiroletarako Zuzendaritza, 1984.

Beasaingo elkarte herrikoiak. Beasain: Beasaingo Udala, Kultur Batzordea, 1992 (Beasaingo Paperak, 1).

BOMBIN FERNANDEZ, L.; BOZAS-URRUTIA, R.: *El gran libro de la pelota. Deporte Universal* (2 lib.). Madril, 1976.

BUENO, I.: *Pilota Beasainen*. Beasain: Beasaingo Udala, 2003 (Beasaingo Paperak, 11).

CAPISTEGUI, F. C.; WALTON, J. K. (ed.): *Guerras danzadas: fútbol e identidades locales y regionales en Europa*. Iruñea: EUNSA, 2001.

DÍAZ NOCI, J.: "Los nacionalistas van al fútbol. Deporte, ideología y periodismo en los años 20 y 30", *Zer*, 9 (2001), 367-394 orr.

DOMINGO, R. (zuz.): *El siglo de los deportes*. Barcelona: Difusora Internacional, 1986 (2 lib.).

DORRONSORO, J.; BODEGAS, J.: *Hego Euskal Herriko txirrindularitzaren historia*. Plentzia: Javier Bodegas-Juan Dorronsoro, 1999.

DURANT, J.: *Yesterday in sports: memorable glimpses of the past as selected from pages of sports illustrated*. New York: A. S. Barnes and Company, 1956.

ESPARTERO CASADO, J.: *Deporte, asociacionismo deportivo y derecho de asociación: las federaciones deportivas*. Leon: Universidad de Leon, 2000.

Federación Guipuzcoana de Fútbol. Bodas de Oro, 1918-1968. San Sebastián: Federación Guipuzcoana de Fútbol, 1968.

FERNANDEZ MONJE, P. X. (zuz.): *Euskal Herriko futbolaren historia*. Andoain: Aralar, 2001 (9 lib.).

FERNANDEZ SETIEN, J.: *Goiherri*. Donostia: Gordailu, 1975.

FERRER REGALES, M.: *Beasain: síntesis de geografía social de una pequeña ciudad*. *Geographica*-ren separata, X-XI (abendua 1963-urtarrila 1964).

FIELPEÑA: *40 años de campeonato de España de fútbol*. Madril: Alonso, 1942.

El fútbol en 1922-1923: resumen de toda la vida futbolística de esta temporada en España y en el extranjero. Bilbo: Editorial Vizcaina, 1923.

GABILONDO, P.: *Gipuzkoako Fútbol Federakuntza. 75 urteurrena*. Donostia: Gipuzkoako Fútbol Federakuntza, 1993.

GARCIA GARMENDIA, M.: *Leio bat iraganari. Hiriguneko eraikinak XIX. mendearen amaieran. Izenak, kokapenak eta historia*. Beasain: Beasaingo Udala, 2003 (Beasain esku-eskuan, 5).

GARMENDIA DE OTAOLA, A.: *Beasain, patria de San Martín de Loinaz. Biografía de un pueblo y un santo*. Zarautz: Icharopena, 1962.

HEINEMANN, K.: *Sociología de las organizaciones voluntarias: el ejemplo del club deportivo*. Valentzia: Tirant Lo Blanch, 1999.

IGLESIAS, J. C.; LOPEZ MONDEJAR, P.; ALGUERSUARI, J. M.: *El deporte en España*. Barcelona: Lunweg Editores, 1991 (3 lib.).

LABORDE, F.; GARCIA, M.: *Beasain. Egun urteko historia irudietan. 1900-2000 bitartekoa*. Beasain: Beasaingo Udala, Kultur Batzordea, 2001 (Beasaingo Paperak, 9).

LEGORBURU FAUS, E.: "Fabrika Haundie": *Beasaingo Construcciones y Auxiliar de Ferrocarriles-en historia*. Beasain: Beasaingo Udala, Kultur Batzordea, 1996 (Beasaingo Paperak, 5).

LOPEZ GONZALEZ, M. A. (zuz.): *Beasain: udalerri gipuzkoar baten historia*. Beasain, 1987.

LOPEZ MONDEJAR, P.: *Visiones del deporte: deporte y fotografías en España, 1860-1939*. Barcelona: Lunweg, 1991.

MANDELL, R. D.: *Historia cultural del deporte*. Barcelona: Bellaterra, 1986.

MARTIALAY, F.: *La implantación del profesionalismo en el fútbol español y el nacimiento accidentado del torneo de liga*. Madril: Real Federación Española de Fútbol, Gabinete de Prensa, 1996.

Nosotros, los vascos. *Juegos y deportes*. Bilbo: Lur, 1990.

OLASO, J.: *Cuando el balón no es redondo*. Bilbo: Zalla EP, 1968.

PABLO, S. de: *Trabajo, diversión y vida cotidiana: el País Vasco en los años treinta*. Gasteiz: Papeles de Zabala, 1995.

PICAVEA, R.: *Album-gráfico-descriptivo del País Vascongado: años de 1914-1915: tomo de Guipuzcoa*. 1915.

POLO DEL BARRIO, J.: "El fútbol español hasta la Guerra Civil", *Revista de Occidente*, 62-63 (1986), 85-101 orr.

RELAÑO, A.: *El fútbol contado con sencillez*. Madril: Maeva, 2001.

RODRIGUEZ FERNANDEZ, A. (zuz.): *Fútbol* (1. lib.). Madril: Mariabel Artes Graficas, 1951.

RODRIGUEZ LOPEZ, J.: *Historia del deporte*. Bartzelona: Inde, 2000.

SALDAÑA, A.: *Ordizian kirola atzo eta gaur*. Ordizia: Alex Saldaña, 1993.

SHAW, D.: *Fútbol y franquismo*. Madril: Alianza, 1987.

SIADeco: *Goiherri bailara industrigintza bidean*. Bilbo: Gero Euskal Liburuak, 1974.

SUAREZ, O.: *Los cuerpos del poder: deporte, política y cultura*. Bartzelona: Casiopea, 2000.

TACHI: *Los pequeños clubs*. Bilbo: Imprenta Vª de F. Vidorreta, 1924.

UNZUETA, P.: *A mi el peloton*. Donostia: Baroja, 1986.

VALSERRA, F.: *Historia del deporte*. Madril: Plus Ultra, 1944.

VAZQUEZ MONTALBAN, M.: *Cien años de deporte: del esfuerzo individual al espectáculo de masas*. Bartzelona: Difusora Internacional, 1973 (2 lib.).

VIGARELLO, G.: *Una histoire culturelle du sport: techniques d'hier... et d'aujourd'hui*. Paris: Revue EPS: Robert Laffont, 1988.

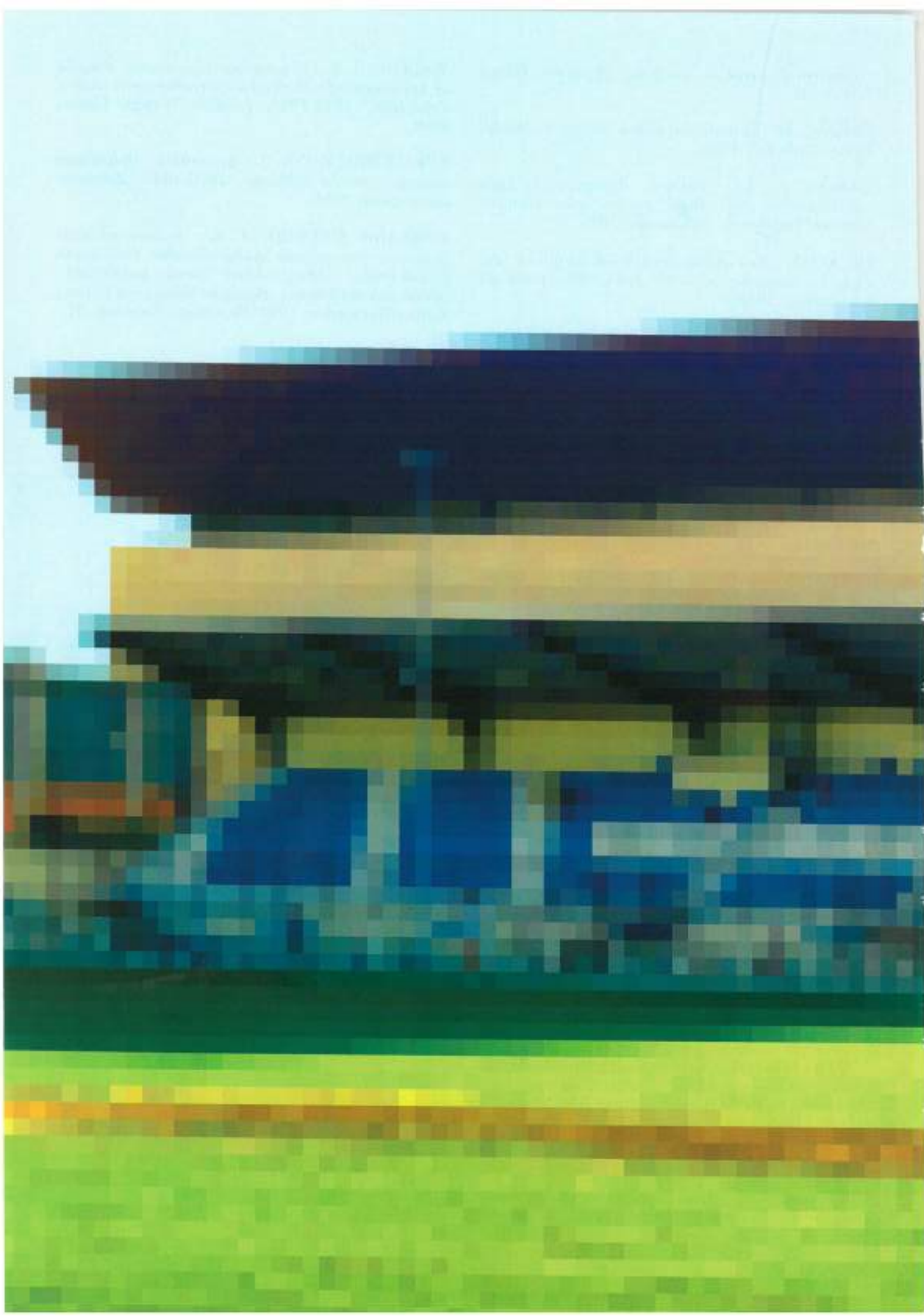
—: *Passion sport: histoire d'une culture*. Paris: Textuel, 2000.

Villafranca U. C. - Ordizia K.E. 50. urteurrena, 1941-1991. Ordizia: Ordizia Kirol Elkarte, 1991.

WALTON, J. K.: *Reconstructing crowds: the rise of Association football as a spectator sport in San Sebastian, 1915-1932*. London: Frank Casas, 1998.

ZUFIAURRE GOYA, J.: *Argazkiak. Beasaingo argazki zarren bilduma, 1873-1960*. Zarautz: Itxaropena, 2000.

ZURBANO MELERO, J. G.: *Industrializazio prozesua eta gizarte modernizazioa Beasainen (1860-1936): industri-herri baten baldintzak, lehiak eta erakuntza*. Beasain: Beasaingo Udala, Kultur Batzordea, 1994 (Beasaingo Paperak, 3).





saingo udala



kultura batzordea



Gipuzkoako Foru Aldundia
Diputación Foral de Gipuzkoa



EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO



ANTZAR